

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
14 D
11

GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS:

id est,

CVRATIONIS MAGNETICÆ,

&

VNGVENTI ARMARII

RVINA.

IPSO RODOLPHO GOCLENIO Iuniore, nuper Parente, & Patrono;

nunc

Cum SIGILLIS, & CHARACTERIB. Magicis,

vltro

PRORVENTE, ET PRAECIPITANTE.

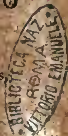
IOHAN. ROBERTI, SOCIET. IESV Sacerdos, S. Theolog. Doctor,

Memorandi, & miserandi casus spectator,

CVM FIDE DESCRIPSIT.

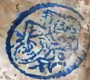
ET GOCLENII MAGNETICAM SYNARTHROSIN meram Ανάρθρωσιν esse ostendit.

Ex Coll. ... *Inspice versam pagellam.* Ill.mi Coccini

LVXEMBVRGI
Excudebat HVBERTVS REVLANDT

Anno M.DC.XVIII.

Quisquis es, Magiæ, & damnatarum artium hostis:

Antequam ad huius opusculi lectionem accedis, hæc pauca, sodes, audi.

I. Alijs quoq; *Rationibus*, non modò Goclenij concessu & *Prævaricatione*, CVRATIO MAGNETICA, VNGVENTVM ARMARIVM, CHARACTERES MAGICI, hîc perimuntur.

II. AFFINITATIS IVRE in hanc Tractationem venêre alij aliquot HECEBOLII, id est, LONGE IACVLANTES MAGI, qui Goclenij ARTHRITICAM SYNARTHROSIN,
——————— *prauis fultam male talis*,
vtcumque fulcire videbantur. De hoc grege sunt: BOMBASTVS PARACELSVS, IO. ERNESTVS BVRGGRAVIVS, FRATRES ROSEÆ CRVCIS, ALII, vt qui METALLARIÆ VIRGÆ Imposturam tuentur.

III. His recusa iam tertiùm, necessariò præmittitur breuicula illa ANATOME, quæ Goclenium ad pudendam Palinodiam adegit.

IV. GOCLENIVS, velit, nolit, CHARACTEROLATRIÆ, PRÆVARICATIONIS in propriâ causâ, & PALINODIÆ, ad Tribunal DD. ACADEMICORVM MARPVRG. & GIESSENSIVM, REVS peragitur.

ILLVSTRISSIMO,

atque

EXCELLENTISSIMO
Domino D.

FLORENTIO,

COMITI IN BER-
LAYMONT, ET
LALAING,
&c.

Baroni in HIERGES, LENS, BEAV-
RAIN, *Domino in* HERCHIES,
HAVLTEPENNE,
&c.

AVREI VELLERIS EQVI-
TI, à Consiliis sta-
tus:

GVBERNATORI, ET CAPITA-
NEO Generali

Ducatus LVXEMBVRGENSIS, *&*
Comitatus CHINIENSIS,
&cæt.

Domino suo Clementissimo.

ODICO libello grande PROOEMIVM præſcribere, COMES ILLVSTRISSIME peccatum illud ſit peccare, quod mordaci ioco, Cynicus Diogenes ſolens more ſuo vellicabat. Ciuibus ad vaſtam paruuli opiduli portam excubantibus: Heus vos, inquit, ocyus valuas occludite. Quid otioſi ſtertitis, imminentis periculi ſecuri? Quærentibus, Quid id periculi eſſet? Ne tantilla Vrbs, ait, per tantas portas effugiat. Huic ſimiles canes hodie non deſunt, quorum morſus, ea quidem ex parte, effugiam, dum breuiſſimè indico, cur TVÆ EXCEL-

LEN-

LENTIÆ potiſſimum hanc meam opellam offerẽdam cenſuerim. Vt varia ſunt, ſemperqúe fuerunt hominum iudicia, Argumentum quidam iudicabunt alienum à TVA vel Profeſſione, vel dignitate. Cum his adeo non ſentio, vt ab ipſo maximè argumento in hanc mentem impulſus ſim.

Videlicet variam impietatem, quam conor refutare calamo, TV tot iam annos proculcaſti vita & exemplo. Cùm militiæ rudimenta ſub magno illo Heroë, PHILIPPO II. Rege Catholico poneres, cùm Ordines ductares, cùm ſigna cum hoſte conferres, cùm perduelles funderes, fugareſq;: denique cùm TE & fortiſſimum mili-

tem, & prudentissimum Ducem exhiberes: nunquam TIBI in mentem venit, vt vel Burggrauium quempiam aduocares, qui Magico susurramine arma TIBI excantaret; vel Goclenium, qui TE lapide marino donaret, auis marinæ imagine effigiato, cuius energemate sic corpus munireris, nullo vt ferro vulnerari posset. Quin potiùs meliorem Magistrum secutus, etiam sanguinem vitamq; ipsam DEO, Religioni, Regi fundere paratus illud Machabæi animo voluebas: Moriamur in virtute propter fratres nostros, & non inferamus crimen glorię nostræ. Iam vbi eo ventum est, vt Vrbes ac populos, non iam ferro & armis subige-

Panoplo, pag. 105.

Vng. Ar. pag. 50.

1. Mach. 9. 10.

bige-

bigeres; ſed legibus & virtute moderareris: in diſsimili imperio TIBI ſimilis, eum finem, vt decebat, habuiſti propoſitum, quem præſcribit Orator Romanus, Beatam ciuium vitam. Vt intimis animi TVI penetralibus hærere videretur quod magno Principi magnus Vates appoſitè præſcribit.

"Tu ciuem patremq́; geras, tu conſule cunctis, *Claudia. ad Honor.*

"Non tibi: nec tua te moueant, ſed publica damna.

Teſtentur Namurcenſes, Arteſij, & modò Luxemburgenſes. Non ingrediar hunc campum, qui me intra pagellas coërcui. Sat habeo dicere, TE non per deuios Goclenij calles ingreſſum, ſed regia virtutis via ad glo-

riam graſſatum eſſe. Si illum, aut de eodem grege alium audires, ad Regum fauorem con-
Virg. Ar. ciliandum TIBI præſcriberet
p. 37. Solis imaginem in auro: ad ho-
p. 57. nores, Leonis figuram. Quin & ad Regnum, ſi aſpirares, recta
p. 44. TE duceret Æthiopis effigies equo feruido & ſpumanti inſidentis. Feruidæ nugæ, & quæ nihil niſi impias ineptias deſpumant!

Quid dicam de Legationibus, quas Magnorum nomine ad Magnos feliciſſimè obijſti? Nemo id rectè exequitur, qui non polleat ingenio, vigeat memoriâ, eloquentiâ ad perſuadendum ſit inſtructus. Priora
p. 37. duo à Mercurij imagine TIBI Goclenius, etiam non rogatus

tus ſuggereret. Quid mirum, cùm poſtremum, id eſt Eloquentiam conferat figura Nycticoracis, quæ etiam hominem faciat ſcientiſſimum? At Tv hæc non Idololatricis ſigillis, ſed illi meritò attribuis, qui etiam Infantium linguas, cúm lubet, facit diſertas, atque adeo os quoque mutorum aperit. Neque tamen tibi defuit Illuſtriſſ. parentis Tvi inſtructio, &, quod caput eſt, per exempla manuductio. Cuius Viri qui virtutes & maximè illam admirandam, in paucis, fidem Deo, Regiqúe conſtanter præſtitam non nouit; is in Belgio noſtro nihil nouit. Sed non immergo me in hoc virtutum mare, quod cum tali parente

p. 58.

Sap. 10. 21.

tamquam altero Iaſone feliciter TECVM enauigarunt, tanquam totidem Argonautæ, tot Illuſtriſſimi Fratres TVI. Vt de cæteris nihil dicam, qui iam cum cæleſtibus beati micant; TV certè ita feliciter nauigaſti, vt ſerio AVREVM VELLVS retuleris; atq; adeo alijs illud obtuleris. Et quidem ſcio magnanimum Heroa, Philippum Bonum, Iaſonem cum Argonautis ſpectaſſe, cùm eum Ordinē primus Author inſtitueret. Sed auſim dicere, TE non minus; multò etiam plus hauſiſſe ex VELLERE GEDEONIS, cæleſti RORE, madente; quem ego gratiam DEI interpretor, & quę ad homines eſt, (vt ſic dicam) Gratioſitatem.

Hanc

Hanc gratiam, cum reliquis, quas plena in Te manu Numen effudit, idem augeat: faxitq; vt porro Potentiss. Regi, Sereniss. Principibus, Ducatui Luxemburgensi, cui Gubernator praees, quam hactenus operam in animosâ istâ senectute praestas, diu praestes. Ita optant vouentq; boni omnes, & inter caeteros minima nostra Societas Iesv, quae Te fautorem Patronumq; munificum pridem experitur. In quibus ego minimus sperare audeo, Te huic etiam libello fauorem, patrociniumque commodaturum: si non aliâ ratione; quod vt ante tetigi, nefarias artes detegit, & stylo configit, quas Tv pridem animo, & Catholicâ pietate,

longè

longè animosiùs Alexicaco illo Poëtarum Hercule, iugulasti. Luxemburgi, Gubernationis TVÆ Vrbe capitali. Anno Christiano, 1618. 3. Kalend Septemb. ferijs SS. Felicis, & Adaucti, quorum beatis precibus semper sis Felix, & in dies pluribus cælestibus donis Augearis, Amen.

T. EXCELLENTIÆ
Seruus in Christo,
minimus,

Iohannes Roberti
Societatis IESV
Presbyter.

LECTO-

LECTORI CVIVIS:
ETIAM DELICATO,
Etiam Iniquo.

VIR VANVS in ſuperbiam erigitur, & tamquam pullum onagri, ſe liberum natum putat. *Veriſſimum effatum, bone Lector, quod* σοφὸς *ille* Sophar, *tamquam oraculo edit, Iob 11. 12. Sed hæreticorum more eo abutitur, dum innocentem Prophetam configere ſe ſperat.*

Quanto ego rectius id dicam in huius deplorandi ſæculi profligatiſſimam licentiam? Quo, vaniſſimus quiſque, quod cogitauit aut, propè dixerim, ſomniauit ſibi licere putat. Dicas, ferri illo impetu, quo

—rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, ſternit ſata læta, boumque labores,
Præcipitesque trahit ſiluas—

Satis conſtat, veteres hæreticos pleroſq; præter hæreſin, Magiam *quoque adamaſſe. Tertull.* Notata ſunt etiam commercia hæreticorum cum Magis quam pluribus, cum Circulatoribus, cum Aſtrologis, cum Philoſophis, curioſitati ſcilicet deditis. Quærite, & inuenietis vbique meminerunt (*de Præſcript. c. 43.*)

Quod ſi particularia attingere neceſſe ſit in promtu ſunt Simon & Elymas Magi (*Act. 8.*

& 13.

& 13.) in promtu Marcus, Marcitarum parens *cui Dæmon Paredrus Prophetias suggerebat, teste Epiph. hær. 34. & Iren. lib. 1. c. 8. in promtu* Elcesaïtæ, *qui Incantationibus dediti, Dæmonas inuocabant (Niceph. lib. 5. c. 24.) in promtu* Manichæi, *qui itidem Dæmonas inuocabant, & adorabant (Epiph. hær. 66.) in promtu (apud Damasc.)* Ethnophrones, *qui Astrologiam Iudiciariam, Diuinationes, Auguria, sortilegia, Ethnicorum instar, exercebant. In promtu* Berengarius, *quem damnatæ Magiæ deditum, Cacodæmon momento quàm longissime transuehebat (Genebr. anno 1041. ex Polyd. Virg. & Guilielm. Naugiac.)*

Et, vt propius ad nostra tempora accedamus, quis ignorat de Luthero, *quod profitetur ipse de seipso, à Cacodæmone se armis instructum, quibus S. Missæ Sacrificium oppugnaret? (lib. de Missâ priuatâ:) quâ de re videatur accurata tractatio apud* Serarium *nostrum, lib.* de Lutheri Magistro. *Quis non legit,* Zuinglium de Zuinglio *(lib. de subsid. Euchar.) cui Sacramentariam hæresin ægrotuenti subsidio affuit spiritus, quem atrum, an album vocet, ignorat?* Bucero *eamdem prauam doctrinam, ab atro spiritu suggestam, testatur* Lutherus *(in Colloq. VVittemberg.) cui de suo amico id credi potest: maxime tam perito. Quid* Caluinus? *dicat & ipse de se testi-*

testimonium. Monuit hunc aliquando Bucerus, ut tot maledictis abstineret. Respondit scriptâ ad eum epistolâ, Morbum illum non à naturâ suâ esse, sed à SVO GENIO. *Sed quem tandem* GENIVM *esse dicemus hæreticorum nostri temporis? Repeto, quod dixi:* Quasi pullos onagri, se liberos natos putant. *Vis scire, quàm liberos?*

Ante hos centum annos exortus est Lutherus, *Apostata Monachus, qui, quâ* libertate *Monachum, eâdem fidem, & Religionem exuit. Exuit autem? imo etiam, quod in se fuit, sacrilege conculcauit. Et grauiter talem* Patrem secuta est sua proles; Caluinum *dico, & eius sequaces.*

Non hîc stetit libertas. Vbi sole clarius ostensa sæpius fuit illorum improbitas, Ecclesiæ innocentia; neque iam restabat, quod de Religione *mutirent: ad* Statum *ventum, & eâdem* libertate *clamatum, ab iis Remp. turbari, qui sincere* DEI, *& Ecclesiæ causam agerent. Denique postquam nec hoc satis ex voto processit, si non voce, at reipsâ vociferantur:*

Flectere si nequeo superos, Acheronta mouebo. *Et iam seriò mouent. Ad* Magiam *itur, iam olim quidem illam exercitam, sed clanculum, sed in tenebris, sed in antris, cauernisq;. Modo, non modò illam ostendunt, sed ostentant: & ex quâ supplicium timeri solebat,*

bat, ex eâ gloriam impudenter captant. Heu tempora! Si non mouent tot Imperatorum interdicta, & intentatæ pœnæ (libr.9.Cod.tit. de Maleficis, & Mathemat.) si non auditur horrendum illud carmen (Exod.22.18.) diuini Legislatoris, Maleficos non patieris viuere: *at certe politicæ saltem honestatis causâ, attenderetur etiam impiorum iudicium, etiam Atheorum sensus. Talis fuit Apostata ille* Lucianus, *omnium Sacrorum petulcus irrisor. Is in suo Philopseude, pro aperto mendacio habet, pharmaco aliquo absente, absentem sanari posse. At* Goclenio *longe sapientiori, longe alia mens. Idem sophista, cum duos libros Veræ Historiæ scribere aggrederetur; ipso initio professus est, se mera mendacia, nihil veri, narraturum.* ROSEÆ CRVCIS FRATRES, *cum multo magis portentosa narrent mendacia, volunt tamen sibi ab omnibus credi, tamquam si hominum conditionem supergressi, mentiri ne sciant quidem. Exemplo sit illud.* Lucianus libr. 1. *tamquam illustre mendacium narrat, visum ab se* Speculum *maximum, supra puteum positum: in quem puteum, qui descendat, omnia audiat, quæ in terrâ dicuntur. Si verò speculum inspiciat, omnes vrbes, omnia regna intueatur,* ὥσπερ ἐφεςῶς ἑκάςοις, *tamquam si singulis adsit. Hoc, vt dixi, pro decumano mendacio, ipse, qui narrat, habet.*

At

At nostri Cruci-Rosei, *præter varia, varijs virtutibus pollentia specula, quæ habent, etiã ex quouis loco, quauis omnium nationum opera, & consilia cognoscere se posse, aiunt. Et hoc, non vt mendacium; sed tamquam exploratissimam veritatem haberi volunt.*

Talmud Iudęorum, & Turcarum Alcoranum *ausim dicere, non continere absurdiora, quàm quæ* Goclenius, *similesq́; Doctores mundo obtrudunt. Et sunt tamen, qui sequantur, & sectentur.*

Dolet hoc mihi. Itaque conatus sum, pro meo modulo, aliquid afferre opis; quod nullâ ratione putaui me facilius consecuturum, quàm si ostenderem tam impiarum nugarum, quæ pro Mysterijs venduntur, futilem vanitatem. Feci hoc primum in Anatome Tractatus Gocleniani, sed astrictissimâ breuitate, vt eum decuit, qui Theses scriberet, quarum munus est, vt nomen ipsum indicat, non tam probare, quam PONERE.

Cæterum in hoc libello, aliquanto amplius me diffudi, & argumentum totum, quoad res postulare visa est, tractaui. Videbis, Lector, & iudicabis. Iam de quibusdam mihi monendus es, de quibusdam rogandus.

Monitorum illud primum est, Breuem ANATOMEN *meam huic scripto adiungendam fuisse, quod sine illius inspectione, frustra futurus sit, quisquis de Controuersiâ, quæ mihi*

super Vnguento Armario, Curatione Magneticâ, & Characteribus *cum* Goclenio *est, indicare voluerit, cum nec intelligere possit.*

Alterum, *ideo* Louaniensis Editionis, (*quæ & à Goclenio, & à meipso, in hoc libro citari solet*) *pagellas annotatas: quæ cum huius Editionis pagellis, propter diuersam chartarum magnitudinem, quadrare non possent, numeros ad marginem ascribi iussi, additis stellulis, quibus facilius oculi feriantur. Nec mireris, initium à decimâ paginâ fieri. Nam priores in Louaniensi libello, Typograui Flauii Dedicatoria occupabat, quam meus Reulandt sibi omittendam duxit.*

Tertio loco, de Titulo, *siue* Epigraue *huius libelli, illud te scire velim, non sic vocari* Goclenium Heautontimorumenon, *quasi ideo* Superstitiones *damnentur, quod eas* Goclenius *defendere nequiuerit, quin &* præuaricator *oppugnârit: sed quia* superstitiones *sunt, & Diabolo authore in Orbem inuectæ. quod suis locis, variè, &, vt arbitror, seriò probatum videbis. Non fuit tamen omittenda* Goclenii Prçuaricatio, *duplici ratione. Nam & contra* rem ipsam *non paruum videtur argumentum, si eius* Patronus, & Hyperaspistes *eam non modò tueri nequeat, sed & vltro oppugnet, etsi id videri nolit: & contra* scriptorem *nihil validius afferri potest, quàm quod ab ipsomet sumitur. Hoc enim demum*

est

est probare διὰ τοῦ ἀδυνάτου*, quod apud Aristotelem, totamque scholam Peripateticam, violentissimæ probationis genus est.*

Denique quarto loco, scito; neque vspiam meam mentem fuisse, innocentem *quemquam* tangere; *neque vllum verbum meum, si rectè attendas, id sonare. Quin potius, aliquoties me studiosè indicasse, esse nonnullos, qui decepti, sine omni malâ malitiâ in superstitiones inciderint. Hos tales rogo, animum, & institutum meum spectent, & fraude agnitâ, vanâ deserant. De his, Lector, te* monendum *duxi. Iam,*

Quæ te Rogem, *duo sunt. Alterum est, vt non nimis rigidus Cato sis, sicubi iocos, & risus videbis, vbi res tota non nisi risu digna est, propter histrionicam, & nugacissimam suam vanitatem. Quâ de re aliquid iam dixi in Præfatione mea Metamorphoseos.*

Alterum, ne protinus damnes, cum leges verba aliquot paulò acriora, quæ iusta indignatio extorsit in hostes sanæ doctrinæ, Ecclesiæ, & Dei ipsius; cuius innocentes animas sic miserandum in modum in Barathrum, damnatis suis artibus præcipitant. Nisi accuratè probo, id ab illis fieri, nolim mihi ignoscas. At si id ita esse clarè agnosces, te rogo, humanissimè Lector, memineris, qualia, & quo spiritu declamarint SS. Patres in Iulianum, in Gentilium deos, eorumque cultores; & si ex Scriptu-

rà aliquid mauis, audi tonantem, vt alios taceam, Iudam Apostolum: audi mitissimum Apostolorum Dominum, horrendum illud VÆ, *toties in Pharisæos intorquentem. Meritò timere debui, nisi quandoque me commotum ostenderem, ne ab Hoc Domino aliquando audirem, quod illi:* CANES MVTI, non valentes latrare. (*Isa.56.10.*) *Iam te mitto, Lector, si de meis Magis addidero, eos, non modò* libertatem *sibi sumere, vt si sint* Pulli Onagri: *sed & velut ex professo contrauenire illi interdicto* (*Eccli.6.2.*) Non te extollas in cogitatione animæ tuæ, velut TAVRVS. *Id enim* taurino *plane furore acti, faciunt. Itaque ne mireris illis euenire, quod idem Interdictum mox adiungit,* Vt elidatur virtus eorum per stultitiam: quę stultitia folia eorum comedit, & fructus eorum perdit, & relinquuntur (*: Audi Gocleni, & Congerrones tui:*)

VELVT LIGNVM ARIDVM IN EREMO.

ERVDI-

ERVDITISSIMIS ACADEMICIS MARPVRGI, ET GIESSÆ, Litterarum, Scientiarumque Præsidibus.

IN omni re, plus velle, quam possis, vel deceat, pertinacis, non diligentis est ingenii. Verba sunt Synarthroseos Goclenianæ, pagin. 125. Descripsi, vt videatis, non magnum esse onus, quod vobis impono. nempe non poterit Rodolphus vester ægre ferre, aut cuiquam vestrum succensere, si damnetur ex eâpse lege, quam tulit ipse.

1. *Voluit* persuadere, admirabilem quandam esse vim Characterum Magicorum: quo in conatu Tractatus de Magneticâ vulnerum curatione, magnam partem consumitur. Id *non potuisse* videtis in Synarthrosi, pag. 22. 23. 24. 149. & in hoc meo libello, pag. 35. 36. Nam certè fatetur se *non potuisse*, quem pudet *voluisse*, quem pœnitet incepisse, denique, qui apertam *Palinodiam* canit.

2. Hanc *Palinodiam* sic Goclenius canere *voluit*, vt *Palinodiam* esse negaret, dum inficias iuit, se vmquam sensisse, quod modò damnat. Verba eius affero hîc, pagellis citatis. Sed *non potuisse* id obtinere, ostendo ex ipso, tribus argumentorum decadibus, à pag. 38.

3. *Voluit* Goclenius (& hoc maximè *voluisse* debuit) probare, & confirmare ruentem suam Curam Magneticam, & Vnguentum Armarium. *Non Potuit*. Nam nihil planè attulit, quo probaret, nisi suam Assertionem: quam non recipio, tanquam alicuius Oecumenicæ Synodi Canonem.

Videte, si placet, eius conatum, sed vanum, in hoc Heautontim. Sect. 8. 9. &, si quid illi virium restat, & animi, & lubentiæ, obijcite illi Sectionem 31.

Hæc igitur tria (vt alia sileantur) Goclenius *voluit*; *nullum* ex his *potuit*. Vnde ex suâ sibi lege, *semel, iterum, & tertium, est Pertinax, non diligens*.

Non negabitis mihi, quem peto, iustissimum calculum vestrum, in re, præsertim tam apertâ, & vobis tam facili, vt qui *reum* habeatis *fatentem*.

In assiduâ, & variâ occupatione vestra locus esset honestæ excusationi, si totam Controuersiam ad vos deferrem; si, quid de *Characteribus*, & *Magneticâ curatione* sentiendum, quærerem: si totos Goclenij, & meos libros examinari vellem. Nunc, cum horum nihil petam, sed id tantum, vt pronuntietis, *Num rectè Goclenius probet, quæ debuit, & potuerit, quod voluit*; an potius *Palinodus* sit: *num id ego rectè ex ipso Goclenio, contra Goclenium ostendam*: & totum

tum

tum hoc, apertis vtriusque nostrum libris, & obiter modò inspectis, mox primâ fronte, & suâ sponte appareat: iure sententiam à vobis expecto, quam tales viri nullo iure negare possunt.

Nam quod quis hoc obstare putet, quod *Goclenius Ciuis* vester sit; *ego Peregrinus*: vestrum est ostendere, vbi de Iustitiâ, re omnium sanctissimâ, agitur; nihil loci habere eiusmodi considerationes. Quin potius, hæc talia, *quæ aliâs valde caleant*, in hoc rerum articulo, vobis esse *Niue Gallicâ frigidiora*. Valete, & diu in Christo florete.

Salutis, & Dignitatis vestræ cupidissimus,

Iohannes Roberti
Societatis IESV
Presbyter.

FA-

FACVLTAS R. PATRIS PROVINCIALIS.

EGO infrascriptus, Societatis IESV Prouincialis in Prouinciâ Gallo-belgicâ, iuxta priuilegium à Serenissimis Principibus nostris, ALBERTO & ISABELLA, eidem Societati nostræ concessum, quo Bibliopolis omnibus prohibetur, ne libros, ab eiusdem Societatis hominibus compositos, absque Superiorum permissione imprimant; facultatem do HVBERTO REVLANDT, Typographo LVXEMBVRGENSI, vt librum, cui titulus est, GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS, à P. IOHANNE ROBERTI, eiusdem Societatis Doctore Theologo, compositum, ad sex annos proximos imprimere, & libere distrahere possit. Datum Montibus, 22. Iulii, 1618.

Ioannes Herennius.

TRACTA-

TRACTATVS NOVI DE MAGNETICA VVLNERVM CVRATIONE,

Authore
D. RODOLPHO GOCLENIO,
Med. D. & Professore Marpurg. ordinario,

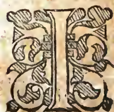
BREVIS ANATOME,

Exhibita arte & manu
IOHANNIS ROBERTI,
Societ. IESV *Theologi.*

Recuſa iuxta Exemplar impreſſum
LOVANI,
Typis CHRISTOPH. FLAVI.

BONE ET CORDATE LECTOR,

I.

NOPINATO nuper allatus ad me Libellus eſt cum hac nomenclatura:

TRACTATVS *nouus de* MAGNETICA VVLNERVM *curatione, citra vllum dolorem, & remedij applicationem, &*

SVPERSTITIONEM. *Author Rodolphus Goclenius, Med. D. & Profess. Marpurg. Ordin. Anno 1613. Francofurti impensis Petri Musculi, & Ruperti Pictorij.*

II. Quo obiter inspecto cohorrui ad
* 10 impietatem: secto, * identidem tacitus repetij illud è vetusto Poëta, leuiter immutatum:

O Diui, horribilem, & sacrum Libellum! Libellum, inquam, quem quo nomine appellem, non inuenio; nisi iubeat vocare *Idolomagico-goeticum*, aut *Idolo-magicomaniacum*. Tam enim apertè, & omni verecundiæ velo remoto, *Idololatriam, Magiam, Goeticam*, siue *Præstigiatricem* disciplinam profitetur, vt quàm est *Epiphanes*, tam videatur esse *Epimanes*; id est, quàm *clarus*, tam *insanus*, qui quidem sic putet Christianos homines insanire, vt cæci tali duce in Barathrum præcipites ruant.

* 11 * III. Ne calumniari me dicas, ex ipso *Libello* id ostendam paucis. Optimo vtique animo, atque eò dumtaxat, vt simpliciores, & nimis albæ animæ hac tartarea fuligine ne inficiantur; atque etiam, vt omnibus innotescat, ex hæresi prodire Idololatriam, & cæteras, quas dixi, pestes. Ergo audi.

IV. Principiò, in ipso Programmate profi-

profitetur Libellus, se *mirandarum, & in natura maiestate abditarum rerum caussas patefacere*. In præfatione, quæ affert, vocat *recondita & abstrusa*. Lege totum Tractatum: Ne verbo quidem inuenies aliquid explicatum,*ostensum,apertum,probatum. Tantùm asserit D. Rodolphus, & hoc probasse est. Loquor de eo, quod probandum proposuerat, & promiserat; aut de ijs, quæ tanquam principia probationi præstrui dicuntur. Respondebit fortè, se authores adduxisse, *antiquissimos naturæ exploratores* (32.) quos istos dicis? Nempe *Ragaël, Chaël, Hermetem, Thetel, & Rabinicum Pseudosalomonem*. (39. 42.49.54.55.) Nec iniuriam,nec contumeliam faciam D. Goclenio. Ipsi vni plus tribuò,quàm toti huic tam illustrium authorum Pentadi,quos nemo prudens,aut probus, inter prudentes, probósve vllius coloris nouit,etsi nec illi,*nec vlli alteri quicquam tribuere possum in hac vanitate.

*12

*13

V. Visne eam vanitatem distributam videre,& quasi deartuatam? scio te velle. Audi igitur primùm de

IDOLOLATRIA,

Qua redundat hic Tractatus, & vndique exundat: sed audi ex plurimis pauca,gratia exempli.

Idololatria est, asserere, Iaspidem SACRIFICIA Dijs *reddere accepta* (pag.22.)

Idololatria, *metalla Stellis* DEDICARE (30.)

Idololatria, *victoriam inimicorum in prœlio* tribuere Marti. (43.)

* 14 *Idololatria, *Nycticoraci scientiam tribuere, quia Palladis auis est.* (58.)

Idololatria deniq; iubere describi Imagines IOVIS, VENERIS, MINERVÆ, ijsque admirandam eo nomine energiam tribuere. (*passim toto libello.*) Sileo alia: iam vero

VI. MAGIA

Varia, multiplex, perpetua est in hoc portentoso Tractatu. Nam celebratur

DIVINATIO,

Dum tribuitur potui Theangelidis (19.) idque experientia compertum dicitur (18.) Item Magico sigillo posse à *Spiritibus aquaticis responsa accipi si tecum habeas in ripa flu-*
* 15 *uij* (49.) *quod per nouam Idololatriam simul & Blasphemiam est facere improbos homines DEOS. Notum est enim illud veridici Vatis: *Annuntiate quæ ventura sunt in futurum, & sciemus, quia Dij estis vos.* Isa. 41. 23. DIVINATIO denique

(*Ridete, quicquid est domi cacchinnorum,* nisi magis ringi oportet) tribuitur imagini

ASI-

ASINI. (40.) Quis iam miretur, vel *vmbram Asini* esse in prouerbio; vel *subiugale mutum animal, hominis voce loquens, prohibuisse Propheta insipientiam*? 2. Pet. 2. 16. ecce iam nouo inuento *Asini imago* Propheta facta est. Iam verò non desunt in hoc libro Pammagico

* VII. PRÆSTIGIÆ. 16 *

Nonne enim Fascino Præstigiator vtitur, qui efficit, vt vecordi imagini tabulæ in conuiuio subiecta, *nemo comedens cum dextrà* [sic loquitur præclarum dogma] *satietur*? [52.60.] Sic Milo ille non bouem vnum, sed totas hecatombas deuoraslet. Neque rursum abest

ONIROCRITICA,

Siue somniorum vanitas: nam præcepta tradit, quibus *in somno facit terribilia videre, ac mirabilia* [40.] *aut res delectabiles facit apparere* [68.] Porrò

VIII. NECROMANTIA,

Et cum Diabolo familiaritas aperta passim traditur. Vel cùm nescio quam *virtutem* fingit, **conuocandi, congregandi, & constringendi dæmonas* [40.] vel cùm *dæmones* facit *obedientes*, [41. 51.] & quidem *subterraneos* [48.] vel cùm iubet vocare *Aquaticos Spiritus*, & ab eis *de quæsitis responsa* pollicetur [49.] vel cùm Spiritus eò adducit, vt 17 *

non quouis modo obediant, sed *reuelent* QVALESCVNQVE THESAVROS [53.] Vbi estis Midæ, Crœsi, hominum mendicabula? præ hoc Mago, dico. Vel denique, cùm *habilem facit ad conuocandos Spiritus, ac in eorum* CONVERSATIONE ESSE. [71.]

IX. Euge Conuersator! quid mirum, si
*18 hanc tam multiplicem * Magiam comitetur.

BLASPHEMIA

Minimè simplex? Quoties enim nescio quibus stultarum imaginum quisquilijs ea vis tribuitur, vt non modò hominum, sed & DEI GRATIAM concilient: (57.) (63.) vel DEI DILECTIONEM? (58) Et quidem quod boni Caluinistæ hactenus non patiuntur tribui *Operibus bonis, vt* DEI *Gratiæ augmentum promereri possint*, ne si à Gratia quidem eadem profecta sint; hoc iam illis facilè præstat *Galli imago*, aut *trium puellarum*, aut *hominis coronati*, aut *Arietis, Leonis, & Sagittarij*. (ibid.) O facilem & felicem Theologiam!

*19 * X. Quid igitur mirum, si Disciplina illa nobilis, qua hæc talia efficiuntur, tantis à D. Rodolpho elogijs cælo æquatur? nimirum dicitur MYSTERIVM (6. 28. 30. 32.) Dicitur *cognitio* esse *rerum abstrusa-*

struſarum, *& in natura* MAIESTATE *penitus occultarum* (6.) Dicitur habere *effe-ctus* MIRACVLOSOS (89.) Ipſę actiones dicuntur MIRACVLOSÆ, (29.) Et quiſquam deinceps dicat, Caluiniſtas nulla patrare *miracula*? Dicitur item MAGIA *vera & naturalis* (29.) Itaque immeritò D. Rodolphus (quod ipſius pace dictum ſit) ad huius diſciplinæ commendationem addidiſſe mihi videtur * *Sigilla* quædam, & *Sculpturas* huius artis fœtus, *geſtari & cuſtodiri* debere *magnâ cum* REVERENTIA & DEVOTIONE (39.) maximè cùm ſciat, magiſtrum ſuum Caluinum, & fratres Caluinicolas ferre non poſſe, vt *Reuerentiæ* quicquam aut *Deuotionis* impendatur Imagini S. AFRÆ, quæ *Draconem* DEI ope occidit: cùm ipſe D. Goclenius interea, quæ *magnâ cum Reuerentiâ & Deuotione geſtari* vult, & *cuſtodiri*, primo loco ponat DRACONIS FORMOSI *imaginem*. (ibid.) 20*

XII. Hunc pictum fictúmve Draconem, aut alias aliarum Imaginum nugaciſſimas, impiiſſimaſque nugas, quis putet * efficere poſſe, quæ toto Libello deprædicat D. Rodolphus? Qui ſi hæc ſua Magica arte præſtare poteſt, in hac quidem vita felicior homo nunquam 21*

fuit, quippe cui nihil adſit mali, nihil abſit boni. Lubet hæc duo oſtendere obiter, vt quæque fortuitò occurrent, & velut per Satyram: ne, qui vlcus illud propudioſi codicilli non viderit, me illi puris tantum falsò aſſcribere arbitretur.

XIII. Igitur Characteres iſti, ſi D. Rodolpho credimus, omnia mala amoliuntur, vt *Podagram* (37.) *Fulgura, Tempeſtates, Vitia, Faſcinationem, Maleficia* (41.)
*22 *Ebrietatem, Dæmones*, * *Morbos brutorum* (43.) *Phreneſin, Lunaticum delirium* (44.) *Venena* (45.) *Beſtias terrenas & marinas* (46.) *Febres* (ibid.) *Serpentes, Epilepſiam* (48.) *Inimicos, Latrones, Feras* (53.) *Omnem læſionem*, quod vulgò vocant, wider hauwen vnd ſtechen (50. 57. 62.) *Incantationes* (58.) *Canes*, quos nec *mordere* permittunt (71.) ac ne *latrare* quidem [61.] *Mortem violentam, Submerſionem, Caſus aduerſos* [63.] *Infortunia* [68.] *Damna aquæ, Maniam, Dæmonum verſutias, Hydropem, Peſtem* [71.] *Scorpiones* [72.] Satin' hæc ſunt? non ſunt. Nam etiam morbos omnes, & MORTEM arcent: Siquidem *Centauri figura geſtantem reddit conſtantem, & ſanum*
*23 *PERPETVA SANITATE [71.] O grandia MIRACVLA CALVINISTICA! & cuiuſmodi nemo Catholicus, nemo

nemo Sanctus vnquam patrauit, sed audi maiora.

XIV. Non satis est, mala omnia procul auerruncare: nam etiam eadẽ lepida sigilla omnia quæ velis BONA conferunt. Ostendo iterum ordine ipsius Libelli, id est, nullo. Conferunt, inquam, *Audaciam, Principum fauorem, Lætitiam, Venustatem, Robur, Ingenium, Memoriam* [37.] *Sanitatem, Libertatem* [40.] *Victoriam in bello* [42.] *Thesauros, Victoriam in causis ciuilibus* [43] REGNVM, (viuat Rex D. Goclenius!) *Diuitias,* * *Felicitatem in Aucupio, Piscatione, Venatu,* [44.] *Mercaturam prosperam, Concordiam, Frequentem ad conuiuia vocationem* [Parasitorum votum!] *Aspici ab omnibus cum admiratione & stupore,* & videlicet, *Dicier, Hic est.* Quin & INVISI-LEM fieri [45.] Credo, cùm Diabolus tales impostores è medio rapit. Adde *Fructus terræ, Iustitiam, Castitatem, Astutiam, Prudentiam* [47.] *Fortitudinem militarem. Felicem terræ culturam, Bestiarum obedientiam,* [en restitutam Adami potentiam! an & innocentiam?] [48.] Adde & *oracula* [49.] *Medicinæ peritiam* [50.] Hinccine emersit tua, D. Gocleni? *Somnia* * *quæcumque volueris (52.) In verbis prudentiam, Potentiam (55.) Audaciam, Diuitias, honores,*

24 *

25 *

DEI & *hominum gratiam*, *Animositatem aduersus Dæmonem*, *Principum obedientiam* (57) *Itinera felicia*, *Matrimonij concordiam*, *Scientiam*, *Eloquentiam* (58.) *Astutiam*, *Felicitatem in duello*, *Bonam Famam*, (59.) *Victum & amictum* (62.) *Oculorum incolumnitatem* (63.) *Honores muliebres*, *Sanitatem*, *Quietem*, *Somnum* (68.) *Velocitatem* (69.) *Felicitatem in mari* (70.) *Virginitatem perpetuam* (71.) I iam, & dic, Caluini asseclas non amare castitatem.

XV. Quid ad hæc addi potest? verbo dicam, OMNIA. Mentior, si non leges hæc

*26 verba: * QVICQVID *petierit obtinebit* (55.) &, *Facitq; potentem*, & OMNIA *impetrãtem* (ibid.) & OMNIA *ad optatum finem deducere* (66.) Ita quidem D. Rodolphus. Sed absit à Christiano pectore, vel boni quicquam exspectare, nedum *Omnia*, his præsidiis; vel mali quicquam, nedum *Omnia*, his alexipharmacis velle amoliri. Quicquid eiusmodi est, de Idololatria, de Impietate est.

XVI. Hæc pauca, inquies, (etsi nimis multa sunt, vt in malis) plus satis quidem illa absurda, & Christiano indigna. At nihil hactenus audio de poposito libri argumento, de *Magneticâ*, inquam, *vulnerum cura-*

*27 *tione*. * Quid faciam tibi, mi Lector? Totius

tius Magici Tractatus pagellæ sunt in vniuersum nonaginta nouem. Sed post tot quisquilias, quas partim audisti, tandem pagina 83. mentio oritur de VNGVENTO ARMARIO, quam nomenclaturam singulæ pagellæ maiusculis literis produnt. *Reliquum nunc est*, inquit D. Goclenius, *vt suprà propositæ Quæstionis explicationem ex commemoratis istis* PRINCIPIIS DEDVCAMVS.

XVII. Scisne quàm pulcrè DEDVCAT, Lector amice? Vtcumq; te torqueas, nunquam inuenies *DEDVCTIONEM, nisi hanc, aut similem: *Asini imago facit futura prognosticare:* (40.) ergo vnguentum Armarium vulnera curat citra remedii applicationem. vel, *Hominis figura sedentis post aratrum, longâ barbâ, vultuq; longo, & superciliis curuatis, in cuius collo sint quatuor homines iacentes, & qui teneat in manibus vulpem & vulturem: si talis lapis, in quo hæc erũt sculpta, collo suspendatur, ad omnes plantationes valet, & ad inueniendum thesauros: nam si sub ceruice, iturus in lectum, posueris, in somno videbis thesauros, ac modum extrahendi. Est & alia eius virtus, scilicet conferre ægritudinibus brutorum: cùm aquam biberint, in quâ hic lapis lotus *fuerit: debet autẽ sculpi in die & horâ Veneris* (43.) Ergo vnguentũ Armariũ vulnera curat citra remedii applicationem.

28 *

29 *

XVIII.

XVIII. Sed audi iam accuratè *modum, quo vulnus curatur ſine remedijs*, vt canit (88.)& ad marginem, & in ipſo contextu, vt intelligas rem planè eſſe liquidam. *Fit ſanatio illa*, inquit, *per meram naturam, atque magneticam quandam efficientiam.* Nimis quidem amplum illud, QVANDAM. Quænam ea tandem eſt? Hoccine clarè ſcire aues? audi, per *Attractionem & Deductionem:* Mira narras. ſed amabò te, Quis trahit? quid trahit? quò trahit? Nihil addis.
*30 *Si quæram, Quomodo trahit? aut quibus adminiculis? *Per Influentiam*, inquis, *corporum cæleſtium, operationes ſuas perficientium per Elementa.*

XIX. Hic iterum deſidero, & expecto, vt dicas mihi, quæ aut cuiuſmodi illa ſit *Influentia?* quales *Operationes?* quæ *Elementa?* Taces, ac me fruſtra hiãtem deſtituis. Hoccine eſt *Patefacere cauſſas mirandarum rerum*, vt pollicetur frons Libelli tui ſine fronte? ſed dubio procul putabis te ſatis patefacere, dum hic adiungis: *per Vectorem* SPIRITVM *toties decantatum*.

XX. De hoc SPIRITV, videamus pri-
*31 mùm, quid & ſuprà * & infrà dicas, & quomodo eum *decantes.* Atque ignoſcas velim, ſi in re tam *obſcurâ, & in natura maieſtate abditâ*, mentem tuam minùs aſſequamur,

mur, & fortè *Spiritum* istum te *decantare* censeamus, cùm aliud canas. Bona fide certè indicabimus, quæ ex Libello collegisse videmur. Pagella 80. in re non dissimili, id est, in explicandis *viribus annulorum, imaginum, figurarum*, negas CREDITAS *vires* (Immanis omnino est fides tua, qui quidem has nugas credas) *assignandas Temperamento*, negas *Manifestis qualitatibus*, negas *Toti substantiæ*. Facilè tibi assentior, cùm frustra * quæratur causa eius, quod nusquam sit. 32 *

XXI. Sed tu aliter iudicas, & ex hoc Nihilo aliquid facis, causamque non quamlibet, sed admirandam attribuis. Cui ergo has vires creditas asscribis? audi iam, Lector, seriò aliquid de Spiritu. *Diuinæ*, ait, & MAGICÆ, *hoc est, superiori* CVIDAM (quæso aliquid clarius, & astrictius) *& sublimiori causæ, quam non inconuenienter Spiritale vehiculum, & vinculum quidam appellitarunt*. Ne iam quidem aliquid affers, quod intelligi queat. Metaphorica, opinor, sunt tuum istud *Vehiculum & Vinculum*. Quid tandem propriè ista esse dicemus? Margo an lucem affert, *an tenebras? *Spiritus* submonet, *potentiarum occultarum vehiculum*. 33 *

XXII. Quænam istæ Potentiæ? quomodo hoc vtuntur vehiculo? an onera imponunt?

nunt? an vehuntur ipsæ? an aurigantur? Pagella 86. Spiritus iste *Potentiarum occultarum* dicitur *Lucidus*. Qua luce, & cui lucet in illis tenebris? Dicitur *Mundi & Calorum Vector*, qui paullò antè vocabatur *Vehiculum*. Sed qua tandem ratione Cælum Mundumque vehit, an vehitur? Aliquid hìc lucis velim à *Lucido* isto *Spiritu*.

XXIII. Frustra. Nam Spiritum nusquam inuenias nisi atrum, quicquid fingant filij
*34 tenebrarum. *Dicitur *Vis cælitus demissa*. At à quo, & quomodo? Dicitur *Virtus non semper sui similis*. Ità video quidem, vt quæ toties & nomina mutet & formam, vt nec Proteus comparari queat. Pagella 87. turmatim congeruntur ænigmata.

XXIV. Nam idem vocatur *Mundi Spiritus, Vector Spiritus, Infusus Spiritus, Vnus, Diuinus, Continuatus Spiritus*, Spiritus intermediæ inter cælum, & sublunaria substantiæ. Quæso, D. Rodolphe, licètne intelligere, quid tandem *Spiritus* ille sit, à te tam multipliciter & *toties decantatus*? Li-
*35 cet. Dic ergo. Pag. 91. sic leges: **Spiritus Vaporue, media cuiusdam inter corporatas & incorporatas substantias naturæ, qui Spirituales actiones in se recipiat, aëriq; repræsentet, cùm sit corporeus, contactu suo realiter alteret.*

XXV.

XXV. Oedipe vbi es? *Vapor*, ait, & tamen non Corpus, sed *mediæ* CVIVSDAM *naturæ*. En, quàm iterum adhæret indiuiduo *Vago*, vbi diffinitum, expressumq; aliquid expectari nouerat. Sed quod ait, *Cùm sit corporeus*, de *Spiritu* dicit, an de *aere*? Si de illo, quomodo *Media natura*? Si de hoc, nemo est, qui dubitat: hoc tamen non facilè quis capiat, quomodo * *aëri corporeo repræsentetur, cùm tales actiones corporeæ non sint, & sine corpore (non tamen sine vehiculo) calitus illabantur (82.)* 36 *

XXVI. Vides, quàm vbique magno conatu *nihil* agat? quo studio, labore, industria, *nihil* demonstret? Quod adeò ipse tandem agnouit ingenuè D. Rodolphus. Illis enim proximè descriptis verbis mox subiungit: *Quare nullâ hic opus ex sensibus mensurâ, nullâ ambitiosâ verborum pugnâ, &* INANI DEMONSTRATIONVM CONATV. Gratiam tuo candori D. Gocleni. Nihil verius dixisti. *Inanis* planè est, hac quidem in re, omnis *demonstrandi conatus*; vbi quicquid est, meræ * præstigiæ sunt, aut aliquid nihilo melius. 37 *

XXVII. Quòd autem 83. ais, *voluptati esse philiatro, rerumq; naturalium industrio sagaciq; inuestigatori, probabiles rationes comminisci; quas si non assequitur planè, non tamen*

men

men rebus manifestis propterea derogat fidem, nec effectus calumniatur; rectè dici arbitror in rebus plerisque naturalibus, de quarum effectu nemo sanus est, qui dubitet. Cæterùm vt in commentitiis illis tuis admirandis effectis idem credatur, ignosces, si dicam, nunquam fore, vt vlli sano capiti persuadeas: cùm aliud nihil sint, quàm quod verbo vno dicere solemus, Gauckelwerck.

*38 * XXVIII. Nam alioqui quid vetat, *Necromantiâ imbutos*, (quam *vetitam Magiam* agnoscis [29.] etsi teipsum eam docere, suprà demonstratum est) quid, inquam, vetat, Necromanticos eadem pro se afferre, cùm *faciunt statuas è ligno, vel aliâ materiâ loqui, respondere, moueri motu progressiuo*? An putas, te minùs polliceri, cùm iubes securum ab omnium Dæmonum incursu esse eum, qui LEPORIS *imaginem in Iaspide portauerit*? (58.) Sanè, si quid sapio, multò id maius est, quàm lignum aliquod moueri: & quidem ab imbellis *Lepusculi imagine*, qui quomodo tantum ausus? tantum potuit?

*39 * XXIX. Meritò quidem, me quoque assentiente, ais, quæ Necromantici efficiant, *nullo modo per caussas, & media naturalia effici posse, sed necessariò referri debere ad substantiam aliquam* INCORPOREAM, *quæ occultè cum ipsis Magis operetur*, (29.) Caco-dæmo-

dæmonem, opinor, intelligis. Sed cùm ais, *Sublimior & præstatior* OPIFEX, INSCVLPTOR, & FORMATOR *in nostro* MYSTERIO *collocandus est, & quærẽdus:* quẽ alium intelligere potes, nisi eundem Cacodęmonem? Neque enim alius quispiam Mystes huic MYSTERIO assignari potest.

*XXX. Nimis grauiter censes, cùm eos, qui hæc tua *Mysteria* non capiunt, *summæ* accusas *impudẽtiæ*. (83.) Molliùs, quòd sensuales Philosophos vocas (89.) probrosum tamen, quasi solus sis spiritalis. Sed maximè placet, quod ibidem de nobis, stolida turba, flexus inhumanitatem, asscribis: *Miseret me eorum*. Tangat quis genua tua, D. Goclenī, & dissuauietur dexteram. 40 *

XXXI. Auge rogo te, hanc misericordiam, & iam accuratè nos doce, quemadmodum *vulnera sine remediis curentur*. Maximè, inquit. *Pandite nunc Helicona, Deæ.* Primũ præstruis denuo (91.) *Multas esse actiones,* ad quas non sit opus contactu corporis, sed virtutis.* Assentior & laudo. Addis: *Estq́ hæc virtus, quam per interualla exercent corpora, effunduntq́, qualitas corporis expers, in quâ* SOLA *inest efficacitas.* Cupio te esse memorem huius ænigmaticæ assertionis, quia futurum credo, vt ea vtamur. 41 *

XXXII. Tum, vt indices, te iam aliquid

afferre æterna cedro dignum, marginem inuris hoc ſtigmate, NB. quod valet, opinor, *Nota bene*. Audiamus igitur, quid adeò ſedulò notandum notes. *Vis*, inquis, *ex vnguento exiens, effundit ſe non in lapidem, ferrũ, vel lignum, quibus cum nullam habet con-*
* 42 *iunctionem*, * *ſed virtute Motoris ad vulnus ſe propagat*(92.) Quænam hęc VIS eſt? An illa *Qualitas corporis expers*? Ita videris velle. Sed quomodo eiuſmodi *Qualitas incorporea* ineſt in *Vnguento corporeo*? Noua Philoſ.

XXXIII. Quomodo eadem *Qualitas exit*? & quidem cùm ſit *incorporea*; *exit ſine corpore*, ſiue, quod in Accidẽtibus idem eſſe reor, ſine ſubiecto? An quod Caluiniſtæ in ſacroſancto Euchariſtiæ Sacramento capere, aut credere non poſſunt, tam facilè efficis ex Caluaria Furis Suſpenſi? (95.) & quidem
* 43 non modò vt ſit *ſine ſubiecto* * *Accidens*, ſed etiã vt EXEAT, ſe EFFVNDAT, ſe PROPAGET. Modeſtius mihi videbatur fingendũ.

XXXIV. Ampliùs, MOTOREM quem vocas? Reſp. *Primum* MOVENS *in vnguento eſt vis balſamica in ſanguine & vſneâ*. Vt nos torques! Dic iterum: hæc VIS éſtne eadem illa *Qualitas incorporea*? Non videtur. Nec enim tum rectè diceres, *propagari virtute* MOTORIS, quaſi aliena; ſed *virtute* SVA, quippe quæ ipſa ſit MOTOR.

XXXV.

XXXV. At neque alia esse potest ab illa *Vi corporis experte.* Nam qua fini *ad vulnus vsque continuaretur?* [92.] Soli (memineris) *Qualitati corporis experti inest efficacitas.* 44 *
Quid igitur agat isthic tua Vis Balsamica, quæ efficere nihil possit? Quin etiam si per te licet, quęro, cur tam pretiosum à nobilissima planta nomen trahat, à qua nullam trahit *efficaciam*?

XXXVI. Iam quis Chrysippus toto suo acumine illud capiat, quòd hic Motor moueri nequeat, etsi Primvm Movens est (quamquam hoc nomine debeat non moueri. Aristot. legisti) nisi *mediante Spirituali* Vincvlo? (92.) Profectò hoc *Vinculo* noua ænigmata nectis. Vel dic, quodnam hoc *Vinculũ*? Dic, Quomodo * *Spirituale* ex infami illo capite patibulati trium 45 *
literarum hominis?

XXXVII. Et tamen, si tibi credimus, *Vis illa Balsamica fit vnũ cũ vulnere per vtriusq; Formæ coniunctionem.* Occidis nos, D. Goclenі, tuis griphis. Quam vocas, *Vtramque Formam*? Demus tibi, *vim* illam *laquei alũnam* esse *Formam* quandam accidentariã: at altera éstne ipsum *vulnus*, an *vulneris* aliqua *Qualitas*? hoc posterius potiùs colligi posse videtur, ex illis tuis verbis: *Ita vt etiam egredientes in mediâ intercapedine mutuò*

occurſu vniantur. De *Formis* loqueris: atqui *Vulnus*, vt opinor, nõ *egreditur*, nõ *occurrit*.

XXXVIII. Si *Modum* quæramus, *quo ſimul ſunt Mouens*, & *quod Mouetur*, neceſſariò dubitantes deſtituimur, cũ ipſe dubius dicas: *Siue id fiat lumine, ſiue radijs, ſiue qualitate occultiore*, & *contactu Spirituali*. En vt iterum nos homines carnales deſeris humi repẽtes: & totus *Spiritualis*, *occultioris qualitatis alis*, in ſublime ferris. Sed caue ſis, ne vt alter ille Magus, Magorum & Præſtigiatorum Abauus, dum volare amas, ingredi nequeas; & dũ Alas quæris, plantas amittas. Vide, an non id ſignificet tua illa ingenua confeſſio, quà diſertè profiteris: *Spiritualis*
*47 *hic*, & *INSENSILIS *actio eſt, non* REALIS OPERATIO. (93.)

XXXIX. Et hoc memineris. Et ſimul, *vbi nulla eſt* REALIS OPERATIO, *nullum eſſe reale opus*, *nihil fieri reale*. Ipſiſſima hæc eſt *Summa ſummarum* tui Libelli. Polliceris MIRANDAS RES, & *in Naturæ* MAIESTATE *abditas*, ſiue per *imagines*, *characteres*, *ſigilla*; ſiue per *Vnguentũ Armarium* ex caluaria, venis, ventre ſcelerati homini emerſum. Ad rem vbi venitur, parturient cælo, non montibus; naſcitur, non ridiculus mus, ſed pudendum NIHIL.
*48 *XL. At .n., mihi dixeris, vim infers ſenſi

bi

bus humanis,& frustra obruere niteris clarã Experiẽtiam. Sciunt.n.multi, se sic curatos: non pauci, se sic curasse. Rex ille Belicola olim Danieli: *Non videtur tibi esse Bel viuens Deus? Annon vides, quanta comedat & bibat quotidie?* Dan.14.5. Sic tu ferè de tuo lepido Vnguento, quod tanta vulnera quasi deuorat & absorbet. Responsum accipe à Propheta: *Ne erres, Rex. Bel non comedit aliquãdo:* & à me; *Tuum vnguentum nunquam culicis pulicisve punƈturam curauit*, nedum vt *grandia vulnera.* Neque mihi oggeras *Vulgi experimentum, cùm * aculeos, vel clauos* 49 *
pedum plantis infixos detrahunt, LARDOQVE ELIXO *immittunt, & ita partem sauciatam, seu vulnus* ABSQVE INFLAMMATIONE, & DOLORE *consolidant.(3.)*

XLI. In quo experimento miseret me tui primùm D.Goleni, (ne te solum putes misericordem) qui tanto conatu *Latronum capita & viscera scruteris ad* tuum *Vnguentũ*, cùm indoƈtum vulgus & facilius & honestius à *porcello & carnario suo* remedium petat, & idem prestet. Tum aliorum quoque; qui his præstigijs fidem adhibent, & multò magis, si in se, alijsve vtuntur. Sed vrgebis tamen, *Rem & effeƈtum apparere.* Nemini volo *faƈtam contumeliam. 50 *

XLII. Crediderim esse honestos, atq; etiã

occurſu vniantur. De *Formis* loqueris: atqui *Vulnus*, vt opinor, nō *egreditur*, nō *occurrit*.

XXXVIII. Si *Modum* quæramus, *quo ſimul ſunt Mouens, & quod Mouetur*, neceſſariò dubitantes deſtituimur, cū ipſe dubius dicas: *Siue id fiat lumine, ſiue radijs, ſiue qualitate occultiore, & contactu Spirituali*. En vt iterum nos homines carnales deſeris humi repētes: & totus *Spiritualis, occultioris qualitatis alis*, in ſublime ferris. Sed caue ſis, ne vt alter ille Magus, Magorum & Præſtigiatorum Abauus, dum volare amas, ingredi nequeas; & dū Alas quæris, plantas amittas. Vide, an non id ſignificet tua illa ingenua confeſſio, qua diſertè profiteris: *Spiritualis*
*47 *hic*, & * INSENSILIS *actio eſt, non* REALIS OPERATIO. (93.)

XXXIX. Et hoc memineris. Et ſimul, *vbi nulla eſt* REALIS OPERATIO, *nullum eſſe reale opus, nihil fieri reale*. Ipſiſſima hæc eſt *Summa ſummarum* tui Libelli. Polliceris MIRANDAS RES, *& in Naturæ* MAIESTATE *abditas*, ſiue per *imagines, characteres, ſigilla*; ſiue per *Vnguentū Armarium* ex caluaria, venis, ventre ſcelerati hominis emerſum. Ad rem vbi venitur, parturiente cælo, non montibus; naſcitur, non ridiculus mus, ſed pudendum NIHIL.

*48 *XL. At .n., mihi dixeris, vim infers ſenſibus

bus humanis,& frustra obruere niteris clarã Experiẽtiam. Sciunt.n.multi,se sic curatos: non pauci,se sic curasse. Rex ille Belicola olim Danieli: *Non videtur tibi esse Bel viuens Deus? Annon vides, quanta comedat & bibat quotidie?* Dan.14 5. Sic tu ferè de tuo lepido Vnguento,quod tanta vulnera quasi deuorat & absorbet. Responsum accipe à Propheta: *Ne erres, Rex. Bel non comedit aliquãdo:* & à me; *Tuum vnguentum nunquam culicis pulicisve punčturam curauit*, nedum vt *grandia vulnera.* Neque mihi oggeras *Vulgi experimentum, cùm * aculeos, vel clauos* 49 *
pedum plantis infixos detrahunt, LARDOQVE ELIXO *immittunt, & ita partem sauciatam, seu vulnus* ABSQVE INFLAMMATIONE, *&* DOLORE *consolidant.(3.)*

XLI. In quo experimento miseret me tui primùm D.Goleni,(ne te solùm putes misericordem) qui tanto conatu *Latronum capita & viscera scruteris ad* tuum *Vnguentũ,* cùm indoctum vulgus & facilius & honestius à *porcello & carnario suo* remedium petat,& idem prestet. Tum aliorum quoque; qui his præstigijs fidem adhibent,& multò magis, si in se, alijsve vtuntur. Sed vrgebis tamen, *Rem & effectum apparere.* Nemini volo *factam contumeliam. 50 *

XLII. Crediderim esse honestos,atq; etiã

 splendi-

ſplendidos homines[nam ita accepi]qui ſine omni mala malitia eo remedio vtantur, eo ſanētur,quos non inſimulabo vllius criminis: doleoq; adeò vehemēter, tā cādidas mentes ſic incautè circū veniri inſidiis.Non potes legere hanc purgationem,D.Goclenі,quin grauem cenſuram exſpectes. Et ſanè non poſsū afferre leuem in re tam graui. Itaq; vt Danielis reſponſum in alia re, impoſtura non omnino diſſimili, non deſerā, vt ille indicauit,nō *Idolum*, ſed *Idoli Sacer-*
51 *dotes deuorare omnem illam* * *impenſam*, idq; re ipſa oſtendit: ſic ego tibi audacter dico, *Vulnera nunquā deuorari & ſanari à tuo Vnguento* [quod non tam *remedium* cenſeam, quā *remedij Idolum,& vanū Simulacrū*] ſed ab huius *Idoli Myſta*,id eſt[audi fortiter,liberè vera enunciantē]id eſt,inq̄,à *Diabolo*.

XLIII.Id intellige,quoties vulnus eſt eiuſmodi, vt neq; vulnerati corporis natura eluctari poſſit, neq; aliud remediū adhiberi videatur,q̄ illa *Diabolica teli inūctio*. Quid? inquies, *teli inunctione* Cacodæmon ſanat? minimè:neque enim poſſit: ſed irridens &
52 ſubſannans Vnguentarios iſtos, * adhibet ipſe interea clanculum *remedia alia*, callētiſſimus medicinæ omnis, & longè promptior *occulto addita* ſubire, quàm illi Belis Antiſtites. Quęris,cur? *ex pacto*. Quo?quod initum

initum cum eo, qui primus eam disciplinā ab ipso damnato Spiritu sācitam hausit.

XLIV. Neque id iam aliter ostendam, quā quod fatearis ipse, *non deesse eruditos, qui id naturaliter fieri posse planè negēt*; [3.] & alios, *qui iudicent caremonias Magicas esse, impostorias ludicras, & ad speciem confictas* Deinde, quòd neque alius quisquam hactenus, neque tu tanto conatu quicquam probare potueris eorum, quæ maximè * oportebat, 53 * & tu volebas; vt meritò pro æterno elogio libri tui concludere debueris: Ex NIHILO NIHIL FIT. Iam audi meam quoque Conclusionem.

XLV. Mones in fronte libelli tui Magici: *Lege, & intellecta rectè iudica.* Quod in me fuit, id feci. *Legi,* vt arbitror, accuratè. *Intellexisse* puto. Sin minùs, vel tuum peccatum est, qui sic sis tenebricosus; vel potiùs Argumēti, quod cùm totum sit à *Principe tenebrarum*, nihil mirùm, si nihil ei *lucis*, nisi *maligna*, circumponere potueris. Vin' iam RECTVM IVDICIVM? Audi. Quę priore parte de CARACTERIB. * scripsisti, de *fanaticā Impietate sunt*: quę posteriore, de *Vnguento Armario, eiusdem furfuris*: 54 * *Totus Libellus perniciosus est Reipub. Christianæ.* En Iudicium. Nec pluribus te alloquor.

GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS.

PROLOQVIVM.

SYNARTHROSIN tuam, Rodolphe Gocleni, diu & auidè expectaui, & studiosè quæsiui. Sed hactenus nullâ diligentiâ exemplar consequi potui. Tandem mihi affertur ab amico. Lætus accipio, ratus me aliquid inuenturum, nobili illâ Epigraphe dignum. Sed de quantâ spe decidi!

Πάντα κόνις, καὶ πάντα γέλως, καὶ πάντα τὸ μηδέν.

Synarthrosin expectabam, & reconcinnatos, post diram illam Anatomen, *Articulos*. Sed video, Penthei instar discerptos miseros *Magnetismos*,

————*atroq; fluentia tabo*

membra. Deniq; crudelius laceratam *Magneticam Curationem*; fœdius effusum *Vnguentum Armarium* à Goclenio suo *Parente*, quàm nuper ab *hoste* Roberti; ollâ quoque ipsâ diffractâ, & dissipatis fragmentis. Non dicam dolo. Puditum est, & miseritum *vnguenti*, & *vnguentarij*.

Suauiter tibi fingis, me *per Anatomen tractatus tui persuasum mihi habere, nominis immortalitatem adipisci* (*Syn. pag. 18.*) addisq;, fore, vt *eam mihi non inuideres, si Anatomiam meam feliciter expediuissem*. Gratiam tam liberali animo tuo. Sed, crede mihi, nimium tibi blandiris, qui putes, aliquid gloriæ, nedum *immortalitatem*, quemquam consequi posse ex librorum tuorum confutatione; Longe alia mihi mens, & visâ tuâ calamitosâ *Anarthrosi*, obstinabam æternum tecum silentium, sed subijt tot miserorum, à te, tuique similibus in fraudem actorum, iusta miseratio; quibus iudicaui hoc tribuendum, vt liquidò perspicerent, te hactenus fumos vendidisse pro flammâ, & tenebras pro luce, quas, quo plus calami tui flabello illustrare conaris, eo efficis densiores. Video te inter Scriptores puerum esse prorsus (iudicabunt Academici tui) aut etiam imbellem *fœminam*: sed tamen eam ob causam, quam dixi, visum est, damnato, hâc etiam vice, silentio, tuam Synarthrosin, non dissecare denuo, sed dissectam iam frustillatim, ostendere, ac sic illam formicis ipsis differendam proijcere.

—Namque etsi nullum memorabile nomen
Fœmineâ in pœna est, nec habet victoria laudem.

Extin-

Extinxisse nefas tamen, & sumsisse merentis
Laudabor pœnas.— Alioquin enim hanc
Pellem rodere quis velit caninam?

Dixi, *Ostendere iam dissectam*, Nam tu, me non expectato, ipse carnifex fuisti huic tuę proli, quam, dum luci edidisti, lacerasti, & dissipasti. Audires saltem monentem bonum Poëtam:

Nec pueros coram populo Medea trucidet,
Aut humana palam coquat exta nefarius
Atreus.

Plauderes tibi domi, nec calamo & typis tuum dedecus, cum Academiæ tuæ dedecore produceres. Nūc, quis tui misereatur, cum in malo tuo ipse triumphes, illudque orbe audiente iactes?

—Si vis me flere, dolendum est
Primū ipsi tibi: tūc tua me infortunia lædent.

At in te quadrat illud iterum eiusdem:

Si dicentis erunt fortunis absona dicta,
Romani tollent Equites Peditesq; cachinnum.

Equidem cachinnum non tollam. Sed in re tam ridiculâ,

Innocuos permitte iocos, cur ludere nobis
Non liceat, licuit si iugulare tibi?

Iugulasti, inquam, cum *Curatione*, & *Vnguento* tuo, etiam famam tuam, si quam hactenus in honesta eruditione consecutus eras. Id faciam, vt tam clarum sit,

Quam

Quam Solis radij esse olim, cum sudum'st,
solent.

Tu patienter audi, quem tam impotenter incurristi. De *ordine* scribendi hæreo, cum tu nullum seruaueris. Vocas tu quidem librum tuum *Synarthrosin*: sed nihil vsquam tam ἄναρθρον. Nulli vsquam *Articuli* suo loco. Nam passim tibi

———velut ægri somnia, vanæ
Finguntur species, vt nec pes, nec caput vni
Reddatur formæ———

Conabor tamen in re inordinatissimâ methodum aliquam sequi in gratiam Lectoris, & vt facilius appareat tum alijs, tum maximè Academicis, num, quod polliceor, id rectè præstem: nempe,

GOCLENIVM NIHIL MINVS PRÆSTITISSE,
quam quod
SYNARTHROSEOS
Epigraphe pollicetur.
Quin potius
CONTRARIA OMNIA.

SE-

Sectio I. Epigraphe.

SECTIO I.

Libri Gocleniani Epigraphe.

1. SYNARTHROSIS] Bellum vocabulum, & aptum, vt responderet meæ ANATOME. Laudo ingenium tuum in inueniendo. Sed cum planè efficere nequiueris, quod ea vox præ se fert, dolenda est fortuna tua; & eo magis, quo illam minus agnoscis. Apparebit hoc clarè infrà.

2. MAGNETICA] Cur sic vocas? An sculpsisti in *Magnete*, tanquam in cedro, *æternaturam?* An atramentum *imprægnasti* (agnosce vocabulum valde tibi amicum) liquore, arte tuâ è *Magnete*, destillato? An potius, quia defendis *Curationem Magneticam*? Hoc, vt arbitror, dices. Sed hac ratione omnia *Magnetica* dici poterunt, quæ ad eam defensionem quoquo modo conferunt: & tu inprimis GOCLENIVS DOCTOR MAGNETICVS. Sis sanè, non inuideo. Obijcies fortè, me quoq; *Metamorphosin* meam vocasse *Magneticam*. Fateor. Sed meminisse item te oportet, additum esse, *Caluino-Goclenianam*. Quod videlicet è tuis *Magnetismis*, & Caluini Sapientiâ tota ea *Transformatio manasset*.

Sectio 1. Epigrammatic. *nasset*. Vt taceam, me in tali opere, ius habuisse iocandi.

3. OPPOSITA *Anatomiæ*] Si latratus tuos spectem, & linguæ petulantis *Magnetismos*, verum scribis: Sin doctrinam aliquam solidam, quæ paruam illam *Anatomen* quoquo modo labefactet; nugas agis. potius *Apposita* est, quam *Opposita*: potius *propugnat*, quam *oppugnat*. Post docebo.

4. INFAVSTÆ *Anatomiæ*] Verissimè hoc Epitheton adiungis. *Infausta* planè fuit *breuis* illa *Anatome* tuæ *Curationi Magneticæ*, fregit fuliginosam ollam tuam, *Vnguentum* tuum ostendit esse affine illi, quo vtuntur Canidiæ, equitaturæ, non in Arundine longâ, sed in *furcâ*, aut *barbato & olente caprarum marito*. *Infausta* tibi, & nomini tuo *Anatome*, quæ liquido ostendit, te tuis Auditoribus Academicis propinasse vappam pro vino, & dirum venenum pro pharmaco alexicaco. Itaque me quoque lubente, & probante, dicatur *Anatome* illa *Infausta*, sed *Goclenio Doctori Magnetico*.

IOHANN. ROBERTI D. *Theologi, & Iesuitæ*] Quid si vult illud ET, mi Rodolphe? mira connexio! Sic ego deinceps possum te vocare D. Medicinę, & Caluinistam.

PRO

PRO DEFENSIONE *Tractatus, de Magnetica vulnerum curatione.*] Oppugnasti miserum Tractatum, & conculcasti. Itaque vt es homo eximiè Latinus, censeat quis, te DEFENSIONIS voce vsum eruditiore quodam, & rariore significatu; vt DEFENDERE hoc loco sit ARCERE, PELLERE, vt in illo Latini, & boni vatis: Sectio I. *Epigraphe.*

Defendit æstatem capellis
Vsque meis, pluuiosq; ventos.

In tuam postea perniciem, Lectorem rogas, Ne iudicet ex perspecta vna, atque alterâ pagella. Neque cogitas, quanto plura legantur, tanto te grauius iudicium tuæ ineptiæ subiturum. Id faxo, quotquot te, & me legent, manifesto animaduertant.

SECTIO II.

Gocleniana ad Viros Nobiles Præfatio.

VALDE fœcundus es in tuis Dedicationibus. *Tractatum* tuum *de Vnguent. Arm.* duobus Nobilibus viris

CONTRA *antiquas* LVPAS *rapacitate horrendas*] Quas istas voces, equidem nescio, nisi vetulas veneficas dicas, cum quibus de *vnguenti vasculo* tam anxiè decertes. Sectio 2. Præfatio.

PROPALAM *ausus in me ementiri, mihiq́ imponere sententiam*] Vnum hoc est è præcipuis capitibus, à me contra te disputandis. Itaque non debet expediri in *Præfatione*. Est in ipsâ *Synarthrosi* commodior locus.

SCAZON *in Doctoris* ROBERTI *Griphos*] Ad Præfationem hæc Poëtastrorum carmina refero, quod Tractationi tuæ præmittantur. Rectè hic tuus Anonymus vates *Scazontem* vocat suum versum. Claudicat enim non modò numeris, sed sensu, connexione, sermone. Qui vocetur author nescio. Si ex arte suà vocandus est, dicatur sanè BAVIVS. Nec est quod ægrè feras, quippe cum te eodem carmine FVCIFERVM faciat. Inspice, agnosces.

GRIPHOS IESVITICOS] Equidem nescio, quos *Griphos* dicat Bauius. Goclenius dolet, me nimis clarè scripsisse.

ESAWITICI] Qui sint *Esauitæ*, ex meâ *Metamorphosi* cognoscere potes. Vbi non posui pro arbitrio, sed probaui.

I. C. D.] Bauium puduit sui nominis. At

Sectio 2. Præfatio. Apollo, & Musæ trium litterarum Poëtam honestarunt trium item litterarum elogio: quarum interpretationem nos anxiè quærere noluerunt, sed simpliciter earum edendum *sonum*, vt in ipso Alphabeto pronuntiantur. Apollineo autem planè artificio, & Musica *Cabala* duas voces exprimunt; quibus aduentum Bauio in Parnassum, gratulantur. Vt enim olim Romanis Oratoribus, & Poëtis suâ publicè recitantibus acclamabatur ab Auditoribus; ita vniuersus Musarum Chorus Bauio in ardua, atque in ipsas Astricas plagas, (vt ipse loquitur) nitenti, acclamant, I, CEDE. ac si clarè increpantes dicerent, Abi hinc Poëtaster, *Cede* toto Parnasso, miser versificator; hic locus non patet Bauijs. I, *Cede*, Audin? I, *Cede* ilico nisi lumbifragium pati mauis, Goclenianis *furcillis* præceps deturbatus. Sed post Bauium audiamus socium eius Mæuium.

QVIS HOC *potest videre, quis potest pati*?] Rectè incipis, Mæui. Te, tuosq; res malè habet, maximè autem Goclenium tuum, de quo tamen malè mereris versu proximo, dum subdis:

NISI SAPIENS *iniquitatis mysticæ*] *Iniquitatem mysticam* tu noueris, *iniquus Mystes*. Ego nullam scio, nisi *Goclenij*, qui cum

cum *sapientissimus* videri velit, *iniquissimas* tamen suas nugas passim vocat *Mysteria*. Sectio 2. *Præfatio.*

Ex Clerico Iesv] Talis sum, talis Iesv Domini mei gratiâ, moriar, rumpantur licet ilia Mæuio.

Anatomicvm *factum*] Vel prorsus tibi sanum non est sinciput, si ignoras, quâ ratione illa dicatur Anatome, quam scripsi; vel, si intelligis, es nugatorum, & calumniatorum Alpha.

Svb Pelle Ovina *apparituros Dæmonas*] Non poteras, miser Poëtaster, *Lupos* febriculoso tuo versui inserere. Itaque Dæmonas tibi seruire oportuit, quibus tam fideliter seruis.

Flamma, *mari, rotâ, veneno, restibus*] Vocas te *Professorem Histor.* Scis, primam Historiæ legem esse veritatem. Horum, quæ Iesuitis affingis, cum nihil verum sit, moneo discipulos tuos, vt attendant, quid professionis, & explicationis à te expectari æquum sit. Qui, in quos diris illis supplicijs grassentur, scripsi in meâ *Metamorphosi*. Lege, & esto, quando ita vis, *Mendaciorum Antistes*, & totum id, quod in nos calumniosè congeris. Cæterum, vide ne vindicias petat tuus V. Cl. Goclenius, cuius est versari circa *rotas restesq;*, vt inde *Canidianam suam ollam imprægnet.*

Sectio 2. Præfatio. QVIN IPSVM IESVM *diuidunt, ac deuorant (Horreo reuoluens) sacra per Proserpinæ*] IESVM à nobis Sacerdotibus tractari, & sumi, verum est, & semper fuit in Ecclesiâ Catholicâ, eritque dum desierit esse Mæuius, & Caluino-Dogmatistæ omnes. At *diuidi*, mendacium est. Audi Angelicum Theologum Aquinatem in Angelico Carmine:

Nulla REI *fit scissura:*
Signi TANTVM *fit fractura,*
Quâ nec status, nec statura
SIGNATI *minuitur.*

Deuorare verò non est nostrum, non magis, quam Apostolorum, quibus, simulque nobis dictum, *Accipite & manducate*, non, DEVORATE, quod tibi, & tuæ modestiæ relinquimus.

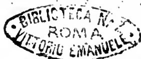
SACRA PER PROSERPINÆ] Os blasphemum Caluinistæ! Os infernali igne obruendum! Tune sacrosancta illa Mysteria voces SACRA PROSERPINÆ? *Horreo reuoluens*, inquis. Meritò horres, vtinam salubri horrore! Quid ni horreres, dum te omnes intemperiæ, omnes Furiæ agitarent, & carmen horrendum, Musarum loco, dictarent? Noli hîc expectare, vt *Arcana* illa tibi explicem, & propugnem. Neq; hîc locus est; & fecerunt

pridem

pridem Illustrissimus Bellarminus, totque Sectio 2.
alij Catholici Heroës; neque decet, vt tales Præfatio.
Margaritæ ante tales porcos conijciantur.
Hoc tantum dicam, *Te hâc Tartareâ blasphemiâ, manifestò reum teneri læsæ Maiestatis Diuinæ pariter & Humanæ*. De *Diuinâ* non dubitabit, qui sciet verè ab eodem Angelico Doctore scriptum, ab Ecclesiâ vniuersâ piè cantatum,

Ecce Panis ANGELORVM,
Factus cibus viatorum,
Verè Panis FILIORVM,
Non mittendus CANIBVS;

& interea animaduertet, ex patente sepulcro gutturis tui ea verba prorumpere, quæ hunc *Angelorum*, hunc *Filiorum Panem*, non quibusuis CANIBVS proijciant, sed CERBERO vorandum prostituant, quem catellum maximè ad *Proserpinæ* fores decet excubare, & ex eius mensâ pasci. *Humanam item Maiestatem à te læsam assero*. An non lædit, qui tot Cæsares, tot Reges, tot Principes Christianissimos, palam, publicis typis facit sceleratos *Idolorum cultores*, *Proserpinæ sacris addictos*? &, quasi hoc parum sit, facit & IESV Christi Domini Nostri DEVORATORES? insanus es, si non vides, te per Iesuitarum latus petere hos omnes, quos dixi, & tot alios, qui iam inde;

Sect. 2. Præfatio.

ex quo Christus in terris visus, & cum hominibus conuersatus est, vel ipsi Diuinissima Mysteria manibus tractarunt, verbis confecerunt, (vt adhuc Sacerdotes omnes, & inter eos Iesuitæ) vel summâ cum veneratione ijs cum Angelis, astiterunt, & Deo suo (quem inibi præsentem agnoscunt) cum timore, & tremore, debitam adorationem exhibuerunt. Tunc vt hæc Cyclopico furore actus, vomere audeas, viuo, & audiente Matthiâ Cæsare, quem cum tot Serenissimis Maioribus, & Decessoribus suis, Proserpinæ mancipium facis? Sileo tam multos alios tum in Imperio, tum extrà, Principes vel viuos, vel vitâ functos, quos eâdem tartareâ calumniæ tuæ fuligine, quod in te est, denigratum is. Quo ore, nisi Cerbereo, intueri audes os Illustrissimi tui Principis Mauritij Landgrauij; cuius plerosq; omnes Illustrissimos Maiores eodem Proserpinæ templo includis, ac sic illum ex Plutonis mancipijs oriundum facis? Quod si Iesuita quispiam leuiter tantum insinuasset, pridem tu cum reliquo grege canum tui similium, eum glutiuisses. Nemo vel indignetur, vel miretur, si acrius te excipere videor. Nihil satis acre in tales sacrilegos. Nec vereor, ne quis grauius in eum dictum existimet, à quo videbit, Christum

ſtum in Proſerpinam eſſe mutatum. Præuaricationis genus eſt, tali in re videri remiſſum. Ita me bene amet humanitas & honeſtas, vt ego vicem Goclenij mei doleo, (etſi me parum humaniter & honeſtè tractat) cui tam inhoneſtus, tam inhumanus laudator & hyperaſpiſtes obtigerit. Sed conſidero, id iuſto Dei iudicio factum, & talem Achillem dignum non fuiſſe alio Homero. Redeo ad te, Mæui. Decreueram tuum nomen non aliter publicare, & voluebam illud animo: Sect. 2. *Præfatio.*

Nam te cur aliquis ſciat fuiſſe?
Ignotus pereas, miſer, neceſſe eſt:

Sed iure muto ſententiam, ne, qui Goclenij Synarthroſin non viderit, & tuum in eo Cerbereum latratum; ſuſpicetur, me Vmbras mihi finxiſſe, in quas incurrerem. Itaque ſciat Lector, audiat Europa, intelligat Orbis Chriſtianus, deteſtentur mortales omnes, Angeli beati abominentur, Cacodæmones ipſi horreant, eſſe hominem, qui ſe CHRISTIANVM haberi cupit, & *orthodoxum*: & ſententiâ tamen pluſquam ORCODOXA, CHRISTVM PPOSERPINAM facit. Is eſt I. THYSIVS IVL. Hiſtor. & Poëtices Prof.

Sed ſatis de *Præfatione* & Goclenij & Vatum eius: illius iam *Synarthroſin* videamus.

Sectio 3. *Parasceue.* Hanc suam Prolem vt commendaret Parens Goclenius ipso initio, pag. 11. ait, se *non dubitare, quin Lector rerum & verborum* PONDERA *ac veritatem sit probè examinaturus*. Satis magnificè de seipso. Sed hoc illi per me liceat. Mihi vicissim per ipsum, PONDERA illa, *ad veram veræ Rationis libellam examinare*.

SECTIO III.

Parasceue Gocleniana ad Synarthrosin.

1. DABO operam, vt nihil omittam eorum, quæ quoquo modo ad rem facere videbuntur, id est, vel pro Tractatu de Magnet. Cur. Goclenij; vel contra meam Anatomen. Quæ extra rem planè erunt (Pleraque talia sunt) indicabo tantum, ne timore, aut incuriâ prætermissa videantur.

2. ANATOMICVS *est Ioh Roberti*. pagin. 11.] Ad *Parasceuen* hoc spectat. Sic voco, quæcunque à Goclenio Tractationi ipsi & *Synarthroseos* argumento præmittuntur. Sunt autem ea ita sine ordine, sine methodo, sine connexione posita, & pleraque tam extra rem, vt ea Goclenius somnians potius puero somnianti dictasse videatur, quam vigilans, & animo

nimo præsenti scripsisse. Adeò vbique natat, repetit, incipit, hæret, interponit, denique ex quouis nihil, & ex nihilo quiduis conficit. Videant, si dignantur, DD. Academici. Hoc tamen rectè, quod me hîc vocat Iohannem Roberti. Sic vocor. Sed huius mox oblitus, perpetuo deinceps me vocitat Robertum, quo nomine nunquam fui. Sed nullam in eo pono contumeliam, & memoriæ lapsum lubens agnosco, & ignosco.

Sectio 3. Parasceue.

3. Homo, *cui vnum hoc studium, litigare. p. 12.*] Hoc puerile è Lipsio furtum, vt alia plura. Res in Caluinistas quadrat, & eximiè in te, vt tua *Synarthrosis* ostendit, & ex illâ ego postea clarè.

4. Tot *furiosa conuitia in Tractatum meum proiecta esse deprehendi.* Ibid.] Grauissima, quæ in libello illo reperies, sunt, quod Tractatum tuum vocaui Idolomagicogoëticum, & Idolomagicomaniacum: quę non nego esse grauia, sed conuitia esse nego. Iure aliquid suo nomine afficere, Gocleni, cōuitium nunquam existimatum est. *Imagines* illæ vecordes, & *Sigilla* Ragaëlis, & sociorum minus non merebantur, quam has nuncupationes, cum & Magiam vetitam contineant, & Idololatriam, & Goëticam. Tu certè non multo honestius de illis iam

 loque-

Sectio 3. Parasceue. loqueris in tuâ Synart. Nam pag. 22. vocas *merè ac verè Superstitiosas.* Addis ibid. *vix, ac ne vix quidem posse illas citra Superstitionem vsurpari, & Impietatem.* Pag. 24. fateris in iisdem esse *dementiam, antiquorum deliria, vanitatem, absurditatem*; repetisque esse *superstitiosas, impias, illicitas.* Iterum pag. 149. vocas *Superstitiosas & Impias veterum Imagines*; quinetiam addis clarè, *te fateri, eas euolasse ex Idololatrorum* (verbum hoc tuum est) *Scholis, antrisq.* Atque ideo ingenuè agnoscis eâdem pag. *Tractatum tuum continere Superstitiosa, &* DIABOLICA. Vide, an hæc multo suauius dicantur, quam quæ ego dixi. Scio, te iam negare, te ea sigilla probasse, asseris potius improbasse, vt iam antè in Præfatione. Sed suo loco tam clarè ostendam tuam in illo Libello fuisse sententiam, quam vnquam Sol Marpurgi luxit. Iam mihi satis est, quæ tu vocas in me Conuitia, eadem in tuâ Synart. de ijsdem contineri.

5. NEC MIHI SOLUM, *verum alijs etiam præclaris viris non pepercit Anatomicus, dum in Caluinum, eiusque asseclas malitiosè, & sine vllâ causâ inuehitur. Sed de hâc inuectiuâ suo loco*] Ergo suo loco respondebimus, D. Gocleni.

Gocleni. Hic tamen ostendendum, non *sine vlla causâ*, illud, quicquid est inuecti- uæ, scriptum fuisse. Cum scribo, amo breuitatem, (secus ac tu, qui miseros tuos libros, asinorum instar, oneras argumento alieno, vt planum faciam) nec omnia dico, etiam, quæ rectè dici poterant. Minus etiam, cum Theses, easque breues, scribo: minimè omnium, cum breuium Thesium partem, ac BREVEM *Anatomen*, vt vocaui meam. Itaque etsi *Caluinum* obiter, eiusque doctrinam tetigi, causam quidem non clarè dixi; non tamen defuit, quam dicerem, eaque gemina. Altera est, quòd, cum *Magiam damnatam* damnarem, meritò *Hæresin* tetigi, quæ rectâ via ad eam ducit, eamque, vt mater filiam, parit. Itaque nil mirum, si *Caluinum*, *Hæreseos Antistitem*, nominaui, & *Caluinistas* eius Asseclas. *Nominaui*, inquam: nam vix aliud in Anatome grauius ipso eorum *nomine*, in eos dictum inuenies. Vide in Editione Louan. pag. 18. 19. 20. 23. 25. 42. Porrò, cum scirem te *Hæreticum*, mihi Catholico non deerat causa, te quoq; tangendi, quod tamen non feci, nisi aliquoties *ioco*, eoq; ex re ipsâ nato. Nec intelligo, quid tibi in mẽtẽ venerit, vt diceres, me tibi *non pepercisse*. Euolue diligẽter iterũ, iterũq; libellũ meũ, vbiq; in-

Sectio 3. Parasceue.

Sectio 3. Parasceue.

uenies tuum nomen cum honorificâ litterâ D. quam tu vel *Dominum*, vel *Doctorem* interpreteris licet. Hoc adeo verum est, vt, etsi in tuâ *Synarthrosi* inhumanissimè me habeas; tamen, naturali quadam & tacita humanitatis lege, idem D. mihi vicissim reddideris. Habeo gratiam. Scito tamen, id fuisse, quasi ingenti fellis vasi, mellis guttulam, mitigandi causâ affunderes. Hæc de priore causâ, quam non ita subticui, quin satis clarè insinuauerim in Anatom. pag. 11. §. 3. illis verbis: *Vt omnibus innotescat, ex hæresi prodire Idololatriam, & cæteras, quas dixi, pestes.* Altera causa, *Caluinianam hæresin* tangendi, eaque iustissima mihi fuit, quod tu, *Medicus*, & *Magus* (id enim fateris, & laudi esse putas, etsi perperam negas, *Magiam* tuam esse *damnatam*) *Theologiam* tamen *Catholicam*, & *Religionis* res vellicaueras, & virgulâ censoriâ, tamquam sacrorum aliquis Antistes, notaueras. Quæris, Vbi? in Vnguētifico tuo Tractatu, pag. 4. vbi margo habet: *Exempla veræ superstitionis*. Quęnam illa dicis? Contextus: *Superstitione, & vanitate non caret, cum aqua benedicta bibitur contra infirmitatem, & spargitur ad fertilitatem.* & infra: *Portare crucem per campos in vere circumquaque contra tempestates.* Deinde pag. 5. *Vti denique exorcismis, & coniuratio-*

rationibus, quæ absque superstitiosâ aliquâ Cæremoniâ adhiberi non possunt. Salue bone Censor. Tun' hæc tam grauiter, *Sutor vltra crepidam*, imo vltra pileum, & caput, idque nullâ aliâ ratione, nisi vel hæresi tuâ, & maleuolentiâ in Catholicos, stimulante; vel vt ex comparatione incurabilem *Curam* tuam *Magneticam* extolleres: & ego Theologus Catholicus, Sectio 3. Parasceue.

——*grande nefas, & morte piandum,*

Scilicet, censebor admisisse, si de *Superstitione* scribens, vel olidam tuam ollam, pede impacto, euertero; vel non magis ex infami *patibulo, & rotâ*, quam ex *Caluini* doctrinâ, impletam ostendero.

Postquam quædam balbutiuisti, quibus videris velle significare, quid, & quâ ratione responsurus sis, hoc Oraculum subiungis:

6. PRÆMITTAM AVTEM IN *huius Examinis frontispicio, primò generalia quædam, quæ quamuis ad* τὸ ἔργον PARVM FACIANT, *iuuabunt tamen lectorem in iudicio.*] Nihil planè iuuant, si quis rectè iudicet. PARVM ad rem facere, ingenua confessio est, fuissetq; magis, si dixisses, NIHIL facere. Sunt, quæ præterea ad istud tuum *Oraculum* iure annotem. Ais, te *Præmittere in frontispicio, quæ ad* τὸ ἔργον *parum faciant.*

At

Sectio 5. Paraſceue. At ego inuenio, te non *Præmittere* modò, ſed & *immittere*, & perpetuò *admittere*: nec in *frontiſpicio* modò, ſed totâ miſerâ Synarthroſi: neque *Quadam*, ſed *plurima*, atque adeò pleraque: neque *generalia* tantum, ſed & multa *particularia*. Id ego in meo *Frontiſpicio* Lectori, & in primis Academicis oſtēdendum iudico, tamquam quod ad τὸ ἔργον magnopere faciat. Quippe ſic intelligetur, quod in Proloquio meo poſui, *Te in tuâ Synarthroſ. nihil minus præſtitiſſe, quâm quod eius Epigraphe promittebat.* Æquus Lector, rogo, hanc moleſtiam mecum deuoret.

Habet tua Synarthroſis pagellas omnino ducentas, viginti ſeptem.

Ex iis in Præfationem, Carmina, Maledicta in miſerum Roberti, Collationem tuiipſius cum magnis Viris, Petri moſſellani trium pagellarum locum ad verbum deſcriptum, noua in Anatomicum Conuitia, Inficiationem & apertam Reuocationem eorum, quæ ſcripſiſti (id infrà oſtendetur) in hæc, inquam, quæ omnia P A R V M, aut nihil ad τὸ ἔργον faciunt conſumuntur pagellæ viginti quatuor.

Tum à paginâ vigeſima-quinta, *De Magia quadam* P A V L O A L T I V S *repetis.* Sed quàm P A V L O, & quàm A L T E? *à conditione,*

ditione, & discrimine Angelorum bonorum,& malorum (pag.27.) scin quousque ista duret de Magiâ,nihil quicquam ad rem pertinens tractatio? vsque ad paginam 85. id est, per paginas sexaginta. Sic facilè crescunt libri. Sectio 3. *Parasceue.*

Sequuntur deinde duæ pagellæ,aut plus paullò, quæ aliquid ad rem conantur, etsi irrito conatu, vt reliqua omnia.

Postea, aliis duodecim ferè pagellis, recensentur sigilla Ar. Villanouani. Sic crescunt libri.

Iterum à pagellâ centesimâ, non totas sex ponit in languido ad τὸ ἔργον, conatu.

Mox paginis viginti fere & vnâ, nescio quæ, & nescio cur mira narrantur de cæli, herbarum,amuletorum effectis. Quam alienam cum reliquis Narrationem D. Goclenius pagina centesima-vigesima-quinta, sibi præclarè longæ suæ peregrinationis conscius,his verbis concludit: *Atque hac, amice lector, de Imaginibus, & Sigillis, deque Magiæ illicitæ speciebus, addita hic, & inserta* NON LACONICE *oportuit.* Planè *non Laconicè*. Nempe sic crassescunt libri. Potuisses eadem operâ addere omnes Æsopi fabulas, & Vlyssis errores; maximè cum in his non desint exempla damnatæ

Sectio 3. Parasceue.

tæ Magiæ, quæ tam anxiè congessisti.

Deinceps pagellis tribus, quatuorue miserum Typographum Louaniensem seuerè examinat, & grauiter flagellat.

Theses iam Robertianas aggressus, & à septimâ incipiens, paginâ centesima-vigesima-nonâ, aliquid ad rem dicturus videbatur, sed loco responsionis, nobis narrat, Quæ dicantur Præstigiæ, affertque earum exempla: Quid Superstitio, Quid Idololatria, quâ me, meosque infectos probare se putat, inque eam rem ponit longum Catalogum hæreticorum & Idololatrarum: addit etiam pleraque vel dogmata, vel mores Ecclesiæ Catholicæ, quæ omnia Idololatrica esse vult, aut impia. Occupant hæc pagellas nouemdecim, quæ & ipsæ libri Gocleniani ventrem imprægnant.

Sequuntur tres pagellæ, à centesimâ-quadragesimâ-septimâ facto initio, quibus & grauibus conuitiis me excipit, & fere me cogere vult, & quemuis intelligentem lectorem, vt asseramus, *Goclenium sanæ mentis non esse.*

Non modicum auctarium Synarthrosi addunt aliæ triginta-septem paginæ, quibus, solum augendi causâ, vagatur per nugas *Diuinationis Astrologicæ, & Chiromantiæ* vsque ad pag. centesimam-octogesimam-

ſimam-octauam inde aliquid dicit ad The- *Sectio 3. Paraſceue.*
ſes meas,ſed conuitia fere tantum, & aliena,pagellis quatuor aut quinque.

Animaduerſione digniſſima ſunt Gocleni; verba, pag.191. *Concludamus tandem*, inquit, *& demonſtremus quod concluſum & demonſtratum oportuit*. Bonus vir vidit, & vi veritatis adactus,agnouit, ſe totis centum-nonaginta paginis nihil *concluſiſſe*,nihil *probaſſe*, eorum quæ OPORTVIT. Itaque hic accingitur. Ponit enim *Axiomata*, vt ipſe vocat, partim ex Philoſophiâ communi, partim ex *Magneticâ*, depromta, numero viginti-nouem per pagellas fere decem: quibus aliæ quatuor ſubiunguntur, quæ aliquid afferunt de actione Magneticâ Vnguenti Armarii. Cenſeatur hoc vtcumque ad rem.

Sed non potuit diu hærere. Mox enim pag.206. ad ingenium redit, & ſuo more miſerum librum ſtipat argumento peregrino. Nam pagellas nouem occupat diſputatio de Magnetis naturâ.

De Vnguento, & Curâ Magneticâ deinde dicturus, plura alia inſerit, vt de *Præcognitione, & Præcognitis*. Tum pag.216.ait: *Iam cauſam Vnguenti* RIMATVRIS (vide,vt fatetur, ſe ducentis-ſedecim paginis nihil rimatum,quod ad τὸ ἔργον) *effectum neceſſe*

Sectio 3. Parasceue. *est esse notum.* Effectum verò probat longo nescio cuius Basilii testimonio, Germanicâ, Latinâque lingua, augendis iterum paginis, descripto. Capiunt hæc pagellas 10.

Denique tres extremæ pagellæ partim maledictis occupantur, partim causam efficientem inquirunt *Curæ Magneticæ*, nec vllam indicant, quæ intelligi possit. Vnde & ait, se PREMERE, NEC *vltra* DIVVLGARE HOC ARCANVM.

Postrema verba sunt è *Lipsio* furtum, ob quod puer aliquis vlmis pinseretur.

Itaque si omnia colligamus, etiam anxiè in gratiam D. Goclenii; ex ducentis-viginti-septem pagellis, centum & nonaginta-octo extra rem sunt, & continent mera ἀπροσδιόνυσα: & solę viginti nouem aliquid habent quod in speciem ad τὸ ἔργον faciat; quamuis sublatis conuitiis, & inani iactatione, aliquanto etiam pauciores sint. Vt rotundum numerum conficiamus, demamus duas pagellas tantum (præstare ausim, plures iure demi posse) & prioribus addamus. Sic compendii, & claritatis causâ fit hæc Tabella.

Synarthrosis Gocleniana paginas habet 227.

Ex his	*Extra rem*	*200.*
	Vtcumque ad rem, sed irrito conatu	*27.*

Additis partibus, redit primus numerus, & integer 227. Sed

Sed iam deuoratâ hâc molestissimâ, sed necessariâ molestiâ ad alia transeamus, quæ adhuc ad *Parasceuen* tuam valde ἀπαρασκεύαστον pertinent. Sectio 3. *Parasceue.*

7. SVFFICIT MIHI, *si, (quod factum oportuit) responderim epanorthoticè, dialyticè, exegematicè, & didacticè.* pag. 21.] Mihi quoque hoc vtique sufficeret, si modò fecisses, mi Gocleni. Fateris tu quidem, OPORTVISSE, & facilè credam, te voluisse: sed heu miseriam! nihil, nihil horum vsquam in tuo libello apparet. Adeo vt possit quis propemodum suspicari, te Græcas has voces attulisse, tum vt admirationem, & eruditionis opinionem consequereris apud imperitos: tum verò, vt ijdem te arguere non possent, quod promissa minimè præstitisses, cùm quid promisisses, non intelligerent. Sed ades animo. Ego arguam, ego ostendam.

SECTIO IV.

Sigillorum Abdicatio.

1. GOCLENIVS pag. 22. OMNIA, *quæ de Imaginibus obiicit D. Robertus, non in rem sunt, sed in opinionem, imo sunt ab opinione, cum sensisse*

Sect. 4. Sig. Abdic.

aut scripsisse me voluit, quæ per somniũ NON SENSI, NON SCRIPSI, *& ita sensum non à me sumit, sed affert, mentemq́ aliquam mihi affingit ex suâ mente. O vipera, ô anguis!* [O miserum Lipsium, cuius byssum, sine vllâ reuerentiâ sic immittis scissili tuo palliolastro] *Tantum enim abest, vt aliquid fidei tribuam illis imaginibus, quarum authores perhibentur Ragael, Chaël, Thetel, Hermes, & Pseudo-Salomon (sic enim rectè eum appellat D. Robertus) vt etiam* MERE *ac* VERE SVPERSTITIOSAS *dixerim.* Paulo infrà: SENSVS *meorum verborum est, vix, ac ne vix quidem posse illas citra superstitionem &* IMPIETATEM *vsurpari.*

Pag. 23. *Priscorum imagines recito verbis illorum,* SENSV NVNQVAM MEO.

Pag. 24. *Nec propterea eas Tractatui meo inserui, vt D. Robertum, vel alios, docerem simili dementiâ, cum antiquis* DELIRARE, *sed vt absterreantur, proposita earundem vanitate, & absurditate.* Pag. 149. *Superstitiosas, & Idololatrorum ex Scholis, Antiisq́ imagines illas Priscorum euolasse fateor: sed me approbare, & approbasse nego.*

ROBERTI. Magnâ me molestiâ liberas, Gocleni, tam ingenuâ confessione. Scis, me *Anatomen* meam sic conclusisse, dum iudicium generale fero de tuo tracta-

tu Vnguentario: *Quæ priore parte de* CHARACTERIBVS *scripsisti, de fanatica impietate sunt.* Hoc, si me vrsisses, meum erat aliquanto apertius, & fortè fusius, probare. At tu non modò mihi concedis, sed vltro etiam Epitheta cumulas, quæ si ego posuissem, quid in me non declamasses? Iam antè collegi, quæ in *Imagines*, filiolas tuas suauissimas, plenâ manu, iusta congeris vituperia. Ea ego admitto, &, si opus, & exigis, meâ Syngrapha confirmo, paratus semper ea tueri. Sed, quòd neges, te in tuo *Tractatu de Cura Magnetica*, easdem *Imagines* approbasse, intolerabile prorsus est. Pudor te adigit, cum tam clarè ostenderim, iis inesse *Idololatriam, Magiam, Diuinationem, Præstigias, Onirocriticen, Necromantiam, Blasphemias.* Sed frustra tergiuersaris. Liber tuus in manibus est, & fortiter clamat, TE ASSERVISSE, idque multipliciter, & cum plausu; quod modò, clarè conuictus, NEGAS, & DETESTARIS. Loquor autem non modò generatim de omnibus sigillis superstitiosis (cuiusmodi plura adhuc tua Synarthrosis tuetur) sed & distinctè de illis, quæ à Ragaël, Chaël, Thetel, Hermete, & Pseudo-Salomone prodita, iam mecum damnas.

Sect. 4. Sig. Abdic.

Sectio 5.
Gocl. Cha. Aſſ.

SECTIO V.

Goclenius Characterum Diabolicorum ſerius Aſſertor.

1. ERgo Sol meridie non lucet? Ergo Goclenius auſus negare, & mihi neceſſitas imponitur probandi, quod totus Mago-Caluiniſtę liber inculcat? Nulla plenior probatio, quam Magicum Tractatum recudiſſe. Sed abſit. Non dignabor eo honore doctrinam, ex *Idololatrarum antris* emerſam. Sat erit, ex Goclenio attuliſſe, quæ Goclenium potenter reuincant.

Hic ego vos, DD. Academici, ſi vſquam alibi, attentos, & vigilaces volo; vos Iudices depoſco, has probationes ex ipſius Goclenii verbis, & Confeſſione ſumtas, veſtro Calculo ſubiicio. Tu interea, Gocleni, tace, & erubeſce. Tuas loquendi partes verboſè admodum egiſti in Tractatu & Synarthr. Meæ iam vices ſunt. Ergo cum ex tuo Scripto Probationes mihi ſumendæ ſint, faciam fere ordine ipſius tui Scripti.

1. PROBATIO. Pag. 5. Tract. Vng. ſic ſcribis: NVLLÆ *hîc audientur nugæ, nulla ænigmata, nulla commenta, fabuloſum nihil inſulſum nihil, ſed auguſtiſſima naturæ Magnalia.* Hæc tu de toto tuo Tractatu, ad tuos Auditores, quos compellas p. 1. & 11. Quod ſi

NIHIL

NIHIL *fabulosum, nulla cõmenta* tuo Libro insunt; sanè nec Imagines Chaëlis. *Fabulosa aut commentitiæ* censendæ sunt, quę nõ obiter libro tuo insunt, sed tenẽt paginas ferè 35. à 39. videlicet, ad 74. vbi cõcludis: *Hactenus de Imaginibus Magicis priscorũ sapientũ.* Sectio 5. Gocl. Char. Ass.

2. PROB. II. Pag. 39. *Ragaël, Chaël*, & reliqui; quos iam reiicis, tibi dicuntur *Antiquissimi* SOPHI, & DOCTORES, nullo verbo, nulla syllaba additâ, quæ significet, eos vel *Dementes*, vel *Deliros*; quod iam primũ in ore, & calamo D. Goclenii natũ est, postquam id mea *Anatome* extorsit, & ipse metuit, ne, si non mutasset, vnus ex illis haberetur. Sed quanto honestius, simpliciter lapsum agnouisset, & in viam rediisset, quàm frustra contenderet, se nunquam aberrasse! Hoc non modò Academici, sed quiuis non nimis obesâ nare, facile videbit.

3. PROB. III. Eadem pag. 39. de iisdem *Ragaëlis*, aliorum *Sophorum* sigillis ais: *Multarum, mirandarumq; virium esse perhibentur.* Cur non addidisti, falsò perhiberi? *Superstitiosa* esse, & *Diabolica?*

4. PROB. IV. Ibid *Si magnâ cum* REVERENTIA, *&* DEVOTIONE *gestentur.* De iisdem sigillis tibi sermo est. Pupugit te Anatome, quæ hunc locum merito tibi obiicit. Respondet Synarthrosis, p. 23. *Sciat*

Sectio 5. Gocl. Char. Aſſ. *æquus lector, nō ex meo, ſed alieno ſenſu id ſcriptum eſſe.* Valde abuteris patientiâ æqui lectoris. Verba tua ſunt; neque id negare audes, aut potes. Quid credet lector, niſi *ſenſū* eſſe, quem verba offerunt; & eius eſſe, qui verba fundit? Hâc ratione cogere poſſes ægrotum curæ tuæ commendatum, vt cum præſcribis Rhabarbarum, intelligat Braſſicam; & cum ouum, farcimen porcinum. Gocleni, ſuadeo, vt proprium Lexicon cures tuorum ſenſuum.

5. PROB. V. Ibidem, cum Deuotionem commendas, Parentheſi includis hæc verba: *Sed abſit ſuperſtitio.* Ridicula extremum in modum eſt Synart. pag. 22. quæ ait, horū verborum ſenſum eſſe, VIX, *ac ne* VIX *quidem, poſſe illas Imagines citra Superſtitionem, & Impietatem vſurpari.* Quæſo, feſtina excudere *Lexicon ſenſuum Goclenianorum.* Si tamen tibi licet, inuſitatos, atq; adeo planè contrarios ſenſus vocibus affingere. Nā per tuam te politioris litteraturæ eruditionem oro, in quo vnquā Authore eiuſmodi illius Parentheſis ſenſum notaſti? Fac, quæſo nos participes. Gratiā habebimus. De *contrario* ſenſu nobis liquidò conſtat, eoq; perpetuo. Quid enim opus dicere, ABSIT, ſi *abeſſe* nō poteſt? Cum quis de ſe aliquid dicit, quod ad laudem pertinere videtur, & addit, *Abſit*

arro-

arrogantia, hoccine dicere vult, *Non posse abesse arrogantiam*, sed se profiteri, id arroganter à se dici; an potius planè contrarium, se dicere, & dictum velle sine omni Arrogantiâ, etsi Arrogantiæ speciem habere videri possit, & ab aliquo inuido, aut maleuolo sic exponi? Agam tecum hîc liberaliter. Elige ex his sensibus, vtrum voles. Si prior arridet, mecum facis, & fateris, te sensisse, *Characteres* illos *Ragaelis*, & reliquorum tuorum *sophorum*, *posse vsurpari sine superstitione*, *& Impietate*, quod tamen iam negas: si posterius, aduerte animum, quid contra te, non ego, sed tu ipse, laquei nectas, quo retiaculo impliceris. In Tractatu tuo vnguentifluo pag. 27. prædicas *Liquorem potabilem à te confectum*, *vertiginoso cerebro sanando*. Poteram antea animum inducere, tibi vt crederem. Sed iam me cogis, dicere Puram, putam esse IACTANTIAM, quoniam in Parenthesi addis, ABSIT FVCATA IACTANTIA. id est, ex tuo sensu, *Abesse non potest; sine Fucatâ Iactantiâ, vix, ac ne vix quidem id à Goclenio dici, aut prædicari potest*. Eruditi Academici, per animi vestri æquitatem, æquum iudicium date. Sect. 5. Gocl. Chaß.

6. PROB. VI. Eadem pag. 39. verba tua sunt: *Inter vetustissimi*, *&* SVMMI *illius*

Sect. 5. Goclenius Cha. Aß. *Ragaëlis* ARCANA. Verba, inquam, hæc tua sunt, non aliena. Si non ita sentiebas, cur sic scripsisti? Cur non potius vocasti Impostorem, Superstitiosum, Impium? Academici, iterum vos appello, rogoque, si non vacat, aut lubet, omnes Gocleniacas nugas legere, hanc certè pag. 39. videatis è quâ vnâ tot *probationes planè peremtoriæ* cōtra eius Parentem Goclenium petuntur.

7. PROB. VII. Pag. 42. *Chael vnus ex filijs filiorum Israël, antiquissimus Doctor.* Potest Gocl. dicere, hęc verba esse *aliena*, non sua. Nihil moror. Illi' erat hoc indicare, ne suos Auditores in errorē induceret. Dicere, inquam clarè debuit, fuisse *Delirum*. At id ne insinuauit quidem. Ergo iterum tenetur.

8. PROB. VIII. Pa. 51. Cum inter Hermetis Imagines diabolicum quendam annulū fieri docuisset; addidissetq;, *Qui hunc annulum in die Solis, ante exortum ipsius aspexerit, omnes inimicos suos vincet. Sed oportet gestantem vestiri albis vestibus, & à Columbinâ carne abstinere*: ad hæc vltima verba, margini appinxit litteram N. quæ sine dubio valet, *Nota*. Quæro, cur? Si non sentiebat seriò, rē esse magni momenti, atq; ideò *Notandam*.

9. PROB. IX. Simile N. habet margo, pa. 52. vbi alteri deliro annulo vult addi *linguā Passeris, & Vpupæ, & sanguinem hominis.*

10. PROB.

10. PROB. X. Pag. 54. *Thetel vetustissimus Doctor.* Sisic sentis, Gocleni, cur in Synarth. negas? Sin aliter, cur hîc nõ corrigis & dicis, *Nequissimus impostor?* Certè imponis ipse. Nonne DD. Academici? Simile de *Libello Salomonis* pag. 55. Sectio 5. Gocl. Chalf.

11. PROB. XI. p. 56. vbi iste Pseudo-Salomon impiè docet *somniare.* & post alias nugas, iubet *lanam nigram, inter paleas tritici, capiti supponi;* bonus Gocl. iterum ad oram suũ N. refert, tanquam ꝙ magni referebat.

12. PROB. XII. Simile N. similis impietatis nos monet p. 63. vbi pręclara Triga *Arietis, Leonis, & Sagittarij, hominem reddunt Deo & hominib. gratum, facundum, ingeniosum.*

13. PROB. XIII. pag. 74. *Hactenus* (inquit Gocl.) *de imaginib. Magicis Priscorum Sapientum.* Dico ego, *Impiorum Magorũ:* & tu iam idẽ agnoscis in tuâ Synart. Conaris hac pag. rem mitigare. Ais, *quasdã ex his* imaginib. *extructas esse ex principijs Magicæ philosophiæ, hoc est,* inquis *vera, & naturalis magia, non Goetia, & Necromantia* Addis, *Certum esse, Superstitionẽ in multis per abusum irrepsisse.* Meras tenebras offundis. Ais, *quasdã,* nec dicis, Quas: Ais, *in multis,* nec addis, *in quib.* Sed Prudẽs Lector facile notat, te tergiuersari. Nullam dicis *Superstitiosam,* sed tantũ, *in multis Superstitionem irrepsisse,* idque per

ABV-

Sect. 5. Goclen. Cha. Aß. ABVSVM, quod etiam confirmas addito versiculo:

Vsus habet laudem, crimen abusus habet.

Eò denique res redit, vt doceas, *Non esse superstitiosas Imagines; sed in quibusdam, vtendi modum esse talem:* nempe, *si quis cum superstitione ad malè agendum eas referre velit,* vt ibid. loqueris. Et tamen in tuâ Synarthrosi, pag. 23. ex hâc pag. 74. Vng. te excusare, & terribile illud Anatomes ferrum euadere conaris, dum verba vel tua, vel tuorum *sophorum* ais te *accepisse de quibusdam, non de alijs*. Sed, bone Gocleni, non quæritur, quid iam dicas, sed quid in Tractatu dixeris; neque, quomodo iam explices, sæuâ necessitate coactus; sed, quomodo te explicare consentaneum sit, si viri grauis instar, tuis verbis, & scriptis stare velis.

14. PROB. XIV. Siue aliquas, siue omnes *insanorum Sapientum* tuorum *Imagines* improbes, quæro à te, Cur nusquam Auditores tuos monueris, Quænam probandæ, quæ improbandæ essent? Item, Cur non separaueris probas ab improbis? Habebas videlicet omnes eodem loco, eadem dignitate. Scio nullas quicquam pertinere ad tui libri argumentum de Vnguento Armario, & Curatione Magneticâ; sed si volebas

lebas addere ad impraegnandum librum tuum; poteras idem facere, ostensâ *Antithesi* potius, quam *Consensione*; Ex quâ aliud consequeris nihil, nisi vt omnes intelligant, Quemadmodum ex tuâ ipsius Confessione, *Characteres* illi ex *Idololatrarum* ANTRIS *euolarunt*; ex ijsdem ANTRIS foetidam tuam cum VNGVENTO, OLLAM emersam esse. Nisi ad hanc meam Quaestionem clarè, & accuratè respondeas, (non mihi, sed *Academicis*, ad quorum tribunal te voco) tamquam certum pono, Te ideò nihil horum tuis Auditoribus indicasse, quòd sentires, vt verba tua sonant, & ego iam Argumentis quatuordecim ostendi, ex ipsâ re petitis. Sectio 5. Gocl.Cha. 45.

Porrò alia mihi Argumenta restant, non ex ijs pagellis, quas *sophorum* tuorum Characteribus infecisti (id hactenus factum) sed ex alijs; quae tamen idem probabunt, quod illa, propterea quòd, cum iam *Ragaëlica* sigilla te reijcere fingas ob Impietatem Diabolicam; alia tamen admittere, quae vel praecedunt, vel sequuntur Quinionis illius deliramenta; quod, inquam, nulla caussa erit cur haec reijcias, illa admittas, quae eiusdem impietatis liquido tenentur. Dubito, an satis intelligas, quid velim. Dico ergo clarius, & breuius: Admittis apertè sigilla

æquè

Sect. 5. Gocl.Cha. 4ß. æquè impia, atq; sunt Ragaëlis, & Collegarum: Censendus igitur es, æquè hæc approbare, atque illa. Hoc deinceps ostendo.

PROB. XV. pag. 8. vbi valdè seriò ex tuâ mente loqueris, ais, *quibusdam indiuiduis, pro singulari complexionis gradu, siderum influxum, & impressionem congenitam; addisq́, sic omnino statuendum esse.* Inspice, sodes, & agnosce. Sed illud simul, quod sequitur pro exemplo: *In Austriâ Gemelli, solis obiectis ad ianuã corporis lateribus, seras aperiebãt. Quod certè*, inquis, *admiratione non caret.* Ita tu ibi. Cæterum, si historia illa est de *Gemellis*, nõ fabula, tam hoc Diabolicum est, quam pleraq; deliria *Chaëlica*, quæ iam damnas: itaq; frustra tu illam vim ex *siderum influxu* esse fingis. Dices, meipsum fingere, qui tam audacter hanc sententiã feram. Eamus ad DD. Academicos. Imo eamus ad ipsum D. *Gocl.* qui de seipso iudicet, seipsum damnet, &, vt passim in alijs, ita hîc sibipsi fiat *Heautontimorumenos*. Agedum, lepida *Synarthrosis*, Parentem tuum excita, & veriore *Magnetismo*, eiùs redintegra Articulos. Maximè, inquit. Audite Academici: habetis Reũ fatentem. (Fœtentem, mihi calamus scripturiebat, cogitanti, opinor, de olla) Pag. 36. ita Professor vester: OMNI CAVSA, & RATIONE NATVRALI CARET,

quòd

quòd ad Magorum præsentiam, FORES, *aliaue loca* CLAVSA, *repentè* PATEFIANT. Gocleni, inspice Iudicum Vrnam; inuenies vel tristem litteram C. vel nigrum THETA. Sed fer magno animo, passus grauiora. Sectio 5. Gocl.Cha. Aß.

PROB. XVI. Pag. 18. multa ponis, quæ dicis, *In* EXPERIMENTIS *esse* In ijs, etiam illud est, *Ranarum oculos, ante Solis ortum erutos*, VIVIS *illis in* AQVAM DIMISSIS, *collo alligatos, pellere tertianas febres*. Quid Ranarum oculi circa febres possint, equidem nescio: potest esse, vt pellant. Cæterum, vt de tempore *ante Solis ortum*, nihil dicam; certò certius est, nihil quicquam ad medicinam corpori applicatam, pertinere, an miseræ Ranæ *viuæ* sint, an *mortuæ*, in *aquâ cæcæ natent*, an *videntes igne assentur*. Oculi corpori coniuncti, aliquid fortè possunt: sed nec Ranæ, nec aliud quicquam *Separatum*, titiuillitium ad sanitatem confert. Itaque illa *in aquam dimissio*, vel ridicula est; vel si quid videtur efficere, ex *Diabolico pacto* efficit: id est, non ipsa agit, sed eius vice Cacodæmon. Infrà id clarius fiet, cùm *Vnguenti* tui vanitatem excutiam. Nam illud huic simile est.

17. PROB. XVII. Eâdem pag. 18. similem vim ad easdem *Tertianas* pellendas, tribuis

vn-

Sectio 5. Gocl. Cha. *unguium* PRÆSEGMINIBVS *in pedibus & manibus febricitantis* (sic tu loqueris) *si* CANCRI VIVI *dorso superligentur, cumq; eo in* AQVAM FLVENTEM *proijciantur.* Gerræ germanæ, lyræ, lyræ. *Præsegmina unguium* semel decisa, nihil refert, quo deueniant, vrantur, an mergantur: à Cancro, an à Ciconia; Neptuno, an Vulcano consecrentur. Nihil, inquam, hoc ad corporis vel incolumitatem, vel morbum. Effectio, quæ vanè expectatur, vel frustra expectatur, vel à Deceptore spiritu est.

18. PROB. XVIII. Similis vanitas est, cuius virum cordatum, & maximè Medicum, & Medicinæ Professorem, pudere oportebat, quod eâdem pag. nugaris, *Talpæ* VIVENTIS *dentem odontalgiam sanare contactu.* Tolle illud VIVENTIS. Nihil hoc ad rem, *dente* semel euulso.

19. PROB. XIX. Pag. 19. euadis *Ariolus. Theangelide,* inquis, *in Libano Syriæ, Babylone, & Susis Persidis proueniente, potâ, homines* DIVINARE. Hoc, si est, *Diabolicum* esse, ipse fateris eodem Tractatu, pag. 29. Age, iterum te iudica, & condemna. Audite, Academici: *His Magiæ speciebus imbuti* (Goëtiæ, & Necromantiæ) *multa faciunt, quæ* NVLLO MODO *per causas & media naturalia effici potuerunt, sed necessa-*

cessariò referri debent ad substantiam aliquam INCORPOREAM, *quæ occultè cum ipsis Magis operatur*. Mox pro exemplo addis: *Manifestant etiam quædam occultissima, & quæ humanâ eis ratione nota esse non potuerunt*. Lepidus es, qui quòd paulo antè cum plausu docuisti, vt naturale; decimâ post pagellâ, à *substantiâ* INCORPOREA, id est, à *Diabolo operante* esse ais. Quia te noui in re simili suspicor futurum, vt dicas, priore loco, non tuam esse, sed Plinij doctrinam de *Theangelide*. Sed vicissim à me audies, tuam meritò censeri, quam ponis, nec refutas, aut damnas; & multò magis, quòd cohæret cum illo tuo, *In* EXPERIMENTIS *est*, quòd paulo antè tibi obieci §. 16. Item, quòd hâc pag. 19. dicis, COMPERTVM esse. Denique quòd mox subiungis: *Non prætereunda hic, quæ Plinius recenset, de mirâ quarundam herbarum* EFFICIENTIA, & VIRTVTE. Harum herbarum tertiam ponis *Theangeliden* tuam cum suâ *Diuinatione*. Videte, prudētes *Academici*, an non sit Goclenius, quod dixi, ARIOLVS. Sectio 5. Gocl. Chei. Aß.

20. PROB. XX. Videte item an non sit IDOLOLATRA, dum pag. 20. scribit, *herbam in capite* STATVÆ *natam, alligatam in lino russo, capitis dolores sedare confestim*. Dic

Sectio 5. Gocl. Char. Aſſ. *aquus lector, nõ ex meo, ſed alieno ſenſu id ſcriptum eſſe.* Valde abuteris patientiâ æqui lectoris. Verba tua ſunt; neque id negare audes, aut potes. Quid credet lector, niſi *ſensũ* eſſe, quem verba offerunt; & eius eſſe, qui verba fundit? Hâc ratione cogere poſſes ægrotum curæ tuæ commendatum, vt cum præſcribis Rhabarbarum, intelligat Braſſicam; & cum ouum, farcimen porcinum. Gocleni, ſuadeo, vt proprium Lexicon cures tuorum ſenſuum.

5. PROB. V. Ibidem, cum Deuotionem commendas, Parentheſi includis hæc verba: *Sed abſit ſuperſtitio.* Ridicula extremum in modum eſt Synart. pag. 22. quæ ait, horũ verborum ſenſum eſſe, VIX, *ac ne* VIX *quidem, poſſe illas Imagines citra Superſtitionem, & Impietatem vſurpari.* Quæſo, feſtina excudere *Lexicon ſenſuum Goclenianorum.* Si tamen tibi licet, inuſitatos, atq; adeo planè contrarios ſenſus vocibus affingere. Nã per tuam te politioris litteraturæ eruditionem oro, in quo vnquã Authore eiuſmodi illius Parentheſis ſenſum notaſti? Fac, quæſo nos participes. Gratiã habebimus. De *contrario* ſenſu nobis liquidò conſtat, eoq; perpetuo. Quid enim opus dicere, ABSIT, ſi *abeſſe* nõ poteſt? Cum quis de ſe aliquid dicit, quod ad laudem pertinere videtur, & addit, *Abſit*

arro-

arrogantia, hoccine dicere vult, *Non posse abesse arrogantiam*, sed se profiteri, id arroganter à se dici; an potius planè contrarium, se dicere, & dictum velle sine omni Arrogantiâ, etsi Arrogantiæ speciem habere videri possit, & ab aliquo inuido, aut maleuolo sic exponi? Agam tecum hîc liberaliter. Elige ex his sensibus, vtrum voles. Si prior arridet, mecum facis, & fateris, te sensisse, *Characteres* illos *Ragaelis*, & reliquorum tuorum *sophorum*, *posse vsurpari sine superstitione*, *& Impietate*, quod tamen iam negas: si posterius, aduerte animum, quid contra te, non ego, sed tu ipse, laquei nectas, quo retiaculo impliceris. In Tractatu tuo vnguentifluo pag. 27. prædicas *Liquorem potabilem à te confectum*, *vertiginoso cerebro sanando*. Poteram antea animum inducere, tibi vt crederem. Sed iam me cogis, dicere Puram, putam esse IACTANTIAM, quoniam in Parenthesi addis, ABSIT FVCATA IACTANTIA. id est, ex tuo sensu, *Abesse non potest*; *sine Fucatâ Iactantiâ*, *vix*, *ac ne vix quidem id à Goclenio dici*, *aut prædicari potest*. Eruditi Academici, per animi vestri æquitatem, æquum iudicium date. Sect. 5. Gocl. Cha. Aß.

6. PROB. VI. Eadem pag. 39. verba tua sunt: *Inter vetustissimi*, *&* SVMMI *illius*

Sect. 5. Goclen. Cha. Aß.

Ragaelis ARCANA. Verba, inquam, hæc tua sunt, non aliena. Si non ita sentiebas, cur sic scripsisti? Cur non potius vocasti Impostorem, Superstitiosum, Impium? Academici, iterum vos appello, rogoque, si non vacat, aut lubet, omnes Gocleniacas nugas legere, hanc certè pag. 39. videatis è quâ vnâ tot *probationes planè peremtoriæ* cõtra eius Parentem Goclenium, petuntur.

7. PROB. VII. Pag. 42. *Chael vnus ex filijs filiorum Israël, antiquissimus Doctor.* Potest Gocl. dicere, hæc verba esse *aliena*, non sua, Nihil moror. Illi' erat, hoc indicare, ne suos Auditores in errorẽ induceret. Dicere, inquam clarè debuit, fuisse *Delirum*. At id ne insinuauit quidem. Ergo iterum tenetur.

8. PROB. VIII. Pa. 51. Cum inter Hermetis Imagines diabolicum quendam annulũ fieri docuisset; addidissetq;, *Qui hunc annulum in die Solis, ante exortum ipsius aspexerit, omnes inimicos suos vincet. Sed oportet gestantem vestiri albis vestibus, & à Columbinâ carne abstinere*: ad hæc vltima verba, margini appinxit litteram N. quæ sine dubio valet, *Nota*. Quæro, cur? Si non sentiebat seriò, rẽ esse magni momenti, atq; ideò *Notandam*.

9. PROB. IX. Simile N. habet margo, pa. 52. vbi alteri deliro annulo vult addi *linguã Passeris, & Vpupæ, & sanguinem hominis.*

10. PROB.

10. PROB. X. Pag. 54. *Thetel vetustissimus Doctor.* Si sic sentis, Gocleni, cur in Synarth. negas? Sin aliter, cur hîc nõ corrigis & dicis, *Nequissimus impostor?* Certè imponis ipse. Nonne DD. Academici? Simile de *Libello Salomonis* pag. 55. Sectio 5. Gocl. Cha. Aß.

11. PROB. XI. p. 56. vbi iste Pseudo-Salomon impiè docet *somniare*, & post alias nugas, iubet *lanam nigram, inter paleas tritici, capiti supponi*; bonus Gocl. iterum ad oram suũ N. refert, tanquam ꝙ magni referebat.

12. PROB. XII. Simile N. similis impietatis nos monet p. 63. vbi pręclara Triga *Arietis, Leonis, & Sagittarij, hominem reddunt Deo & hominib. gratum, facundum, ingeniosum.*

13. PROB. XIII. pag. 74. *Hactenus* (inquit Gocl.) *de imaginib. Magicis Priscorum Sapientum.* Dico ego, *Impiorum Magorũ*: & tu iam idẽ agnoscis in tuâ Synart. Conaris hac pag. rem mitigare. Ais, *quasdã ex his* imaginib. *extructas esse ex principijs Magica philosophia, hoc est,* inquis *vera, & naturalis magia, non Goetia, & Necromantia* Addis, *Certum esse Superstitionẽ in multis per abusum irrepsisse.* Meras tenebras offundis. Ais, *quasdã*, nec dicis, Quas: Ais, *in multis*, nec addis, *in quib.* Sed Prudẽs Lector facile notat, te tergiuersari. Nullam dicis *Superstitiosam*, sed tantũ, *in multis Superstitionem irrepsisse*, idque per

ABV-

Sect. 5. Goclen. Cha. Aß. ABVSVM, quod etiam confirmas addito versiculo:

Vsus habet laudem, crimen abusus habet.

Eò denique res redit, vt doceas, *Non esse superstitiosas Imagines; sed in quibusdam, vtendi modum esse talem:* nempe, *si quis cum superstitione ad malè agendum eas referre velit,* vt ibid. loqueris. Et tamen in tuâ Synarthrosi, pag. 23. ex hâc pag. 74. Vng. te excusare, & terribile illud Anatomes ferrum euadere conaris, dum verba vel tua, vel tuorum *sophorum* ais te *accepisse de quibusdam, non de alijs:* Sed, bone Gocleni, non quæritur, quid iam dicas, sed quid in Tractatu dixeris; neque, quomodo iam explices, sæuâ necessitate coactus; sed, quomodo te explicare consentaneum sit, si viri grauis instar, tuis verbis, & scriptis stare velis.

14. PROB. XIV. Siue aliquas, siue omnes *insanorum Sapientum* tuorum *Imagines* improbes, quæro à te, Cur nusquam Auditores tuos monueris, Quænam probandæ, quæ improbandæ essent? Item, Cur non separaueris probas ab improbis? Habebas videlicet omnes eodem loco, eadem dignitate. Scio nullas quicquam pertinere ad tui libri argumentum de Vnguento Armario, & Curatione Magneticâ; sed si volebas

lebas addere ad impraegnandum librum tuum; poteras idem facere, ostensâ *Antithesi* potius, quam *Consensione*; Ex quâ aliud consequeris nihil, nisi vt omnes intelligant, Quemadmodum ex tuâ ipsius Confessione, *Characteres* illi ex *Idololatrarum* ANTRIS *euolarunt*; ex ijsdem ANTRIS fœtidam tuam cum VNGVENTO, OLLAM emersam esse. Nisi ad hanc meam Quæstionem clarè, & accuratè respondeas, (non mihi, sed *Academicis*, ad quorum tribunal te voco) tamquam certum pono, Te ideò nihil horum tuis Auditoribus indicasse, quòd sentires, vt verba tua sonant, & ego iam Argumentis quatuordecim ostendi, ex ipsâ re petitis. Sectio 5. Gocl.Cha. 45.

Porrò alia mihi Argumenta restant, non ex ijs pagellis, quas *sophorum* tuorum Characteribus infecisti (id hactenus factum) sed ex alijs; quæ tamen idem probabunt, quod illa, propterea quòd, cum iam *Ragaelica* sigilla te reijcere fingas ob Impietatem Diabolicam; alia tamen admittere, quæ vel præcedunt, vel sequuntur Quinionis illius deliramenta; quod, inquam, nulla caussa erit cur hæc reijcias, illa admittas, quæ eiusdem impietatis liquido tenentur. Dubito, an satis intelligas, quid velim. Dico ergo clarius, & breuius: Admittis apertè sigilla,

Sect. 5. Gocl.Cha. 4ß. æquè impia, atq; sunt Ragaëlis, & Collegarum: Censendus igitur es, æquè hæc approbare, atque illa. Hoc deinceps ostendo.

PROB. XV. pag. 8. vbi valdè seriò ex tuâ mente loqueris, ais, *quibusdam indiuiduis, pro singulari complexionis gradu, siderum influxum, & impressionem congenitam; addisq́; sic omnino statuendum esse*. Inspice, sodes, & agnosce. Sed illud simul, quod sequitur pro exemplo: *In Austriâ Gemelli, solis obiectis ad ianuã corporis lateribus, seras aperiebãt. Quod certè*, inquis, *admiratione non caret*. Ita tu ibi. Cæterum, si historia illa est de *Gemellis*, nõ fabula, tam hoc Diabolicum est, quam pleraq; deliria *Chaëlica*, quæ iam damnas: itaq; frustra tu illam vim ex *siderum influxu* esse fingis. Dices, meipsum fingere, qui tam audacter hanc sententiã feram. Eamus ad DD. Academicos. Imo eamus ad ipsum D. *Gocl.* qui de seipso iudicet, seipsum damnet, &, vt passim in alijs, ita hîc sibipsi fiat *Heautontimorumenos*. Agedum, lepida *Synarthrosis*, Parentem tuum excita, & veriore *Magnetismo*, eius redintegra Articulos. Maximè, inquit. Audite Academici: habetis Reũ fatentem. (Fœtentem, mihi calamus scripturiebat, cogitanti, opinor, de olla) Pag. 36. ita Professor vester: OMNI CAVSA, & RATIONE NATVRALI CARET,

quòd

quòd ad Magorum præſentiam, FORES, *aliaue loca* CLAVSA, *repentè* PATEFIANT. Gocleni, inſpice Iudicum Vrnam; inuenies vel triſtem litteram C. vel nigrum THETA. Sed fer magno animo, paſſus grauiora. Sectio 5. *Gocl.Chaß.*

PROB. XVI. Pag. 18. multa ponis, quæ dicis, *In* EXPERIMENTIS *eſſe* In ijs, etiam illud eſt, *Ranarum oculos, ante Solis ortum erutos*, VIVIS *illis in* AQVAM DIMISSIS, *collo alligatos, pellere tertianas febres*. Quid Ranarum oculi circa febres poſſint, equidem neſcio: poteſt eſſe, vt pellant. Cæterum, vt de tempore *ante Solis ortum*, nihil dicam; certò certius eſt, nihil quicquam ad medicinam corpori applicatam, pertinere, an miſeræ Ranæ *viuæ* ſint, an *mortuæ*, in *aquâ cæcæ natent*, an *videntes igne aſſentur*. Oculi corpori coniuncti, aliquid fortè poſſunt: ſed nec Ranæ, nec aliud quicquam *Separatum*, titiuillitium ad ſanitatem confert. Itaque illa *in aquam dimiſſio*, vel ridicula eſt; vel ſi quid videtur efficere, ex *Diabolico pacto* efficit: id eſt, non ipſa agit, ſed eius vice Cacodæmon. Infrà id clarius fiet, cùm *Vnguenti* tui vanitatem excutiam. Nam illud huic ſimile eſt.

17. PROB. XVII. Eâdem pag. 18. ſimilem vim ad eaſdem *Tertianas* pellendas, tribuis *vn-*

Sectio 5. Gocl. Cha. Aß. *unguium* PRÆSEGMINIBVS *in pedibus & manibus febricitantis* (sic tu loqueris) *si* CANCRI VIVI *dorso superligentur, cumq; eo in* AQVAM FLVENTEM *projiciantur.* Gerræ germanæ, lyræ, lyræ. *Præsegmina vnguium* semel decisa, nihil refert, quò deueniant, vrantur, an mergantur: à Cancro, an à Ciconia; Neptuno, an Vulcano consecrentur. Nihil, inquam, hoc ad corporis vel incolumitatem, vel morbum. Effectio, quæ vanè expectatur, vel frustra expectatur, vel à Deceptore spiritu est.

18. PROB. XVIII. Similis vanitas est, cuius virum cordatum, & maximè Medicum, & Medicinæ Professorem, pudere oportebat, quod eâdem pag. nugaris, *Talpæ* VIVENTIS *dentem odontalgiam sanare contactu.* Tolle illud VIVENTIS. Nihil hoc ad rem, *dente* semel euulso.

19. PROB. XIX. Pag. 19. euadis *Ariolus. Theangelide*, inquis, *in Libano Syriæ, Babylone, & Susis Persidis proueniente, potâ, homines* DIVINARE. Hoc, si est, *Diabolicum* esse, ipse fateris eodem Tractatu, pag. 29. Age, iterum te iudica, & condemna. Audite, Academici: *His Magiæ speciebus imbuti* (Goëtiæ, & Necromantiæ) *multa faciunt, quæ* NVLLO MODO *per causas & media naturalia effici potuerunt, sed necessa-*

cessariò referri debent ad substantiam aliquam INCORPOREAM, *quæ occultè cum ipsis Magis operatur*. Mox pro exemplo addis: *Manifestant etiam quædam occultissima, & quæ humanâ eis ratione nota esse non potuerunt*. Lepidus es, qui quod paulo antè cum plausu docuisti, vt naturale; decimâ post pagellâ, à *substantiâ* INCORPOREA, id est, à *Diabolo operante* esse ais. Quia te noui in re simili, suspicor futurum, vt dicas, priore loco, non tuam esse, sed Plinij doctrinam de *Theangelide*. Sed vicissim à me audies, tuam meritò censeri, quam ponis, nec refutas, aut damnas; & multò magis, quòd cohæret cum illo tuo, *In* EXPERIMENTIS *est*, quòd paulo antè tibi obieci §. 16. Item, quòd hâc pag. 19. dicis, COMPERTVM esse. Denique quòd mox subiungis: *Non prætereunda hic, quæ Plinius recenset, de mirâ quarundam herbarum* EFFICIENTIA, *&* VIRTVTE. Harum herbarum tertiam ponis *Theangeliden* tuam cum suâ *Diuinatione*. Videte, prudẽtes *Academici*, an non sit Goclenius, quod dixi, ARIOLVS. Sectio 5. Gocl. Chass.

20. PROB. XX. Videte item an non sit IDOLOLATRA, dum pag. 20. scribit, *herbam in capite* STATVÆ *natam, alligatam in lino ruffo, capitis dolores sedare confestim*. Dic

Sect. 5. Gocl. Cha. Aß. enim Gocleni, si fortè certa ligna, aut lapides eiusmodi herbam producere possunt, quæ Cephalalgiam mitiget, quid refert, *statua* sit, an *truncus*? Si Catholicus quispiam hoc doceret, quid non clamares tu, & tui Symmystæ? At tu interea succinis illi *hortorum* infami *deo* canenti:

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum:
Quum faber incertus, scamnum, faceretne
Priapum,
Maluit esse deum, deus inde ego, furum, a-
uiumq;
Maxima formido—————

Tu adderes, Et dolorum capitis POTENS AVERRVNCVS. Sed vide, ne tuus ille *ficulnus deus*, tua veneficia prodat, & videat, vt apud eundẽ Vatem, *Canidia, & Sagana.*

21. PROB. XXI. Eadem pa. 20. aliam *herbam* nobis proponis *Æthiopidem*, cuius TACTV ais CLAVSA OMNIA APERIRI. Hanc *herbam*, vbi colliges, nisi in horto eiusdem *Priapi*, qui grauiter quæritur, se prohibere non posse vetulas illas magistras tuas,

———*Quin ossa legant*, HERBASQVE NOCENTES.

Herbas tu hic studiosè colligis. *Ossa*, si nõn colligis, at, quod inhumanius, *frangis*, vt inde *vesnam concretam* educas. Scis, quid præcipias,

cipias, pag. 95. de CALVARIA FVRIS SVSPENSI, & *in aëre derelicti*. Tu enim certè non *relinquis*. Sed hoc aliâs, De *herbâ* tuâ scire velim cur maiore vi naturali polleat ad *Clausa aperienda* quàm Magi, quibus id *naturaliter* competere posse negas, vt indicaui §. 15. Sectio 5 Gocl. Cha. Aß.

22. PROB. XXII. Repetis tamen simile delirium pag. 21. dicisque, *Æmilianum Scipionem Carthaginis patefecisse portas peculiari* HERBA.

23. PROB. XXIII. Hæc omnia, quæ præmisi, te seriò approbare, & maxima in veneratione habere significas eadem pa. 21. illis verbis *Magnetico* auro scribendis: *& quis occulta naturæ insignia omnia attigerit? Quis verò causas hic explicare vnquam valuit? aut quæ saltem fuit coniectura, omnia hæc experiundi?* Deinde raptus in sanctam admirationem, concludis per Patheticum Epiphonema: *Vere Numinis cuiusdam muneri hanc inuentionem acceptam ferunt naturæ prudentes.* Tu videlicet inter illos es.

24. PROB. XXIV. Proximè subiungis eadem pa. 21. *Atqui ex hoc fundamento pendent quoq; Physicæ Ligaturæ.* & infra: *Sic in Sympathijs occulti aliquid venerari licebit, quod ad aliquod malum amouendum, vel expellendum vires habeat socias. Socius* iste *occultus*, quem

Sectio 5. Gocl.Cha. Aß. *veneraris*, Gocleni, quis est alius, nisi NVMEN illud QVODDAM, quòd paulò antè memorabas? Sed quodnam illud? *Princeps* nempè TENEBRARVM *harum*, atque ita occultus. Si doles, me reuelare, tanto magis *filius es* TENEBRARVM.

25. PROB. XXV. *Diuinum* aliquid affers pagin. 22. *Mirabilis est Sympathia illa inter metalla, &* DIVINAM VIRGVLAM, *seu bifidum illum surculum ex corylo decisum, quo metallarij venas auri, argentiq; feraces explorant. Frustra certè quis hic ad manifestas qualitates confugerit.* Tecum planè sentio, quod ad hæc quidem vltima verba. Ne *occulta* quidē *Qualitates* vllæ sunt, quæ hic aliquid præstent. Est tamen aliquid *occultum*, quod tu in tuâ Synarthrosi (pag. 115.) MYSTERIVM vocas: ego clarius, DIABOLVM. Sed hoc, quia non tuum modo, sed multorum est dogma; & quia longioris, minimè tamen difficilis, tractationis est, infra discutiam. Academici interim benignè expectare dignabuntur. Sed nihil opus expectare, aut calculum suspendere in eo, quod sequitur, vtpote liquidæ impietatis.

26. PROB. XXVI. Eâdem pag. 22. *Iaspis* SACRIFICIA DIIS *reddit accepta*. Quæro, si hæc *Idololatria* non est, quænam sit, vel vnquam fuerit? Audio Goclenium meum respon-

respondentem, se pro hâc sententiâ attulisse *Orpheum*, *Theophrastum*, *&* *Proclum*. Audio. Sed ita attulit, vt *suam* eorum authoritate sententiam confirmare voluerit. Legat, qui volet, aliud non extorquebit, nisi vtatur *Lexico vocum*, *&* *Sensuum Goclenianorum*.

Sectio 5. Gocl.Chas. Aß.

27. PROB. XXVII. *Ad Mysterium tuum explicandum non parum lucis afferre ais, & veritatis* (pag. 30.) *& in* EXPERIMENTIS NON FALLACIBVS *esse, operationem aliquam esse, & virtutem annulorum, confectorum ex auro, argento, aurichalco, aut quouis metallo,* STELLÆ, *cuius quis virtutem sibi conciliare cupit,* DEDICATO. Hic iterum aperta IDOLOLATRIA est, aut ede *Lexicon*.

28. PROB. XXVIII. Pag. 31. vt historiam authenticam scribis, & credere te, tamquam magnum *Mysterium*, significas, *Gygis fabulam*, qui *diabolico Annulo* vsus, INVISIBILEM se reddebat. Dico audacter, *Diabolicum* fuisse *Annulum*. Nam, si res ipsa non loqueretur, tu ipse loqueris in Synarthr. pagin. 42. vbi clarè ais, DÆMONIS ARTE *Gygen se* INVISIBILEM *reddidisse*. Quæso, DD. Academici, hic vigiles, attenti, æqui estote. Quòd non dubito. Si auctarium vultis, meus *Goclenius* eumdem

Sectio 5. Coel.Chal. Aß. *Gygis Annulum*, in Synarthrosi pagella sexagesima-secunda vocat INCANTATVM.

29. PROBATIO XXIX. Pagella trigesima-sexta. Non modo ex tuâ sententiâ loqueris, sed extraordinariam pietatem ostendis, dum ais, *E mirabilibus caussis, naturalibusq; effectis, mirabilem* DEI *potentiam agnoscendam, & prædicandam.* Hæc rectè, & piè, si talia *mirabilia effecta* attulisses, à *Naturâ* profecta. Sed tu eiusmodi proponis, quę faciunt, vt Dei *Patientiam* potius miremur (etsi Potentiam non negamus) qui te, tuique similes Impostores, tam benignè ferat. Nam illi pietati tuæ statim subiungis: *His ita præstratis, pro vitâ salubriter producenda*, HONORIBVSQVE, *ac* DIVITIIS AVGMENTANDIS, IOVIS *sigillum, atq; IMAGO fabricatur, sculpiturq;*. Dico iterum, execrandam esse IDOLOLATRIAM, quantumcunq; eam *laruâ caussæ, & effecti* NATVRALIS, inducas. Quod vt certò Academici, cæteriq; Lectores intelligant, atq; adeò manu tangant, attendant oportet, quid *Goclenius* per IOVEM, eiusque Imaginem, intelligat. IOVEM *in naturâ* scimus esse *stellam ex Errantibus vnam.* Vnde eius *Imago, siue Sigillum*, non aliter pingi, fin-

fingiue poteſt, quàm vel *Saturni*, vel *Veneris*, vel *Mercurij*. At *Goclenius Iconolatra* egregius, *Deum*, DEVM, inquam, inde facit, vel à Gentilium ſtultitiâ factum, accipit, & adorat. Negas, Gocleni? nam video te & frontem, & nares corrugare. Probo. Pag. 64. in Margine ponis hæc verba: PLANETARVM SCVLPTVRÆ; & in Contextu, initio à *Saturno*, facto, doces, quemadmodum *Planetæ ſculpendi*. Eo videlicet conſilio, vt, cum tot *ſculpturas* hactenus præſcripſiſſes, Lector ne dubitaret, quemadmodum exprimendæ eſſent. Iam pag. 65. de *Iouis ſigillo, ita narras: IOVIS Imago eſt hominis ſedentis in Solio virgam tenentis vnâ; alterâ verò pilam; ſeu tenentis* IDOLVM, *Cancrum, vel Piſcem, & ante pedes habentis* AQVILAM. Hæc tu non improbas. Subiungis tamen: *ſed apud* MAGIÆ *Doctores aliter figuratur. Hominis enim figuram ſculpunt, cum* ARIETINO *capite, rugoſis calcaneis, ſubtili pectore, quæ ſi lapidi, maximè Krabati inſculpatur, geſtantem reddit*. FORTVNATVM, *amabilem*, RELIGIOSISQVE *gratum, extollitque ad honores, & dignitates*. Apage MAGIÆ DOCTOR, cum tuo CORNVTO DEO; apage cum FORTVNA, & RELIGIOSIS ac *religione* tuâ impijſſimâ.

Sect. 5. Gocl. Cha. Aſt.

Sect. 5. Gocl. Cha. Aſt. Cum Naturalem cauſam & effectum hic fallaciter obtendas, vbi in *Ioue*, id eſt *ſtellâ naturali*, habes Arietis caput, cum cæteris tuis *Diabolicis nugis*? Facilius credam, tibi hoc caput eſſe, quam ſtellæ. *Academici*, iterum hic veſtram æquitatem expecto.

30. PROB. XXX. Eâdem veſtrâ æquitate, videbitis, & iudicabitis, quæ Rodolphus veſter habet pagin. 37. Vbi ponitur Imago MARTIS contra TIMIDITATEM, *& Puſillanimitatem*, & VENERIS *ad* LÆTITIAM, & VENVSTATEM *comparandam*. Porrò *Veneris Imago*, hac, & 66. pag. *Mulier eſt, cum magnâ veſte, & ſtolâ, manu tenens* LAVRVM, *&* POMA, FLORESQVE. *Mars* verò *figuratur vel cum vexillo* (pagin. 65.) *in manu, vel cum lancea, aut alio inſtrumento bellico:* SEMPER *tamen* ARMATVS *& aliquando* EQVESTER. Quid hæ figuræ commune habent cum *ſtellis*? Ab Ethnicis ſunt, cum quibus noſter Goclenius eſt *Polemolatra*, &, proh pudor! PORNOLATRA.

31. PROB. XXXI. Sed hæc iam fœtent. Addamus ad extremum; quod Goclenius Extremum fecit prioris partis ſui *Tractatus Vnguinifici*. Ex nonaginta-nouem pagellis cum octoginta-tres conſumſiſſet in *Idololatricis Characteribus*, aut ſimilibus nugis,

nugis, demum, pag. 83. ad *Ollam* suam venturus, ait. HACTENVS *de admirandarum, & occultarum in* NATVRA *actionum principiis & causis. Reliquum nunc est, vt supra propositæ Quæstionis explicationem ex commemoratis istis* PRINCIPIIS DEDVCAMVS. Certè qui sic loquitur, si quid sapio, significat, se omnia illa, quæ præmisit, (& inter cætera *Figuras, Imagines, Characteres, Sigilla*) ex animi sui sententiâ posuisse: sic, vt in iis, tamquam firmis fundamentis, *Prægnantis* quoque *Ollæ* firmitudo consistat. Sectio 5. Gocl. Char. Ass.

Atque ita habetis, Doctissimi Academici, eius, quod ostendere institueram, PROBATIONVM DECADES TRES, & cum Auctario. Ex quibus omnibus liquido concluditur, Quod huius Sectionis initio posui, Quicquid agat, quicquid, pudore victus dicat, aut fingat, quam se cumque in partem vertat, euadere non posse, quin sit, & censeri debeat

GOCLENIVS CHARACTERVM DIABOLICORVM SERIVS ASSERTOR, ET PRO ARIS, ET FOCIS PROPVGNATOR.

Sectio 6. *Sig. Gocl. ruina.*

SECTIO VI.

Sigillorum Gocleniacorum ruina.

De impiis *Sigillis, Imaginibus, Characteribus*, aut quocumque alio nomine censeantur; adhuc tractata sunt capita duo. Alterum, quædam ex illis iam à *Goclenio* damnari in *Synarthrosi*, quod magnâ meâ cum voluptate illi extorsit *Anatome*. Alterum, frustra eum tergiuersari, & conari persuadere, se nunquam ea approbasse, cum plus triginta argumentis manifestò reus teneatur. Restat iam tertium, vt, quando bonus *Rodolphus*, quibusdam palam abdicatis, alia tamen defendere conatur, iam ostendam, frustra eum laborare; & hæc quoque non minus quàm illa, vel *Diabolica* esse, vel certè *nugatoria*, & ipsâ vanitate vaniora.

Ac si hoc solum quæreretur, vt ostenderem, cuiusmodi cunque illa sint in sese, à *Goclenio* tamen defendi non posse, si suis principiis stare velit; rem factam iam haberemus. Nam proximâ Sectione passim (maximè §.27.& 29.) apertè probatum est, plerisq; suis *Characteribus* sine execrandâ *Superstitione*, atque adeò *Idololatriâ*, non vti.

Sed

Sed ego amplius hâc occasione cogito. Cum enim videam hanc veluti strumam & pestem in plures, etiam in speciem doctos, & prudentes, vulgari; quantum assequi potero, dabo operam, liquidò vt perspiciant, quantum à vero aberrent, etiam qui sine omni malâ malitiâ, eiusmodi *Sigillis* vel vtuntur, vel quoquo modo fidem adhibent. Ordinis autem, & Methodi alicuius seruandæ gratiâ, prius *Authoritate*, tum deinde *Rationibus* ea explodam: vt sic vtroque Tibicine, quo niti videri poterant, ruente, ipsa quoque ruant, & omnium hominum non omnino vecordium, pedibus conculcentur. Voluminis iusti, nec modici, res sit, si quis fusè rem istam tractare aggrediatur: sed ego, pro meo instituto, & more, quam potero breuissimo compendio, eam expediam. Quod igitur primum spectat ad

Sectio *Sig. Gocl. ruina.*

AVTHORITATEM,

Sigilla ista semper damnarunt, & damnant viri quique grauissimi, & Theologiæ ac Philosophiæ peritissimi, tamquam *Cacodæmone* authore, ex Orco emersa, in Orbem inuecta. Ante quos eos produco, ne meus Goclenius tenebras offundat, clarè significo, me loqui, non modo de *Sigillis* alicuius Chaelis, & similium, quæ iam Goclenius mecum damnat:

Sectio 6. Sig. Gocl. ruina. sed omnino de omnibus *Goclenianis*, quæ ille quandoque vocat *Veras, & Physicas Signaturas* (vng.p.33.) quandoque *Imagines sub certis Astris sculptas*(p.35.)aliâs,*Imagines,ex Magica Philosophia, hoc est, Vera, & Naturalis Magia principijs extructas*(p.74.) Authorum igitur, qui has damnant, & vt Diaboli inuenta execrantur, agmen ducat

1. S.AVGVSTINVS, magnum Ecclesiæ lumen. Hic lib. decimo de Ciuit. DEI, cap. vndecimo, contra *Porphyrium Platonicum* disputans, post multa, etiam huius impietatis eum reum agit, & ego, ex eo, meum Goclenium, Porphyrij imitatorem. *Quod ei videtur*, inquit Augustinus, (nempe Porphyrio) *Herbis, &* LAPIDIBVS, *& Animantibus, & sonis certis quibusdam, ac vocibus, ac* FIGVRATIONIBVS, *atque figmentis: quibusdam etiam obseruatis in* CÆLI CONVERSIONE MOTIBVS SIDERVM, *potestates idoneas variis* EFFECTIBVS EXEQVENDIS: TOTVM *hoc*, (arrige aures, Gocleni) *ad eosdem ipsos* DÆMONES *pertinet*, LVDIFICATORES ANIMARVM SIBIMET SVBDITARVM, *& voluptaria sibi ludibria de hominum erroribus exhibentes*. Et eodem cap. extremo, easdem nugas vocat MALIGNORVM DÆMONVM LV-

DI-

DIBRIA, & SEDVCTORIA IMPEDIMENTA, *quæ* VERA PIETATE CAVENDA *sint*. Hæc vera pietas non est tua, Gocleni, qui in tuo Vnguentario libro (p. 36.) *mirabilem Dei potentiam in his Dæmonum Ludibrijs agnosci vis, & prædicari*. Hæc ex Augustino, *Latinæ* Ecclesiæ sidere fulgidissimo. At in *Græcâ* simili iubare lucet Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

2. CHRYSOSTOMVS, qui & simili Spiritu tuam istam detestatur impietatem. Audi illum hom. 8. in Epist. ad Coloss. contra te, & tui similes tonantem: SVPERSTITIOSA *illa, quæ ægrotis applicantur, etiamsi mille modis philosophentur, qui quæstum ex ipsis faciunt* IDOLOLATRIAM *tamen sapiunt*. Tum se *antiquum Catholicum* ostẽdens, & procul à Caluinianis, & Goclenianis hæresibus, addit: FIDELIS *es? Crucis signaculo vtere. Dic: Hoc dumtaxat habeo scutum, hoc solum Pharmacum, aliud ignoro*. Infrà: *Istæ sunt insidiæ* DIABOLICÆ *ad occulendam* SEDVCTIONEM, *& ad porrigendum sub melle, venenosum Pharmacum*. Iterum paulò post: *Et crux quidem Christi dehonestatur; Elementorũ verò* (audi Vnguentarie Characteristice) SVPERSTITIOSI CHARACTERES *præferuntur*. Hæc, quoniam Græca ad manum non erant, descripta

Sectio6. pta sunt ex interpretatione Wolffgangi
Sig. Gocl. Musculi, Editione Basileensi, anni 1539.
ruina. quæ tibi suspecta esse non potest. Tertio iam loco audiatur

3. S. THOMAS DE AQVINO, Doctor Angelicus, & Theologorum Scholasticor. illustrissimus Antesignanus, qui 2. 2. q. 96. a. 2. hanc vanitatem, tum S. Augustini loco, paulo antè à me, producto, tum etiam validissimâ ratione refutat, concluditq; verbis istis, quę sufficiunt occludendo blasphemo ori Impostorum, nisi tam vastâ impietate patêret, vt & *Ponant in* CÆLVM OS *suum, & lingua eorum transeat in terra* (Ps. 72. v. 9.) his inquam sententiam concludit. *Vnde etiam* IMAGINES, *quas* ASTRONOMICAS *vocant, ex operatione* DÆMONVM *habent effectum, cuius signum est, quod necesse est, eis inscribi quosdam* CHARACTERES, *qui naturaliter ad nihil operantur. Non enim est figura actionis* NATVRALIS *principium.* Satin' hoc clarè contra te? Sed audi quod sequitur, vt intelligas quid distêt istæ Ragaëlicis. Pergit: *Sed in hoc distant* Astronomicę Imagines *à Necromanticis, quòd in Necromãticis fiũt expressæ inuocationes, & præstigiæ quædam. Vnde pertinent ad expressa pacta cũ Dæmonib⁹ inita. Sed in alijs Imaginibus, sunt quædã Tacita Pacta, per quædam Figurarum seu*

seu CHARACTERVM SIGNA Ita D.Tho. cum B. August. Suauis est *Rodolphus* meus, qui vtrumq; citans (syn.p.102.103.) vbi *Taciti Pacti* mẽtione se fodicari sensit, magnâ scilicet cum reuerentiâ respondit: *Falsum, imò* FALSISSIMVM. Et vt maiorem authoritatem minori opponeret, RECTIVS, inquit, *Rabbi* MOSES *ille Ægyptius lib. 1.* PERPLEXORVM Tibi relinquimus *Perplexa*, Gocleni, quæ Hæreticorum, & Magorum, & *Iudæorum* sunt: nos aperta, plana, Catholica sequimur. Vt à Græco Patre ad D.Thomã; ita à D.Thomâ ad Græcũ Patrẽ redeamus, & à recẽtiore ad antiquiorẽ. Sectio 6. Sig. Goel. ruina.

4. S.BASILIVM *Magnum*. Sanè *Magnũ*, & Eruditione, & Sanctitate. Qui dum de Sideribus disputat, (Hom. 6. in Hexaẽm.) & interpretatur, quẽadmodum ex diuinâ iussione sint in *Signa*, indignabũdus in vanitates istas *Astrologicas, & Goclen.* excurrit. Lepidè autem eos irridet, qui cum exactissimè singula temporis momenta considerent in hominum Natiuitate, non attendunt tamen, dum quis nascitur, momenta prope infinita præterire. Vnde, *Cum fieri nõ possit* (inquit hic Sanctus) *vt tempus illud exactissimè quisquam attingat; variationeq; vel breuissimi temporis fiat, vt totâ viâ penitus aberretur; deridendi profectò non mediocriter esse vidẽtur, tã ij, qui studio huius indulserunt*

Sectio 6. Sig. Gocl. ruina. *artis, quam in ratione rerum*, NVSQVAM ESSE CONSTAT, *quam ij, qui hiantes ab illorum ore pendent intenti.* Dicat quis mihi: Quid hæc contra *Characteres Goclenii?* Multum. Nam cum tam seriò præcipiat, *certis horis* eos sculpi, non animaduertit, dum sculpitur, *horam* non expectare, sed fluere, & prorsus effluere. Sed tamē si quid clarius & magis propriè ad *Characteres* queris ab hoc eodem Patre, Accipe. Homiliâ in Psal. 45. *Vnus tibi pusio*, ait, *agrotat? quaquauersum circumfers oculos, requirens incantatorem, aut certè eum, qui* SVPERVACVOS, VANOSQVE CHARACTERES *seu* FIGVRAS, *puerorum innocentium collo circumliget.* A *Patribus* transeamus ad IVRA, quamquam neç sic à *Patribus* abimus, sed dum *Patres in Iure* loquuntur, geminatâ authoritate tanto magis res confirmatur. Audi igitur, quàm clarè simul, & grauiter

5. S. ISIDORVS Causâ 26. q. 5. *Characteristicam* istam impietatem damnet. Cum quædam præmisisset de vario Magorum Maleficorum genere, vt de *Necromanticis*, & *Hydromanticis*, subiungit: *Ad hæc omnia supradicta pertinent* LIGATVRÆ *execrabilium remediorum, quæ ars non commendat Medicorum: seu in Præcantationibus, seu in* CHA-

CHARACTERIBVS *suspendendis, atque ligandis. In quibus omnibus ars* DÆMONVM *est ex quadam pestifera Societate hominum &* ANGELORVM MALORVM, *exorta. Vnde hæc cuncta vitanda sunt* CHRISTIANO, *& omni penitus* EXECRATIONE *repudianda atque damnanda.* Transeo iam à Corpore *Iuris*, ad Corpus Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

6. THEOLOGICÆ FACVLTATIS PARISIENSIS. Extant huius damnatione confixi, *Articuli* ad *Superstitiones Diabolicas* pertinentes, quorum 21. sic sonat: *Quod* IMAGINES *de ære, plumbo, vel auro, de cera alba, vel rubea, vel alia materia, baptizatæ, exorcisata, & consecratæ, seu potius execratæ, secundum prædictas artes, & sub* CERTIS DIEBVS, *habent virtutes mirabiles, quæ in libris talium artium recitantur.* Ita *Articulus.* Sequitur *Censura*, paucis, sed grauibus, & claris verbis concepta. ERROR *in* FIDE *& Philosophia* NATVRALI, *&* ASTRONOMIA VERA. Ne tibi hic plaude Gocleni, quòd neque *Baptismum*, neque *Exorcismum*, neque *Consecrationem*, aut *Execrationem* adhibeas. Nam, vt taceam, quod satis *Execrationis* est, *Metalla* STELLIS DEDICARE (vng. 30.) satis ap-

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

paret, eo ipso, quòd *Errorem in Philosophiâ* esse aiunt, indicare voluisse, nullum posse esse effectum NATVRALEM ab hisce *Imaginibus*; non modo ratione *Baptismi*, *Exorcismi*, *aut Consecrationis*; sed nec ratione IMAGINIS aut *Characteris*, nec ratione CERTORVM DIERVM, aut ASTRORVM: quod tamen totum Goclenianum est. Esse autem in his *Tacitum cum Dæmone* PACTVM, docent iidem Parisienses, articulo 3. *Intendimus*, inquiunt, *esse* PACTVM IMPLICITVM *in omni obseruatione superstitiosâ, cuius effectus non debet à* DEO, *vel* NATVRA *rationabiliter expectari.* Hæc illi, anno 1398. die 19. Septembris. Cum his Parisiensibus Theologis, vulgo sentiunt reliqui omnes vel *Theologi*, *vel Iurisperiti*, *vel Philosophi Catholici*, qui hoc argumentum attigerunt. Hos breuitatis causâ nominabo tantum; neque omnes, sed eos, qui rem videntur tractasse accuratius; ascriptis etiam librorum locis.

7. THEOLOGI, & PHILOSOPHI sunt, THOMAS SANCHESIVS libr. 2. in Decalogum, cap. 40. numero 50. MARTINVS DELRIO, libr. 1. Disquisitionum Magicarum cap. 3. qu. 1.

&

& cap. 4. q. 1. & 2. GREGORIVS DE VALENTIA, in Secunda secundæ, Disput. 6. quæst. 13. puncto 2. FRANCISCVS SVAREZ Tom. 1. de Religione, libr. 2. de Superstitione cap. 15. numer. 18. & seqq. LEONARDVS LESSIVS, libro 2. de Iust. & Iure, capit. 43. Dub. 10. numero 63. & capit. 44. Dub. 2. numero duodecimo. Sect. 6. Sig. Goclenius.

8. IVRISPERITI verò, tractant, & damnant eosdem damnatos *Characteres* in Summis suis, & fere, verbo, *Superstitio*. Vt ANGELVS numer. 2. SYLVESTER, quæst. 10. TABIENA quæst. vltim. FVMVS in Armilla, numer. vltim.

Sed hos, & similes, meus *Goclenius* non magni videlicet faciet. At ego non soli *Goclenio* hæc scribo. Non deerunt fortè alii, qui tales viros non putent insuper habendos. Sed si *Goclenius* rationem aliquam habere velit Eruditionis atque etiam Pietatis, & *Religionis*, alios habeo, ipsi aliquanto similiores, Quorum extra ordinem, honoris ergo Ductor sit

9. CALVINVS, cuius opinionem, & nigrum in *Goclenii*, *pulli sui* caput, calculum, ignorabam equidem, fateor: sed ingenuitati ipsius *Goclenii* debeo

 acceptum,

Sect. 6. Sig. Gocl. rima. acceptum, quod didici. Cui eo nomine & gratiam habeo, & lubens referam, si liceat. Eo etiam magis, quòd non solum *Caluinum* nobis suggerit, sed pluribus eiusdem sanctitatis Collegis stipatum. In Synarthrosi (pag.20 & 21.) *Goclenii* verba sunt ad verbum. Vt *verum dicam*, CALVINVS *ipse cum* PLVRIBVS ORTHODOXIS, *Curationem illam vulnerum Magneticam, tamquam* NON NATVRALEM, *improbat*, *Magneticæ sc. istius Philosophiæ* ÆQVE IGNARVS, *ac D. Robertus*. Iterum atque iterum gratiam habeo, *D. Gocleni*, & maiorem haberem, si & *plures* illos *Orthodoxos* nominâsses; & *Caluini* locum indicasses. Sed dices, me præproperè hoc *Caluini*, & *Orthodoxorum* tuorum testimonio abuti, cum non contra *Characteres*, sed contra solidam *Vnguenti Ollam* militet. Imò, mi *Gocleni*, etiam *Characterum* Præstigias iugulat. Non enim negabis, efficaciam, & effectionem *Characterum* esse *Magneticam*, & à Philosophia, non communi, & *Sensuali*, (vti tu vocas) explicari, sed à *Magneticâ*. Atqui tua assertio est, *Caluinum, cum pluribus Orthodoxis* illis tuis, MAGNETICÆ *Philosophiæ* prorsus esse *ignarum*. Dico *prorsus*, quia *æquè ignorant*, ac miser ROBERTVS, quem tu passim pro *Boeotico* pecore

core traducis. Cęterum è *pluribus Orthodoxis*, quos memoras, attingam fortè aliquos, dum sequentes commemoro. *Caluinum* ergo sequatur Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

10. BODINVS, qui, cum ipse erroribus scateat, tamen lumine naturę, *Characterum* vsum, non modo pro vano habuit, sed & pro Diabolico: palam etiam questus, Principes Christianos quandoque iis fidem habere (li. 2. Dæmonom. c. 1.) Verba eius nulla pono, quod Exemplar Latinum nullum sit ad manum, sed solum Germanicum, Argentinæ expressum à Iobino anno 1586.

IOANNES GEORGIVS GODELMANNVS Iurisconsultus bene doctus, sed hæreticus, & Catholicæ Religionis calumniator acerbus, libr. 1. cap. 8. variè, & multis hanc insaniam falsam exagitat. Quid dicam de

11. IOANNE ERNESTO BVRGGRAVIO, *Neost. Palatino?* Qui etsi hæreticus, & Diabolicæ Magiæ compertus, atque adeo *Characterum Dæmoniacorum* assertor; tamen quo tu, *Gocleni*, modo, iis vteris, eos damnat in suo *Achille Panoplo* (pag. 66. Editionis Amsterodamensis, Hendrici Laurentii) tamquam à *Dæmonibus Ludificatoribus* profectos.

MARCVS ANTONIVS ZIMARA, &

Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

ipse hæreticus, cordatum planè hâc in re *Anti-Goclenium* exhibet in *Tractatu* suo *Magico*. Nam cap. 6. *Corpora*, inquit, *siue Figuræ cælestes, nullum habent influxum, seu efficaciam efficiendi, & operandi in Figuras & CHARACTERES à Magis dispositos.* Vnde post addit, *Imagines ex Metallo, ad certas Constellationes, fabricatas, vel certo CHARACTERE, aut figurâ efformatas sub certis diebus, non habere efficaciam.* Denique conclusio eius est: *Hoc asserere fidei repugnat, blasphemum est, Physicæ, & Astronomiæ contrariatur.* Similia habet cap. 8. vbi & de *Annulis* & *Sigillis Magicis* ait, IDOLOLATRICVM *ijs cultum interuenire.* Addit denique, *Si quis effectus sequatur, effici* OPE DÆMONVM. Extremo hâc in classe loco mihi ponatur

12. CÆSAR LONGINVS, qui cum vellet inclarescere, nec haberet, opinor, quod suum ederet, alienas quisquilias nuper edidit, quas vocauit *Trinum Magicum.* In iis est etiam *Tractatus Vnguentarius* mei Goclenii. Itaque videbatur quasi necessario de eius doctrinâ, non nisi cum honore locuturus. Sed longè abest. Nam in Præfatione, cum dixisset, *Characteres istos & Veterum, & recentiorum quorum-*

dam

dam doctorum virorum encomijs in cælum *fublatos* (in his est & Rodolphus, cui non modica —*pertentant gaudia pectus*, dum Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

Se quoque Principibus permixtum agnoscit Athiuis) subiungit, *se eorum vsum iudicare cum periculo esse coniunctum*. Scin', quo periculo? *ne non cedant gerentis vsui citra* HOSTIS HVMANI *insidias*. Sed iam satis authoritatum. Tempus est vt veniamus ad

RATIONES, 13.

quas item quàm breuissimè potero, proponam, neque omnes, sed & paucas, & optimas. Sit igitur

RATIO PRIMA ex horum *Characterum Auctoribus*. Nam, cum optimi quique eos damnent, qui tueatur, præter paucos miserè ab aliis seductos, neminem inuenias, nisi, quos constet, aliis quoque in rebus, vel apertè *damnatis Superstitionibus* deditos; vel alioqui morum improbitate insignes. Vt taceam, quòd plerique vel *Gentiles*, & manifesti *Idololatræ*; vel Hæretici fuerunt, aut sunt etiamnum: In his facile primas tenent attoniti illi, & atra bile perciti.

PLATONICI, vt PORPHYRIVS, *Iamblichus*, *Proclus*, *Psellus*. Vt alios

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

sileam, *Porphyrij* proprium elogium est, IMPIVS. S. Augustinus sæpe hanc illius impietatem arguit. *Bodinus*, nec ipse admodum pius, eundem vocat *Magistrum in* ARTE DIABOLICA. (Dæmonom. libr. 2.cap.1.) Reliqui vt plurimum toti sunt in deliriis circa DÆMONES bonos, & malos; nempe à MALIS decepti. Iam ex Recentioribus, quid magis vel impium, vel delirum

14. PARACELSO? qui his Characteribus, vt aliis impietatibus, scatet vndique. Sed de hoc oportunius, & pluribus infrà, vbi de Vnguento Martiali.

FAVST, (quem vulgò *Doctorem* Faust vocant, & erat verè impietatis Doctor) dedecus Gentis suæ, & tot animarum Prædo, *Characteribus* totus erat intentus, vt narrat vitæ Author, Francofurti à Spies excusus.

CROLLIVS in suâ *Basilicâ*, vt aliis in impietatibus ita in hâc, *Paracelsi* est indiuisus *Achates*. Ante hunc fuit

AGRIPPA, qui OCCVLTAM, id est, *Diabolicam Philosophiam* scripsit: nec oblitus est *Characteristicæ insaniæ*. Vnde hauserit si quis dubitet, cogitet NIGRVM *illum* CANEM, qui ei assiduus erat congerro.

AR-

ARBATEL, (quicquid id est hominis, aut monstri) in Tartareos suos *Aphorismos* (Aph. 17.) Goclenianos *Characteres* retulit. Qui de huius impietate dubitat, videat præclara illa Aphor. 24. 44. quæ mihi non lubet propalare, cum potius æterno silentio damnanda sint. Redit iam Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

IOANNES ERNESTVS BVRGGRAVIVS antea productus contra *Goclenium*, nunc pro illo: nec tamen pro illo. *Characteres* quosdam reijcit, vti diximus, & rectè; sed quosdam probat, nec rectè. (Panoplo, pag. 67. seqq.) nec tamen pro Goclenio, quia non ab *Astris* virtutem ijs attribuit, sed à MENTALI *impressione*, & INTELLECTVALI SIGNATVRA, *quæ operatrix*, inquit, *est in Characterum Ideis virtus*, & postea addit vim esse ab IMPRESSIONE, & PHANTASIA (ô planè Phantasticum Philosophum!) *quæ est in eo, qui* FIDIT *istis* LINEAMENTIS. Satis clarè. Vt & alia multa in eodem libro; & alio execrando Codice, cui *Biolychnium* nomen fecit. De quo vtroque scripto illud certo dici potest, aliquot seculis non prodijsse doctrinam, quæ magis

Digna Tardipedi deo dicari
Infelicibus vstulanda lignis.

Sed infra iterum nobis memorabitur *hic*

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

Ernestus. Plures produci possent: sed omnium instar sint,

15. FRATERCVLI illi, qui se ROSEÆ CRVCIS vocant, quorum Parens FR. C. R. inter alia scilicet admiranda, etiam MVNDVM MINVTVM *omnibus motibus Magno respondentem fabricatus est*, atque adeò rerum PRÆTERITARVM, PRÆSENTIVM, & FVTVRARVM *compendium*. Ita *Fama* huius sanctæ *Fraternitatis*, pagella quadragesima-prima, in Editione Germanicâ Francofurti apud *Ioannem Bringern*, anno 1615. Hi demum *Characteribus* vtuntur, Gocleni. Scis, quam efficaciter? In *Antro* illo, in quo *Hyperdiabolici* illius Necromantici sepulchrum, post centum viginti annos, inuentum referunt, *Fornix, etsi à Sole nunquam illustrabatur, clarè tamen splendebat ab* ALIO SOLE, *qui id à Sole didicerat, fixusque erat in centro ipsius fornicis*. (pagella trigesima-septima.) Quid simile vel *Iudæorum Talmud*, vel *Alcoranus Turcarum*? Sed alia habent, quæ ipse Sol meritò auersetur, ac ideò illis suum *Infernalem Solem* relinquat. Relinquamus & nos, aliâ iterum occasione reuisuri.

Iam quis ab his, similibusque *Authoribus* (vt

(vt primam Rationem concludam) aliquid boni profectum putet? quis non potius *superstitiosa* iudicet ista de *Characteribus*, dogmata, cum eorum talem videat in reliquis esse doctrinam? Certè, qui aliquid cordis habet, vt minimum solicitudinem, & timorem concipiat, ne quid improbitatis sit in eo, quod sic videt probari ab improbis; à probis improbari. Sect. 6. *Sig. Gocl. ruina.*

16. RATIO SECVNDA petitur ex *Similitudine* horum *Characterum* cum alijs, quos ipse Goclenius *Diabolicos* esse vltro concedit. Tales *Ragaëlis*, *Chaëlis*, & aliorum à Goclenio relatorum. Tales, sub quibus, in *Annulis* PAREDRI alligantur. Eiusmodi *annulum* misera mulier, uia Magdalena gestabat, à Dæmonibus obsessa, in quo sculptum *Noctuæ caput in circulo*, oculato teste Sebast. Michaëlis in Hist. admirabili, 18. Ianuar. 1611. Goclenii, est hic tuus *Nycticorax*, quem Salomonis, scilicet, authoritate nobis commendat Tractatus tuus pag. 58. Tales *Hexagoni*, & reliqua *Diabolica ludibria* apud Delrium li. 6. Disquis. Magic. cap. 2. sect. 1. q. 1. Tales, apud Apuleium (li. 4. de Asino) CHARACTERES *ignorabiliter litterati*. Tales apud *Iamblichum*, cap. 33. Tales PORTENTOSÆ FIGVRÆ *in æris Cyprij lamina* apud

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

apud *S. Hieronymum* in vitâ Hilarionis capit. 16. Tales itarum apud *Apuleium* (lib. 11. Asini) *libri ignorabilibus litteris prænotati, partim* FIGVRIS *cuiuscemodi animalium.* Denique Diabolus non contentus, *Characteres* suos alijs Dei Creaturis inurere, aut inuri curare, etiam *humanis corporibus* inscribit; eorum, qui per *Veneficij solemnem professionem* se illi singulariter addicunt. Constat hoc & *Sagarum* frequenti confessione, & experientiâ eorum, quorum interfuit, id explorare. *Tertullianus* libr. de Coronâ milit. & De Baptismo, docet, id à *Cacodæmone* factitari, tamquam Dei *Simia*, qui animas fidelium per *Baptisma*, suo *Charactere* signat. In hanc sententiam digna sunt recitari verba antiquissimi Martyris *Hippolyti*, (orat. de consummatione mundi) vbi de *Diabolo* in Extremis sæuiente, ait: *Adducet eos ad adorandum ipsum, ac sibi obtemperantes* SIGILLO SVO NOTABIT. Idem multò diuiniore authoritate nobis affirmat Dilectus Discipulus (Apoc. 13. 16.) vbi tantam Diaboli CHARAGMATOMANIAN indicat, vt *nemini licitum futurum sit vel emere, vel vendere, nisi qui habuerit* χάραγμα τοῦ θηρίου. Hæc cum ita sint, nonne meritò hominibus cordatis, si non impetu damnari, saltem *suspecti* esse debent

debent CHARACTERES illi *Astronomici*, quos tuetur *Goclenius*, cum tam similes sint illis, quos ipse iuxta nobiscum damnat? Id tantò verius censeri debet, quod ipse *Goclenius* plerosque sculpi vult specie *Idolorum*, vt Iouis, Martis. Longe aliter eximius ille Regum IOSIAS, qui cum *abominationes* omnes studiosè tolleret vndique, etiam FIGVRAS *Idolorum, quæ fuerant in terrâ Iuda, & Ierusalem, abstulit.* (4. Reg. cap. 23. v. 24.) Reliquæ deinceps rationes percurrantur breuius. Sit ergo. Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

17. RATIO TERTIA. *Characteres* isti *Astronomici* vim ea agendi, quæ persuadere nobis vult *Goclenius*, nec à *seipsis* habent, nec ab *Artifice*, nec ab *Astris*, nec ab his *omnibus*, aut aliquibus coniunctis: Itaque nusquam habent, nullam habent. Non, inquam, habent à *seipsis*, aut suâ naturâ, quia efficiuntur ex solâ *Compositione, Ordine, Figurâ*: atqui Goclenij confessio, & verba sunt: (Vng. p. 33.) *Figura, Numerus, Magnitudo, Situs, continuiq; Solutio nullius sunt actionis principia.* Est hæc sana & communis Philosophia, &, qui aliter sentiat, eius sit ostendere. Non etiam ab *Artifice*, quia eiusmodi *Characteres* tantum sunt à *mentis Idea*, quæ foris, & in alienis corporibus nihil agit: nisi fortè sequi velimus

Burg-

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina. *Burggrauij* stolidissima deliria, qui in suo *Panoplo*, & vires *Characteribus* inesse vult ab Imaginatione, & *Phantasiâ*; & *Armis*, indidem conciliat (vt sic dicam) *Impenetrabilitatem*, & *Inuiolabilitatem*. (pagel. 67. & 105.) Addidi, Nullam item vim accedere ab ASTRIS, quia id hactenus à *Goclenio* & alijs tantum asseritur, non etiam probatur: itaque pro *figmento* tantisper habendum est, dum aliter ostendatur: & ego paullò post verè *figmentum* esse ostendam. Denique non ab his OMNIBVS hauriri quicquam dixi, aut aliquibus; quia vbi tres ad Symposium conueniunt, quorum nemo quicquam habet, tam omnes tres, quam singulos, esurire necesse est.

18. RATIO QVARTA. Vt de virtute ab *Astris* impressâ pressius loquamur, etsi negandum non est, à *Cælis & stellis* multa imprimi corporibus inferioribus; id tamen non fit pro nostro arbitrio, aut artificio, aut præscripto, sed merè *naturaliter*. Itaque si huic lapidi à *Saturni* stella hoc illudue, illa aut ista horâ accedit, nihilo plus, minusue accedet, ex eo, quod *Characterem* aliquem inscripserim, sculpserim, pinxerim: nihil, inquam, planè ad rem facit, etiamsi CHARACTER esset ipsi STEL-

LÆ quam simillimus. Qui aliter docet, probet, aut nugator sit, non Philosophus. Explicari id clarissimè potest ex FIGVRIS, quas *lapides* ipsi *naturaliter* habent. Fingamus *Magnetem* vim quandam singularem habere à *stella Martis*. Quis vnquam dixerit, eam vim maiorem, minoremue esse ex eo, quod *Magnes* ROTVNDVS sit, aut QVADRATVS, aut HEXAGONVS? Quod si nihil ad rem faciunt figuræ, quas ipsa NATVRA dedit; quid ARS humana possit? *Gocleni*, dum ista narras, facis te Astrorum Pædagogum, &, cum *Doctor* sis, facis te *Pharmacopolam medicamentorum cælestium*. Addo, Nihilo plus accedere Lapidi virtutis cælestis à *Venere*, ex eo, quod in Lapide eius pingatur *Character*; quam accedat eidem Lapidi *vis vrendi*, quod in eo *Ignis* delineetur. Nunquam, aut tu, aut alius quispiam aliter ostendet

Sectio 6. *Sig. Goclruina.*

19. RATIO QVINTA. Hactenus ago, vt qui concedat, *Characteres* à *Goclenio*, aut alijs *Charagmatopoeis*, simillimos fingi *Astris* cognatis. At longè aliter est. *Astra* intelligamus iam vel stellarum aliquot coniunctionem, quæ *Imaginem* aliquam videatur efficere: vel singulas seorsim *stellas*. Priore illo modo, quis non videt homi-

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

hominum voluntate, docendi tantum causâ, & obseruandi, eas *Imagines* fictas, quas vocamus *Constellationes*? Potes negare, *Gocleni*, cum primi *Astrologi* certas aliquot stellas vocarent *Vrsam Maiorem*, & *Minorē*, æquè potuisse vocare *Equum*, & *Asinū*, aut *Vaccam*, & *Vitulum*? Item quod vocarunt *Vulturem*, potuisse vel *Corui*, vel *Milui*, appellatione designare? Iam si posteriore modo sumamus Astra, *Vnam*, inquam, aliquam *stellam*, Quænam ratio fingi potest, cur *Saturni stella* quoad externam speciem, similis censeatur depictus *Vir senex, falcem tenens, habens barbam non multum pilosam*? (Vng. p. 64.) Quis dubitat, eiusmodi Imagines ab ijs primum excogitatas, qui vt *Deos*, ea *Astra* coluerunt? Quod si nulla est *similitudo*, quid causæ est, cur *Saturni stella* virtutem suam Lapidi cuipiam facile, & prolixè communicet, si *senis* illius *figuram* gerat potius, quam si gereret Dauidis Goliatum fundâ sternentis, aut felis cum improbo musculo parum gratum ludum ludentis? Explica hæc, sodes, mi Gocleni.

20. Ratio Sexta. Age, & hoc tibi demus, Magnam esse inter *Cælestes*, & *Terrestres illas imagines*, Cognationem, Amicitiam, Communicationem. Vnde

hoc

hoc constat? aut vnde, quando, per quem primum constare cœpit? Toties vocas qualitates quasdam OCCVLTAS. Certè si quæ *occultæ* sunt, istæ *cælestes* sunt. Quis tibi, aut sociennis tuis reuelauit? aut quod initium esse potuit huius cælestis cognitionis? Nisi *Anatome* te coëgisset tuum illum Authorem vocare PSEVDO-SALOMONEM, iam posses ad SALOMONEM confugere, & ei reuelationem factam comminisci. Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

21. RATIO SEPTIMA. Denique fingamus, illam vim, quam fingis, verè imprimi, vt fingis; cur præterea affingis, eam vim sic impressam, deinceps in Lapide *perseuerare?* Ignis lapidem calefecit, aut ferrum etiam candefecit. Remoto igni, vtrumque ad frigus suum redit. At Saturnus si eidem Lapidi *Gocleniacam* qualitatem impressit; transeat licet eius *hora*, ipse sub terram demergatur, permanet ea *qualitas*, & *Gestantem reddit potentem, cum* CONTINVA *Potestatis* AVGMENTATIONE (pag. 64.) Nilne pudet, ô Doctor Magnetice, huius vanitatis?

Has rationes non inuitus patiar examinari à *Goclenio Patre tuo*. Audio enim adhuc viuere, & eum esse cuius non pauca Philosophica scripta extant, quorum quædam

Sectio 7. Argum. Gocl. sol. videre mihi contigit. Crede mihi, alius vir est, quam tu eius filius. Vtitur ille *Methodo, & Ratione*. Vtraque tibi in solidum deest. Non dubito, quin bonus senex cum pudore tuas quisquilias legat. Sed quid faciamus? vetus est illud: HEROVM FILII NOXÆ.

SECTIO VII.

Goclenij Argumentorum pro Characteribus, solutio.

VEREOR, ne in hâc Sectione *Prævaricator* videar in propriâ causâ, & tibi potius dare operam. Nam nulla tu vsquam habes *Argumenta*. At ex altera parte, quia valdè vbique tibi plaudis, & hinc inde videri vis habere, ponam *laruas* illas *Argumentorum*, easque detraham, vt sub singulis appareat vera VANITATIS, & INANITATIS species. Ergo, primum videamus, quid nugeris in Myropolio tuo; tum, quid fingas in Synarthrosi.

1. ARGVMENTVM I. *In Experimentis non fallacibus est, operationem aliquam esse, & virtutem Annulorum.* (pag. 30.) RESP. *Falla-*

Fallacissima ea sunt *Experimenta*. Nam aut nihil illi *Annuli* prestant, vel prestant OPE DÆMONVM, vt paullò antè audisti dictum à Marco Antonio Zimara, & legeras in meâ Anatome §. 42. Cæterum, si durum tibi videtur, ita præcisè negare, memineris, cum tantum ponis tua, nec probas, maximè tam absurda, & impia, aliâ solutione opus non esse. Sectio 7. *Argum. Gocl. sol.*

2. ARGVMENTVM II. *Non* OMNINO VANA *esse elicitur, quæ de Curâ Characteristica. Non inquam plane vana.* (pag. 32.) RESPONDEO. Omninò, omninò, Planè, planè *vana*, imò vanissima. vel aliter proba. Tibi affirmanti tantum, non credimus. Tantam fidem non meretur Doctor CHARACTERISTICVS. Tu ipse, cum dicis, *non omninò, non planè*, satis clarè indicas, te agnoscere aliquam *vanitatem*. Atqui scito, esse maximam.

3. ARGVMENTVM III. Margo (pag. 33.) nos monet attendere, illis verbis: *Quomodo Characteres sint efficaces*. Videamus ergo modum. In Contextu postquam de herbis, earumq; Medicinis quædam dixisti tuo more, id est, quæ nil ad rem, subdis: *Gemmarum Miracula quis non obstupescit?* mox: *Præsertim si* CERTIS

Sect. 7. Argum. Gocl. fol. *sub* CONSTELLATIONIBVS *sculptæ, Imaginibusq; ac Signaturis impressæ fuerint, & signata.* RESPON. Iterum asseris, nec probas. iterum nego, & reprobo. Vrgebis, te probasse (pa.34.) *Planè* VANVM *est*, inquis, *quod quidam putant, effectus Gemmarum quarundam prouenire vi Magica, nec naturales esse.* Estne hoc *probare*, Gocleni? Et tamen ora libri tui impudenter: *Taxatur quorundam* VANITAS & INSCITIA. Tu aliorum, quam fingis, taxas: sed tua solius seriò apparet, ac te *vanissimum*, & *ignorantissimum* ostendit. Consule *Patrem* tuum, cuius Iudicij si guttam haberes, non ita miseras chartas tuæ ineptiæ CHARACTERIBVS conspurcares.

APPELLO hic eumdem PATREM tuum, cum cæteris ACADEMICIS, quos omnes rogo, vt hic mecum attendant, & notent tuam execrandas tuas *superstitiones* probandi modum, quo passim, imò perpetuo tuis in scriptis vteris. Animaduertent te perpetuo *disparata* ex *disparatis* probare. Et quidem non rarò, quod Conclusioni præstruis, æquè falsum, impiumque, atque ipsa est Conclusio. Eiusmodi est, cum toto passim tuo Tractatu, mirabilia nobis CHARACTERVM *miracula*

racula obtrudis; & ex ijs concludis, *Vnguentum Armarium curare vulnera, quibus non applicatur*. Aliâs, ponis tu quidem vera, certa, testata, vt Lapidum, Herbarum, Animalium mirandas qualitates, â DEO, & Naturâ ijs inditas: sed, tamquam, si nunquam *Dialecticæ Ratiocinationis* vestigium videris, inde effici putas, vt CHARACTERES tui mirâ vi polleant. Logi. Sic agis toto tuo passim, vt dixi, libro. Sed hic semel visum est monere, quòd hâc pagella 34. ad probandas tuas SIGNATVRAS, ais: *innumera possunt non tantum Gemmarum, sed etiam Plantarum experimenta coacervari*. Nihil tu quidem aliud agis, nisi *coaceruare*; sed nihil ad τὸ ἔργον. Vis ostendam Sole ipso clarius? Accipio exempli causâ aliquid certum, & concessum ex pag. tua 16. Sectio 7. Argum. Gocl. sol.

Contactâ tridente torpedine marinâ piscatoris manus obstupescit: Concludit Goclenius:

Ergo CHARACTERES *certis sub* CONSTELLATIONIBVS *sculpti, admirandas habent virtutes*. Vestram fidem, *Gocleni Pater*, vosque cæteri *Academici*, hoccine est *Dialecticè argumentari*, & probare? Cogite, stultis, hunc *Doctorem* eiusmodi Probationes redigere in Syllogismos

Sect. 7. Argum. Gocl. sol. rectè concludentes: & ego palam profiteor, me vicissim optimâ formâ syllogisticâ hanc argumentationem concinnaturum:

Asina Ba'aam locuta est:
Ergo *Goclenius Iunior est Doctor Characteristico-Magneticus.*

4. ARGVMENTVM QVARTVM. Pag. 35. *Quis negare potest*, DIVINITVS, *aut* GENII *alicuius virtute, aut etiam causis accidentarijs, & fortuitis, posse producere effectum* SIMILEM NATVRALI? Iam vir es, Gocleni, Laudo. Planè negari id non debet. Sed te vicissim negare non decet, DIVINITVS non futura supra naturam *Miracula*, tuâ, & tuorum *Characterum* causa: &, si id fieret, iam non fore, causas & effectus NATVRALES, quod tu tamen nobis vis persuadere. De *fortuito*, sileo, & te quoque silere par est. De *virtute alicuius* GENII vltro tibi do, Quicquid effectus à tuis *Characteribus* esse fingis, id à DAMNATO GENIO esse, id est, à CACODÆMONE. Itaque hoc quidem Argumento, me quoque assentiente *vicisti*. Plaudo tibi.

5. ARGVMENTVM V. Eadem pag. 35. IMAGINVM *sub certis* ASTRIS *Scul-*

Sculptarum effectus Naturalis omninò est: Ergo causam quoq; naturalem esse necesse est. Sect. 7. Argum. Gocl. fol.
R E S P. Paullò ante dixi, te non inuito, Causam esse D Æ M O N E M, non *Characteres*, & *Sculptilia*, quæ adoras, aut in ijs *Dæmonem*. Id insinuant verba, quæ proximè apponis, dum ais *Causam* illam esse *occultam*, & *abstrusam*, quicquid tu tergiuerseris.

Alia *Argumenta* non reperio in tuo *Tractatu*, quæ ad hæc referri non possint: & quicquid id est, quod vsquam dicis, dicis tantum, nec probas.

Quid in *Synarthrosi*? pudet incepti, & promissi. Dixeram, me visurum, quid *Argumentorum* pro *Characteribus* in *Synarthrosi fingeres*. Data operâ vsus sum *fingendi* vocabulo, quod scirem, nihil esse solidum. Sed vbi accuratius inspicio, nihil, nihil planè inuenio, saltem probabiliter, & cum aliquo iudicio *fictum*. Recognosce hoc mecum, Gocleni; vosque Academici, si placet, attendite.

6. Si vsquam in *Synarthrosi* credibile est, aliquid afferri pro *Characteribus Goclenianis*, maximè id esse oportet pagella vigesima-prima & seqq. vbi *Goclenius* nouam Epigraphen ponit, & Charactere distincto: *De Imaginibus, Sigillis, & Cha-*

Sectio 7. *racteribus in genere* : aut pagel. 25. vbi ita: *De sigillis, & Characteribus Magicis in specie*. Sed priore loco, nihil inuenio, nisi quod Goclenius *Chaelica*, *Ragaëlica*, & similia *sigilla* abdicat, quâ de re suprà actum. Posteriore, vbi accuratius aliquid expectari par erat, & proprium, (quippe, IN SPECIE) filiolus tuus, ô *Gocleni Pater*, peregrinatur, tamquam vertigine circumactus, per *Magiæ* considerationem, idque & in genere, & valde IN SPECIE, quippe, qui valdè curiosè recenset, *quid possint Magi Diabolici:* & valdè minutè varia *damnata Magiæ nomina* enumerat. Itaque nil mirum si ea enumeratio & curiositas septuaginta-quinque paginas fere ei occupat, à 25. vsque ad centesimam, in quibus nihil inuenio de *Characteribus in specie*, præter *Arnoldi Villanouani Sigilla*. Visne Gocleni, vt hæc *Sigilla* pro argumento sumamus? age fiat. Simul respondebo, quod adeò vrges, Cur Arnoldi huius, superstitionumque eius nusquam meminerim. Argumentum in gratiam tui sic formamus.

Argum. Gocl. sol.

7. ARGVMENTVM 6. *Arnoldi Villanouani Sigilla sacerrima* nusquam à Iohanne Roberti damnantur: ergo nec *Gocleniana* damnanda sunt. *Palmarium* tibi hoc argu-

argumentum putas. Itaq; in eo mirificè triumphas, te, pauonis instar, magnificè circumspicis, misero Roberti inequitas. *An ignorat D. Robertus?* inquis, pa. 86. *Quid ad hac D. Robertus?* p. 89. & ibidem: *Verè Terentianum illud in eum quadrat: Egomet indicio meo miser, q. sorex, hodiè perij.* & p. 90. *D. Robertus videat, ne probrosa sua in me inuectio sibiipsi opprobrio sit: intueatur igitur seipsum.* Denique pag. 99. *Ac etiam cesso, ne D. Roberto fiam Archilochus.* Magnam omnino tuam esse oportet hoc in Argumento fiduciam, qui sic velut ansatus incedas, & *basilicè* te inferas. Sed quæso, quid tibi in mentem venit? Sumne ego Arnoldus Villanouanus? cur igitur me toties Robertum vocas? Si non sum, cur *intuear meipsum?* cur *meo indicio perij?* cur te *Archilochum* patiar? Scio, quid velis. *Catholicus* fuit *Villanouanus:* ego, Laus bono Deo, itidem sum: itaq; quicquid ille admisit, mihi luendum est. Itane verò? Vos appello, *Academici Iuris Antecessores.* Hoccine Iuris est? Hac quidem ratione, sicubi ignauus miles, desertor, transfuga, in Principis Exercitu deprehendatur, plectatur strenuissimus quisque eius commilito, & pro *Iudâ Ischariote, Thaddæus.* Quid opus multis? si inter Caluinistas vsquam erit Fur, latro, veneficus

Sect. 7. Arg. Gocl. Sol.

Sect.7. Arg. Gocl.Sol. (& mirum, si nihil vnquam tale) *Goclenius ex sua sibi lege suspendatur, in rotam agatur, exuratur.* Absit hoc quidem, mi Gocleni: sed tamen vides, quid ex tua argumentandi ratione confici possit. Sed ne me tergiuersari dicas, breuiter & clarè tibi de istis sigillis RESPONDEO, deque eorum Authore. 1. *Arnoldum* istum hactenus ignoraui, neque me id fateri pudet. Non sum omniscius: nec defuerunt meliora, quæ me honestè occupatum tenerent. Addo, me multa multo meliora ignorare, quibus malim dare operam. 2. Impia *Sigilla* quæcumque, & *Characteres*, similes tuis, damno, & detestor, tamquam inuenta, & strophas Diaboli. 3. Hæc, quæ *Villanouani* esse ais, illius sint, nec ne, æquè mihi est incompertũ, atque ipse Author. Multa tribuuntur iis, quorum non sunt. Sed fac esse illius. 4. Cuiuscumque sint, *doctrina certè est execranda*, æquè ac Chaelis, vel tua. Authorem iudicare non est meum. Domino suo stat, aut cadit. Neque te damnaui in Anatome, sed doctrinã tuam. Sed *Pontificius* fuit, inquis, & *Pontifici* notus. Quid tum? neque à Religione, neque à Pontifice eam impietatem didicit. *Iudas* maior fuit, & maiori notus, familiaris, domesticus: & tamen quid designauerit, scimus. Sunt apud Catholicos, fures,

fures, Gocleni, sed & patibula sunt, & laquei. Satin' clarè hoc tibi, & ingenuè? 5. *Arnoldi* huius, & Superstitionum eius, nusquā meminit *Anatome*, (hoc tu maximè vrges) fateor. Sed primum iam dixi tibi, me ante visam tuam Synarthrosin, ea sigilla ignorasse. Deinde, censesne, breuiculo illo libello potuisse, aut debuisse omnes Superstitiones includi? næ *Ilias* euasisset. Tu Gocleni, sic soles tuo libros *impragnare*, non imitor. Denique tecum mihi res erat, cuius libellus in manus meas tam commodè incideiat, vt indicat Anatome, ipso initio. Ecquid iam tibi factum satis de Arnoldo? spero. Dum intentius scrutor tuam *Kakarthrosin*, vnum adhuc conatum tuum reperio argumentandi, quem, vt videas, me candidè agere, ecce pono. Sect. 7. Argum. Goel. Sol.

9. ARGVM. VII. Pag. 102. *Licet nec materia, nec quantitas corporum sit actiua tamen neutra impedit actiuitatem formæ, & virtutis cuiusdam sublimioris.* RESPONDEO. Nemo hoc negat, Gocleni: sed quid hinc infers? Vt de Materiâ taceamus, *Quantitas*, & inde orta figura, non impedit, sed nec allicit, nec efficit actionem vllam naturalem, nec effectum promouet, nihilo magis, quam impedit. Itaque hoc Argumento dare nobis videris, quod volumus,

&

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ. & abdicare, quod tu volebas. Ac ſic, vt paſſim toto libro tuo ſis tibi ipſi, quod hic meus liber te vocat, HEAVTONTIMORVMENOS.

ALTERA PARS,

DE VNGVENTO ARMARIO, ET *MAGNETICA CVRAtione.*

SICVT calamitoſus *Tractatus* Goclenij de *Magneticâ vulnerum curatione* inſcriptus, nihil minus agit, quam quod Inſcriptio præfert; (quippe cum ex pagellis nonaginta-nouem, octoginta-duæ alias quiſquilias tractent) ſic podagrica *Synarthroſis*, miſerius quouis clinico, aut paralytico depoſita, cum profiteatur *Defenſionem Tractatus de Magnetica vulnerum Curatione*; ex pagin. ducentis viginti ſeptem (audi, Gocleni, & erubeſce) non habet ſeptem, quæ ex profeſſo id argumentum tractent. Atque id ita inconſtanter, & interruptè, vt etiam ſtudioſè quærenti, ægrè reperiantur. Ego tamen, quæ ſtudioſiſſimè quærens, inuenire potui, ponam, quam potero clariſſimè,

mè, ita vt Goclenium vltro videar iuuare, licet aliter de me meritum. Non est autem animus hic repetere, quæ in *Tractatu Magnetico* scripsit; tum quod plus satis in Anatome eorum sit vanitas ostensa; tum quòd infrà aliquid addetur: tum quod in *Synarthrosi* nihil ei curæ fuerit, vt vel *Anatomen* confutaret, vel *Tractatum* suum tueretur. Solum enim vel eadem repetiit, (quod huic homini quasi fatale videtur, & aliquo Astralismo, aut Magnetismo, per Characterem malignum, impressum) vel pauca quædam noua, aut nouâ ineptiâ, expressa, effutiuit. Ea iam videamus. Sectio 8. Goclen. Vng. Ass.

SECTIO VIII.

Gocleniana Vnguenti Armarij Assertio.

1. HIC *Rhodus, hic saltus.* Hæc illa est Goclenii *Helena*, pro quâ paratus videtur — *denos certare per annos.* Huius *Ollæ* gratiâ (nam *Olla Goclenio est Helena*) tot *Characterum* figmenta conficta: huius causâ tot aliæ lyræ, & deliria delirata: huius denique causâ geminus liber, *Tractatus*, & *Synarthrosis*, tam monstruosa prole

Sectio 8. Goclen. Vng. Aff. prole *impragnati*. Sed *pragnatione* infelici, & quam nulla sequatur *partitudo*, nisi informis fœtus, & *abortiua mola*: frustra nitente, & parturiente simul, atque obstetricante infortunato parente Goclenio; qui magna ausus, & *Iouem* imitatus, ex cerebri sui vtero, dum parturit *Mineruam*, parit OLLAM. Videamus eius conatum.

GOCLEN. Pag. 127. *Nemo credet, deliria esse, quæ Goclenius tradidit de Vnguento Armario, nisi qui cerebrum in Calcaneis gestat, non in capite.*

ROBERTI. Hoc quidem nullum est *argumentum*, sed mera assertio, eaque perquam superba, & acerba. Sed accipio, & vltro concedo, *Inquantum pro.* Hæc formula quid sibi velit, si fortè ignoras, quære ab *Antecessoribus* Marpurgensibus. Accipio, inquam, vt ex *Rodolpho Goclenio Caluinista*, concludam, CALVINVM, *cum pluribus* ORTHODOXIS, id est, sine dubio, eiusdem *Caluini* Asseclis, *nihil habere cerebri in capite, sed gestare in Calcaneis.* Iunge hanc pag. 127. cum 20. & 21. Res est liquidissima. Perge hoc pede Goclení.

2. GOCLENIVS pag. 188. *D. Robertum deceret, de Naturæ* MYSTERIIS *sentire modestius, nec* NVGAS *appellare, quæ scriptores*

res Antiquitate, & grauitate venerabiles, Sectio 8.
RELIGIONE QVE *& Erudi-* Goclen.
tione laudabiles comprobarunt, & confirma- Vng. ass.
runt; quod certè aquo animo ferendum non est; quasi mendacij, aut FABVLAMENTI SPECIEM *habeat Curatio Vulnerum sine remedio applicato; quasi D. Robertus solus omnibus illis sit perspicacior.*

ROBERTI. Hoc sane Argumentum est, nempe ab *Authoritate*. Vellem *Goclenius* suos *Authores* nominasset. Viderem, quid mihi respondendum. Quos ego noui, de iis postea agam ex professo. Interim, ne hic nihil dixisse videar, de *Authorum Antiquitate* respondeo, difficile fore Goclenio meo, ostendere, hoc *Vnguentum* fuisse ante *Paracelsum*, nisi doctior est Vnguentarius Crollio, de quo infrà. De RELIGIONE verò, scit Goclenius, quid me sentire par sit. Sed & ego scio, quid ipsum deceat. Ne vereâre, Gocleni, ne *Augustin.* tibi aliquem, aut *Chrysostomum* afferam, vt antè de tuis *Characterib.* Non afferam. Neque tu magni fortè faceres. Alium habeo, quem non potes non facere maximi. Quo loco CALVINVM habes in *Religione*, addo & in *Eruditione*? Caue sis, impiam vocem miseris contra tuum *Patrem*, & *Patriarcham*. Tuum est sentire,

quod

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ. quod ſentit *Beza (in Caluini Imagine)* qui audacter illum proximum facit *Apoſtolis.* Hic ergo diuinus Vir quid de tuo *Vnguento*, tuâ *Curatione?* Nempe *Cumpluribus Orthodoxis* (nota & hic horum *Religionem*) *Curationem illam vulnerum Magneticam, tamquam non naturalem improbat.* p. 20.21.

GOCLENIVS. Pag. 191. *Quomodo vulnera ſine remedijs curentur, accuratè ſibi demonſtrari cupit D. Robertus.* ROBERTI. Planè quidem, Gocleni: nihil eſt, quod à te audire malim. Fruſtra ſum, hâc quidem paginâ. Nihil ſequitur, niſi conuitium in me, quod vt elegantius vibrares, & validius, verba iterum ex Lipſio furatus es, tamquam arcum. Sed nimis ignauus *Procus* es, vt *Vlyſſis* huius Arcum tendas. Magis placet tua ingenua confeſſio ſequente pag. 192. vbi ais:

3. GOCLEN. *Griphos me ſcripſiſſe, & ænigmata, hoc eſt, intricata, obiicit. Non Inficior, ſicut nec hoc, Errare me poſſe verum errores fouere, Dementiæ eſt.*

ROBERTI. Placent hæc, vti dixi, & planè ingenui ſunt hominis, & honeſtatem amantis. Sed ita, *ſi præſtentur reipsâ.* Tu ſic videris velle. Sed nimium tibi ſumens, eadem pag. tamquam ſi *Ariſtoteles* quiſpiam ſis, aut longè ſuprà, incipis fundere Axiomata,

mata, ſine aliâ ratione, pleraque, niſi, quòd *Sect. 8.*
tibi, & tui ſimilibus ſic videtur. Sunt & *Goclen.*
multa ita generalia, vt non magis *Vnguen-* *Vng. Aſſ.*
tum, & *Curationem* tuam *Magneticam* tangant, quam vel aſini aures, vel cercopitheci caudam. Diſtinctius eſt, quod pag. 195. Axiomate 13. nobis perſuadere vis, vbi ais:

GOCLENIVS. *Neque neceſſe eſt, vt Vnguentum, quod ſanat, ſanabili applicetur in ſubſtantiâ: ſufficit enim, ſi vis eius ad ſanabile perueniat.*

ROBERTI. Quouſque aſſeres, nec probabis? Priorem partem huius tui Axiomatis, ex meâ Anatome ſciebas à me negari, & hoc maximè peti, flagitari, vrgeri, vt eam probares. At tu te fortè præclarè probare exiſtimas, addito, *Sufficere, ſi Vnguenti vis ad Sanabile perueniat.* Tuum illud SI, ſententiam facit *pendentem*, &, vt in Scholis vocamus, *Conditionatam*. Sic quidem, tamquam vera, admitti poteſt, vt hæc: *Si Aquila cornuta eſſet, & quadrupes, monſtrum eſſet.* Sed abſolutè, vanitatem huius vides: & ego æquè tuæ. Negò itaque tui *Vnguenti vim ad vulnus vnquam peruenire, niſi ſubſtantia applicetur*. Expectabam equidem, vt id probares ſequente *Axiomate.* Sed ne conaris quidem, nec illo, nec tot aliis, quibus

Sect. 8. Goclen. Vng. Ass. nescio quæ generalia ponis, partim certa, & plerisque omnibus Philosophis admissa; partim delira de tuis *Sympathismis*, *Magnetismis*, *Theamedismis*, *Astralismis*. Poteras addere *Delirismos*, *Nugacismos*, *Gerrismos*, *Atrabilismos*, quæ omnia, compendio vocare liceat GOCLENISMOS: Sed Axiomate demum 29. pag. 201. mentio tibi redit tuæ *Ollæ*. Audiamus.

4. GOCLENIVS. *Intentius singula modo dicta considerans*, FACILE ANIMADVERTET, *Qua ratione vulnera curentur sine remedio. Qui sensus habent minus exercitatos* (in his est CALVINVS) *modum curationis putant esse supernaturalem, & magicum. Non est ita, mi lector.*

ROBERTI. Planè *sensus minimè habent exercitatos*, qui *supernaturales Magnetismos* tuos putant. Nec ego illos noui. Tuus *Caluinus* sit, per me licet. Ego *Diabolicos* puto. Modum explicaui in Anatome, §. 43. Inde pete. Sed eorundem inexercitatorum nescio vnde emersum Syllogismum nobis affers eâdem paginâ 201.

GOCLENIVS. *Syllogismus talis est. Quicquid non perficitur ope primarum, & tactilium qualitatum, Magicum est, & supernaturale. Talis autem est Curatio vulnerum*

rum Magnetica, quoniam modus huius Curationis, non est euidens, & manifestus, & fit citra contactum propriè dictum. Ergo. Propositionem laborare turpi fallaciâ consequentis, apertè declaratur Axiomate 6.7.8.9. & præcipuè 10. ac 12. ad quæ lectorem remitto. Et tam elumbis est totus Syllogismus, vt indignus sit, in quem vel punctus impendatur. Sectio 8. Goclen. Vng. Aff.

5. ROBERTI. Tecum planè sentio, Gocleni, in huius inepti Syllogismi damnatione. Et quoniam in vtroque tuo libro, Tractatu, & Synarthros. ad extremam vsque nauseam inculcas illas propositiones,

1. *Proprietates & qualitates occultas esse in rebus Naturalibus, non tantum primas, & manifestas:*
2. *Per illas quoque, non per has tantum, fieri actiones Naturales:*
3. *Cælos, & Sidera agere in res sublunares:*
4. *Agere autem non tantum motu, & lumine, sed & aliis qualitatibus occultis:*
5. *Necessarium non esse semper in actionibus naturalibus, contactum Corporeum, siue substantiæ, sed in quibusdam, sufficere contactum virtutis:*

Has, inquam, aut iis affines Propositiones inculcandi, cum finem nullum facias;

Sectio 8. Goclen. Vng. Aff. vt semel te absoluam, CONCEDO eas OMNES, & vltro tibi do. Addoque, non minus esse Philosophiæ *Aristotelicæ*, quam *Magneticæ*: imò ab illâ primum propositas, & probatas. Proinde illam non gignere Philosophos illos, quos in tuo Tractatu (p. 89.) SENSVALES vocas. Sed hoc tibi non concedo, non do (attende, sodes, diligenter, & sedulò obserua:) ex iis effici, vt Vnguenti tui vis ad vulnus remotum, eo modo, quo ineptè credis, & ineptius nobis persuadere vis, deferatur. Neque id vnquã obtinebis, quicquid *Magnetismorum*, aut *Astralismorum* in subsidium vocaueris. Meri sunt *Goclenismi*. Tuum igitur est probare, quod affirmas, non meum, rationem reddere negationis. Faciam tamen id obiter in gratiam Lectoris.

Qui concedit *multa* in vno aliquo genere, non necesse est, vt concedat *omnia*: & vbi non *omnia*, nemo cogit, vt in hoc, aut isto *particulari* concedat, nisi aliundè appareat. Exempli causâ, (vt in re affini ostendam) negari nequit, quin corpora *multa*, etiam grauia, per aërem, motu locali *sine superstitione* ferri possint. Videmus enim hoc in auibus, in saltu animantium terrestrium, in proiectione lapidum, in excussu sagittarum. Sed tamen si *triuenefica* aliqua

Cani-

Canidia, *scopis* inuecta, aut *hircino dorso*, Sect. 8.
deprehendatur, *vnguento delibuta*; nun- Goclen.
quam ei credetur, (quicquid hominum, Vng. Ass.
Ollaq́ue suæ fidem inclamet) eam esse illius *Vnguenti* vim, vt motum illum naturaliter moliatur, & perficiat. Si enim hoc admittamus, quodnam deinceps erit Superstitionis genus, quod iure repudiare possis? Pari ego ratione, Etsi *proprietates* quædam rerum sint *occultæ*, & reliqua vera sint, quæ quinque illis Propositionibus concessi, nego tamen in CHYTROPODIO GOCLENIANO eiusmodi aliquid esse, cuiusmodi persuadere frustra tentat. Probet igitur, non tantum asserat, Goclenius, aut ne vexet eos, qui *vnctuosa* illa *Miracula* non credunt. Hæc, quæ paulò fusius iam dixi, dixeram breuius in breui meâ Anatome, ac proinde Goclenii erat, sua probare diligentius in Synarthrosi, quæ profitetur *Defensionem Tractatus de Magneticâ Vulnerum Curatione*. Si locum requiris, Gocleni, habes in Anatome Louan. §.27. At defendis tu mox, in pag. 203. & pulcrè ita explicas:

6. GOCLENIVS. *Si quæratur porrò, quæ naturæ virtus in* MOMENTO, *per spatium* (Attende Lector, vosque in primis, DD. Academici:) ALIQVOT MILIARIVM,

Sectio 8. Goclen. Vng. Ass. *possit ferri, & propagari, citra alterationem, & dissipationem à ventis, ad locum vulneratum*, RESPONDETVR, *fieri hoc per Magnetismum, & vim Magneticam attractiuam, quæ est in primo ente Siderali, per medium aëris, aquæ, & terræ influente, iterumque emergente, vt operetur spiritualiter per medium aeris. Et vis hæc ita intrinseca est spiritualibus principiis aeri communicatis, vt ei nullâ violentiâ adimi possit.*

ROBERTI. Si hoc non est fingere, & *delirismos* fundere, cum *Goclenismis*, quid sit nescio. Iam tria elementa Magnetismis confodiuntur. Felicem ignem, qui altiorem regionem occuparit! Nam alioqui nec ipse euasisset Goclenium

MAGNETIS *lato torquentem hastilia ferro.*

Sed ista, cuiusmodicumque sint, asseruntur à Goclenio, solemni eius more, non probantur. Satis igitur mihi dicere, NEGO. Videamus, quid ad probationem dicat paginâ 204.

GOCLENIVS. *Licet vna Eurusque Notusque ruant, creberque procellis Africus, semper tamen Cichorium motum Solis insequitur. ô Bœotica pecora. Eodem plane modo virtus ex Vnguento exiens, indissipabili promouetur vinculo ad vulnus.*

virtute

virtute Motoris ad vulnus se propagat. Puto hæc sine griphis dici, intelligiq;. Sectio8. Goclen. Vng. Ass.

R O B E R T I. De *Griphis* postea. Certè non dicuntur ista *sine magnis delirijs*. Neque verò intelliguntur, ne à te quidem, qui fingere pergis sine vlla probatione. Ac proinde iterum æquo animo accipe vnicum N E G O. De virtute tui Vnguenti loquor. Nam de *Cichorio* & *Sole* alia prorsus res est. Si enim *Cichorium* consideres, neque *proficiscitur* ad Solem, neque *qualitatem* vllam, aut vim *eò mittit. Sol* verò, *Luna*, & *Astra*, (quod semel te notare velim) denique *Cæli, & Cælestia, Agentia sunt Vniuersalia*, vt ex verâ, & antiqua Philosophiâ pridem didicimus, antequam audirentur tui Magnetismi. Cumque sint eo nomine à D E O omnium Opifice creata, & constituta, *vt Terrenis præsint*, illustres ad id munus acceperunt *Qualitates*, & ita omnibus notas, vt nemo sit, qui dubitare possit. Ridiculum autem planè est, tuam *Ollam* comparare *cælo*, & tuum *Vnguentum soli*. Proinde rectè feceris, si eos, qui Goclenismis tuis non statim assentiuntur, non protinus, contumeliæ causâ (saltem reuerere tuum Patriarcham C A L-V I N V M:) vocaueris *Bœotica pecora*

Sect. 8. Goclen. Vng. Aff. Alioqui facies, vt dicamus, te scribere *Bœotismos*, & *Asinismos*. Sed ad alia.

7. GOCLENIVS pag. 216. *Proponitur effectus Vnguenti exploratus*, DVPLICI ARGVMENTO, *nempe testimonio probatorum hominum, & virtute naturali, quam Philosophi est, ostendere, esse in naturâ & subiecto.*

ROBERTI. Quis hic non expectaret *duplex Argumentum*, cum tam clarè id pollicearis? At ego nec *simplex* inuenio, quantumuis seriò quærens. Anhelabam audire PROBATOS *illos homines*. At tu pompaticè declamans, vt circumforanei illi *Myropolæ* quos Germani *Dentifragos* vocant, ais:

GOCLENIVS. pag. 217. *Possem nominare Imperatores, Reges, Principes, Comites, Nobiles, quorum authoritatem, atque fidem in dubium vocare, atque opprimere, impudentis est hominis, quorum constanti affirmationi plus fidei est habẽdum, quã Iesuitæ nouæ inficiationi*

ROBERTI. Cogitabam latebras, auditis tot *Heroibus*: aut certè componebam me ad audiendum *Diplomata Cæsarea*, & *Regia*, eâ, quâ par est, reuerentiâ. Sed heu Goclenismum solâ iactatione validum! POSSEM *nominare*, inquis, IMPERATORES, REGES. Vnum saltem produxisses.

Quanto

Quanto magis prouidus miles ille Comicus, qui mendaciter iactans pugnam, Sectio 8. Goclen. Vng. Aß.

Quâ sexaginta milia hominum vno die
Volaticorum manibus occidit suis:

interrogatus,

An obsecro, vsquam sunt homines volatici? cautè respondit:

Fuere, verum ego interfeci———

Si aliunde tibi prudentia deerat, ab hoc certè mutuam sumeres, Gocleni, & diceres, *Potuisse* quidem te *Magnos* illos *Testes* producere, atque etiam voluisse, sed magno tuo incommodo, VOLATICOS fuisse, AVOLASSE. Honestius hoc, quam dicere, te *occidisse*. Sed ex tot illis, estne credibile, nemini vni *alam* fuisse *luxatam*, aut *decurtatam*, vt fugitiuum retineres? Si quando redierint mi Rodolphe, ecce quomodo capias. *Fœminam, tenentem in vna manu auem, in alterâ piscem, in Crystallo sculptam, scias valere ad capiendas* AVES. (vng. pag. 61.) Hac fortè arte cœpisti hanc *auiculam*, quam tamquam in caueâ vænalem circumfers, &, vt facilius vendas, *præconem* duabus linguis agis, *Germanicâ, & Latinâ*:

8. GOCLENIVS pagel. 217. *In procinctu est Fr. Basilius Valentinus ordinis Benedicti.*

Sectio 8. Goclen. Vng. Aß. ROBERTI. Infelix aucupium! Gocleni, Imperatores, & Reges captas, & post multum sudorem, consumto visco, fractis laqueis, & retibus, capis MONACHVM. Amicam scilicet, tibi auiculam. Pudet *Characteris* & *Fœminæ auem piscemq́; tenentis*. Quid tibi diceret *Caluinus*, si aduiueret; quid *plures Orthodoxi* tui, qui fortè adhuc viuunt si audiant, te, item *Orthodoxum*, ipsis præferre *Pontificium*, & *Monachum vnum*? Sed quæres, quid ego ad hoc dicam? Tria verba Gocleni. Vide quæ supra dixi de *Arnoldo Villanouano*. Si hic *Basilius* illi similis, æquum est ei *Sirempse legem esse*. Hominem non tango, quem non noui. Doctrinam damno, quam scio esse execrãdam. Tamen, *Monachum posse esse improbum*, vel *Lutherus* testis sit, qui, *Monachus* cum esset, fuit tamen Germaniæ, atque adeò Orbis Christiani *pestis, fæx, imo fax, & incendium*. Cæterum, *Basilius* iste asserit vt tu; nec probat, item vt tu. Vnam *rationem* videri vult afferre, quam non dissimulo, ne malè audiam.

9. GOCLENIVS ex BASILIO Monacho, pag. 223. *Confirmo, hanc curam neutiquam esse Diabolicam: siquidem Diabolus ad perdendum potius genus humanum, quàm ei commodandum, incitatur, quod etiam*

iam citra diuinam permissionem impossibile est ei factu. Sect.8. Goclen. vng. Ass.

ROBERTI. *Stramineum* Argumentum. Quasi hoc non sit hominem perdere, pro momentaneâ *Corporis* salute, *Animæ* & *Curantis*, & *Curati*, peccati perniciem afferre sempiternam. Dicat ipse *Goclenius* sententiam contra hunc suum *Monachum*. Meministi, Gocleni, te inter *damnatæ Magiæ* species, referre *Pharmaciam*(Synarthr. pag 64.) *Veneficis vsitatissimam, qua Pharmaca noxia, & SALVTARIA, mira & DIABOLICA vi præparant: quorum SALVTARIA malis incussis medentur?* Meministin' hæc? Ex his ergo responde tuo Testi Basilio.

Peruenimus ad pag. 226. quæ *penultima* est Synarthroseos Goclenianæ; cum interea neque pro *Characteribus*, neque pro *Vnguento Armario* aliud extundi potuerit, quàm quæ studiosè collecta hactenus recensui. Dico, *nihil aliud*, quod *Argumenti* vicem habere queat. Nam, & *Characteres*, & *Vnguentum*, & eorum admirandæ *vires* sæpius proponuntur, laudantur, iactantur incredibili fastu, & plausu. *Modus* etiã fingitur, 600. *Griphis*, & ęnigmatis intricat'. Sed quoniam quę de hoc *modo* passim sparguntur, duab. vltimis pagellis ferè colliguntur: ne

Sect. 9. ne tamquam concessa interpretetur meus Rodolphus, quæ peculiariter refutata non viderit, hic ostendamus, hunc MODVM non habere modum, neque vllo modo intelligi posse ab ingenio hominis, nisi vagantis extra omnem humanum modum. Quod est, non tam INTELLIGI, quam fanaticè FINGI. Et, ne Goclenius parum honesto modo tractari queratur suum MODVM, demus illi, honoris ergo, propriam sectionem.

Mag. Cur. Goclen. Mod.

SECTIO IX.

Magneticæ Curationis Gocleniana MODVS

1. ROBERTI. Dic igitur, age Gocleni optime, & compendio nobis collige MODVM, quo patratur ingens illud *Naturæ Miraculum*, illud *Mysterium* (sic tu vocare soles) *Curationis Magneticæ*, quod in *Tractatu* proposuisti; quod in eodem explicare conatus es; quod in *Synarthrosi* defendere voluisti. Nam de successu, scis, quid sentiam, & vidisti, quid scripserim. Iam auidè ausculto.

GOCLENIVS pagel. 226. *Virtus sc. Ma-*

Magnetica à telo, vnguento delibuto, propagatur ad vulnus, propter naturæ cognationem, & continuationem, quam sequitur successiua impulsio per medium aerem, spiritu stellato, & primario quodam, ac Magnetico vigore ac potentia impregnatum Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

ROBERTI. Cedo, vbi vsquam dixisti, quia sit illa *Virtus Magnetica*, aut vbi es saltem conatus dicere? Atqui cum illa *vnica* hoc tuo in *Mysterio*, omnia tibi perficiat, maximè hoc explicandum erat. Nam ex antiquissimo & omnib. concesso Axiomate, *In omni Tractatione, primum est, indicare, quid id sit, de quo tractatur.* Sed ex te, de tantâ re, neque in *Tractatu*, neque in *Synarthrosi* quicquam audire potuimus, nisi, Esse *occultam quandam Qualitatem.* Frustra mihi dices, in alijs item multis rebus, esse itidem *occultas qualitates*, quas nemo facilè diffiniat. Fateor enim ego hoc: Sed hoc quoque scio, *ab omnibus concedi*, ac sic, probatione non egere. Tua, cum nuper sit inuenta, & *Caluinus* ipse, *pluresq́ alij Orthodoxi* eam negent, probanda erat, & quidem valdè authenticè. Tu putas, te probare ab *Effectu*; at ego aio, *Effectum* illum, si vsquam apparet, esse à *Cacodæmone.* Et tibi repeto, nunquam fuisse *Veneficam*, quæ non queat idem dicere de *suâ Ollâ*, & *Vnguen-*

Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod. *Vnguento*, quod tu de *tua*, & *tuo*. Sed pergo in verbis tuis.

Hęc igitur *Virtus Magnetica*, qualiſcunque ſit, *a telo*, inquis *propagatur ad vulnus*. Meminiſti, me in *Anatome* quæſiuiſſe à te, Quomodo hæc Virtus, cum *Accidens*, & *Qualitas* eſſet, poſſet *ſine ſubiecto eſſe*, *exire*, *ſe effundere*, &, quod hic ais, *Propagari*? (§. 33.) Id ſi fingendum erat, minimè tamen à *Caluiniſtâ*, qui nec *Deum omnipotentem* id poſſe putat in EVCHARISTIA. Cur non ſaltem aliquid tentaſti dicere? *Epigraphe* tuæ *Synarthroſeos* te ad id obligabat, quæ *oppoſita eſt infauſta Anatomia, pro defenſione Tractatus* tui. Cur non oſtendebas, *Anatomiam* in hâc *Quaſtione*, eſſe *Infauſtam*? cur non *defendiſti Tractatum* tuum? Nam, quòd tibi perſuadeas, id factum per tua *Axiomata*, nugæ ſunt. Scis, quid in ſcholis clamari ſoleat, *Ad formam*. Legiſti illud:

Non de vi, neq; cade, nec veneno,
Sed lis eſt mihi de tribus capellis. At dum

te de his agere par eſſet,

Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Cinnas, Marioſq; Mutioſq;
Magnâ voce tonas, manuq; totâ:

Nonne meritò, cum ſimilia ἀπροσδιόνυσα fundas, ſimilem adhortationem expectas.

Nunc

Nunc dic, Posthume, de tribus capellis? Sect. 9.
Tu ipse agnoscebas in tuâ Synarthr. (pag. 21.) tibi *respondendum Epanorthoticè, Dialyticè, Exegematicè, & Didacticè*; addisque Quod factum *oportuit*. Vbi fecisti, aut conatus es? Hoccine est *respondere*, cum quæritur, *Quomodo Qualitas propagetur sine subiecto*, nihil dicere, nisi idem *Propagari*, & interea pro arbitrio, fingere *Axiomata*? Magnam facis iniuriam tuis Lectoribus, & in primis *Academicis*, quos tam stolidos putas, vt hæc non animaduertant. Et interea cum *Bauio*, & *Mauio* tibi plaudis, & miserum Roberti, aliosque, qui tua *Mysteria* non adorant, audacter vocas *Bœotica pecora*, nihil vel attendens, vel pensi habens, quòd *Caluinus*, cum *pluribus Orthodoxis*, eodem *Asinino honore* censeatur. Igitur tu, *Philosophus Magneticus*, minimè laborans, quomodo illa *Propagatio* fiat, dicis tamen nobis *cur fiat*, aut potius fingis, nempe,

Mag.Cur. Goclen. Mod.

2. *Propter naturæ Cognationem, & Continuationem*. *Cognationem* intelligis, vt opinor, quòd & in *Telo*, & in *Vulnere* sit eiusdem hominis *sanguis*. Sed non nosti adhuc omnia *Mysteria Magnetica*. Certè non scis, quod iam dicam: aut, si scis, malitiosè dissimulas, vt facilius vendas putidas tuas merces. Quid illud est?

Con-

Sect. 9. Goclen. Mag. Cur. Mod.

Constat esse, qui neque *Telum* curantes, quo vulnus factum; neque *sanguinem*, neque Goclenij fictam *Cognationem*, vbi vulneratū sanare *Magneticâ Curatione* aggrediuntur, *Tripodem* domi suæ obligant, & totam *curationis* œconomiam in illo perficiunt, cum is *tripus* nunquam vulnus, aut vulneratum attigerit, aut alia ratione ei cognatus sit. Satis est enim esse à Diabolo, tāquam *Signum*, ad id destinatum. Idem contingit, Gocleni, in *deligatione*, aut *Inunctione* tui *Teli*. Sed Cognatio ab eodem Diabolo prætenditur, ad *superstitionem*, velut *laruâ*, occultandam. Quod plerisque in rebus eiusdem farinæ fieri amat. Quod si hoc fortè requiris, scito, æquè succedere *Sanationem*, ac tibi cum tuâ *Cognatione* succedit. Parum enim curat Cacodæmon, quid adhibeatur, quid non, dummodo decipiat. Hæc de *Cognatione*. Porro quod *Continuationem* adiungis, planè intolerabile est. Sic quæcunque aliquâ ratione cognata sunt, facies *continuari*, quantumcunque loco distent. Et tamen hæc deliria non probabis, nisi stolidis *Axiomatibus*: & nos *Boeotica pecora* erimus, nisi tibi protinus credamus. *Catholica Ecclesia*, tui *Concaluistæ* fidem omnem abrogant, nisi quæcunq; proponit, *Scripturis* probet, idque ita, vt Scri-

Scripturas pro suo ingenio, & affectu, interpretentur: & nos *Asini* erimus, si *Rodolpho Goclenio*, vbi aliquid somniauerit, non statim assensi erimus. O *Asinismum*! Iam, quoniam non satis tibi esse videbatur *Cognatio*, & *Continuatio*, adiungis: Sect. 9. Mag. Cur. Mod.

3. QVAM SEQVITVR SVCCESSIVA IMPVLSIO. Quænam? A quo? Ad quid? Si enim est *Continuatio*, quid opus *Impulsione*? Aut quid impellas Virtutem à Telo ad Vulnus, cum ea Virtus ab illo ad istud *continuetur*? Dices, me stolidum esse, qui non capiam, quid velis. Tuum erat clarius loqui, præsertim cum promiseris, te tuum *Mysterium* facturum MANIFESTVM, idque SINE GRIPHIS, SINE ÆNIGMATIBVS. (pag. 192.) Hanc tuam *Impulsionem* addis fieri PER MEDIVM AEREM. Quid facias, vbi alia corpora occurrunt, vt ingentes montes, Aggeres, muri? An & hæc omnia IMPRÆGNATA sunt? nam *Aërem* dicis SPIRITV STELLATO, *&* PRIMARIO *quodam*, *ac* MAGNETICO VIGORE, *ac* POTENTIA IMPRÆGNATVM. Vt video, non vno puero grauidus est aër, sed gemellos gerit, nempe SPIRITVM STELLATVM, & PRIMARIVM MAGNETICVM VIGOREM. Si verum amas, tu, aut Paracelsus, aliusue

I tui,

Sect. 9. Mag. Cur. Mod. tui, aut illius similis, *Pater* est vtrique huic Proli, simulque *mater*, & *obstetrix*. Sed *spiritus* ille *ventus* est tuæ *vanitatis*: *Vigor* autem *alacritas* & impetus ad *fingendum*, & *fumos* orbi vendendum. Sed necdum finis Figmentorum, adhuc spargis *fumos*, at semper sine *Flamma* aut claritate. Audi, Lector.

4. GOCLENIVS eâdem pag. 226. *In Vnguento est spiritus Balsamicus (in sanguine humano, Mumia, & adipe humano potissimum latens) Hic excitatur, seu potius euocatur à spiritu consimili, sibiqúe Sympathetico, vt spiritu mundi stellato, ad effectum singularem producendum. Hic spiritus euocans, dirigens, disponensqúe corpora, ac res mutuo quodam naturæ nexu sibi deuinctas, non est quiuis, sed determinatus, is sc. quo præsente, & tangente, fit effectus, absente non fit, decedente cessat.*

ROBERTI. Vtinam & tu *cessares*, Gocleni, aërem, & Lectoris aurem *imprægnare* tuis nugis. Nam quem finem facies fingendi, & nugandi sine vlla probatione?

In Vnguento est spiritus Balsamicus, inquis. Nego esse: quid affers, quo conuincas? Scito, vbi *Goclenius* aliquid dixit, nobis non sufficere, ἀυτὸς ἔφα. Et cui persuadebis, esse, cum quid id sit, quod dicis, nemo

nemo intelligat, ac ne tu quidem ipse? Sed qualiscunque est hic *spiritus*, Sectio 9. Mag. Cur. Mod.

Excitatur, ait Goclenius. *Dormiebat* videlicet, aut *torpebat*, ex quo in *Patibulum* aut *rotam*, cum suo *fure* actus fuerat, & credibile est laborasse graui *vertigine*, & non leui Apoplexia, à tot ventis, alijsque cæli iniurijs perflatum. Iuua, Gocleni, *liquore* illo tuo *potabili*, qui prodest *Vertiginosis*, & *Epilepticis*. (Vng. pag. 27.) statim excitabitur. Atqui hoc non sufficit, ait Goclenius: nam etiam

5. EVOCATVR. Non dicitur, vnde, aut quò; sed suspicari licet, *A telo, ad vulnus.* Dicitur tamen, à quo *Excitatore*, aut *Euocatore* videlicet

A SPIRITV CONSIMILI. Totus *spiritualis* es Gocleni. Sed spiritus habes vel *adipatos*, & *Patibulario Vnguento* immersos; vel *volaticos*, & *aëri* inerrantes. Non dubito, quin ij sint, quos Apostolus vocat *Spiritualia nequitiæ in cælestibus.* Et cum dicas, *Spiritum* istum esse pingui illi *Consimilem*, rectè censebimus, qui in *Vnguento* tuo latet, eum esse, qui *Vnguentum Veneficis* præscribit, vt ipsæ quoq; per aërem vehantur. Nec malè quadrat quod illum vocas

Spiritum Mundi. Nam ibidem idem Doctor Gentiũ eiusmodi *spiritus* vocat *Mundi*

Sectio 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

Rectores, Tenebrarum harum. Inde illæ Tenebræ, Gocleni, in tuis *Mysterijs*, in tuo figmento, & Fumo, quem vendis. Non emo. Excæcauit te, & tui similes. Is videlicet est EFFECTVS SINGVLARIS, ad quem *producendum*, alterum ab altero *Spiritum euocari* somnias. Quid habes, quod præterea de hoc spiritu *Euocatore* narres? Etiam

DIRIGIT, DISPONITQVE CORPORA, ET RES. Quantum deest, vt hunc tuum *Spiritum* DEVM facias, ac sic te iterum *Idololatram* probes? Nam attribuis illi *Prouidentiam* Diuinam. Sed dic, quæso, Quis ille est *Spiritus?* NON EST QVIVIS, inquis. Non sanè: neque enim est Michaël, aut Gabriel. Sed cum dixeris, Quis non sit, expectamus multo auidius audire, *Quis sit.* Audite, Academici, responsum dignum Philosopho: Est

DETERMINATVS. Hoc adhuc valdè *indeterminatum.* Nam quiuis singularis spiritus *determinatus* est. Sed quot sunt tales? Nomine, quæso, suo exprime, aut idoneâ descriptione. Iam tandem:

6. IS SCILICET: Hæc formula accuratissimam designationem nos expectare iubet. En habes:

QVO PRÆSENTE, & TANGENTE, FIT

FIT EFFECTVS, ABSENTE NON FIT, DECEDENTE CESSAT. Quid est ludere Lectorem, si hoc non est? Ignorabamus antea, quis ille esset spiritus, qui tam miranda patraret. Volebamus doceri. Tu accingeris, & magno molimine verborum, rem tantam nos iubes expectare. Tandem ad Quæstionem illam (cogor enim repetere, vt clarius *Gocleniana Sententia* appareat) Quis spiritus tam mira patrat? respondes: *Ille ipse qui patrat.* Hoc enim denique valet ille ambitus tuorum verborum. nisi quod, quò pluribus, eò dicis obscurius. Sed ego Dei *Sapientiam* hic admiror in tua *hallucinatione*; qui fecit, vt veritatem pronuntiares; sed alio planè sensu, quam volebas. Attende. Dixeram in *Anotome*, tuo *Mysterio Magnetico* alium non esse Mysten, quàm *Diabolum* (§. 42. 43.) Tu iam idem dicis, licet inscius. Iterum te moneo, Attende. Tractatus tuus pollicetur ipsâ Epigraphe, *Curam sine remedij applicatione*. Ideo haud dubiè, quod nemo homo remedium *Vulneri* applicet, sed tantum *telo*. Quia tamen prorsus intelligi nequit, magna, & periculosa vulnera sanari *sine remedio applicato*, verissimè dixi §. 43. *Diabolum* remedium adhibere. Tu, præuaricator in tuâ causâ, mihi fauens, etsi inuitus, & veritate cogente

Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

Sectio 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

verè tibi factus HEAVTONTIMORVMENOS, idem mecum dicis: cum hinc quidem fatearis, NON APPLICARI REMEDIVM; inde tamen dicas, esse SPIRITVM *quendam* DETERMINATVM; QVO PRÆSENTE, & TANGENTE (ô potentem vim veritatis!) *fit Effectus, absente non fit, decedente cessat*. Lector, qui meam *Anatomen* non legit, consideret, an non Goclenij hæc verba, bellè conueniant cum istis meis, §. 43. *Cacodæmon irridens, & subsannans Vnguentarios istos*, ADHIBET IPSE *interea clanculum* REMEDIA ALIA, *callentissimus medicinæ omnis*. Nonne est hoc, *Spiritu præsente, & tangente fieri Sanationem; absente, nihil fieri?* Inculcat hoc etiam magis verbis sequentibus:

GOCLENIVS. pagel. 227. *Hic ergo* (nempe Spiritus) *prima motus causa agnoscendus est.*

ROBERTI Planissimè. Nam sine *Diaboli* opera, & Remediorum Naturalium, quæ applicat, vulnere putrefacto, *Vulneratus* pessum iret.

GOCLENIVS. *Hic* (Spiritus) *dirigit, deducitq́ue vim sanatiuam*

ROBERTI. Rectè, *vndecumque* *vim*

vim illam, siue Medicinam accipiat. Est enim Medicus peritissimus. Nec illi opus *Character* tuus (Vngue. pagella quadragesima nona. & quinquagesima.) siue *hominis Figura*, *stantis*, *ac tenentis fasciculum herbæ*, *collo appensum*, *cum grossitie renum*, *& amplitudine Spatularum.* qui *Character Medicis* MAXIMAM *præbet* GRATIAM. Non placebit tibi, sat scio hic Commentarius, cum dico, *vndecunque Medicinam accipiat.* Nam tu definis: Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

GOCLENIVS. IN SPIRITV BALSAMICO *Fixam.*

ROBERTI. De *Vi sanatiua* loqueris. Etsi dixi, illam *vndecunque* à Diabolico Spiritu accipi, tamen nolim tecum contentiosè agere. Vltro tibi dò, fieri posse, vt in *sanguine humano*, *mumia*, *& adipe* aliqua vis sit ad sananda aliqua vulnera. Viderint Medici, & Chirurgi. Atque ita fieri potest, vt tuam *Ollam* quandoque Diabolus non dedignetur, etsi ad illam nullo modo alligatus est. Sed quod fingis, *Vnguento in telo manente*, *Spiritum Balsamicum*, *ad vulnus migrare*; concedam, te non fingere, si viciffim mihi des, Spiritum illum esse *Cacodæmonem*; quem ante dixi,

Sectio 9. Mag. Cur. Mod. ADIPATVM, & Myropœum. Sic aptè quadrat, quod de duobus istis Spiritibus repetis;

8. GOCLENIVS. *Sunt enim* hi SPIRITVS SYMPATHETICI, *mutuoq; se appetunt, & propter hunc* OCCVLTVM, *naturalem tamen appetitum, ad determinatum effectum conspirant.*

ROBERTI. Optimè omnia. Nec excipio, quòd ais *appetitum* horum *Spirituum* esse *naturalem*. Nam etiam Diabolis est sua *Natura corrupta*, est & suus *prauus Appetitus*. De his Spiritibus, & Goclenio eos sequente dicere licet, & concludere cum Apostolo (1. Timot. 4. 1.) His *nouissimis*, & corruptissimis *temporibus*, *discessisse quosdam à fide*, *Attendentes spiritibus erroris & doctrinis Dæmoniorum*. Hæc de *modo Curationis Magneticæ* sic tandem compendio colligit, & per ανακεφαλαίωσιν concludit miserè à *Spiritibus erroris deceptus*

GOCLENIVS. *Vt ita in totum, & vere dixisse liceat Magneticam Curam Vulnerum fieri per Meram virtutum transplantationem, quam efficit, & perficit Appetitus inter Spiritum Balsamicum, & Spiritum mundi.*

ROBERTI. Hactenus, Rodolphe Gocleni, putauimus te esse *Medicũ, Chirurgũ, Pharma-*

Pharmacopœum : ſed iam videmus, te eſſe Sect. 10.
etiam *Hortulanum*, qui plantes, & *Tranſ-* *Teſt.*
plantes, non *arbores*, ſed *virtutes*. adiuuanti- *cont. Vng.*
bus videlicet *Spiritibus Deceptoribus*

Hic licebat mihi defungi, Lector optime: quippe confectum mihi eſt, quod cum Goclenio ſuſceperam prælium. Quo euẽtu vidiſti. Duo capita ſunt, quæ in Tractatu ſuo de Magnetica Curatione tractanda ſuſceperat; *Characteres*, & ipſa *Curatio Magnetica* per *Vnguentum Armarium*. Vtrumque caput infeliciſſimè fuiſſe tractatum, oſtendit *paruula Anatome*. Goclenius, tamquam apiculæ aculeo eâ ſtimulatus, doloris impatiens, effudit *Synarthroſin*, quâ eadem duo capita incudi reddidit: ſed tam irato Vulcano, vt tota materia cum ſcintillis, Cyclopibus tundentibus, diſſilierit, & in atram fuliginem abierit

Nam quod ad *Characteres*, ſiue *Imagines* attinet, vltro Goclenius conceſſit, eſſe *merè ac verè ſuperſtitioſas, dementes, deliras, vanas, abſurdas, ex Idolorum antris emerſas; Diabolicas denique*. Et quanquam voluit quaſdam tueri, tamen partim ex eius principiis; partim ex teſtatâ aliùnde veritate, oſtenſum clarè eſt, *eſſe damnatis* illis planè *geminas*.

***Curatio* verò *Magnetica* ita miſerè cura-**

Sect. 10. Test. cont. Vng. ta ab illo est, vt cum antè *ægrotaret*, iam planè sit *mortua*, & infelicibus *Spiritibus* insuper commissa. Itaque defungi iam licebat, vti dixi. Sed, vt suprà, cum ex ipso Goclenio vere *Heautontimorumeno*, ostendissem, *Characteres* prodiisse ex officinâ *Cacodæmonum*; aliunde nihilominus eamdem veritatem, illato lumine vel *Authoritatis*, vel *Rationum*, illustraui; sic modò, postquam Goclenius abunde contra seipsum testimonium præuaricator dixit: faciam vt alii itidem dicant, atque ij firmissimorum *Argumentorum* vallo probè muniti.

SECTIO X.

Testimonia contra Vnguentum Armarium, & curam Magneticam.

1. NOVITIVM inuentum est, *Gocleniana* ista cum *Vnguento* suo *Ollâ*. Itaq; propriè & distinctè ab *Antiquis* Authoribus nihil contra illam expectari potest. Nam quæ ante *Bombastum* non facile fuisse ostenditur, contra eam frustra ab *Augustino* aliquo, aut *Cypriano*. petas testimonium. Itaque contra recentem superstitionem, recentibus contenti erimus.

erimus. Neque referre putabimus, Catholici sint, an hæretici: nam & illos ego merito allegare possum; & hos Goclenium reiicere non decet, quippe *Fratres suos.* Sed cum recogito, *Catholicos*, qui clarè, & *distinctè* de hâc superstitione egerint, vix inuenio. Inuenio tamen, qui commentitias illas, & à Diabolis inuentas actiones reiiciant, quibus Agentia *particularia*, & *sublunaria* in obiecta *procul dissita*, sine vllo certo termino, interiectis etiam aliis multis; & vastis corporibus, agere dicantur. Itaque rectius in propriam Sectionem, quam id Argumentum meretur, reiiciam. Cæteros ergo iam ponamus, vel manifestè hæreticos, vel mihi, quoad fidem, ignotos. Et quoniã quorumdam libri ad manum non sunt, eorum locos dumtaxat, & mentem indicabo. Sect. 10. Testim. cont. vng.

SCHENCKIVS libro 5. *Obseruationum Medicarum Obseruat. 238.* Cum de hâc Curâ loqueretur, Titulum fecit Obseruationi; *Prodigiosa Vulnerum Curatio.* Quo titulo satis ostendit, se non existimare esse naturalem, si *Teli inunctionem* spectes. Citat autem hic Schenckius

D. ESAIAM MEVCHSNERVM, qui aliquid publicè ediderit, nec ne, me latet. Hic porro Esaias dicit se habere à

QVODAM. Quis hunc nôrit? Imo, quis

Sect.10. Testim. cont. vng. quis non iure credat, neque hunc QVENDAM voluisse cognosci, quòd res esset eiusmodi, ex qua nihil aliud expectare posset, nisi opinionem *damnatæ Magiæ* (nam alioqui, fecisset, quod Goclenius, prodidisset se, gloriatus fuisset) neque Esaiam ausum fuisse nudè ponere sine indicatione sui Authoris, (etsi obscurâ, vt eius famæ parceret) ne Author ipse tam Diabolici inuenti videretur: Neque denique Schenckium in suo opere extare voluisse hanc Impietatem, quin & *Prodigiosam Curationem* vocaret; & à se ad Meuchsnerum, reiiceret? Horum trium religio mihi incomperta est.

2. CARDANVS, variis de causis de *Magiâ* non immeritò suspectus, quid de hoc Patibulario Vnguento crediderit, nescio. Eius mentionem facit lib. 2. *de venenis ca. 6.* Sed ita, vt neque se legisse vsquam dicat, neque vnde acceperit. Tantum dicit, FAMA EST. Hoc ostendit, ante *Cardanum* rem parum fuisse notam, aut vulgatam; & initio, fuisse NEGOTIVM *perambulans in* TENEBRIS (ps. 90.6.) vt fere solent, quæ à *Principe* TENEBRARVM. Talis est Tartarea illa *Fraternitas Roseæ Crucis*, cuius superiobus annis prodiit liber cum Epigraphe, FAMA *Fraternitatis*. Sed de hâc, infrà.

3. ANDREAS LIBAVIVS, *hæreticus*; sed in Medicinâ nomen aliquod consecutus, Librum scripsit hoc titulo: *Tractatus Physicus, de* IMPOSTORIA *vulnerum per* VNGVENTVM ARMARIVM, *sanatione, Paracelsicis vsitatâ.* Ex hoc nihil aliud modò est ad manum. Neque est opus. Nam sicut *Ex vngue*, quod aiunt, *Leonem* ita *ex Epigraphe Librum*. Sect. 11. *Testim. cont. vng.*

4. CALVINVS, notum Inferis; augustum Hæreticis nomen, quo loco *Vnguenti Gocleniani Ollam*, quo *Magneticam Curationem* habet? Dicat Goclenius ipse *Heautontimorumenos*. Synart. p. 20. *Vt verum dicam*, CALVINVS IPSE, *cum pluribus Orthodoxis Curationem illam vulnerum* MAGNETICAM, *tamquam non naturalem, improbat, Magneticæ sc. istius Philosophiæ æquè ignarus, ac D. Robertus.* Alibi hoc relatum est commodè. Sed hîc omitti prorsus non debuit, loco proprio. Probo illud: δὶς καὶ τρὶς τὰ καλά. Si attendisti, Lector, adduntur hoc loco à Goclenio

5. PLVRES ORTHODOXI, quos haud dubiè intelligas *Caluinistas*, quos simul cum *Parente*, & *Patriarcha* suo, *frater fratres*, parum fraternè, & honestè reiicit. Sed videlicet, vt vulgo aiunt, *Amicum esse oportere vsque ad Aras*; ita Goclenius Amicus, Cõsangui-

Sect.10. Testim. cont. vng. ſanguineus, Affinis eſt vſque ad OLLAM. Hi *plures Orthodoxi*, quoniam nobis ignoti ſunt, cenſeantur nomine *Anonymorum*. Sunt & alii

6. INCERTI AVTHORES apud magnum alium virum, quem *Goclenius*, vt *Heroëm* æſtimet licet. Is eſt *Ioann. Erneſtus Burggrauius*, antè mihi nominatus, & poſtea nominandus; qui cum ad cælum vſque Goclenii *Ollam* in ſuo *Achille Rediuiuo* (pag. 84) extuliſſet proximâ pagellâ ita ſcribit: *At non iſtud vi occultâ, & contactu incorporeo Magnetico fieri, etiam qui* NON INDOCTI *habentur vulgo, contendunt*. Et paulò poſt: *Ceremonias eſſe* CONFICTAS *in ſpeciem, &* DELVSORIAS. Iungamus his ex *Goclenio* iterum, (Vnguenti pag. 3.)

7. ERVDITOS, *qui naturaliter id fieri poſſe* PLANE NEGANT. Item in-didem

ALIOS, *aſtruentes, Ceremonias Magicas eſſe, Impoſtorias, Ludicras, & ad ſpeciem Confictas*. Sed de hoc genere hæc ſufficiant.

SECTIO

Sect. 11. *Aut. Vng. Ar.*

SECTIO XI.

Authores, & Laudatores Vnguenti Armarij plerique vel apertè improbi, vel meritò suspecti.

1. VT antea *Characteres Goclenianos* reiecimus, tum aliis rationibus, tum quòd (paucis exceptis, miserè in fraudem inductis:) quotquot eos vel finxissent, vel laudassent, homines fuissent, vel *hæresi*, vel *Magiâ* infames: sic mihi visum modò ostendere, *Vnguentum Armarium*, & *Magneticam Curationem*, inuentum esse *Diabolicum*, pluribus quidem Rationibus; sed præ aliis, ostendendo, cuiusmodi hæc *Curatio* habuerit, inter homines, *Authores*. Omnino enim credibile admodum euadet, nihil boni esse posse, quod viri minimè boni, primi inuexerint: potissimum, si præcipui Sectatores, & tutores, vel sectâ, vel doctrinâ, vel moribus, similes fuerint Authoribus. Igitur ad rem. *Author*, etsi *Diabolus* censendus est, inter homines tamen primus hoc *Vnguentum*, & hanc *curationem* prodidit

2. PARACELSVS, de quo, cum plusculum habeam, quod dicam, propriam illi Sectio-

Sect.11. Sectionem dicaui. Hic tantum, quantum
Aut. res feret, probabo, ante illum, neminem
Vng. Ar. Vnguenti meminisse. Si erro, authores erroris mei habeo *Paracelsistas* illustres, & *Ollâ Gocleniana* inunctos. In *Basilicâ* suâ *Chymicâ* (pag. 278.) vocat *Osvvaldus Crollius Vnguentum Sympatheticum* PARACELSI. Quid aliud causæ putem, quàm, quòd eum Inuentorem existimârit? In eâdem sententiâ esse *Libauium*, ex illis verbis colligitur, paulo antè relatis: *Paracelsicis vsitata*. Sicut enim Aristotelici, quæ docent, ab Aristotele accepisse censentur; ita hic. Nec alia mens *Ioann. Ernesto Burggrauio*, dum in suâ *Lucernâ* vocat *Curam Magneticam ex Mumia* PARACELSI. His magnis, hac quidem in re, Authoribus potius credo, quam *Goclenio* meo, qui *Paracelsum* non *Authorem*, sed *Illustratorem*, & *Amplificatorem*, agnoscit (vng. pag. 95.) ac interim neminem anteriorem indicat. Quinetiam *Baptistam â Portâ*, idem cum Crollio sensisse, ibidem addit, lib. 8. c. 12. *Refertque*, inquit, *ad Autorem Paracelsum*. Sed nota est *Goclenij* iactantia vanissima. Meminimus, illum suprà minatum nobis *Imperatores, Reges, Principes*: ac mox in aciem induxisse *vnicum Monachum*. Bruta fulmimina. Maneat ergo, secundum *Cacodæmo-*

nem,

nem, huius superstitionis primum Autho- *Sect. II. Aut. Vng. Arm.*
rem fuisse Paracelsum, hominem rogo dignissimum, vt non ita multo post clarè apparebit. Huic adhæret

3. OSWALDVS *Crollius Veteranus Hassus*, tum totâ suâ passim doctrinâ, tum hâc vnctâ Magneticâ. Videatur eius *Basilica*, *Francofurti* edita, *impensis Godefridi Tampachij*. maximè pag. 278. & seqq. Hic homo, nisi *delirio* excusetur, *Paracelso* impietate planè geminus est. Optandum quidem vt eius *Basilica* igni expietur; sed si cui est in manibus, qui nihilominus lecturus sit, quæ dicimus, intelliget, si *Præfationem admonitoriam* legerit, *Paracelsi* impietatibus refertissimam. Porrò de nostro *Vnguento Armario*, & eius vsu, incredibile est ei, qui non legerit, qualia deliret, pag. 278. quomodo *Telum* inunctum seruandum, & obseruandum: quam accurata *signa* edat valetudinis vel inualetudinis hominis vulnerati, longè licet absentis. Sequitur

4. IOANN. ERNESTVS BVRGGRAVIVS, propter duos sacerrimos libros, infrà propriâ Sectione memorandus; Qui vt multas alias nugas, ita *Armarium Vnguentum* deprædicat mirificè, tum in Panoplo, pag. 84. tum in Lucernâ, pag. 123. Qualis autem, & quàm pius sit,

Sect. 11. ex fructibus eius mox cognosces.

Aut. Vng. Ar. 5. BAPTISTA à PORTA, si Goclenio credimus (vng. p. 95.) hoc Vnguentum probat libr. 8. cap. 12. Verum, quia editionem illam videre non potui, nihil addam, nisi hunc Scriptorem, pridem, & multifariam meritum, vt apud pios, & intelligentes, de *impiâ Magia* sit suspectus. Alii sunt plures, qui etsi apertè, quod sciam, hanc tam securam *Curam* non deprędicant; censendi tamen sunt eius fautores, quòd similia quædam *Agentia, procul*, item, vt Olla Goclenii, *vim suã iaculantia*, venditent. De his, suo loco. Sed quod aliquoties verissimè dictum est, esse huius fœtidi Vnguenti primarium *Authorem*,

6. DIABOLVM, ex simili intelligi posse videtur, (etsi spõte ex eo id sequitur, quod neque *naturaliter* quicquam efficit, vt ostendam; neque DEI *peculiari priuilegio*, per se, aut beatum Angelum, ordinariam *Naturæ* effectionem transcendentis) ex simili, inquam, intelligitur DIABOLVS *Ollæ Goclenia Author*. Quid ni enim, cum sine controuersia Author sit *Ollæ, & Vnguenti*, quo perunctæ *veneficæ*, per aëra feruntur? Vtrumque *Vnguentum* est, & vtrumque requirit SANGVINEM HVMANVM De suo Goclenius fatetur. De altero, *Gaudentius*

dentius Merula, libr. 1. Memorabilium, cap. 13. *Vnguentum Lamiarum fieri compertum est, Pinguitudine puerorum.* Et passim idem docent, qui ex publicis earum confessionibus id didicerunt. Eo distant hæc *Vnguenta*, quod per illud volent (scio, *Vnguentum* nihil ad rem facere, *Cacodæmon* vehit) aut volare fingantur *veneficæ Mulierculæ*; at per hoc, *venefica qualitas*. Sect. 12. *Bombast. Parac.*

SECTIO XII.

PHILIPPVS AVREOLVS *Bombastus Theophrastus Paracelsus Magnus ad Hohenheim, Eremita Philosophus, Medicus, Theologus.*

1. SATIN' hoc est *Nominum*? Satin' *Epithetorum*? Minimè verò satis. Alia in eum congeruntur Elogia. Mirifica sunt, quæ mentitur de eo *Crollius Præfatione Admonitoriâ*, p. 63. & seqq. Sed compendium eiusmodi mendaciorum edidit inter alias suas lyras, ex Acheruntcis *Fraterculis* vnus, Adamus Haselmeyer, Epistolâ ad ff. R. C. adiunctâ *Famæ infami*. Nam pag. 89. Germ. *Francofurti* 1615. hæc fanaticus delirat: *Beatissimus Eremita, & SOPHORVM* Mo-

Sect. 12. Bombast. Parac. MONARCHA *Theophrastus Paracelsus, Magus*. At pag. 99. & 100. planè *arreptitius* videtur, vt credas, non tam ipsum, quàm *Satanam* illius *Fraternitatis Caput*, eius ore loqui. Iudica, Lector. *Theophrastus* inquit, *verus sublimis Monarcha fidelium sophorum conuiuii Domini* 4. *Esd*. 2. *qui est in longâ vitâ Paradisi, Ecclesiast*. 44. *iuxta sapientiæ sua thesauros, Isa*. 45. *cuius doctrina recta, & sine macula, in æternum florebit cum sapientibus dei, Sap*. 4. & 6. *neque vllus homo irrisoris mundi, neque diaboli infernalium portarum ei poterunt præualere*. Quibus vltimis verbis, (vt cæteras Blasphemias omittam) manifestè *æquat Bombastum Christo*, qui super PETRAM-PETRVM sic *ædificauit Ecclesiam suam, vt Portæ Inferi non sint præualituræ aduersus eam*. Matt. 16. 18. Hæc & similia insana Encomia, videamus, quam rectè in *Eremitam* istum conueniant, siue *Vitam* eius spectemus, siue *Doctrinam*.

DE VITA BOMBASTI PARACELSI.

2. PRIMVM nemo negat quin Paracelsus fuerit *Alchymista*, atque adeò vel omnium, vel multorum Coryphæus. Atqui de *Alchymiâ*, & *Alchymistis*,

stis, ipsa *Fama Fraternitat.* (audiat delirus Haselmeyer, eos, ad quos scribit, & vocat Unbetriegliche, id est, decipere nescios, Iesuitas:) in vniuersum ita loquitur, vt vocet IMPIAM, & MALEDICTAM *Aurificinam*. pag. 47. multaque addat ibid. & 48. 49. quæ *Paracelsum* non minus deprimant, & collutulent, quam illum ineptus iste adulator extulit, & ornauit. Et ne parum esse videatur, quod de tota *Alchymistarum* natione sic scribant, de ipso *Bombasto* (pag. 24.) ita pronuntiant: THEOPHRASTVS DISSOLVTE, & SOCORDITER VIVENDO (mit freyen / vnd vnachtsamen leben) TEMPVS SVVM AMISIT. Audin' miser Haselmeyer, quid de tuo sublimi MONARCHA *fidelium Sophorum*, iudicent fraterculi tui, prorsus *decipere nescij*? Alium audiamus, historicè scribentem rem sui temporis, quam coram videre potuit, quam partim à *Domesticis* ipsius *Bombasti* audiuit. Dico autem Sect. 12. Bombast. Parat.

3. CONRADVM GESNERVM, qui in *Enumeratione Alphabeticâ Scriptorum Chirurgiæ*, litterâ T. hæc ad verbum: *Theophrastus Paracelsus nostro tempore vixit, qui Veterum omnium placitis contemtis, multa noua in artem Medicam inducere*

Sect. 12. Bombast. Parac. *conatus est, & medicinam per diuersas Heluetiæ, Germaniæ, & Poloniæ Regiones, vagabundus exercuit, dum pecunia careret: quâ modicâ acquisitâ Vino, & Ludis deditus (vt constans fama est) nemini medebatur. Dæmone vtebatur Familiari, vt ex eius discipulo audiui: Vir naturâ, & Eloquentiâ, quàm litteris, & studio doctior. Prorsus* INCONSTANS, *nunc* THEOLOGVS, *nunc* MEDICVS, *nunc* MAGVS: *sæpe* COMPOTATOR, *&* ALEATOR *inter* RVSTICOS. *Latinè nihil edidit ob* IMPERITIAM *linguæ.* Hactenus Gesnerus editus Tiguri anno 1555.

4. At non omnia nôrat Gesnerus; nec libros Paracelsi legerat; alioquin plura de illo addidisset. Ego quidem non dubitem hanc Propositionem, vbilibet terrarum defendere,

NEMINEM *vnquam fuisse Magum, Necromanticum, Veneficum, si Bombastius non fuit*

Neque id opus, anxiè *alienis* testimoniis probare, cum *ipse de se* non modo testimonium dicat, sed vltro ea scribat, & iactanter vulget, quæ horum omnium, & plurium cum manifestum teneant. Paucis ergo illis de Vitâ huius Triuenefici delibatis, pauca

pauca item ex plurimis, tamquam Exempli causâ ponam. Sect. 12. *Bombast. Parac.*

DE DOCTRINA BOMBASTI PARACELSI.

5. CLaritatis causâ impia eius Dogmata proponam per aliquot *Propositiones*, quæ apertè in eius libris continentur.

PROPOSITIO I. *Quatuor sunt genera hominum, qui ab Adamo originem non ducunt: quorum alii in Igne viuunt, alii in aëre, alii in terrâ, alii in mari. Vocantur hi Nymphæ, Syluani, Salamandræ, &c.*

PROP. 2. *Sermonem, & reliqua omnia homunculi isti habent cum reliquis hominibus communia; excepto quod animam habent mortalem.*

PROP. 3. *Ineunt coniugia cum Hominibus, qui ab Adamo ducunt originem, & Liberos procreant.*

PROP. 4. *Per istiusmodi coniugia, efficiuntur eorum animæ Immortales, & participes redemtionis Christi.*

PROPOS. 5. *Tales homunculos esse certum est. Nam Bombastus eos vidit, & familiariter cum iis egit; videnturq́ frequenter ab aliis.*

Sect. 12. Bombast. Parac.

PROP. 6. *Morborum Hyperphysicorum curatio frustra à Naturâ petitur, sed petenda est à Dæmonibus per applicationem Sigillorum, & Characterum.*

PROP. 7. *Nihil refert, à quo remedium petatur, modo curetur æger, etiamsi ab Immundo Spiritu. Hoc enim Scriptura ipsa approbat, vbi ait:* salutem ex inimicis nostris.

PROP. 8. *De Curatione morbi, Magico artificio inflicti nihil est in Auicennâ, nihil in Galeno, qui, vt non scripserunt, ita nec sciuerunt de his rebus quicquam. Debent igitur Medici quandoq; accedere vetulas,* SAGAS, *rusticos, circumforaneos, & ex ijs artem istam addiscere. Nam hi de istis rebus plus sciunt, quam Academiæ Professores omnes.*

PROP. 9. *Etsi hæc rideant Academiæ Professores; tu tamen iis vtere forti Imaginatione, & effectum experieris.*

PROP. 10. *Si quis supernaturali morbo, aut dolore vexetur, Magico remedio malum tolli debet, quali est introductum.*

PROP. 11. *Eiusmodi Curationes Magicæ non sunt contra Deum, quia iis vtimur, non ad perniciem hominum sed ad salutem.*

PROP. 12. *Faccream Imaginem similem Ægroto, adhibitâ certâ fide, & vehementi imaginatione, fore, vt per illam sanetur. Adde Magicas precatiunculas, ac denique Imagi-*

Imaginem in ignem conÿce. Liberabitur, æger. Hæc omnia audacter crede, & fac, neque flocci facias, quid ad hæc dicant Theologi. Sect. 12. Bombast. Par.

Vide, Lector, *Editiones Basilicas*, cum dogmatibus Diabolicis. At ne putes, quicquam illi à me affingi, Libri, ex quibus hæ Propositiones sumtæ, sunt, *De Philosophia ad Athenien. De occulta Philos. De Philos. magna. De cælesti Medicinâ. De morbo caduco. De Hyperphys. morb. De vita longa.*

6. Quid ad hæc ais, D. Gocleni? Obÿcis mihi Villanouanum, cum quo nihil mihi vnquam fuit negotij, cuius doctrinam nunquam secutus sum: & vis tamen, me fecisse, & docuisse, quæ ipse. *Paracelsus* PRIMVS AVTHOR est tui Vnguenti, *primus figulus Ollæ tuæ*: Tu gratulabundus eius doctrinam amplecteris, sequeris, vulgas, iactas, pro Mysterijs habes. Denique Hippocratem, Galenum, *Celsum* præ hoc *Paracelso*, nihili facis. Si *Propositiones* istas probas, tamquam *probas*, ostende tuum illud pium os *Academicis tuis*; & vide, an te, *vt probum*, *probent*. Sin reÿcis, vtique id facis propter impietatem. Agnoscis ergo, impium esse Authorem tui Vnguenti, aut certè, vt tecum loquar, *Illustratorem, & Amplificatorem*.

7. Tales impietates facilius credam, il-

Sect.12. Bombast. Par. lum illustrasse, & amplificasse, quam *veram Medicinam. Conradi Gesneri* iudicium antè audisti. Ego magni facio acutum iudicium, & animaduersionem viri in primis docti; & verè pij, cum quo mihi aliquando sermo fuit de hoc tuo Duce. Is ita ratiocinabatur, Cacodæmonem Tartareâ rabie actum, vno, eodemque tempore, vt hominum salutem omnium euerteret, corporis inquam, simul, & animæ, ac simul publicam tranquillitatem, omnes *Scientias*, à quibus illæ pendent, infernali fuligine conatum esse inficere. Huic rei, cùm aptissimum organum reperisset Lutherum, *Theologiam*, illius operâ, corrupisse: *Iurisprudentiam* partim publicè exsufflasse (nota est historia) partim, conculcata Principum, ac Magistratuum authoritate, eius vim omnem sustulisse: Atque ita tum animæ rectam ad salutem viam, obstructam; tum Reipublicæ Christianæ quietem grauiter labefactatam. Porrò ne corpori saltem suum in vera & Christianâ Medicinâ, maneret refugium; eodem planè cum Luthero, tempore exortum esse hunc Magum, qui vel violentis remedijs corpora vt plurimum cruciaret potius, quàm seriò sanaret; vel Dæmonis ope salutem afferret, si quam afferret. Nihil potuit verius, nihil clarius

8. Ac-

8. Accedit ad hanc *impiæ Medicinæ nouitatem*, *verborum* peregrina vanitas, & tenebricosa *obscuritas*, ex quâ, exceptis scilicet, *Initiatis*, non magis te expedias, quam ex *Nocte Ægyptiacâ*. Non inuidemus ijs hanc *Sapientiam*, ac ne miramur quidem. Quin potius miseramur, & cæcorum istorum vices dolemus. Loquor autem, ne quis â mente meâ aberret, de *Pseudo-Alchymistis*, de quibus, purgandi mei causâ, infrà agam distinctius. Cæterû inter mira inuenta *Bombasti*, vnum videtur esse, quod huic *obscuritati* oportune medeatur, *lumen perpetuum*. Hæres, Lector? Seriò loquor, præstaret ille modò seriò, quod promittit. Non tenebo te suspensum diutius. An. 1582. Petrus Perna excudit Paracelsi Manualia duo, in quorum posteriore, pag. penult. leguntur hæc ad verbum: *Distilla ex sanguine tuo vel* STERCORE *tuo, oleum, & fac cochiam ex alumine plumoso: post fac ardere, & ardet tam diu, quamdiu viues. Probatum est.* Vtilis lucerna, sed fœtida. Vtilior hæc pagella proximè anteriore. Inscriptio est, DE STERCORE. Tum sequitur: *Prima aqua eius* (:stercoris:) *deponit maculas faciei. Vltimum oleum eius, quod exit si accendis*, NON CONSVMITVR IN ÆTERNVM. Rectè dixi hanc vtiliorem;

Sect. 12. *Bombast. Par.*

Sect.13. *liorem*; nam altera cum Bombasto moriebatur; hoc autem nobile vasculum
Io. Ern. Burg. TRANSIT AD HÆREDES, Et natos natorum, & qui nascentur ab illis *in omnes generationes*. Meretur vtraq; elogium non vulgare. Catullus nobilis Poëta, *Volusii* nescio cuius, *Annales* celebrauit noto illo versiculo:

Annales VolusI, cacata charta.

Non teneor honestius loqui de *Bombasti Lucernis*, quam Bombastus ipse locutus est. Itaq; *æternis* illis eius *ignibus*, æternum hoc Elogium facili, & spontaneâ eat Parodiâ,

BOMBASTI FACVLÆ *cacata* FLAMMA.

SECTIO XIII.

Io. Ernestus Burggrauius Neostadius Palatinus.

1. STO promissis. Dixi antè, me huic homini *propriam Sectionem* seruare. Quamquam meritò corrigam, & dicam, non *homini*, sed *libris* eius, & *doctrinæ*, hanc Sectionem dicatam. Nam *hominem* amo, non modò communi illo nomine, quòd *homo* sit, sed propter *Eruditionem* non vulgarem, & linguæ tum Latinæ, tum

Græcæ cognitionem. Doleo, eiusmodi ingenium, *peregrinationibus*, & *Pseudo-Chymicorum* contagione, in transuersum sic a-ctum, vt multa vulgauerit, quæ æterno silentio obruta oportebat. Hoc nomine in eorum Authorum numerum mihi venis, *Burggraui*, quos assero, Goclenio, eiusque Magneticę Curationi nequaquam esse honori. Patere igitur, te rogo, vt in gratiam tui, tua tibi vitia indicem, quoniam neque emendabis, nisi scias, neque scies, nisi indicata. Vt, si macula turpis faciem tibi ignoranti deformaret.

Sect. 13. Io. Ern. Burg.

2. Principio omnium horum malorum fontem vereor esse *hæresin*. Si tamen *hæreticus* es. Libri tui ostendunt potius esse *ambiguum Religionis*, &, proprio verbo, ἀλλοπρόσαλλον: Certè duas Religiones laudas, toto cælo diuersas. Præfatio tui *Biolychnij* Nuncupatoria, in *Iulio Principe*, *Herbipolensi Præsule*, meritò laudat (pag. 25.) RELIGIONEM. Sed quid sibi vult, quod *Achilles* tuus in Dedicatoria, alium Dynastam item à *Religione* extollit, qui nec ipse vnquam diffitebitur, se longè ab *Iulio* illo, in *Religione dissidere*? Quid te esse credam, cum tam diuersa video prædicare? Alia loca sunt, ex quibus coniectare liceat: sed omitto.

3. Iam

Sect. 13. *Io. Ern. Burg.* 3. Iam Libros tuos inſpicienti cuiuis, ſunt, quæ meritò admiretur, tibi, homini prudẽti, & erudito excidiſſe. Non exagitabo ſingula acerbè: proponam tantum nonnulla, & Tibi, Lectoriq; relinquam conſideranda.

Ingenuum in primis eſt, ſed in te pugnat, quod fateris paſſim, *non poſſe ſatis intelligi*, nedum *explicari*, quæ doces. Et tamen doces, & tantâ fiduciâ doces. Satis mihi fuerit, vnum locum afferre ex *Lucernâ* tuâ, & alterum ex *Achille*; atque vtrumque maximè pro me, & maximè contra Goclenium. Prior eſt pag. 123. vbi de Vnguento Armario, quod *Illuſtre*, vocas, dicis, Sanationem ab illo perfici ARCANO MYSTERIO, *quod* NEMO *vnquam ſatis prodet* (nedum pepo ille, qui tamen putat, ſe per ſua Axiomata hoc Myſterium *manifeſtum feciſſe*, adeoque *ſine griphis, ſine ænigmatibus* Synar. pag. 192.) *quidquid in abditas cauſas de hoc ipſo diſquirunt*. Addis: *Et vidimus coniecturas quorumdam, accuratas ſanè: ſed rationes illa, quantulum eſt, quod perſuadent homini Philoſopho*? Et mox, pa. 124. *Diuiniores formarum vires ſunt, quàm vt nos ductu Rationum* (audi Axiomatographe) *eas inueſtigemus*. Heu, *Burggraui*! Hæc tu tam clarè, nec tibi in mentem venit, paullò vlterius progredi, & ipſiſſimam veritatem enuntiare, nem-

nempe *Diuinitatem* illam esse, quam adorant *Idololatræ*; *Satanam*, inquam, aut aliquem *Angelum eius*? Dixi antea Goclenio, quod tibi modò, simillimo modo posse quamuis *Veneficam* de suo *Vnguento* philosophari, quo delibuta, Sect. 13. Io. Ern. Burg.

Hoc, veluti pennis, audet se credere cælo,
Ignotum per iter ———

Posterior locus est in *Achille* tuo pa. 85. quâ quantulum deest, quin concedas, & vltro profitearis hoc quod iam dicebam, *Satana authore Curationem Magneticam perfici*? Nã cũ de eapse *Curâ* loquereris, verba tua sunt: *Qui in abstrusissimis arcanæ rerum omniũ Parentis penetralibus supra vulgi captũ perspicit, ijsq; occulto modo vtitur, & vulgo incredibilia præstat, quæq; non nisi malorum geniorũ, quos Paredros vocat, adminiculo, subsidioq; edi videantur, ille Magus est*. Ingenuè prorsus, nisi quod geminũ mantellum Diabolicæ fraudi obtendis, dum & *Naturam* fingis intra *penetralia* sua hãc vim celare; & ignobile *vulgus* insinuas, præ stupore ista non capere. Nã contra planè habet. *Vulgus* enim facile his assentitur, neq; magnopere laborare solet, *quomodo* sanetur, dum sanetur. At *Eruditi* pleraq; eiusmodi dũ inspiciunt, hærent, dubitant, inquirunt, reperiunt, dãnant. Hoc tu negare nõ potuisti. Agnosce iterũ verba tua

At

Sect.13. Io.Ern. Burg. *At non iſtud vi occultâ, & contactu Incorporeo*(neceſſariò hic Diabolus implicatur, qui haud dubiè incorporeus eſt) *Magnetico fieri, etiam qui non Indocti habentur vulgo, contendunt*. Paullò poſt: *Cætera verò, quæ adhibentur, cæremonias eſſe conſictas in ſpeciem, & deluſorias*. Nihil verius hoc ſenſu *non Indoctorum*. Atque vtinam tu *non indoctus* (talem te agnoſco) his accederes. Sed procul te abeſſe oſtendis, dum ſubdis: *Falſi ſunt, & Infelices*. Infelix Burggraui! Pluris facis *Goclenium*, ne Grammaticæ quidem gnarum, nec periodum Latinam ſcribere doctum, quam non pudendo furto ex Lipſio deſcribat, quàm viros *non indoctos*? At ſi rationem ſaltem aliquam afferres. Nihil tale. Quin potius pro omni ratione,

4. INCREPATIONES acres adhibes, & Erudito homine indignas. Vt illâ ipsâ pag. 85. *Miſeri Naturæ plagiarij, & Scholaſticarum gerrarum crepitacula*. Et in Lampade pag. 95. *Erunt forſitan, qui de faſtuoſis ſuperciliosorum quorumdam Philoſophaſtrorum ſubſellijs proſilient*. Modeſtè, Burggraui. Non meminiſti, te Illuſtriſſimum *Iulium* Herbipolenſem Præſulem, in tuâ *Nuncupatoria* laudaſſe, præter cætera, à *Prudentia & Sapientia*? (pag. 25.) Atqui Magnus hic Princeps ad ſuam *Prudentiam, & Sapien-*

tiam

tiam pertinere existimauit, eiusmodi Viros Sect. 13.
in Academiæ suæ subsellijs collocare, quos Io. Ern.
tu contumeliosè *Philosophastros* vocas. Ii- Burg.
dem tamen (pagel. 96.) *Anseres* sunt tibi,
Olori scilicet, qui meros *Vniones* canis. Pa-
rum dico, dum te *Olorem* dico, *Suffridus*
Poëta tuus, Spagyriæ Sirenophœnicem te
prædicat. Equidem non inuideo. Sed pa-
rum dulcis tibi cantus est, dũ Philosophos
appellas, qui *Veteris* Philosophiæ retinen-
tes, tibi ac tui similibus *Spagyricam* relin-
quunt. Monueras teipsum in Præfat. *Lu-
cernæ* (pag.18.) post effusam in illos, parum
decenter, bilem, illis verbis honestæ men-
tis indicibus: *Sed intra terminos modestiæ.* At
hos *terminos* quantum transgrederis, in *Pa-
noplo* tuo (pag. 82.) dum disertis verbis, tui
moniti oblitus, ita declamas: *Quicquid est
tuarum, siue è stoa, siue è Peripato argutiola-
rum, non paribus sophismatum strophis, & in-
uolucris diluam; sed scommate vel è stabulis,
vel è triuiis petito.* In hâc quidem argumen-
tandi ratione spagyricâ, cedimus tibi pal-
mam. Nam, vt ille ait, *Contendere durum est
Cum victore.*

5. Ac sic vel non tutum fuerit, vel non o-
perę-pretium, aliquot alia capita librorum
tuorum persequi, quibus honestæ tuæ E-
ruditioni maculã inussisti, non facilè eluen-
L dam

Sect. 13. Io. Ern. Burg. dam, nisi honestâ *Palinodia*, quam feliciter tibi prȩiuit vir & doctissimus, & tibi, vel teipso iudice, amicissim⁹. Coniectas, scio. Ego non ita multo post clarè tibi illũ nominabo nec sine proprio ipsius testimonio. Sed capitũ, quæ iam dicebam, indiculum tantum tibi hic ponã, omissa longiore tractatione: quoniam pleraque omnia in Goclenij mei confutatione vel iam iacent, vel iacebunt

Obscuritatem, & *Difficultatem* tuorum inuentorum inculcas; in quo astutiam tuá notamus. Illâ enim, vt velo, tectus lates, aut latere speras. Si intelligi nolebas, multo rectius tacuisses.

Secreta tua haberi vis, nec vulgari profanis, scilicet. Cur ergo libros scribebas? Et quid sunt nisi fucus, tum Lucerna tua, tum Panoplia, quibus nemo vti queat?

Malignè censeat quis, te & *Obscuritatem*, *difficultatemq́*, prætendere, & petere *silentium*, in *Lucernâ* potissimum, quam sine magno vel verborum, vel apparatus circuitu clarè concinnare docet *Paracelsus* tuus, oleo vel ex sanguine, vel ex *stercore*, distillato. Tu nimium apparatum adhibes ad rem tam facilem, tam olidam.

6. Minus tamen est (ne te grauius accusare videar) quam primus libri tui aspectus præ se ferat. Nam argumenti ieiunitate coactus.

actus, fecisti, quod Goclenius: Paucissima propriè ad rem; plurima extra rem attulisti. Quod idem etiam in *Rediuiuo* tuo fecisti. Sect. 13. Io. Ern. Burg.

Illud pessimum, quòd varia vndiq; congerendo, quæ parum ad rem faciant, superstitionibus illis tuis, vt sic dicam, *Capitalib.* alias aspersisti. Itaq; cum *Lucernas* concinnares, *Arma* cuderes, interea *Goclenianam Ollam, vnguine* addito, *impraegnasti: Patauinam vrnam* approbasti, nihili pendens, ipsammet litteratam de se cecinisse, se esse

PLVTONI SACRVM MVNVS ——

At non malè te monuerat laudator tuus, aureum nomen, *Goldmannus*, dum monet;

Vrbs Pataua Olibij ne iactet FICTILE FICTVM.

Quid, quod *Characteres* quosdam reijcis, & prudenter damnas; & interea alios nihilo minus Diabolicos, admittis & probas? Mitto alios. At per fidem tuam, quomodo tibi persuadere potuisti, abesse execrandam superstitionem ab illo *Charactere*, qui *in Circulo descriptus Muscas glomeratim conuolantes congregabat*? Scis, *Beelzebub* esse *Deum Muscarũ*? hic illas congregabat, non vanissimus *Character*. *Nihil ille nec ausus, Nec potuit* - Si persistis in errore, vide, ne præter famã, etiam Patriam amittas, & *Accaronita* fias, pro *Palatino*: nam BEELZEBVB

 fuit

aperte vnam(ex delirijs, lib. de LVNATI-CIS *Paracelsi* LVNATICISSIMI) quę BRVTAM CREATVRAM HOMINEM EFFICIT. Talis fuerit *Paracelsus*. Tibi ominari nolim, & nemo non brutus sibi optet.

Ponis *Animas* in iis quoque, quæ vulgo inanima habentur, vt in *stellis*, & in ipso *mundo*. Error est pridem explosus.

Porro *Cura morborum Magnetica*, quam Biolychnio adiungis, coniuncta *Cura Vulnerū Magnetica*, facit, vt frustra sint omnes Medici, omnes Chirurgi, omnia medicamenta, omnia emplastra. Non appono modum, ne quis ex me discat, quod in *Bombasto*, & in te serio detestor. Quod dixi frustra fore illa, hinc intelligi licet. Goclenius sanat *Vulnera citra vllum dolorem*, & *remedij applicationem*: Tu facis, vt *morbi nulla potione medica*, *aliisue sumtis Pharmacis sanentur*. Quis igitur malit molestias, sumtus, dolores, incertam curationem?

Verbis tribuis mirabiles effectiones, etiam longo post tempore, quam transi[...] Verba das.

Imaginationem, *&* *Ph*[...] posse fingis, etiā in alie[...]

multos annos. Phantasticum est. 8. Sat mul- *Sect. 13.* ta de Parergis. Princeps Argumentum in *Io. Ern.* *Lucernâ*, tibi ipsa *Lucerna*, *iugiter viuens* *Burg.* *cum eo, cui accenditur Mystice*, inquis. Miserum *Mysterium*, cui *Mystes* nō alius, quam illusor Diabolus, vt & huic *Lucernæ Sinensi*. An. 1610. in Sinarum vrbe Nanciana (narrant Religiosi homines, qui ibi degunt) *Lucerna* erat similis tuæ, quæ vel nō extingueretur, vel extincta, etsi ægrè, mox, nullius adminiculo, recens conciperet incendium. Ad eam visendam, cum pueri aliquot conuenissent, litterarum studiosi, plerique Ethnici, conuersi ad quendam Christianū, Antonium nomine, æqualem suum, Heus tu, inquiunt, iactas *Religionem* tuam *Christianam*, Agedum, eius præsidio hanc *Lucernam* extingue, sodes. Puer annuens, & signo Crucis muniens sese, facilè extinxit. Sed Cacodæmonis operâ cum redaccenderetur, indignatus Neophytus, ridentibus cæteris, ita eam denique extinxit, vt frustra essent, quo[illegible] cam[illegible]minare conarentur. Cre[illegible]re tuam, si vsquam[illegible]

9. S[illegible]Bu[illegible]spero t[illegible]ut, si[illegible]pse [illegible]*nes.* Non

Sect.13. Io. Ern. Burg. *Iterum hic aspirandum, & inspirandum operi Martialiter:*

Contra præsente vt nequeat consistere mēte.
Irrita tela dabis, quicunq; minabere nobis,
Obuius his armis, quiq; ibis, abibis inermis.

Hic Martialiter, vt poteris, iterum inspirato, & repetitis inter Pyracmonas, numeris, fortiter ingemina:

Hac veluti flammâ mollescit Martia lamna:
Hoc veluti flictu Electrū durescit, & ictu:
Sic quoq; mollescant, & pectora dura liquescant,
Præq; metu rigeant, pauidoq; tremore fatiscant.

Et talis quidem est, inquis, *ab Imaginatione Martialis inspiratio, cuius nemo vires refutat, nisi qui in omnibus Arcanis profanus Hospes est.* Ita tu.

12. Ægrè mihi persuadeo, te hæc legere, vel audire sine pudore. Ego quidē neminē adhuc inueni, quin *rideret ad vecordiā, ringeretur ad impietatē*. Non attendis, cui illam ferream, vt sic dicam, *Impenetrabilitatē* attribuas? cui? Nempe tuæ *imaginationi*, quæ *somnio* est quā simillima. Cui? *Voci*, quæ est *momētanea aeris percussio*. cui? *aspectui*, qui fit non *emittendo* quippiā, sed *admittendo*. Postremo, cui? *aspirationi, inspirationi, anhelitui.*

tui, qui, quid aliud eſt, quam *fumus* quidam à pectoris foculo protruſus? De his tamẽ tu agis, tanquam ſi ſint *fuſile* aliquod *Electrum*, quod reliquis Metallis miſceatur, iiſque potiſſimam vim tribuat. Fingunt fuiſſe neſcio cui Ferream Vocem. Tu multo plus dicis, nec fingere videri vis. Nam dum loquêris, erunt verba tua non ἔπεα πτερόεντα, (vt aliis hominibus, atque adeo Heroibus, ipſiſque Homericis Diis) ſed tamquam ſi Sect. 13. Io. Ern. Burg.

—fluat Æs riuis, Auriq; metallum
Vulnificuſque Chalybs vaſtâ fornace liqueſcat.

Et tamen *qui* ingentes has *vires refutat*, *Profanus hoſpes eſt*. Equidem in talibus *Sacris* non inuitus ſim *Profanus*. Sed iam ſat multa tecum, Burggraui, ſi prius & LVCERNÆ tuæ, & ARMORVM concinnationem tuis ipſius verbis, vt pulcro compendio, concluſero. In Nuncupatoriâ tui Biolychnii pag. 21. loqueris de tui ſimilibus, id eſt, vt ego interpretor, de quibuſdam *Pſeudo-Alchymiſtis* in hunc modum: *Magni Oſtanis hæredes ſunt illi ſpagyri, qui* VVLCANO (Diabolus hic eſt) *Artium omnium Inuentori* (ſic hic Diabolus Diuinitatem ſibi vendicat) *tam chari ſunt, vt eius beneficio* (vide cuius tu & Goclenius ſitis Beneficiarii) *quidlibet penè educant, è quolibet.* Ve-

Sect.13. Io.Ern. Burg. *At non istud vi occultâ, & contactu Incorporeo*(necessariò hic Diabolus implicatur, qui haud dubiè incorporeus est) *Magnetico fieri, etiam qui non Indocti habentur vulgo, contendunt*. Paullò post: *Cætera verò, quæ adhibentur, cæremonias esse confictas in speciem, & delusorias*. Nihil verius hoc sensu *non Indoctorum*. Atque vtinam tu *non indoctus* (talem te agnosco) his accederes. Sed procul te abesse ostendis, dum subdis: *Falsi sunt, & Infelices*. Infelix Burggraui! Pluris facis *Goclenium*, ne Grammaticæ quidem gnarum, nec periodum Latinam scribere doctum, quam non pudendo furto ex Lipsio describat, quàm viros *non indoctos*? At si rationem saltem aliquam afferres. Nihil tale. Quin potius pro omni ratione,

4. INCREPATIONES acres adhibes, & Erudito homine indignas. Vt illâ ipsâ pag. 85. *Miseri Naturæ plagiarij, & Scholasticarum gerrarum crepitacula*. Et in Lampade pag. 95. *Erunt forsitan, qui de fastuosis superciliosorum quorumdam Philosophastrorum subselliis prosilient* .. Modestè, Burggraui. Non meministi, te Illustrissimum *Iulium* Herbipolensem Præsulem, in tuâ *Nuncupatoria* laudasse, præter cætera, à *Prudentia & Sapientia*? (pag. 25.) Atqui Magnus hic Princeps ad suam *Prudentiam, & Sapientiam*

tiam pertinere existimauit, eiusmodi Viros in Academiæ suæ subsellijs collocare, quos tu contumeliosè *Philosophastros* vocas. Iidem tamen (pagel. 96.) *Anseres* sunt tibi, *Olori* scilicet, qui meros *Vniones* canis. Parum dico, dum te *Olorem* dico, *Suffridus* Poëta tuus, Spagyriæ Sirenophœnicem te prædicat. Equidem non inuideo. Sed parum dulcis tibi cantus est, dū Philosophos appellas, qui *Veteris* Philosophiæ retinentes, tibi ac tui similibus *Spagyricam* relinquunt. Monueras teipsum in Præfat. *Lucernæ* (pag. 18.) post effusam in illos, parum decenter, bilem, illis verbis honestæ mentis indicibus: *Sed intra terminos modestiæ*. At hos *terminos* quantum transgrederis, in *Panoplo* tuo (pag. 82.) dum disertis verbis, tui moniti oblitus, ita declamas: *Quicquid est tuarum, siue è Stoa, siue è Peripato argutiolarum, non paribus sophismatum strophis, & inuolucris diluam; sed scommate vel è stabulis, vel è triuiis petito.* In hâc quidem argumentandi ratione spagyricâ, cedimus tibi palmam. Nam, vt ille ait, *Contendere durum est Cum victore.*

Sect. 13. Io. Ern. Burg.

5. Ac sic vel non tutum fuerit, vel non operę-pretium, aliquot alia capita librorum tuorum persequi, quibus honestæ tuæ Eruditioni maculā inussisti, non facilè eluen-

Sect. 13. Io. Ern. Burg. dam, nisi honestâ *Palinodia*, quam feliciter tibi prȩiuit vir & doctissimus, & tibi, vel teipso iudice, amicissim⁹. Coniectas, scio. Ego non ita multo post clarè tibi illũ nominabo nec sine proprio ipsius testimonio. Sed capitũ, quæ iam dicebam, indiculum tantum tibi hic ponã, omissa longiore tractatione: quoniam pleraque omnia in Goclenij mei confutatione vel iam iacent, vel iacebunt.

Obscuritatem, & *Difficultatem* tuorum inuentorum inculcas; in quo astutiam tuã notamus. Illâ enim, vt velo, tectus lates, aut latere speras. Si intelligi nolebas, multo rectius tacuisses.

Secreta tua haberi vis, nec vulgari profanis, scilicet. Cur ergo libros scribebas? Et quid sunt nisi fucus, tum Lucerna tua, tum Panoplia, quibus nemo vti queat?

Malignè censeat quis, te & *Obscuritatem, difficultatemq́,* prætendere, & petere *silentium*, in *Lucernâ* potissimum, quam sine magno vel verborum, vel apparatus circuitu clarè concinnare docet *Paracelsus* tuus, oleo vel ex sanguine, vel ex *stercore*, distillato. Tu nimium apparatum adhibes ad rem tam facilem, tam olidam.

6. Minus tamen est (ne te grauius accusare videar) quam primus libri tui aspectus præ se ferat. Nam argumenti ieiunitate coactus.

actus, fecisti, quod Goclenius: Paucissima propriè ad rem; plurima extra rem attulisti. Quod idem etiam in *Rediuiuo* tuo fecisti. Sect. 13. *Io. Ern. Burg.*

Illud pessimum, quòd varia vndiq; congerendo, quæ parum ad rem faciant, superstitionibus illis tuis, vt sic dicam, *Capitalib.* alias aspersisti. Itaq; cum *Lucernas* concinnares, *Arma* cuderes, interea *Goclenianam Ollam, vnguine* addito, *impraegnasti*: *Patauinam vrnam* approbasti, nihili pendens, ipsammet litteratam de se cecinisse, se esse

PLVTONI SACRVM MVNVS ——

At non malè te monuerat laudator tuus, aureum nomen, *Goldmannus*, dum monet;

Vrbs Pataua Olibij ne iactet FICTILE FICTVM.

Quid, quod *Characteres* quosdam reijcis, & prudenter damnas; & interea alios nihilo minus Diabolicos, admittis & probas? Mitto alios. At per fidem tuam, quomodo tibi persuadere potuisti, abesse execrandam superstitionem ab illo *Charactere*, qui *in Circulo descriptus Muscas glomeratim conuolantes congregabat*? Scis, *Beelzebub* esse *Deum Muscarũ*? hic illas congregabat, non vanissimus *Character*-*Nihil ille nec ausus, Nec potuit* - Si persistis in errore, vide, ne præter famã, etiam Patriam amittas, & *Accaronita* fias, pro *Palatino*: nam BEELZEBVB

fuit *deus* ACCARON. Sed aliquot adhuc tua σφάλματα annotemus. ... & 13.

Io. Ern. Burg.

7. Probas plures in homine *Animas*, & apertè vnam (ex deliriis, lib. de LVNATICIS *Paracelsi* LVNATICISSIMI) quę BRVTAM CREATVRAM HOMINEM EFFICIT. Talis fuerit *Paracelsus*. Tibi ominari nolim, & nemo non brutus sibi optet.

Ponis *Animas* in iis quoque, quæ vulgo inanima habentur, vt in *stellis*, & in ipso *mundo*. Error est pridem explosus.

Porro *Cura morborum Magnetica*, quam Biolychnio adiungis, coniuncta *Curæ Vulnerũ Magnetica*, facit, vt frustra sint omnes Medici, omnes Chirurgi, omnia medicamenta, omnia emplastra. Non appono modum, ne quis ex me discat, quod in *Bombasto*, & in te seriò detestor. Quod dixi frustra fore illa, hinc intelligi licet. Goclenius sanat *Vulnera citra vllum dolorem, & remedij applicationem:* Tu facis, vt *morbi nulla potione medica, aliisue sumtis Pharmacis sanentur.* Quis igitur malit molestias, sumtus, dolores, incertam curationem?

Verbis tribuis mirabiles effectiones, etiam longo post tempore, quam transierunt. Verba das.

Imaginationem, & Phantasiam magna posse fingis, etiã in aliena corpora, etiam in mul-

multos annos. Phantasticum est. 8. Sat multa de Parergis. Princeps Argumentum in *Lucernâ*, tibi ipsa *Lucerna, iugiter viuens cum eo, cui accenditur Mystice*, inquis. Miserum *Mysterium*, cui *Mystes* nō alius, quam illusor Diabolus, vt & huic *Lucernæ Sinensi*. An. 1610. in Sinarum vrbe Nanciana (narrant Religiosi homines, qui ibi degunt) *Lucerna* erat similis tuæ, quæ vel nō extingueretur, vel extincta, etsi ægrè, mox, nullius adminiculo, recens conciperet incendium. Ad eam visendam, cum pueri aliquot conuenissent, litterarum studiosi, pleriq; Ethnici, conuersi ad quendam Christianū, Antonium nomine, æqualem suum, Heus tu, inquiunt, iactas *Religionem* tuam *Christianam*. Agedum, eius præsidio hanc *Lucernam* extingue, sodes. Puer annuens, & signo Crucis muniens sese, facilè extinxit. Sed Cacodęmonis operâ cum redaccenderetur, indignatus Neophytus, ridentibus cæteris, ita eam denique extinxit, vt frustra essent, quotquot eam reluminare conarentur. Crede mihi, similem fore tuam, si vsquam ea extaret.

Sect. 13. *Io. Ern. Burg.*

9. Si ingenuus esse vis, mi Burggraui (spero te velle) non ægrè hæc *monita* feres, aut, si ita vocare lubet, has *censuras*. Censes ipse grauiter tuis libris aliorum *superstitiones*.

fuit *deus* ACCARON. Sed aliquot adhuc tua σφάλματα annotemus. — c. 13. *Io. Ern. Burg.*

7. Probas plures in homine *Animas*, & apertè vnam (ex deliriis, lib. de LVNATICIS *Paracelsi* LVNATICISSIMI) quę BRVTAM CREATVRAM HOMINEM EFFICIT. Talis fuerit *Paracelsus*. Tibi ominari nolim, & nemo non brutus sibi optet.

Ponis *Animas* in iis quoque, quæ vulgo inanima habentur, vt in *stellis*, & in ipso *mundo*. Error est pridem explosus.

Porro *Cura morborum Magnetica*, quam Biolychnio adiungis, coniuncta *Cura Vulnerũ Magnetica*, facit, vt frustra sint omnes Medici, omnes Chirurgi, omnia medicamenta, omnia emplastra. Non appono modum, ne quis ex me discat, quod in *Bombasto*, & in te seriò detestor. Quod dixi frustra fore illa, hinc intelligi licet. Goclenius sanat *Vulnera citra vllum dolorem*, & *remedij applicationem*: Tu facis, vt *morbi nulla potione medica*, *alijsue sumtis Pharmacis sanentur*. Quis igitur malit molestias, sumtus, dolores, incertam curationem?

Verbis tribuis mirabiles effectiones, etiam longo post tempore, quam transierunt. Verba das.

Imaginationem, & *Phantasiam* magna posse fingis, etiã in aliena corpora, etiam in mul-

multos annos. Phantaſticum eſt. 8. Sat mul- Sect. 13.
ta de Parergis. Princeps Argumentum in Io. Ern.
Lucernâ, tibi ipſa *Lucerna*, *iugiter viuens* Burg.
cum eo, cui accenditur Myſtice, inquis. Miſe-
rum *Myſterium*, cui *Myſtes* nō alius, quam
illuſor Diabolus, vt & huic *Lucernæ Sinenſi*.
An. 1610. in Sinarum vrbe Nanciana (nar-
rant Religioſi homines, qui ibi degunt) *Lu-
cerna* erat ſimilis tuæ, quæ vel nō extingue-
retur, vel extincta, etſi ægrè, mox, nullius
adminiculo, recens conciperet incendium.
Ad eam viſendam, cum pueri aliquot con-
ueniſſent, litterarum ſtudioſi, plerią; Eth-
nici, conuerſi ad quendam Chriſtianū, An-
tonium nomine, æqualem ſuum, Heus tu,
inquiunt, iactas *Religionem* tuam *Chriſtia-
nam*. Agedum, eius præſidio hanc *Lucer-
nam* extingue, ſodes. Puer annuens, & ſi-
gno Crucis muniens ſeſe, facilè extinxit.
Sed Cacodęmonis operâ cum redaccende-
retur, indignatus Neophytus, ridentibus
cæteris, ita eam denique extinxit, vt fruſtra
eſſent, quotquot eam reluminare conaren-
tur. Crede mihi, ſimilem fore tuam, ſi vſ-
quam ea extaret.

9. Si ingenuus eſſe vis, mi Burggraui (ſpe-
ro te velle) non ægrè hæc *monita* feres, aut,
ſi ita vocare lubet, has *cenſuras*. Cenſes ipſe
grauiter tuis libris aliorum *ſuperſtitiones*.

Sect. 13. Io. Ern. Burg. Non æquum feceris, si tibi credi voles, tam peregrina afferēti sine vllis *Rationibus:* maximè cum ipse id vltro prædices non semel. De ipsâ tuâ *Lucernâ,* en tua verba (pa. 127) *Experimentis hæc, & talia constant, non logodædalis ambiguarum rationum enuntiationibus.* Velim à te scire, si quiuis *Veneficus* de quouis suo *veneficio* idem diceret, quid illi obiectum velles? idem tibi obijcito. De eadem tuâ *Lampade,* clarius est tuum illud, p. 118. *Cur homine animâ agente, Lampas simul vitam, & flammam efflet, nō in promtu magis quidē meo iudicio sit expedire, quā &c.* At ego facile expedio, *Diabolus efflat, qui & aluit.*

10. Antequam *Lucernam* desero, notandum mihi horrendum sacrilegiū tui *Goldmanni,* qui hanc tuam Acherunticam *Lampadem* præfert diuinæ illi *ampullæ* quę *inexhaustum per tot iam secla, liquorem* seruat, & à Gallis summa cum veneratione seruatur. At nefarius hæreticus vetat eam prædicari, & ad te conuersus ait:

Æternam solus tu tradis Lampada mundo.

Quid dicam huic Adulatori? *Similes habēt labra lactucas.* Nunquam carmina pangat, nisi ad hanc *Lucernam.*

11. Sicut *Perpetuum lumen* præbet *Lucerna* tua, Burggraui, sic perpetuam tutelam *Armatura* tua. Id est, vel non præbet, vel

Dia-

Diabolo operam dante, præbet. Pręcipuum Sect. 15.
præsidium video tibi esse in Phantasia, & Io. Ern.
Verbis, quę vsque eò valida, & acuta habes, Burg.
vt ferrum, chalybem, Electrum penetrent, intraq; eius viscera se condant, & illud *impenetrabile* reddant. Ægrè mihi credetur, nisi tua hîc verba apposuero, quæ adhiberi vis ad *Armorum fabricam.* Pag. 105. ita præcipis: *Ad incudem, & fabricam stabis obfirmato animo, & Imaginatione fortiter eleuatâ, & affectu exaltato: tum voce iracundâ, aspera, infractâ, raucâ, minaci, atroci, hoc est, Martiali: tum oculis ad Basilisci obtutum intensis operi irradia, & Martialiter aspira tali Carmine:*

Auspicio Martis bene cedat Fabrica, & Artis.
Arma mihi cudo, celo aspirante secundo,
Quis possit duri vis nulla nocere metalli.
Sed pauor, & terror perturbet, mentis & error,
Hostem acie in cuncta, vt nequeat consistere puncto.

Mox addis: *Inspira fortiter, & anhelitu ei incumbe Martiali, repetitis, quoties operi congruum, Numeris:*

Vt lupus ignauos nocturnus territat agnos,
Vt timidus sæuos exhorret Dama Molossos:
Sic quoq; præcipitem incutiant hæc arma timorem.

 Ite-

Sect.13. Io. Ern. Burg. *Iterum hic aspirandum, & inspirandum operi Martialiter:*

Contra præsente vt nequeat consistere mēte.
Irrita tela dabis, quicunq; minabere nobis,
Obuius his armis, quiq; ibis, abibis inermis.

Hic Martialiter, vt poteris, iterum inspirato, & repetitis inter Pyracmonas, numeris, fortiter ingemina:

Hac veluti flammâ mollescit Martia lamna:
Hoc veluti flictu Electrū durescit, & ictu:
Sic quoq; mollescant, & pectora dura liquescant,
Præq; metu rigeant, pauidoq; tremore fatiscant.

Et talis quidem est, inquis, *ab Imaginatione Martialis inspiratio, cuius nemo vires refutat, nisi qui in omnibus Arcanis profanus Hospes est.* Ita tu.

12. Ægrè mihi persuadeo, te hæc legere, vel audire sine pudore. Ego quidē neminē adhuc inueni, quin *rideret ad vacordiā, ringeretur ad impietatē*. Non attendis, cui illam ferream, vt sic dicam, *Impenetrabilitatē* attribuas? cui? Nempe tuæ *imaginationi*, quæ *somnio* est quā simillima. Cui? *Voci*, quæ est *momētanea aeris percussio*. cui? *aspectui*, qui fit non *emittendo* quippiā, sed *admittendo*. Postremo, cui? *aspirationi, inspirationi, anhelitui,*

tui, qui,quid aliud eſt, quam *fumus* quidam à pectoris foculo protruſus? De his tamẽ tu agis,tanquam ſi ſint *fuſile* aliquod *Electrum*, quod reliquis Metallis miſceatur, iiſque potiſſimam vim tribuat. Fingunt fuiſſe neſcio cui Ferream Vocem. Tu multo plus dicis, nec fingere videri vis. Nam dum loquêris, erunt verba tua non ἔπεα πτερόεντα, (vt aliis hominibus, atque adeo Heroibus, ipſiſque Homericis Diis) ſed tamquam ſi Sect. 13. Io. Ern. Burg.

—fluat Æs riuis, Auriq; metallum
Vulnificuſque Chalybs vaſtâ fornace liqueſcat.

Et tamen *qui* ingentes has *vires refutat*, *Profanus hoſpes eſt*. Equidem in talibus *Sacris* non inuitus ſim *Profanus*. Sed iam ſat multa tecum, Burggraui, ſi prius & LVCERNÆ tuæ, & ARMORVM concinnationem tuis ipſius verbis, vt pulcro compendio, concluſero. In Nuncupatoriâ tui Biolychnii pag. 21. loqueris de tui ſimilibus, id eſt, vt ego interpretor, de quibuſdam *Pſeudo-Alchymiſtis* in hunc modum: *Magni Oſtanis hæredes ſunt illi ſpagyri, qui* VVLCANO (Diabolus hic eſt) *Artium omnium Inuentori* (ſic hic Diabolus Diuinitatem ſibi vendicat) *tam chari ſunt, vt eius beneficio* (vide cuius tu & Goclenius ſitis Beneficiarii) *quidlibet penè educant, è quolibet.* Veriſſimum

 riſſimum

Sect. 13. Io. Ern. Burg.

riſſimum de Te, fratribusq; tuis, iudicium, niſi quod illud QVIDLIBET tandem eſt NIHIL. Iam claudenti mihi hanc Sectionem, aurem vellicas, & obiicis pro vtroque tuo libro magnum nomen, magnum teſtē, Amicum tuum RARO VIRVM INGENIO, vt eum prædicas in Achille tuo, p. 55. Hic ille eſt, quem paulò prius dicebam, tibi prçiuiſſe nobilem Palinodiam, MARCELLVS inquam, VRANCKHEIM I.V.D. Cōſultiſſimus, Scientiarum, Linguarumque ſcientiſſimus, cuius eſt ad tuum *Achillem* ἐπίκρισις σοχαστική, & ad te Epiſtola, præmiſſa *Lucernæ* tuæ. De hoc, Burggraui, ne nimis tibi plaude. Ignorare non potes, eum *Religionem* mutaſſe, & *Catholicæ Eccleſiæ*, cuius per Baptiſmum, membrum factus erat, per hæreſin auulſus, ſeſe obedientem filium reddidiſſe. Sed addo alterum, ſi fortè ignoras. Idem cum hæreſin abiuraret, *raro* illo, quo illum eſſe dicis, *ingenio*, & iudicio (ſed in primis Diuinâ gratiâ cęlitus illuſtratus) vidit. *ſuperſtitiones* illas tuas, & ſimiles, ſibi relinquendas. Id vt liquidò, non tibi modò, ſed omnibus conſtet, & maximè *Pſeudochymicis*, deſcribam hîc Epiſtolam eius ad ARNOLDVM à BOECOP Societatis Noſtræ Religioſum, cuius *autographum* penes me habeo, quæ ſit vice *Palinodia*,

diæ, &, Augustini exemplo, *Retractatio* duarum illarum, quas dixi. Ponam autem, ipso Authore non nolente: quoniam aliter, minime probandi exempli res sit. Et quidem integram dabo, vti eam exarauit, ne nimiũ mihi sumpsisse videar in alieno opere, si quid meo iudicio truncauero. Quamquam quæ de Holtzemio (quem ego virum nullus noui) non magnopere ad meum institutum facere videantur. Quæ verò de me, ignoto prorsus, & hactenus non viso, nimis beneuolè aspersit, non agnosco. Sed audiamus ipsum. Sect. 14. Marcel. Vranckh. abdic.

SECTIO XIV.

MARCELLI VRANCKheim V. C. φλυαρολογίας *Pseudo-Chymicorum abdicatio. Epistola ad Arnoldum à Bœcop, Soc.* IESV.

Arnoldo Honorio à Bœcop τῷ παναρίστῳ ἀρχαιοτρόπως τῇ ἱερολογίᾳ ἐντρίβειν, καὶ εὖ διάγειν.

NON indelectatum me, Petrus Holtzemius Medicinæ Professor in Vbiorum Academia, dimisit facetâ illâ sui hellebori essentiâ: apud quem ipsa Euphrosine, Aglaia, Pasirythmie, Gelopœia, omnesque Charites sint inficetissimæ: qua Helleboropæus ipse nescio quas in me

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

me dicturus affanias, sibi ipsi corporis superiora purgauit, ne quid humoris melancholici, vel biliosi, ad domicilia vsque animi (vt Agelliana dicam Phrasi) redundaret, & lepores istos cum Gratijs perturbaret. Sed non lubet ἀντιγενεαλογεῦσιν, καὶ ἀντιφάρμακον *reponere. An isto, quo scribis casu,* ὦ ἀντάδελφε, καὶ δύο δή μοι τῶν γνησίων τ' ἀδελφῶν, καὶ ἀγαθῶν ἀντάξιε, *meum silentium vnius, itemq; alterius hebdomadis, tibi indicio possit esse, mei à tuo discrepantis iudicij, super editis olim in gratiam Burggrauij epistolis? Si compromittis in Paulum nostrum, cecidisti istâ tuâ coniecturâ.* Qui tacet, *inquit*, non vtique fatetur, sed tamen verum est, eum non negare. *Quod ciuilis Sapientiæ consultus ille videtur ex altioris scientiæ perito Siracho nostro hausisse, vbi ait:* ἔστι σιωπῶν, οὐ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν. *Si litteras non vnas repetis, vides in tuam sententiam me non abripi, sed ad nutum duci. Et quidem vtar auide istâ occasione, quâ superstitionum omnium Exuerrias parat edere Societatis vestræ Theologus, cuius Dissertationem de superstitione, Theologicam, ad me Kal. April. M.DC.XV. Augustâ Treuirorum ablegasti. quâ, vt ex vngue leonem, sic ingenium æstimo Viri illius acre & raram: qui stilo suo penitus Goclenium trasfixit, & reliquit occisissimum. Cuius ego modestiam pluribus hic non onero.*

Ipsa

Ipsa mihi oportunitas non potuit opportunius Aduenire ——

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

quam hoc viri, quod ais, institutum. præsertim cum aliquid publicè pro innocentiâ meâ dicendum sit aduersus libellum illum famosum, quẽ in me potissimum, vt colligo, edidit ille Medicus, qui cap. 1. vbi Christianus, prudens, & honestus vult haberi, me in Barathrum detrudit illorum, qui ex fraude, fallacÿs, mendaciis toti constant. & cap. 2. eumdem me videtur reiicere in secundum, quod statuit, genus hominum, cui non tribuit quidem nihil litterarum: sed à desperatione ad Medicinam iuisse ait, conuitiis multis multis. Imò verò mox in tertium genus hominum vult deportatum, quod DEVM *immemorem fraudis sperare, oblitum melioris famæ, res superstitiosas pro veris medicamentis, toti mundo, quod Apostatæ Iudæi circumforanei solent, obtrudere contendit: idq; eò loci, vbi hoc Ciceronis monitum sibi ipse præscribit; vt primò acerbitate careat monitio: dein' obiurgatio contumeliâ careat. Sed hoc ipso bilem sibi recolligit, quod irasci proprium sit Peripateticorum, adeò, vt qui non possit exacerbari, vir non sit. Quo impetu Peripatetico, eò processit, vt me inter illos errones abiicere, qui ex prosapia Caini, &c. titulo Doctorali illicitè gaudent, &c. nihil pensi habuerit. Cap. autem 8. non satis illi fuit, dice-*

re,

Sect. 14. Martel. Vranckh. Abdic. re, meas aures occlusas veritati: nec recordari, conscientiæ bene actæ vitæ memoriam esse iucundissimam: itemq; me (: ad instar sc. Phormionis illius ridiculum, qui coram Annibale, nescio quid de re bellicâ, disputauit:) arrogantiâ, & verborum meorum pompositate ebrium existimare, id mihi deberi, vt quicquid dixerim, aut scripserim, id ipsum, velut eruditum, omnes suspicere, & approbare: nisi vulgo persuadere satagat, me neque ius, neque bonum, aut æquum scire: tum vero & Dardanarium esse, καὶ κακοδαιμονοκρατούμενον, qui medicinam non diuinum, sed Magicum esse munus credat, &c. Quid agis, mi Holtzemi? loqueris non tantum ligna (vnde Gentilitium tibi nomē) sed & lapides, & cruces, & ignes, vbi ἰλιάδα τινὰ ἀσεβημάτων, καὶ καθαρμάτων in me declamitas. Quid ego contra? non agam tecum summo iure, quo intestabilis ex lege iubetur esse, imo vero capitali supplicio l. vnic. C. de fam. lib. plectitur, non tantum is, qui libellum famosum edidit, sed & is, qui inuentum non corruperit, vel igni consumserit, sed vim eius manifestarit. Age vero cum ab eodem Imp. Val. d. l. cautū sit, vt huiusmodi libellus alterius opinionē non lædat, & ego ἀπάθειαν tibi Peripatetico, vt apparet inexploratā seriò meditor, nō ex Zenonis, sed Catholicâ Christi disciplinâ edoct⁹, pœnâ talionis nō experiar. Imò verò iniurias,

rias, & si atrocissimas multas, ne quidē ad animū reuocaui semel, q̄ nec ciuiliter, nec criminaliter aduersus te agere cuperē. Ex satyrographo sine bile, & satyra, liceat mihi tuâ pace verū dicere: Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

Dilius Helleborum certo compescere puncto
Nescius examen. vetat hoc natura medendi.

Fidem tuam, mi Bœcop. non incuso virum, nec ad helleborum, quod est olim in Anticyrâ, citius meliꝰ properare iubeo. sed excuso: quia pronus est in affectum illū lapsus, ex Pindaro meo:

αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ
παρέκλαξαν καὶ σοφόν.

Vt enim oculus, in quem phlegma illapsum est, non perspicit; sic mens in quam affectus:

Fertur equis auriga, neque audit currus habenas.

In me fecit impetum? non magis succensebo, quam si impegisset in me cæcus aliquis. nec adeò sum delicatulus, vt malim à me repellere, quam in viam reducere. Firmiorem offendit, quam vt aurulâ quadam vocis inconsultæ inanissimâ & papyro impelli posset: armatiorem, quam vt pertingeret, quid dicam, penetraret? Vt Socrates, Diogenes, & alij olim Philosophiæ scuto: sic ego legis Euāgelicæ clypeo, illas res quas vulgꝰ pro intolerādis habet iniuriis, & ob quā Græci bellū Troianis mouerēt, vt autūni folia, reiicio. Si quid moueor, in hoc vno est, quod eiꝰ vicē doleo, qui isto suo de me iudicio tāgrauiter fallitur: cuius ego nebulas facile dissipo, vel perrumpo luce

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic. *luce istâ huius conscientiæ, cuius mihi testis* DEVS, *& tu, cui hæc scribo, cum paucis bonis, qui mihi theatrum hoc orbe toto augustius*

Ad ἀνακεφαλαίωσιν *Epistolæ, quam* Biolychnio *præmisit amicus quondam meus* Ioann. Ernestus Burggrauius, *cum redaccingo me, in hoc reperio versari me, vt pro Chrysopœiâ coner aliquid, &* θαυματοποιΐαν, *quorumdam admirer sine dolo malo. Imò verò crediderim licet, sic vulnus sanari posse citra remedii applicationem, vt morbum sanguinis deriuatione, virtute illâ, quam aiunt Chemistæ Magneticam; an idcirco Sexcentoplago nomen indetur mihi, aut verberea statua ero Holtzemio? Cætera enim facti, & sensus alieni sunt, quem ego præstare non teneor*

In EPICRISI, *quæ Achilli Rediuiuo præmissa est, pro Panoplia illâ Burggrauii, dico aliquid, &, secutus Platonicos, Arabes, & Italos quosdam, Ptolemæum, Aphrodisæum, Porphyrium, Artephium, Thebithum, Pomponatium, Mizaldum, tentaui nescio quid, contra Hippocratem, Galenum, Iureconsultos, & Theologos multos; ac potissimum contra diuinissimum Aquinatem, & Gregorium de Valentiâ: vbi contendunt, Imagines Astronomicas naturaliter ad nihil operari; easq; non aliâ, quàm Dæmonum malorum cooperatione, ad aliquem effectum, vi suâ quâdã pollere.*

quod

quod à me quo ductu consilioq; factum sit, ne Sect. 14.
molestum sit paucis intelligere. Marcel.

Incidit ante annos IIX. circiter in Bata- Vranckh.
uiâ, & ante annos VI. iterum, in Gallia, in me Abdic.
Ioann. Ernest. Burggrauius ille. & nescio quid ἀγλαΐσμάτος καὶ διακοσμήσεως à stilo meo petebat suæ Pyrotechniæ, & arcanis nescio quibus Eleusiniis spagyricis: quorum ille penes se κέρας ἀμαλθείας mihi persuadebat. Ego, qui virgulâ quâdam diuinâ, repertum mihi hominem opinabar, festinato aliquid σημειογραφεῖν, in Chaos illud Philosophicum, & in Apodyterium Naturæ Vniuersalis inhiare, omnia ex præscripto concinnare, nihil intactū relinquere. ille contrà mihi spem ex spe nectere, varia polliceri; quæ referre nihil attinet. Qui candidè, curateq; legit vtrumque Logismum meum, videt subito, nihil non tributum amicitiæ; superstitioni nihilum: nisi quòd re inexploratâ, superstitiosiusculè habui amicitiam, quam Germanus ille tum mihi deferebat, & ego nimium candidè accipiebam, cum debuissem antiquum illud cogitare, νᾶφε, καὶ μέμνασο ἀπιςεῖν. Quod, dum ageres Herbipoli, non te fefellit. Repete, sis, tuas litteras, quas Nonis Sextil. anni M.DC.XIII. ad me emisisti, & agnosce verba tua. Sed nec ego tam stolidus sum, vt iudicium illud tuū aliò traham, quā in gratiam Burggrauii tui, cuius amicitiæ

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic. ergo id te ingeniosè magis, quam ex animi sententiâ posuisse certus sum. *& apta numero meas, quas edidi ad te VI. Eid. Sept.* τοῦ θεανθρωποσωτῆρος *M.DC.XIII. agnoscis illa verba, quæ ex ijs exscribo?* ἐπίκρισιν illam, quam laudas? ago gratias, quod ames adeo, vt tuum illud alioqui solidum iudicium adeò in nobis sub amoris pondere vacillauerit. quod hoc vno saltem constans fuit, vbi meam ab Aquinate illo S^to^ reprehendis dissensiunculam. Tibi verò quid in mentẽ venit? Dic serio. Bithumne cum Bachio commissum putasse? an me Pygmæum cũ Hercule? Quid *me* χύτραν πρὸς πέτραν; Illud tamen si liceat pace Diui Magni, hactenus senserim; Imagines Astronomicas non pollere suâ vi, ex operatione malorum Geniorũ: sed influẽtiis modo cõmẽsurationis sociatos etiã effectus edere cõgruos. Quod si non est; haut pro istâc meâ opinatiunculâ seruos ad pilleum vocauero. Et odi ego

—ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν

ἐνσάτας illos, quos vitâ citius, quàm sententiolâ exueris. De me, verus es Delius. Sic argutari libuit in amici gratiam. *Plurium* ἀμοιβαίων, *quas vterque habemus, non recito argumenta, quibus idem, quod dixi, clarè adfirmo: nẽpe, quod nugas illas Chymicas, gerras germanas, & adepol lyras lyras, vt iã olim deserui, ita nunquam seriò adseruerim. cuius rei*

testem habeo te φερέγγυθον, quem nos dicimus omni exceptione maiorem. quod ego iurato iure in supplementum probationis illius semiplenæ porrò ausim confirmare Sect. 14. Marcel Vranckh. Abdic.

Pro Burggrauio, etsi quid agat iam triennium, quo à me abfuit, aut vbi agat, nòn habeã dicere, istud me sponsore, si tibi sum idoneus, habeto; nihil ipsum dolo malo pro superstitione tentauisse: sed hoc, quicquid est inusitatæ paraturæ, in Biolychnio & Achille, in vulgus editũ quo se quoq; posset Tollere humo. Facile venaturam naribus facis, quid rei sit reliquum.

Quod in meâ caussâ, vt ex te iam olim sciuisse autumo, sic ex me nunc istâ occasione, quam scribis, sciat peruelim Eximius ille Societatis Vestræ Theologus Iohannes Roberti. quem vt par est, non laudo, quòd neque ipsi audire volenti sit, ac me dicere superuacuum. Cuius Viri vngue, & obeliscis, erratorum pœnas luat, quicquid est in istis schediis Alchemisticæ φλυαρολογίας; quã ego eo animo quem dixi, ante edi passus sum, quam itum est in sensum, & consensum Ecclesiæ vniuersalis ἀρχαιόπλαστον omnis veritatis. quam non videt, quotquot Circes istius Reformatricis, seu Trãsformatricis, Nouatrice tacti virgulâ, sic obbrutuerunt, vt non magis formæ pristinæ velint restitui, quàm Grillus ille, de quo est apud Plutarchum, qui rationibus ab Vlysse

Sect. 14. Marcel Vranckh. Abdic. *permoueri non potuit, vt in hominem redire cuperet. Vale, & hoc age, ne Burggrauius olim, & iam nunc fortean meus, cum Paracelso, Goclenio inter strygas, & Telchinas vapulet. VI. Eid. Octobr. Gregor. M. DC. XVI.* τὺς οἰκείυς φίλυς προσαγόρευσον ὡς ἀπ' ἐμῦ. *Zutuenia olim nostra*

Tuus ὁλοψύχως

Marcellus Vranckheimius

Hactenus Epistola magni illius Viri, & magni Amici tui, *Burggraui*, quem neque nunc amorem in te desinere vides. Lubet ex hoc amico benè tibi ominari. In Epistolâ ad te, præmissâ tuæ Lampadi, optat tibi initio εὐζωΐαν, & εὐπραξίαν. Spero fore, vt clemens ille DEVS, qui illum benigno oculo respexit, te quoque respiciat, & vtramque, Hæresi, & φλυαρολογίᾳ abdicatâ, tibi concedat. Nec abhorret à pio meo omine, quod εὐπραξίαν tibi vouet περὶ τὰ χυτικώτερα. Nam etsi id vocis accepit pro ea re, quam tum tractabas; longè tamen nobiliore intellectu accipi nihil vetat. Scis quo? Nihil est quod vel suauius animis nostris infundatur; vel ipsos animos & mentes, & corda nostra in DEVM diffundi promptius faciat, quàm ipsius DEI GRATIA, & CARITAS, quæ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρ-

καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. (Rom.5. 5.) Vtinam sic ampliter diffundatur in tuo Corde, vt ego opto in meo. Hoc tam ex animo voueo, quam illam ipsam gratiam, & caritatem mihi adesse, me roborare, & tandem ad illam *Gloriam* deducere, in quâ faxit Gloriosus ille DEVS, vt aliquando te videam, & tam felicem mutationem æternum gratuler. Amen.

Sect.15. *Actio in Dist.*

SECTIO XV.

Actio in Distans.

1. SAtis cum Burggrauio actum, Ad te redeo, Gocleni, quamquam à te non abij. Sed, quia pridem animaduerti, te non esse ex acutissimis, etsi alios *Bœoticos* vocare soles, ne me fortè tuo more vagari censeas; velim memineris, me Sect.11. enumerasse *Authores* aliquot, qui præ cæteris *Vnguentum* tuum *Armarium* probassent: idque eo fine, vt intelligerent Lectores, à talibus nihil admodum boni fluere potuisse. Ex iis cum essent *Paracelsus*, & *Burggrauius*, duabus deinceps sectionibus de iis breuiter actum est. Et quoniam posterior duobus libellis suis nihil habebat solidius authoritate *Marcelli Vranckheimij*,

Sect.15. *Actio in Dist.*

mij, Sect. 14. ea illi, & simul tibi, tuęque *Olla* ademta. Pergamus iam aliis rationibus ostendere tui *Vnguenti* impiam vanitatem.

2. PRIMA, & capitalis sit, hâc Sectione tractanda, Quod nullo modo vel NATVRA rerum patitur; vel hominis ingenium assequitur, vt fœtidum illud *Vnguentum* in hominem *procul absentem* agat, eiusque vulnus.

Scio, Quæstionē esse apud Philosophos, & Theologos, *Sitne aliquod Agens, quod in corpus Dissitum agat.* Sed & hoc scio, vulgo à pluribus, & sapientissimis in vtroque genere, id negari, adeò vt & *Angelos* velint adesse rei, in quam proximè agunt (id est, à quâ actionem inchoant) etiamsi nō necessariò adsint vel postremę eius parti, vel corporibus deinceps cohærentibus: & ipsum Deum proximè adesse omnibus rebus probent, ex eo, quod in omnes res agat. Hæc, qui accuratè tractata, & explicata velit, videat Nostrum *Franciscum Suarez* in Metaphysicis, tom.1. Disp.18. sect. 8. Me fusius de iis agere neque institutum patitur, neq; proposita mihi breuitas. Et frustra meo Goclenio hæc talia proponam, qui & disertè profitetur, se *Sensuales* Philosophos (: sic vocat, quotquot *Pseudochymicas* nugas nō sequuntur:) stolidos, & miserandos censere;

re;& hactenus in ſcribendo,& reſpondendo ſic ſe gerit, vt ſpes non ſit, eum decimam quamq; partem percepturum, eorum, quæ hanc in rem afferenda ſint. Tamen, quia omitti non poteſt, quin aliquid ſaltem breuiter indicetur, afferã Authores precipuos, & Argumẽtum, vt ſic dicam, fundamẽtale. *Sect. 15. Actio in Diſt.*

3. AVTHORES ſunt, Ariſtoteles, 7. Phyſic. cap. 2 & lib. 1. de Gener. ca. 6. iiſdemque locis Interpretes. Tum D. Thom. 1. par. q. 8. art. 1. & 3. contra Gent. cap. 68. Iiſdem locis Caiet. & Ferrarienſis, & alii. Capreolus itẽ, Durandus, Richardus, Albert. & vulgo omnes in 1. ſent. diſt. 37. Sed potiſſima Authoritas eſt *Diuinæ Scripturæ*. Hoc voluit magnus Doctor Gentium, apud Sapientes Areopagitas de DEO diſputans (: Act. 17. 27.:) vbi ait: *Quærere Deum, ſi fortè attrectẽt eum, aut inueniant*, καίτοιγε ὀ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Eum prope *nobis adeſſe* probat, quia *in nobis operatur*: ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, καὶ ἐσμεν, *In ipſo enim viuimus, & mouemur, & ſumus.* Item Pſalm. 138. cum dixiſſet Propheta, *Si aſcendero in cælum, tu* ILLIC ES, *ſi deſcendero in infernum*, ADES, v. 8. mox v. 10. ſubdit: *Etenim* ILLVC *manus tua deducet me*, ὁδηγήσει με, & TENEBIT *me*, καθέξει με *dextera tua.* Vides,

Sect. 15. *Actio in Distans.*

Lector, quam disertè DEVM mortalibus *Adesse* ostendit, ex eo, quòd in iis *Agit?* Atq; adeo significat nō *Acturum*, nisi ADESSET Et tamen stolidi erimus Goclenio, nisi credamus, *Ollam* eius etiam ibi *Agere*; vnde longissimè *Abest*. Quanto ego rectius: *Diabolus* in vulnus illud agit, in quod Olla, tanto interuallo remota, nihil potest: Ergo, vt olla abest, ita Diabolus adest? Tantum de Authoritate.

4. RATIO verò potissima ea mihi esse videtur. Quòd cum *Operari* sequatur ad *Esse* (vt Philosophorum phrasi vtar) vbi *Esse* non est, intelligi nequit esse *Operatio*. Sicut enim quod planè non est, nihil omnino agere potest; ita quod Constantinopoli, quod in Conclaui tuo, quod ad vulnus tuū non est, ἀδυνατον est, ibi operationem suā exercere. Intelligendum autem, debere Agēs adesse *immediatè immediatione suppositi*, ei Subiecto, in quod primum recipitur Actio, siue proximæ eius parti. Vt cum Lucerna aërem illustrat, necesse est, lucernæ flammulam, à qua Lux diffunditur, proximam aëris partem immediatè attingere. De immediatione porrò, quam vocāt *virtutis*, nulla est difficultas. Fatentur enim omnes, Agēs sic immediatè attingere quoduis patiens, in quod agit, quantumuis sup-

posito

posito sepositum. Sed hæc immediatio nunquam est sine illâ priore. Hæc doctrina adeò est certa, vt ille Argumentis alioqui redundans Aristoteles, satis tamen putauerit, eam sine omni Argumento ponere, contentus EXPERIENTIA, quæ in rebus Naturalibus mille rationum instar obtinere debet. Hinc etiam consentiunt omnes, sicubi VACVVM esset, nullam in remotum corpus patrari posse Actionem quòd videlicet deesset, quod Actionem immediatè reciperet. Hinc vbi corpus occurrit, incapax Actionis, aut Effectus, cessat Actio, quæ alioqui deinceps in dissitum corpus facile ferebatur; solum, quia id corpus Actionem recipere, & propagare non potest. Exemplum clarum est, si Ianuam obijcias lumini, quod à Lucernâ, Cessat enim Illuminatio. Sic Lunæ corpus Soli obiectum Eclipsin nobis parit. Sect. 15. Actio in Dist.

5. Cum autem Creata omnia FINITAM quandam vim obtineant, & alia alijs maiorem, minoremue; efficitur, vt aliorum vlterius pertingat Actio; aliorum breuioribus terminis coerceatur. Philosophi vocant cuiusque SPHÆRAM ACTIVITATIS. Hinc maior ignis maiorem aëris portionem calfacit, maiorem lumine collustrat.

Sect. 15. *Actio in Distans.* Illud etiam addendum, quòd supra tetigimus, *Cælestia* corpora, vt tanto nobiliora, & ab Authore suo eò creata, vt *praeessent diei & nocti* (Gen. 1. v. 16.) alijsque modis Inferioribus prodessent; ad id viribus quoq; ab eodem summo DEO, donata fuisse amplioribus, & qualitatibus eo, vt ita dicam, *Regno* dignis. Itaque Sol, quantumuis sit dissitus, tamen *non est, qui se abscondat à calore eius*. Psalm. 18. 7. Habent item eadem Corpora *Sphæram suæ Actiuitatis* multo ampliorem.

Nihilominus etiam ipsa, lege illâ tenentur, quam dixi, vt agere in aliud non possint, nisi proximè attingant id, vnde agere incipiunt. Et quidem id intelligendum de *præsentiâ & contactu corporeo*, vbicumque agens *corporeum* agnoscitur.

6. His ita positis, tanquam certissimis, sunt quædam circa Ollam Goclenianam, quę nemo intelligat, aût intellecta figmenta nemo probet. Proponā distinctè pauca.

I. Fatetur Ollifragus, *Nullam Actionem naturalem fieri, nisi agens vel corpore vel virtute, vel qualitate aliquâ, rem, quam efficere vult tangat*. Synar. p. 196.) & tamen *Vnguentum curat vulnera sine Remedij Applicatione*. Gocleni, *Ollifragium* facis. Facilius euaderes, si dixisses sine *Vnguenti* applicatione.

II. *Non*

II. *Non potest Physicum agens* (inquit idem, Vng. pagel. 90.) *agere in extremum, quin prius agat in medium, cum omnis actio Physica agat per contactum.* Porrò Vnguentum, vt PHYSICVM agens venditat Myropœus pagel. 2. vbi pollicetur, se facturum, vt *apparcat* NATVRÆ *admirabilis maiestas.* Vnde & *in Medium agere debet, & per* CONTACTVM. Quod etsi ego non deducam, ipse disertim ponit pag. 94. *Inter telum obligatum*, ait, *& Vulnus* CONTACTVM *fieri nemo inficiaturus est.* Et tamen immediatè post: *Cum principiorum hic actio* CORPOREA *non sit*, CONTACTVM CORPOREVM *etiam requiri opus non est.* Nouum *Ollifragium.* Sect. 15. *Actio in Dist.*

III. SPHÆRA ACTIVITATIS huic fœtori assignatur, cui, exceptis corporibus Cælestibus, omnia agentia Naturalia meritò inuideant. Quodnam Agens nouimus sub cælis *Igni* violentius? Tamen, redeat Troianum aut Saguntinum incendium, ardeat quicquid est vsquam Syluarum, nunquam tanta flammæ fuerit rabies, nunquam sea vis, vt, non dicam vrendo corrumpere quicquam possit; sed modicè calfaciendo fouere, quod vel modico miliari distet. Et tamen

(proh

Sect. 15. Actio in Dist. (proh *vnguenti Armarij* vim martialiter armatam !) Ollæ Gocleniæ coagulum, VNVM, DVO, vel PLVRA MILIARIA *vulneratum absentem sanitati restituit* (vng. pag. 2.) Concinit Burggrauius in Achille, pag. 84. vbi ægrum ponit PLVRIMORVM *milliarium interuallo dissitum.*

———*Credat Iudæus Apella*,
Non ego.———

Frustra mihi videor quid contra hæc dicturus: quoniam posuisse, satis refutasse est

7. Et quid opus pluribus disputare? Omnes eiusmodi *Hecebolias* actiones, tamquam *Diabolicæ Magiæ* compertas, damnauit pia, prouida, & erudita Antiquitas, & Plurima eiusmodi apud *Agrippam* lib. 1. & 2. Occul. Phil. quis pius, aut prudens sine stomacho legit? Ne illud quidem, quod sibi ait, cum *Tritemio* fuisse commune, vt *absenti, quantumuis procul*, animi sui sensa, nescio quo occulto scilicet Mysterio posset aperire. Quâ in re, cæterisque damnatæ, & meritò damnandę Steganographię nemini cordato homini ferendis superstitionibus, frustra eumdem Tritemium purgare conatur nuper Archimandrita quidam; si modo ex SCRIPTIS Scriptor iudicandus est. Nam animum nouerit ille καρδιογνώστης. Quis item dubitet, non nisi veneficum esse,

se, quod Nider in formicario refert, improbâ bestiolâ sub domus limine abditâ, factum esse, vt honesta materfam. septies abortiret, itemq; omnia eiusdem fœminæ pecora? Simili ratione Veneficæ, quamuis procul à Vaccis, *Lac* eis *subducere* solent, teste Grillando. Nec dissimile, quod testatur Io. Beetzius Carmelita de altera, quæ effecit, vt *alienum frumentum* per fistulam, quam manu tenebat, in *suum solarium* illaberetur. Audiuerat de hoc maleficio Latinus Vates, qui Sect. 15. Actio in Dist.

——— *Satas aliò vidit traducere messes.*

Vetuit idem Lex XII. Tabb. *Neue alienam segetem pellexeris.*

8. Sunt itidem *Magi Heceboliÿ*, & Goclenij cognati, qui *Imagines* fabricantur, easque vel compungunt, vel exurunt; sicque *absentibus* certum afferunt exitium. Vide Zonaram, tom. 3. de Imagine Simonis Principis Bulgariæ. De altera Ludouici Regis Galliæ, Genebrardum lib. 4. Chronologiæ; De Duffo Scotiæ Rege, Hectorem Boët. Notum hoc Diabolicum inuentum Ouidio, qui de Medæa:

Deuouet ABSENTES, *simulacraq; cerea fingit,*

Et miserum tenues in iecur vrget acus.

Sic Horatius *Saganæ*, & *Canidiæ* facta enarrans:

Lanea

Sect.15. Actio in Dist.

Lanea & Effigies erat, altera cerea, maior Lanea ———

Addit, *Ceream* illam, vice illius, cuius erat imago, malè habitam, ac deprecatam supplicia.

Cerea suppiciter stabat, seruilibus, vtq; Iam peritura, modis ———

Scelerati nimirum latrones hi tales *Iconopœi*, & nequiores publicis viarum insessoribus. *Paracelsus* verò, *Magus* quidẽ non minus, quam illi, & deceptorum item spirituũ mancipium; sed hâc in re tolerabilior, quod vt supra vidimus (Sect.12. Prop.12.) *ægroti Imaginem ceream* confici & ipse iubet, & *in ignem conijci*, sed vt Ægrotum *liberet*, non *perdat*. Vbi iure dubites, quomodo misera *cera* eumdem in modum conformata, & eodem liquata igne, *alterum sanet, perimat alterum*. Sed mirari desine. Neutrum facit *cera*; *Diabolus* vtrumque. Neque dubitandum, quin *Goclenianum vnguentum* æquè Vulnerato homini occidendo fit, atq; excitãdo, si quis pacto interposito, ita cum Cacodæmone conueniat. Et nouit Deus, quid aliquando fiat.

9. Quod si quæras, Cur tandem dæmon eiusmodi in res *absentes* operari videri velit? (videri, inquam, nam reuera reipsa *præsens* adest, si quid operatur) Responsio est in promptu, vt rei *nouitate* tanto plures, tam-

quam *miraculo* attonitos, seducat. Sed illud Sect.15.
preterea aduerte. Semper diabolus omnib. *Actio in*
in rebus fuit Dei, & Christi *simia*. Pleni sunt *Dist.*
SS. Patrum libri hâc obseruatione. Maturè
incepit hanc sacrilegá affectationem, cum
cæli adhuc incola perniciosum sibi illud ia-
ctaret: *Similis ero Altissimo* (Isa.c.14. v.14.)
De hâc *Dæmonis minica* elegantem libellũ
scripsit Illustris vir *Henricus a Monte-acuto.*
Cũ igitur sciret, *Centurionis filiũ* à Christo
absente sanatum (Matt.8.13.) ne quid minus
habere videretur, hoc sordidum Vnguen-
tum teterrimus Pharmacopœus commen-
tus est. Alioqui, dic bonâ fide, Rodolphe
Gocleni, cum *Vulnus* ipsum in promtu est
(neque enim semper vulnerati absunt) cur
eo omisso mutum, & brutũ *telum* inungas?
vel hoc solum ostendit, meras esse *impostu-
ras*, & circumforaneorum Magorum ludos.
Atqui, inquis, hac ratione sanatur vulnus *si-
ne dolore*. Ad pueros cũ istis nugis, Gocleni,
qui tibi credant. Infrà fortè iterum de hoc.

10. Redeo ad illas diaboli actiones, quas
procul iaculari se iactat. Earũ duo exempla
vulgo non omnibus nota, produco, easque
hodieque vigentia, non minus, quam *Vn-
guentum Cacodæmono-Goclenianum*. Alterũ
apud *Turcas*, apud *Sinas* Idololatras alterũ.
Prius narrat *Bartholomæus Georg. Hungarus*
pere-

Sect.15. *Actio in Dist.*

peregrinus Ierosolymitanus, tredecim annorum apud eosdem Turcas, seruitute perfunctus. Extat eius libellus Antuerpiæ editus, anno Christi 1544. typis Copenij, & Carolo V. Imp. dicatus. Verba eius, vbi de *Incantatione Turcarum* loquitur contra Christianos seruos fugientes, sunt ista: *Habent* (Turcæ) *quoddam genus Incantationis, quo inuitos retrahunt. Nomen serui in schedulâ scriptum suspenditur in tabernaculo, vel domicilio serui: deinde diris verbis, & deuotionibus illius caput impetunt. Deinde fit vi Dæmoniacâ, vt fugiens putet sibi in itinere vel leones, vel dracones incurrere, vel mare, vel flumina contra se exundare, vel omnia tenebris nigrescere; ijsq; terriculis repulsus ad herum redit.*

Sinense colligitur ex impiâ, & planè *Caluinisticâ* opinione improbissimi *Eunuchi Sinensis*, qui cum sarcinulas *P. Matthæi Ricij* societatis IESV Sacerdotis *scrutaretur*, *Nullâ re magis, quam Christi in cruce pendentis* EFFIGIE *visâ, excanduit:* (Vide, Lector, in homine *Gentili* animum *Caluinistæ*) *criminabatur, id spectrum ad Regem carminibus tollendum, proculdubio constructum. Cui enim videri possit, eam rem vsum aliquem habere alium, quam veneficiorum imposturam?* Ita ad verbum P. *Nicolaus Trigautius*

gantius noster, ex ijs locis redux (Expedit. Sin. lib. 4. cap. 11.) Planè hinc intelligimus, etiam apud illam Gentem, *Imagines*, eò comparari, vt *Absentes*, ijs excruciatis, interficiantur. Nimirum Diabolus vbique Diabolus est, semper sibi similis: &, quod pridem profitebatur, adhuc facit: *Circuit terram, & perambulat eam.* (Iob 1.7.) Sect 15. Actio in Dist.

11. Neque verò pensi quicquam habet, sumatne ad istas *Imposturas* suas perficiendas, *Imagines, Characteres, Verba, Vnguenta, Lucernas.* Hoc vnum quærit, vt seducat; quod si assequitur, satis est. Quod de LVCERNA tango, præteriri hoc loco non debuit. Nam insigne exemplum est *Præstigiarum Diaboli*, in procul *Dissitum* se agere fingentis, *Lucerna* illa *Burggrauiana*, de quâ sunt illa portentosa deliria in Biolychnio, pag. 89. & 90. *Incensum semel* (Lumen) *ardet iugiter, quoad homo ille, e cuius aptatur sanguine, vitalem ducit spiritum, atq; eodem, quo eumdem efflat ipse, horæ siue momento, siuè punctistitio, simul cum eo extinguitur.* Magnum hoc: sed non satis. *Scito insuper*, inquit, *si flamma luculenta est, eleuata, tranquilla, & immota; nihil homo iste, quod vel corpori, vel animo graue sit aut molestum, sentit: Sin verò secus habeat, & assurgens flamma variè scintillet, aut depressior sit aut nubi-*

 losa,

Sect.15. *losa, & torpida; indicium tibi anxietatis, tri-*
Actio in *stitiæ, cæterorumque Pathematum esto. Per-*
Dist. *petuo enim ex congenitis Microcosmi influxibus astralibus, ac naturalibus inclinationibus, flamma ista pro statu, & habitu istius hominis, siue prospero, siue aduerso emicat, & spectandam sese præbet.* O tetram, & Infernalem *Pyromantiam!* quæ vel *flammam*, vel *Lythnopœum* flammæ Artificem *Deo cordium scrutatori* æquat. Quid enim minus facit, qui procul dissitus, hominis, non modo *vitam*, & *mortem* cognoscit, verum etiam intimi animi *affectus*, & *Pathemata*? Mi *Burggraui*, quod ante rogaui, iterum rogo, Resipisce. Nec magis probanda, quæ de *Morbis* vel in *Animal*, vel in *frutices* transplantandis doces pag. 129. & 138.

12. Sic Iudæus alicubi in Germania Infantis ægroti *intimam tunicam* defodi in terram iubebat; & ea putrefactâ, morbum auferebat.

Sic *Erucæ*, olerum pernicies, necari perhibentur, si vna *fumo* perimatur, & nescio vbi suspendatur.

Sic *Verrucæ* curantur, si totidem cuiusdam leguminis grana, certo panniculo inuoluta, & in viam coniecta, certo tempore ab aliquo inuenta, tollantur. is enim simul Verrucas sibi habet.

Sic

Sic meus Goclenius, *Phantasiâ, & Imaginatione vim sanatoriam à Telo ad vulnus deducit* (vng. p. 88. 89.) *Sect. 15. Actio in Distans.*

Sic idem, miseris *Ranis oculos ante Solis ortum eruit*, easque cæcas *in aquam dimittit*, vt *Tertianas febres* sui Patientis curet (vng. pag. 18.)

Sic idem, (ibid.) *viuum Cancrum, Præsegminibus Vnguium febricitantis* onerat, & in *aquam fluentem* proijcit, vt simul *febrim* mergat.

13. Quid dicam de sacrilegâ audacia Illius, quem testatur Marcellus Vranckheimus (Epist. Biolychnio præmissâ, pag. 54. additâ correctione Erroris, vt in fine libr.) *in cuiusdam Instrumenti indagationem curâ & cogitatione abire, & se reperturum sperare, quo extra Horizontem nostrum, in auerso Hemisphærio, vltra finitorem Hemisphæriorum, in Lunæ globo, ceu speculo obiectas, & suis quibusque limitibus distinctas* REGIONES, *velut* AD OCVLVM *intueri, & quid rerum in ijs de grauioribus* MOTVVM MVNDANORVM MOMENTIS *geratur* &c. POSSIT OBSERVARE. Bone Lector, non videtur tibi hic aspirare ad consortium magni Prophetæ *Elisæi*? de quo Syrus ille ad Dominum suum; *Elisæus Propheta, qui est in Israel, indicat Regi Israel omnia verba,*

Sect. 15. Actio in Dist.

quacunque locutus fueris in Conclaui tuo. (4. Reg.c.6.v.12.) Imo manifestè maiora appetit hic *Dædalus*, qui non scrutatur secreta vnius CONCLAVIS, sed REGIONVM AVERSI HEMISPHÆRII. *Marcellus* in gratiam Amici tum scribens, ait, si excogitauerit hoc lepidum Instrumentum, fore, vt de eo liceat vsurpare illud Maronis

—Quem mox quæ sint habitura deorum
Concilia, incertum.—

At ego, eius bona venia, corrigere ausim, & dicere, nisi sibi caueat Indagator ille, & damnosam curiositatem fugiat, certum esse, venturum in *Concilia deorum*, de quibus Rex-Propheta: *Omnes dij Gentium*, DÆMONIA. (Psalm.95.v.5.) Nam iam nunc, cum eorum deorum Principe, quod in se est, *Circuit terram, & perambulat eam.* Proximus illis, qui aiunt:

Cælum ipsum petimus stultitia —

vel illis, quos diuinior Vates memorat, qui, *Posuerunt in cælum os suum: & lingua eorum transiuit in terra.* (Psalmo 72. ver. 9.)

14. Non minora pollicentur Thrasones illi, qui se vocant *fratres Roseæ Crucis:* quinetiam maiora. Sed maiore illi honore digni sunt, quàm vt sic obiter, & in transcursu per-

perstringantur. Sectionem integram illis destinaui. Sect.16. Virg.Metal.Imp.

Extrema Diaboli impostura mihi hoc loco inter *Hecebolicas actiones*, memoretur VIRCVLA, quam DIVINAM vocant. Sed quia hæc Sectio nimium iam mihi excrescit, & hoc genus fraudis late patet, seorsim illud videtur tractandum.

SECTIO XVI.

Virgæ Metallariæ Idololatricæ Impostura.

1. NE quis Lector hæsitet, Quænam hæc *Virga* sit, sciat; eos, qui terræ viscera scrutaturi, Aurumq;, aut Argentum, aliudue malorum irritamentum effossuri, ac interim soliciti, ne labores, sumtusque frustra impendant suos, Feraces Venas inquirunt, tamquam Indicem habere hanc, quam dico, *Virgam*. Audi modum. *Certo tempore* BIFIDVM SVRCVLVM e CORYLO decidunt. Eum Fossor, aut ipse agri Dominus, aliusue, *vtraque manu* certa ratione tenet; & agrum obit. Quod si Explorator in locum incidat, latentibus *Me-*

Sect.16. Virg.Metal.Imp. *tallis grauidum*, mox INCLINAT sese *Virga*, & thesaurum indicat, tantum non dicens: *Hic siste, hic fode.* Nihil dicam de vulgo fossorum, qui parum soliciti sunt de rerum causis, dum effecta videant: ac sic facilè in fraudem aguntur. Mitto etiam multos honestos homines, qui nihil mali suspicantes, & animo simplici alios ex se metientes, hâc item superstitione incauti implicantur, abiecturi, si fraudem intelligerent.

2. Cum ijs mihi negotium est, qui hâc in re se sapere putant, qui admirabilem *Naturæ* vim hic agnoscunt, qui vltrò etiam Actionem hanc explicandam suscipiunt, & alijs *superstitionibus* fulciendis, hanc tam insignem, & capitalem superstitionem è superstitionum numero, quod in se est, eximunt. Talis Goclenius, omnium superstitionum Hierophanta: qui (vng.pag.22.) illud recte: *Frustra certe quis hic ad manifestas qualitates confugerit.* Planè, Gocleni, *frustra.* Nulla est hic MANIFESTA QVALITAS, sed OCCVLTVS CACODÆMON. Hoc ita demonstrabo, vt tu quidem nihil habiturus sis, quod solidè opponas; credo autem, nec alius quispiam te acutior. Ac principio quidem si spectetur

3. NOMEN ipsum, quid sibi vult, quod passim

passim ab ijs quoque quibus probatur hæc Sect. 16.
VIRGA, dicitur DIVINA? Sic Goclenius, *Virg.*
pag. 22. vng. Produnt profectò, se REM i- *Metall.*
psam ab antiquis Idololatris accepisse, cu- *Impost.*
ius NOMEN ab ijsdem acceptum, tam libenter vsurpant. Notum est illud M. Tullij libr. 1. de offic. *Quod si nobis omnia, quæ ad victum, cultumque pertinent,* VIRGVLA, *vt aiunt,* DIVINA *suppeditarentur* &c. Porrò siue à *Palladis Virga*, siue à *Mercurij Caduceo* id Prouerbij ductum est, qui non intelligit vtriusque impietatem, vereri potest, ne tactus sit Triueneficæ illius *Circes Virgâ*, & transierit ipse quoq; cum Vlyssis socijs in *Grunniorum* Coloniam. Ego quidem nihil dubito, cum Metalla Virga istâ indicantur, & quasi euocantur, quin adsit idem ille *Mercurius*, (id est improbus Magiæ damnatæ Magister Dæmon)

Qui VIRGAM *capit: hâc animas ille euocat Orco*
Pallentes——— vt canit Maro.

Goclenius quispiam *euocat pallens aurum*, etsi sæpè vocatum raro apparet. Sed tamen vocat VIRGAM DIVINAM. *Diuinitatem* vidisti, quam non altius petere queas, quàm à *Pallade, Mercurio, Circe.* Si tamen

4. GERMANICVM NOMEN spectare libeat, FORTVNÆ *Diuinitatem* hanc

Sect. 16. Virg. Metall. Impost. attribuas. Nam Germanis dicitur GLVCKRVTE, vt, præter communem vsum testatur *Sebastianus Munsterus* Monachus Apostata, in Editione Germanica Basileensi anni 1572. lib. 1. cap. 14. vbi & aliorum Instrumentorum, & huius *Virgæ* imaginem ponit. Sed FORTVNÆ tribuere *Diuinitatem*, an eorum sit, qui se *Christianos* vocant, quæratur vel ab illo, qui *Christum* ignorans, animosè nihilominus dicebat:

Nullum Numen abest, si sit prudentia: sed
NOS
TE FACIMVS, FORTVNA, DEAM—

Id tu facis, Gocleni, & quotquot, in *Diuinæ Prouidentiæ* contumeliam, stultè quod huius est, stultissimæ DEÆ tribuitis. Negabis tu cum clamore, sed testimonium contra te dicit lingua tua, quæ & vile virgultum vocat DIVINVM, & eam DIVINITATEM disertè FORTVNÆ attribuit. Hæc de *Nomine*. Quid RES?

5. BACVLVS est, VIRGA SVRCVLVS, FVRCA. Voca vt voles, dum intelligas. Quis tandem bruto, & muto ligno tantam scientiam attribuit, quantam nec in centenis Sapientibus Viris reperias? Obibunt hi agros, montes, valles, solicitè considerantes omnia. Nusquam *Metalla* latere agnoscet.

Et

Et si quid suspicentur, fatentur ipsi, incertur esse coniecturam; idemque sæpè *Euentus* ostendit, quo non rarò frustrantur, labore, sumtuque inaniter profusis. Obibit *Rodolphus Goclenius, furcifer* factus, id est improbam *furculam* vtrâque manu gestitans; & ipse quidem nihilo plus intelliget: sed FVRCA sapientior illo, in vestigio iubebit sistere, ligonem sumere, fodere. Fodiet ille, & Thesauros reperiet, quos *Diuinitati* suæ *Virgulæ* ascribet, & fauenti *Numini Fortunæ*. Si clarè dicendum est, factus est miser, *Rhabdolatra*, & *Dæmonolatra*. Attende, Lector; pando tibi originem. Sect. 16. Virg. Metal. Imp.

6. Moyses ille Legislator, *Baculo*, siue *Virga* vsus, mira patrauit, Aquam in sanguinem vertit, Puluerem in Muscas; Mare diuisit, & alia notissima omnibus. Omnia Dei voluntate, & Potentiâ. *Cacodæmon*, solens suo more Dei *Simium* agens, ipse quoque *Baculis*, & *Virgis* mira molitus est; etsi reuera per illa nihil effecit, sed ea pro *Signis* tantum habuit. Tales *Virgæ* illæ, quas dixi, *Palladis, Mercurij, Circes*. Talis *Rhabdomantia Regis Babylonis*, qui *stetit in Biuio*, (vt miserè seducti *Metallarij*, in Agro cum bacillo BIFIDO:) *in capite duarum viarum, diuinationem quærens* (: nomine *Diuinatio est*, Quo potissimũ loco Metalla lateant?:)

Sect. 16. Virg. Metal. Imp. *commiſcens* SAGITTAS. Ezech. 21. 21. Quã-tillum abeſt, quin VIRGA illa ſit SAGITTA? Imò dicere auſim, eſſe ex iis, quæ Apoſtolus vocat (: Epheſ. 6. 16.) TELA *Nequiſſimi ignea*, quæ ſic configat, ſic exurat Goclenianã Sapientiã exultantes. Non diſſimilis erat impietas *Chananæorum*, quorum ritus imitari vetat DEVS Leuitic. 19. 26. quem locum *Rabbi Aben-Eſra* paraphraſticῶs explicans, ait: *Non facietis* EXPERIMENTA *per* FIGVRAS (: en BIFIDVM:) *per* BACVLOS, *per* OPERA, *per* MOTVS. Sic vertit Santes Pagninus. Gocleni, An cum *Furculam* prætendens, circumis, non OPERARIS? non MOVERIS? Tu, aut Symmiſtæ tui nos vocatis, *Iebuſitas*. Profectò, videris ex antiquorum IEBVSITARVM eſſe reliquiis, & ab illis ſtulta hæc EXPERIMENTA retinuiſſe. Sed de hâc re in *Metamorphoſi*. Plura qui de Idololatrico *Baculorum*, & *Virgarum* cultu, deſiderat, videat Cælium Rodiginum, libr. 7. Antiq. Lect. c. 29. Quorum omnium, breue velut Compendium mihi complexus videtur Oſee Propheta (: cap. 4. v. 12.) ſimulque eorum, quæ Goclenius, aliique de *Virgula* ſuę *Diuinitate* delirant: *Populus meus*, inquit, *in* LIGNO *ſuo interrogauit*, & BACVLVS *eius annunciauit ei*. Quid clarius, Gocleni? Sed

Sed nec illud obscurum, vnde huius stultitiæ origo. Audi: *Spiritus enim fornicationum decepit eos, & fornicati sunt à Deo suo.* Quære ab Academicis Scripturæ consultis, & dicent tibi, per eiusmodi *Fornicationem*, intelligi *Idolomaniam*. Si tamen nihilominus pergis *virgam* tuam *adorare*, & sic Vęcordiã tuam nobis prodis, audi sententiã iustissimam Sapientissimi Iudicis (Prou. 10. v. 13.) Sect. 16. Virg. Medal. Imp.

Virga in dorso eius, Qui indiget corde.

Rodolphe, crede bene monenti, & parce scapulis tuis.

7. Cæterum non quiuis *Baculus Goclenio adoratur.* Habet in vanitate suã delectum, & *Cum ratione insanire* conatur. Debet igitur hic BACVLVS, vt *Diuinitatem* obtineat, vt *Fortunæ Virga* sit, debet, inquam esse

CORYLVS. Hic pauca sane dixissem: & forte hoc tantum vrsissem, vt causam aliquam Goclenius proderet, cur potius *Corylum* requirat, quam aut fagum, aut sambucum. Sed, vt hâc etiam in re esset HEAVTONTIMORVMENOS, mira mihi narrat de *Corylo*, quæ ne insuper habuisse videar, hîc ponam, & appendam. Scio esse magnas NVGAS, & indignas, quę verbo memorentur, nisi his nugis multi agerentur in *Superstitionis* Barathrum. Habet enim maximè hic locum illud sapientis: FASCINA-

TIO

Sect. 16. Virg Metal. Imp. TIO NVGACITATIS *obscurat bona.* Sap.4 12.

Miraris fortè, Gocleni, quid mihi velim; aut quid moliar. Desine mirari, & audi, ac recognosce verba tua in Synarthros. (:pagel.115:)

GOCLENIVS: *Mirabilis est virtutis viscum* CORYLACEVM, *seu colurnum. Unde in* CORYLO *enascens viscum,* SERPENTEM *album,* & GRANDEM *sub eo latitatem, velut custodem habere perhibetur. Quod quidem cum primo audirem, inter fabulamenta retuli: postea tamen vt crederem, certorum quorumdam, & bonorum hominum fide, ac integritate sum adductus, &c.*

ROBERTI: *Mirabilem* esse *virtutem Visci Corylacei* asseris. Potest, vt ita sit. Nam *Mirabilia Opera Domini.* Sed quid venit tibi in mentem id probare, quia GRANDEM SERPENTEM habet CVSTODEM? Reduces, credo, nobis breui *peruigilem* illum Poëtarum DRACONEM, qui *aurea mala custodiebat.* Adsit *serpens* ille *Corylis:* cur ideo CVSTODEM censes? An *Auiculas* quaslibet Arbustorum, aut syluarum *Custodes* dices, quod in iis hæreant, in iis assiduè habitent? Sic nobis cuniculos & mures cauorum; Vrsos & Leones Antrorum, sues denique luti Custodes constitues. Sed tu

tu historiam subiungis, quâ prædarè Custodelam hanc probari existimas.

Sect. 16. Virg. Metal. Imp.

GOCLENIVS. *Non procul ab oppido Allendorff, duobus non amplius miliaribus à Marpurgo, sito, inter dumeta, & CORYLETA, etiam nunc cernitur CORYLVS, in quo præter viscum, SERPENS de ramo pendens, visus est non semel aliquot ab hinc annis. Deciso visco, Serpens quoque non amplius apparere dicitur. Si hæc vera sunt, haud scio, an in Naturæ Maiestate sit aliquid* ABSTRVSIVS, *&* ADMIRABILIVS.

ROBERTI. Quàm promtus es ad fingendum *Maiestates, & Admirabilitates!* Videmus quotidie *feles* (: ne ad *Serpentes* cōfugiamus:) mirificè ad herbam *Calaminthem* affectas, identidem illam quærere, &, si madendi copia non sit, propter circumpositas spinas, aut aliud munimentum; assidere tamen, circumire, agi, volui, & reuolui miris modis; vt simias potius dicas, quam feles. Quis tamen hinc Maiestates texuit? Quis felem huius herbæ *Custodem* fecit? At tu, qui tibi videris persuasisse, nihil tuis chartis illinendum, nisi mirificissimum, & tamen vndique, è Cloacis quoque hauris, quicquid dixisti, primus admiraris, & Miracula inde concinnas. Audite, *Academici*, Goclenianas Consequentias: *Serpens è Co-*

ryli

Sect. 16. Virg. Metal. Imp. *ryli ramo pendebat.*: ergo CVSTOS *est Visci è Corylo enascentis*. Item: *Deciso Visco, Serpens disparuit: Nihil igitur in Natura Maiestate abstrusius, aut admirabilius*. Quanto rectius, qui dixerit: *Goclenius Nugas vendit: ergo est* NVGIVENDVS? Operæpretium autem est, audire, quo VISCVM illud deuenerit.

8. GOCLENIVS. *Per circumforaneum quemdam illius loci, (: quod hominum genus plerumque Incantationibus solet esse deditum) deciso visco, Serpens quoque non amplius apparere dicitur.*

ROBERTI. Sunt in his tuis verbis quædam, quæ expediat ab *Academicis*, aliisque honestis viris considerari. Primum, *Allendorfenses* non magnas tibi gratias habebunt, qui dicas, *Id genus hominum plerumque Incantationibus solere esse deditum.* Nam siue per *id genus*, intelligas *Ciues Allendorfenses*; atrox contumelia est in homines multos, qui censeant, nihilo te minus se esse honestos: siue *Cirforaneorum* potius genus notas; addidisti tamen, ILLIVS LOCI, nempe *Allendorfensis Oppidi*. Et sic non modo *Circumforaneum* illum turpiter dehonestas, (quem non noui ego quidem, sed fidenter assero, magnopere *Incantationibus* deditum, si te eo genere supe-

superat:) verum & LOCVM ILLVM, cuius ais fuisse. Sed sunt fortè inter *Academicos*, qui *Allendorfio* oriundi, de eâ re videbunt. Ego non vlterius me misceo. Tantum addo, si per *Circumforaneos*, eos indicas, qui sua Remedia oppidatim, & vicatim exponere, & magnis clamoribus commendare solent: mirum esse, te ausum tam grauiter, & turpiter de iis iudicare, cum sis ipse Circumforaneus, tuorum Medicamentorum, & maximè *Ollæ Vnguentiferæ*, ad rauim vsque, deprædicator, & commendator. At imponunt ii sæpè Emtoribus. Scio. Sed quid tibi ostenderit Anatome, vide, quid hic libellus. Neq; refert, quòd Marpurgi sedens vocem scholis tantum loces. *Libri* tui (:verè *Thrasones Circumforanei*:) tuam vicem funguntur.

Sect. 16. Virg. Metal. Imp.

Alterum, quod in tuis illis verbis, iurę attendant *Academici*, illud est, Quòd manifestè indicas, *Viscum Coryli ad Incantationes valere*. Nam alioqui, quomodo cohęret, *Circumforaneum* illum, viscum abstulisse, Quòd *id genus hominum plerumq; Incantationibus deditum sit*? Nemo sanus aliud hinc colligerit, nisi, *Abstulisse, vt ad Incantationes vteretur*. Et tamen (: ô iterum *Veritatem* potentissimam, quæ tibi, vel inuito, & ore, & calamo, quandoque excidit:)

Sect.16. excidit:)& tamen,inquam,ſubiungis duo,
Virg.Metal. Imp. quæ te, *Virgamq;* tuam *Diuinam*,& eâdem operâ, *Ollam* perimant. Audi, Lector, voſque in primis Academici.

GOCLENIVS. *Serpentem nos valere iubebimus,&* VTEMVR VISCO.

ROBERTI. Ad quid *vtêris*, Gocleni, niſi ad INCANTATIONES, tamquam Collega illius *Circumforanei*, cui antè impingebas *Incantamenta*, quòd *viſcum* illud *decidiſſet*? Aut oſtende, quid aliud de Viſco iſto indicaris, cur eo vti velis. Hoc primum de te. Alterum de *Virgulâ Diuinâ, Coryli filia, Viſco*, vt tu velle videris, *imprægnatâ*, his verbis prodis:

9. GOCLENIVS. *Bifidus ille* SVRCVLVS ex CORYLO *deciſus, quo Metallarii venas auri, argentiq; feraces explorant*, MYSTERIVM *ſubeſſe ſatis prodit.*

ROBERTI. Ecce iterum *Myſteria* funditas, dignus, qui dicaris omnium *nugacium Myſteriorum* ARCHIMYSTA, ſicut inter alios non minimus audire vis *Alchymiſta*. Sed quod ad *Virgam Corylaceam* attinet, ſatis mihi eſt, quòd, cum antè ad *Incantationes* valere docuiſſes, neque aliud prorſus de eâ *Myſterium* nobis aperuiſſes, modo id *Myſterium* indicas valere, ad *Metallorum venas explorandas*. Itaque mecum dicis,

dicis, Quicquid illud est, quod *Virga* tua *Diuina*, hâc in re præstat, totum esse à *Diaboli Incantatione*. Neque refert, quod DIVINATIO hîc potius apparet, quam *Incantatio*: nam & per hanc illa sæpe perficitur; & vtriusque *Mysterij* idem est *Mystes*, *Cacodæmon*. Maneat ergo, & conclusum sit, & ex vsu *Nominis*, &, quod *Baculus* sit, & quod è CORYLO, *Virgulam* quam Goclenius vocat DIVINAM, omnem à *Diabolo* habere *Diuinitatem*. At intercedit huic Decreto Goclenius. Est enim, inquit, non superstitio, aut incantatio, sed *Mirabilis Sympathia inter Metalla, & diuinam Virgulam* (:Vng. pag.22.) Sic solet bonus Rodolphus sua probare. *Asserit*, & qui non protinus credat, *pecus* est *Bœoticum*. Non mouet me ista contumelia; sim sanè huic *Archimystæ*, & hoc, & quicquid illi aliud libido dictauerit; pergam tamen examinare huius Virgæ Mysteria. Videamus ergo, quod hic ait de Sect. 16. Virg. Metal. Imp.

10. SYMPATHIA. Sufficeret equidem mihi negare, Gocleni, quod tibi satis fuit, asserere. Scis vulgatum illud, *Affirmanti incumbere probationem*. Sed addam aliquid astruendæ veritati, destruendæ superstitioni, & in gratiam Lectoris. *Sympathia* est quædam quasi amicitia, concordia,

Sect.16. Virg.Metal.Imp. consensio duarum rerum, ob occultam qualitatem in vtraque latentem, quæ efficit, vt mira quædam animaduertantur effecta, quæ in aliis, non similiter cognatis, nusquam apparent. Exemplum, omnium consensu, fit in *Magnete, & Ferro.* Item in aliis quorum ea, quæ dixi, *Effecta* alio referri non possunt, nec referri solent.

Porrò ex hâc doctrinâ, velle quamuis *Superstitionem* tueri, & Orbi terrarum obtrudere, nomine *Sympathiæ*, est *insanientis sapientiæ*. Sic possit *Vetula Lactis subductrix*, vbi alienæ vaccæ candidus liquor in eius mulctra deprehendatur, protinus maleficium refutare, *Sympathiam* obtendere, quæ sit *inter eius Mulctram, & illud lac.* At prudens, & æquus Iudex ostendat, magnâ vicissim esse *Sympathiam* inter *Ignem vltorem*, & illius Canidiæ sulcatam rugis *pellem*, quam ille valde complecti velit. Talis Sympathia in miserabilem abit Antipathiam. Ioculare hoc tibi videtur, Gocleni? Vereor, ne tibi, tuique similibus, & cum Vnguento, & cum Virga tuâ, simillimum malum accidat. Non omnes Ignes in hâc vitâ sunt, neque omnia Iudicia. Est & locus, vbi *Ignis eorum non extinguitur* (:Mar.9.43.44.) DEVS benignus te ab illo custodiat, sed prius ab *Hæresi*, & exe-

execrandis *Superstitionibus*. Sed proprius ad rem. Non esset adeo mirum, si diceres, Virgulam illam Coryli *Sympathiam* habere cum *vno aliquo Metallorum*. Sed id fingere, neque vlla ratione allatâ, de *tot Metallis*, quis feret? Quam diuersa, &, in quibusdam Qualitatibus, pugnantia sunt, &, vt ita dicam, *Antipathica* Metalla! Et tamen vilis Surculus cum omnibus ita amicitiæ sanxit fœdera, Sect. 16. Virg. Metal. Imp.

—& sic coniurat amice,

vt Aurum, Argentum. Ferrum, Æs, Electrum, Stannum, Plumbum, cum primum, Goclenio præferente, eorum regiones attigerit, statim se illi prodant, & ipse vicissim tamquam salutans comiter, sese illis inclinet, aulicos mores, à Goclenio, opinor, Magistro, probè edoctus. Hactenus *Magnes* celebrabatur, quod mirabili Sympathiâ, ferrum ad se allectum complecteretur: sed nihil illud est, præ *Virgulâ* hâc, quæ, non modò ad vanam recreationem, ferrum; sed ad ingentem Mortalium vtilitatem, Aurum quoque, Argentumque latens prodit, & velut ex latebris educit. Neque dubites credere, cum Goclenius non dubitet asserere. Neque obstat, quod sit

II. VENARVM ALTITVDO, vt

Sect.16. Virg.Metal.Imp.

plurimum, ingens. Nam & hanc penetrat Goclenii assertio,& eius *Virgulæ Diuinitas*. Et Magnes quidem ferrum non trahit, nisi PROPE accesserit: Virga verò vel ad stadiâ aliquot distantia Metalla, inclinatione veneratur. Parum est, tantum distare; parum, tantum spatium, sua vi superare. Penetrat quinetiam superingestas terrarum moles, & montes: nec repellitur eius generositas, & inuictum robur, *silicum*, aut cuiusuis generis *lapidum* rigore, ac duritie. Superat tenella Virgula hæc omnia.

Fit via vi: rumpitq́, aditus —

Considerāda quoque ista, de quâ loquor,

12. INCLINATIO. Indicabam paulò suprà, Diabolum DEI *Simiam*, *Baculis*, & *Virgis* DEI Magnalia sæpius voluisse æmulari, Versa erat diuinâ vi, *Moysis Virga in Draconem*: Ne eare impius Rex moueretur, mox adsunt *Malefici*, & *faciunt ipsi quoque* (: Exod. 7. 11. :) *per* INCANTATIONES *Ægyptiacas* (: Goclenaicas; nam docuit Rodolphus, Corylum pollere vi Incantandi:) *& arcana quædam* (: Mysteria Goclenia:) *similiter, Proieceruntq́ singuli virgas suas, quæ versæ sunt in Dracones.* Non est credendum, id verè factum, vti videtur sonare. Sed pro Virgis, subiecit Diabolus

bolus Dracones, ſpectantium oculis per *Præſtigias* deceptis. Egit nimirum ibi, quod à ſe requiri videbat: ſerpentes exhibuit, ne minus facere viderentur duo *Magi*, quam fecerant duo *Sancti Fratres*. At hic *Virgam* adhibet, Virgam relinquit, ſed *Serpentis* ei *flexum*, & *Inclinationem* tribuit; memor, ſe ipſo naſcentis Mundi exordio, optato ſucceſſu cum primis parentibus noſtris pugnaſſe, *ſub ſerpentis ſchemate*. Itaque *Virga* non vertitur in *Draconem*; ſed tamen *motu* ſuo imitatur *Draconem*, dum *flectitur*, & ſe, INCLINAT. Dicat mihi *Goclenius*, *Serpentes* alios habere *motus*, neque tantum ſe *Inclinare*; fateor ego iſtud: ſed neque omnia Dæmon exprimere debuit, quæ *Serpentum* ſunt, ne ſe nimis apertè proderet: & tamen non *Inclinatur* modò *Virga*, ſed vbi Diabolo expedire videtur, *aliorſum quoque agitur*. Teſtem habeo virum Nobilem, cui dubitanti, & huic ſuperſtitioni credere cunctanti, denique inter aſſenſum, & diſſenſum fluctuanti, improba *virgula* validè pectus percuſſit, cum eam manu teneret. Attonito, & cauſam ignoranti, arridens *Propinquus*, Habes vtique, inquit, Cognate, *Metalli* aliquid ſub Thorace. Hoc *Virgula* iſta ſenſit, & indicauit. Et de *Metallo*,

Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.*

Sect. 16. *Virg.Metal. Imp.*

ita erat: gerebat enim è collo suspensa quędam ornamenta aurea. At petulantem illum *Virgulæ subsultum*, ipsius *Ligni naturæ* tribuere, hominis fuit decepti, & Propinquum decipientis, quod multis accidit sine omni malâ malitia. Nos certò teneamus, *Serpentinos* hos motus, ab eo esse, quem Scriptura vocat SERPENTEM ANTIQVVM, qui est DIABOLVS, & SATANAS. (; Apocal. 20. 2.) Quid si his adiungam, Gocleni, hanc, quam fingis, huius *Surculi Energiam*, nunquam obsequi, nisi

13. CREDENTIBVS, aut certè de vanitate DVBITANTIBVS? Quæ res millenis Experientiis probata est. Atqui stultum est, nec Erudito homine dignum, existimare, *Naturale* id esse, cum *Natura* semper sibi, quaque in re similis, semper eodem agat modo. Neque vnquam auditum est, ex eo, quod crederet quis, Ignem non adurere, manum ei impunè obtulisse. Qui aliud sibi persuadet, ab Antiquo Serpente decipitur. Huic tali suadeo, vt, quoniam non omni quâ expediebat, Prudentiâ pollet, audiat Prudentissimum, sapientissimumque Virum, Petrum Damianum (; lib. de Parentelæ gradibus;) & hanc illius sententiam memori teneat mente. *Non detur*

tur cornu peccatori: nulla relinquatur auda- Sect. 16.
cia Vanitati. Viuat adhuc in Ecclesia ille Virg Me-
Mosaicus SERPENS, *qui* INCANTATO- tal. Imp.
RVM (:Goclenii:) COLVBROS *sorbeat*. *Viuat*, *inquam*, *spiritualis* PRVDENTIA, *quæ carnalis* VERSVTIÆ VENENA *consumat*. Iam sublato illo ordinario Magorum Asylo, SYMPATHIA, ineptæ aliquot, & vanissimæ Circumstantiunculæ, quid efficere possint, aliud, quam vt Virgatorum vel Vanitatem prodant, vel Impietatem? Specta has tres, Lector, Figuram, Tempus, Modum. Bacillum istũ oportet esse non qualemlibet, sed

14. BIFIDVM, FVRCAM. Quid dicemus de hoc Gocleniano Mysterio? non inuenio dignius, aut nobilius Elogium, quàm si vocemus MYSTERIVM FVRCIFERVM. Nec aliter decuit. *Seruos* se profitententes Cacodæmonis, oportuit *seruilibus* denotari insignibus. Suspicari lubet, Infernalem istum Carnificem, qui *Furcillis* animas & corpora geminâ cuspide, confodere, & in preceps deturbare ardet, cũ exosam maximopere habeat Christi saluificam crucem, quâ ipse præcipitatus est; hâc suâ seruili cruce, siue *Furcâ*, velle nihilominus, vt *simia* esse pergat, imitari admiranda opera, quæ per illam patrata sunt.

Sect. 16. Virg Metal. Imp. Hinc hoc eius commentum. Itaque vt plurimum eiusmodi ista *Furca* est; vt infra angulum, ad quem duo Cornua coëunt, portendatur porro lignum, in speciem litteræ Pythagoræ Y. quæ ipsa ea est, in quam *Furciferi* agebantur; vt eruditè docuit, atque etiam depinxit Lipsius. Dixi autem, VT PLVRIMVM sic esse *Metallariorum Furculam*: nam non semper. Habeo etiamnum vnam à quodam ad me allatam, qui multum eâ vsus erat: ea, productiore illo ligno caret, estque planè quinta Latinorum Vocalis, V. Et tamen isti, qui vtebatur, non minus succedebat Metallorum inuentio. Quippe non figura, sed *Pactum cum Cacodæmone*, totam illam Histrionicam inuestigationem fortunat.] Aut dicat mihi Goclenius, si mysterium istud est in *virgâ*, in *Corylo*, aut eius *Visco*; quid tandem attineat, lignum hoc esse, aut non esse δίδυμον? Præsertim cum τὸ δικρῦν, non terræ sed scrutatori obuertatur. Tantum de *figurâ*. Iam

15. TEMPVS, quo lepidum hoc Lignum secandum est, non equidem scio, quod sit. Sed Burggrauius in Panoplo (pag. 95.) disertè ait, SECANDAM STRATO TEMPORE. Quid aliud credam, nisi nugas esse, cuiusmodi nobis vendit

Gocle-

Goclenius, qui *tertianas febres* pellit, adhibitis *Ranarum oculis*, sed ANTE SOLIS ORTVM *erutis*. Fortè, vt omnia appareat esse à Principe Tenebrarum, Noctis meridie *furca* hæc erit desecanda. Postremum è tribus, quæ proposui, est

Sect. 16. Virg. Metall. Impost.

16. MODVS hâc Virgâ VTENDI. In quo tantum positum est, vt asserant periti, si quid pecces, frustra te esse in totâ tuâ Exploratione. Quis igitur hic *Modus* est? Facile credam, quædam esse, quæ ignorem, vt qui his sacris non sim initiatus. Sed hoc à peritis, atque etiam ex Picturis didici, *Vtramque manum* adhibendam, & altrinsecus *Furcæ complectenda Cornua*. Si *Naturæ* ascribitur hæc Energia, dicat Goclenius Academicis, quid hoc ad rẽ facere naturaliter possit. Si quis Ciconiarum crepitaculo delectetur, optetque eas in tecto suo habitare; præscribunt nugatores nescio qui, Nidum illis struendum manu SINISTRA; tum enim & certò venturas, & constanter mansuras. Goclení, probas hanc vanitatem? Vix audebis profiteri. Dic ergo, cur magis *vtraque manus* ad hoc tuum *δίκρανον mysterium* postuletur? Vrgete illum, Academici: quo acumine est, inueniet aliquid, quod respondeat. At si me quis roget, Cur tandem Cacodæmon id præscri-

Sect 16. *Virg. Metal. Imp.* pserit? dicam primum, Meum non esse, eiusmodi Mysteria enucleare : tum, nihil pensi habere Diabolum, quid, aut quo modo agas, dum ipsi obsequâre : postremo, credibile esse, eum, vtpote superbissimum, hoc *vtriusque manus Symbolo*, Significare voluisse, cupere sibi dicari *omnia opera* nostra, aut *omnem operum perfectionem*, quæ *manibus* exhibentur. Sic *Adorationem* postulat, omnium excellentissimam, quæ *operibus* præstatur. Optimus senex Iacob Patriarcha, cum nepotibus suis *filijs Ioseph benedixisset* (Hebr. 11. v. 21.) *adorauit Fastigium* VIRGÆ *eius*. At Goclenius *Virgam-Furcam è Corylo, adorat*, dum eam MYSTERIVM facit. Porro, sicut Iacob in Virgâ illa venerabatur potestatem Regiam filij sui, & adorabat DEVM, à quo Potestas illa erat; sic Goclenius, ebrius consideratione illius *Furcifera Maiestatis*, adorat *deceptorem Spiritum*, à quo est *Mysteriosus ille Virgula motus*. Quo minus mirum videri debet, si his sacris in sui honorem patratis, tam lubentes, & frequentes adsunt

17. PAREDRI DIABOLI; qui nobis hanc de *Virgulâ Diuinâ* tractationem, dignâ Coronide concludant. Agnosce Deos tuos, Gocleni. Sunt, inquam, ad fodinas Metallicas frequentes *Diaboli, specie virunculo-*

culorum, aut femellarum (Pygmæos dicas) Sect. 16.
delectati haud dubiè, tam strenuo Fosso- *Virg.*
rum, *Virgam* gestitantium, obsequio. Sed *Metall.*
quandoque & mercedem promtam red- *Impost.*
dunt suis Cultoribus. Testetur *Georgius Agricola* qui in opere suo de Re Metallica (*cap. de anim. subterran*) quosdam ex ijs ait *plerumque truculentos, & solo aspectu terribiles, ac Metallicis infestos. Talis* (inquit) *Annebergius dæmon, qui operarios amplius duodecim* FLATV INTERFECIT, *in specu qui Corona Rosacea appellatur, eo nomine relictus, quantumuis argento diues esset.* Auderesne eò accedere cum *Furcâ* tuâ, Gocleni? Hæc, & plura ex Agricolâ descripsit Munsterus libro primo Cosmograph. capite decimo-quinto, vbi vocat *virunculos Montanos*, sed appellat etiam *Teufelin, Diaboliscos*; idque rectius, & verius. *Paracelsi* impietas temeraria, & temeritas impia, eos audacter homines à DEO creatos facit, nec tamen Adami posteros, vocariq; *Pygmæos, & Gnomos*. Quâ de re, supra diximus. Ob has, opinor, causas, *Burggrauius*, quantumuis & ipse mira, & peregrina vndique consectatus, non est ausus tamen hanc *Virgam Diuinitate Goclenianâ* donatam, approbare: sed dubiam reliquit in

suo

Sect. 16. *Virg. Metall. Impost.* suo *Achille*, pag. 95. *Quod Virgula* (inquit) *sit ex Corylo secta, stato tempore, cum Metallis occultum amicitiæ vinculum, alibi fortasse plenius dispiciendum est.* *Georgius Agricola* (lib. 2. circa finem) apertè damnauit. *Goclenius* tamen vir fortis, satis in se vno virium esse existimans, non tuetur modò, sed magnus *Mystes, Mysterium* inde, & *Diuinitatem* exculpsit: paratus, vt videtur, quicquid obstrepat Parœmia, *ex omni ligno, etiam* CORYLO, *sculpere Mercurium.* Si persistis, Gocleni, quod de Phyllide cecinit Corydon, de te licebit canere:

Goclen amat CORYLOS, *illas dum Goclen amabit,*
Nec Myrtus vincet CORYLOS, *nec laurea Phœbi.*

SECTIO XVII.

Acheruntici Fraterculi, qui se Roseæ Crucis vocitant.

1. PRÆ his innocens videri possit & Goclenius, & Paracelsus. Nisi fortè Goclenius ex ipsis vnus est: quod sine magnâ eius iniuria suspicari quis possit. Mentio mihi eorum (antè monui) futura est,

est, quod inter *Hecebolios* Magos omnium videntur audacissimi vnde magnopere eorum niti authoritate posset Goclenius, maxime cum non vnus aliquis, vel alter sit, sed integra *Fraternitas*, eaque quibusdam dicta *Celeberrima, & Felicissima*) nisi ostenderetur, eorum apud bonos, & prudentes viros, authoritatem nullam esse oportere. Neque quisquam queri ex ijs poterit, se à me inhumaniter haberi: quicquid enim dicam, in sectam dicam, non in homines, quibus, DEO teste, opto eamdem ab eodem DEO, felicitatem, quam mihi ipsi. Neque periculum est, ne quenquam nominatim tangam, cum tam sint occulti, quàm ipsimet profitentur, vt mox dicam. Adde, quod nihil fere de ipsis dicam, ne de *Secta* quidem, quod ex eorum scriptis non hauserim. Quamquam pauca sanè mihi videre licuit: ac ferè illum tantum libellum, quem anno 1615. Francofurti Germanico idiomate edidit *Iohannes Bringern*. Sunt autem in eo Libello duo opuscula, ab ipsa *Fraternitate* conscripta, è quibus tantum haurire licet, vt *Mysterium* tam occultum, quadamtenus fiat manifestum. Alteri nomen est FAMA *Fraternitatis*: alteri CONFESSIO *fraternitatis*. Ex his afferam, quæ hoc loco ponam. Sed prius audiamus, quid de ipsa *Fra-*

Sect. 17. Frat. R. C. Cru.

Sect. 17. Frat. Rosf. Cru. FRATERNITATE alij quidam senserint, in quorum iudicia, forteforτuna incidi. Sunt autem ferè ex ijs, qui ad tam sanctam FRATERNITATEM *aspirant*. Ac primum extat cuiusdam sordida Charta, titulo:

2. INSINVATIO *ad* FRATRES *Philosophiæ, quorum* FAMA FRATERNITATIS *edita, multis scandalum, pluribus stultitia, paucis verò expectatio, & votorum est summa*. Nonne eam sacrilegus æquat *Cruci Christi*, atque etiam verba ab Apostolo mutuatur? (1. Corinth. 1. 18.) Scripsit alius προσφώνησιν *ad Fraternitatem Roseæ Crucis celeberrimam, & felicissimam, Parnassi Dominos, Castalijque hæredes*. Mirum ni Notarium egerat, cum Musæ Testamentum condiderunt. In eadem *Prosphonesi* sunt etiam hæc; *Vos cum Patre, & Fundatore vestro, estis in id nati, & prædestinati* OMNIVM PRIMI (nec Martyres excipit, nec ipsos Apostolos) *per quos sextæ ætatis mundi miranda innotescant mundo*. Et hæc: *Sunt sanè, qui oblationem, & inuitationem vestram, iucundissimi* SOMNII *loco habeant: alij simpliciter* IMPOSTVRAM *esse vociferentur. Mihi verò in mentem venire non potest, tantos, tamque* PERFIDISSIMOS NEBVLONES, *in rerum natura*

turâ reperiri, qui in animum inducere poſſint, adeo turpiter imponere omnibus in vniuerſum Theoſophiæ amatoribus, ſcribendo tam philoſophicè, tamque DIVINE (hic etiam fingit Diuinitates in nugamentis leuiſſimis, & Magorum delirijs) *mentiendo verò, inſidiando, & decipiendo tam* DIABOLICE. *Quâ certè impoſturâ peſtilentior non contigiſſet ab vniuerſali illa antiqui* DRACONIS *in Paradiſo*. Planiſſimè rem acu. Rectè inſiſtis. Sed turpiter cadis, cum concludis: TOTVS *inſiſto veſtræ pollicitationi, quam abiurata omni fraude* (quis hoc tibi dixit, mi homo?) *Sacroſanctam feciſtis omnibus cum integritate animi, & fide ſilentij ſeſe vobis offerentibus.* Inſinuationi, & Proſphoneſi, iungamus *Apocalypſin Andreæ Hoberueſchel, Hermeticæ Philoſophiæ alumni, & Philochymiatri*, qui Famam Fraternitatis vocat *ſcriptum* MAGICO-CABALISTICVM. Facilè illi concedam, eî ſcripto ineſſe vtriuſque generis vel vanitatem, vel impietatem. Sed præſtat iam ipſam FAMAM de ſe loquentem audire; aut potius de Fraternitate. Afferam aliquot capita certâ methodo; quorum primum ſit Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

3. No-

Sect. 17. Frat. Rof. Cru. 3. NOMEN. Dicitur hæc noua Secta FRATERNITAS ROSEÆ CRVCIS. *Fraternitas*, inquam, ita, vt ſinguli vocentur FRATRES. Neque id quouis modo, ſed, vt tanquam *Prænomen* ad ſingulas appellationes, eorum nominibus præponatur, *Frater Sophar*, *Frater Muſtapha*. Fuit hoc in vſu, eſtque etiam hodie Religioſis *Monachis*, idque in illis exagitarunt hæretici, ac nominatim *Buchananus*, qui contumelioſum poëma vocauit *Fratres*. Sed diabolus etiam hâc in re *Simiam* ſuo more agere voluit. Cæterum *fraternitas* eſt CRVCIS *Roſea*. Cuius nominis rationem non inuenio apud ipſos. Si coniecturæ locus eſt, rectè dixerimus, *Crucem* vſurpari, vt à Deo, & *Chriſto* potius, quàm à *Cacodæmone*, originem Secta ſumſiſſe videatur, aut certè, vt habeat ipſe quoque *Crucem*, ſed SVAM; & milites, ſub eâ, tamquam *vexillo*, merentes. Vnde cùm *Chriſti Crux* ſit horrida, grauis, moleſta; hæc eſt ROSEA & delicioſa. Sic ſupra (ſect. 16. §. 17.) audiuimus, mali Dæmonis flatu miſeros Metallarios interfectos *in ſpecu, qui Corona* ROSACEA appellatur, ſiue ROSENKRON, quod ſanè parum diſtat à ROSENKREVTZ. Sed Rem videamus. Nomen non eſt tanti. Si Fraterculis credimus, non tam recens eſt hæc

Fra-

Fraternitas, quam imperitis videatur. Etsi enim iam primum innotuit; tamen CENTVM iam annos fuit, vt ipsi asserunt (pag. 29.) & Sect. 17. Frat. Ros. Cru.

4. CENTVM ANNOS LATVIT. Cum enim conuenissent, & quædam scita conderent, inter alia etiam illud fuit, *vt de hâc Fraternitate centum annos sileretur*. Credo, totum hoc esse mendacium, & patebit satis clarè ex ijs, quæ subiungam. Sed quando ita volunt, & credibile est, aliquamdiu eos tacuisse, antequam *Famam* & *Confessionem* ederent, causam latebrarum videamus. Nullam ipsi afferunt: sed notum est illud, *Qui malè agit, odit lucem*. Quin & modò, cum se prodere velle videntur, id ita timidè faciunt, vt non tam *Fraternitatem* mundo ostendant, quam eius *Famam* nominent. Sic manent illorum pleraq; dubia, & obscura,

Quale per incertam lunam sub luce maligna
Est iter in sylvis, vbi calū condidit vmbra
Iuppiter, & rebus NOX *abstulit* ATRA COLOREM.

Non potuit aptius describi horum Respub. Quid si sic voluit is, qui initio *diuisit Lucem à tenebris*,

Lux lucis, & fons luminis?

P Equi-

Sect.17. Frat.Ros. Cru. Equidem ita accipio. Huius iussu olim *Angelus apprehendit Draconem, serpentem antiquum, qui est Diabolus, & Satanas, & ligauit eum per annos mille, vt non seducat amplius Gentes, donec consummentur mille anni* (Apoc.20.2.3.) Eiusdem prouidentia, hi seipsos *silentio, & secessu* damnarunt, vel damnasse fingunt, non mille, sed *centum* annorum. Dum sic latuit, incognita planè fuit: iam ex parte prodita, ex parte cognoscitur: neque amplius, quam ipsimet aperiunt. Videamus ante omnia, huius fraternitatis, quis fiuam sit, aut fingatur.

5. FINIS. Audi, Lector, & obstupesce. Sic illi in *Præfatione Famæ: Iam iam erumpit felix Aurora, post tenebras Saturniæ noctis, quæ beatam diem adducet: ad quam multi probi homines anhelant: ad cuius diei lucem omnes cœlestes Thesauri Diuinæ sapientiæ, & omnium abditarum, & inuisibilium rerum, quæ in Orbe Mysteria iuxta primorum Patrum.* patescent. Viden' quid moliantur? Sed inter *primos Patres,* attende, quousque ascendat. In Confessione, pagel. 69. *Deus,* inquiunt, *certò, & planè decreuit, Mundo, ante suum interitum, breui secuturum, prorsus Veritatem, Lucem, Vitam, Gloriam tribuere,* QVALEM ADAM IN PARADISO AMISIT. *Sic peribit omnis falsitas,*

ſitas, *Mendacium*, *Tenebræ*, &c. Hæc omnia per hanc *Fraternitatem* fient: ideò mittuntur, hic eorum, quem quęrimus, FINIS. Nec deſunt, vnde iſta, quantumuis ardua, patrent. Mirabilis, & omnibus ſeculis inaudita eſt eorum (vti prædicant, pagel. 79. 80. 81.) *Sapientia*, *& Pietas*. Et, quod ad *Naturam* attinet, eouſque proceſſerunt, vt OMNIA *Naturæ* BONA, VBIQVE *diſperſa*, SIMVL *habeant*, *&* TRIBVANT. Hoc illis credat, qui fidem habet eorum Patri *Diabolo*, dicenti ad omnium Patrem (Luc. 4. 6.) *Tibi dabo poteſtatem hanc vniuerſam*, *& gloriam illorum*, *quia* MIHI *tradita ſunt*, *&* CVI VOLO, DO ILLA. *Tu ergo ſi* ADORAVERIS CORAM ME, *erunt tua omnia.* An iſti *adorari* non petunt, qui ab omnibus in omnibus ſibi credi volunt, neque ſua *Myſteria* examinari? Oſtendam id paullò poſt. Sed huic tali *Fraternitati*, ad tantas res electæ, quiſnam inter homines primus Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

6. *Author?* *Tenebrio* quiſpiam, mi Lector, id eſt, cuius nomen ipſi eius filioli nõ aliter exprimũt, quã his literis, *Fr.* C. R. Tu interpretare, vt lubet. Interea de hoc, ſic latẽte in tenebris, mira ſunt, quę prędicãt. Referã cõpẽdio. p. 15. *Deuotus*, *Religioſus*, *& Illuminatiſſimus Pater*, *Fr.* C. R. *natione Germanus*,

Sect. 17. Frat. Rof. Cru. *nitatis nostræ caput, & Institutor; cum à Parentibus pauperibus, etsi stirpe nobili editis, ætatis suæ anno quinto, in Monasterium abstrusus fuisset, vtramque linguam, Græcam, & Latinam, sic satis edidicit.* Mera hæc sunt figmenta. Sed tamen capiamus Mendacifigulos in mendacijs suis. Hinc primum discimus, etsi aliunde satis constat, ante 220. annos, in *Germania* suum honorem fuisse *statui Religioso*, & *Monachali*, quem isti caninis iam dentibus vbique lacerant. Atque inde etiam intelligitur, *Catholicam-Romanam Religionem* obtinuisse, in quâ solâ viget, & colitur *Monachorum* vita. Atque adeò huius venerandi Patris Parentes, homines Nobiles, eidem Religioni Catholicæ fuisse addictos. Deinde & illud apparet, Non tam fuisse vel *ignorantes*, vel *vitijs deditos* Monachos, quam isti calumniari solent; quandoquidem puer duas illas eruditas linguas apud eos facilè hausit. Sed addamus de eadem alia. Sequentibus aliquot pagellis reperio hæc. Multum hic fraterculus peregrinatus est. Sed *inter* TVRCAS *maximè profecit, inde doctrinam suam hausit, & Damascum Ierosolymis prætulit. Fessam queq; venit. Doctrinam Arabum, & Magicam* maximi fecit. Fuit & in *Hispaniâ*, & apud *alias Nationes*.

7. Cur

7. Cur *Illuminatissimum* Patrem vocent, colligi licet ex ijs; quæ de eodem produnt in suâ Confessione, pag. 59. sic aiunt: *Meditationes nostri Patris excedunt, quæcunque à Mundi initio, vel ab intellectu humano, vel à Diuina reuelatione, vel Angelorum, & Spirituum ministerio, inuenta aut excogitata sunt*. Ne mireris, qui hæc legis, nec *Prophetarum*, nec *Apostolorum* Libros, nec cæteram *sacram Scripturam* excipi, cum nec *Angelis* parcatur, nec vlli *Diuinæ Reuelationi*. Quis talis viri *ætatem* scire non desideret? indicant illam eius filioli in suâ Confessione, pagell. 67. *Natus* igitur *est Fr.* C. R. *anno* 1378. *Vixit annos* 106. Itaque obijsse oportet anno 1484. *Sepulcrum latuit annos* 120. de quo infrà: cum etiam de *Antro* huius *Fraternitatis*, & *Epitaphio* tam sancti Patris dicetur. De quo nihil iam addo. Veniamus iam ad eius Sect. 17. Frat. Rosæ Cru.

8. FRATRES, & *Socios*, Hi, *quot*, & *quales*? Nam si quæras, *Qui*, & *quibus nominibus*, frustra sis: alto, & sacro silentio ista teguntur. Quæ per eorum dignos Posteros nobis panduntur, hæc sunt. *Numerus Fratrum excreuit ad octo, omnes cælibes, & qui* VIRGINITATEM VOVERANT. Sic Fama, pagell. 27. Ita Hæretici, acerrimi Virginitatis hostes. Omnes

Sect. 17. Frat. Rosf. Cru. hi *Fraterculi* liberi erant à FAME, PAVPERTATE, MORBO, SENIO, si credimus *Confessioni*, pagell. 61. Beneficio eodem fruuntur, qui hod*i*e viuunt, & hæc scribunt.

Parum hoc est. Initio huius Sectionis monui, hos, inter HECEBOLIOS MAGOS, *omnium esse audacissimos*. Audi, quid se iactent posse in LONGISSIME DISSITA. Sic agnoscet Goclenius, me de istis merito agere, tamquam eius cõsortibus, & tanto sublimioribus.

Primò. EX QVOVIS *loco*, QVÆVIS OMNIVM *Nationum opera, & consilia cognoscere possunt*. Ita Confessio, pagel. 61.

Secundò. *Librum habent, in quo* VNO *legere queunt*, QVICQVID *in* OMNIBVS *libris, est eritue, etiam* FVTVRIS, *aut* POSSIBILIBVS. Hociam est *longè iaculari,* non modo ad *Loca remota*, sed & ad TEMPORA *remotissima.* Quis *Prophetarum* simile vnquam potuit? Oportet hos Fratres pridẽ in suo Libro legisse, quæ iam in hoc meo scribo: nam vtiq; erat scribi *Possibile,* quod scriptum est.

Tertiò. OMNI HORA *sic viuere possunt, ac si ab* INITIO MVNDI *vixissent, & victuri essent ad* FINEM. Ibid. Vide, vt non

non tantum FVTVRA *Tempora* properare cogant, vt ea ijs adſint, antequam ſint; verum & PRÆTERITA quantumuis fugacia, & fugitiua, & iam in ſeriem eorum, quæ NON SVNT τῶν μὴ ὄντων, redacta, ESSE tamen cogant, & ſe ad talium Deorum tribunal ſiſtere. Qui hæc poſſunt, quid ijs deeſſe poteſt? Nullæ ſanè Opes, nulla Potentia. Accipe hoc clarè: Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

Quartò. *Canendo poſſunt Vniones, & Gemmas ad ſe allicere.* Pag. 62. Etiam *Spiritus.* Ibid. Neque quoſuis minutos *Spiritus.* Nam *poſſunt & Principes Mundi commouere.* Ibid.

9. Hæc ſanè *Hecebolia* ſunt, Gocleni, & pre quibus tua *patibularis Olla* non niſi fœtor ſit, & horror. O qui dignus ſit, in talem *Fraternitatem* admitti! paucorum hoc eſt; neque quiſquam eos agnoſcit, niſi ipſi *Fratres*, quorum eſt illa profeſſio: *Qui digni ſint admitti in noſtram Fraternitatem, agnoſcimus ex Regulâ noſtræ* REVELATIONIS. Pag. 64.

At ſi *videre* ſaltem eos liceat! ne hoc quidem multis contingit. *Texit*, inquiunt, *nos* DEVS *nube ſuâ, vt nobis eius ſeruis, nulla vis inferri poſſit.* Nec hoc tantum: *A nemine*, aiunt, *videri, aut agnoſci*

Sect. 17. *possumus, nisi habeat oculos* AQVILÆ. Ibid.
Frat. R. C. Cru. Sed vt ad primos illos *octo* redeam, sanitatis gratiâ pollebant, ita vt INCREDIBILIS *eos Ægrotorum accursus impediret*. Fama, pagel. 26. Omnibus prudentibus meritò *incredibile* est hoc mendacium. At peculiare exemplum ponunt de *fratre* I. O. *qui in Angliá obijt, versatissimo in Cabalá, vt ostendit eius libellus* H. *Hic*, inquiunt, *in Anglia celebris fuit, maximè cum ibi Iuuenem Comitem Nortfolcium Leprosum curauit*. pag. 31.

Octo illis, quàm multi successerint, nobis non constat Qui illis credet, facilè sibi persuadebit, *plurimos* vel iam esse, vel breui futuros. Sic enim illi: DEVS *decreuit numerum nostræ Fraternitatis augere, & multiplicare.* Confess. pagel. 62. Qui tanta possint, tanta promittant, operæpretium fuerit, scire quæ eorum sit

10. RELIGIO. Etsi seipsos celant, hanc tamen non celant. Fama, pagel. 45. *Agnoscimus* DVO SACRAMENTA, *cum omnibus Phrasibus, & Ceremonijs primæ Ecclesiæ* RENOVATÆ. Quænam illa *Duo* sint *Sacramenta*, quænam *Renouatio*, quære ab *Inuisibilibus fraterculis*. Nec aliam tenentur reddere de suâ RELIGIONE, rationem. Credendum est,

est, esse probos. Sic enim ipsi testantur: *Suspecti esse non possumus de Hæresi, aut, tamquam mali aliquid cogitemus, aut machinemur.* Confess. pag. 55. Quod si quis hanc *de seipsis* testificationem non putet sufficere, singulare specimen sua *pietatis* edunt eâdem pag. dum, tamquam si *Synodum œcumenicam in Antro* suo coegerint, hunc *Canonem* scribunt: *Blasphemias Orientis, & Occidentis, nempe Mahometis, & Papæ, damnamus.* Ita illi, Papam cum Turcâ iungentes. Sed, memores, Reuerendissimum *Patrem* suum, Doctrinã suã potissimum à *Turcis*, vt suprà vidimus, accepisse; *Mahometem* quidem semel, iterumque & obiter, & dicis causâ, tetigerunt: at verò *Papam*, serio, & vero in illum odio flagrantes, & sæpius, & acerbè perstrinxerunt; imò rabido dente, quod in se fuit, lacerarunt. Minantur illi præterita, quæ iam fieri non possunt. *Certi sumus, aiunt*, Famæ pag. 28. *si* FRATRES *nostri* (: loquuntur de octo primis:) *hâc clarâ temporum luce vixissent, aliter fuisse aggressuros Papam, Mahometem, scribas, Artifices, Sophistas.* Sic Lutheri more, vocant *Theologos Catholicos*. Tum *fortitudinem*, & *libertatem* suam iactant, in Præfat. Confessionis, pag. 52. *Liberè, & sine periculo Papam Rom. vocamus Antichristum.* Si *Libertatem* vocant ef-

Sect. 17. Frat. Ros. Cruc.

Sect. 17. Frat. Rof. Cruc.

frontem impudentiam, & effrenem maledicendi libidinem, agnosco hic maximam *libertatem.* Sed quod addunt, *sine periculo,* quid mirum, qui in tenebris lateant, & nec *nomina* quidem sua prodere ausint? Suadeo, ostentandę virtutis, in *Hispaniam* proficiscantur, & *Inquisitioni* ora sua ostendāt, atque ita orbi persuadeant, quod paulo ante iactabant, se DEI *Nube tectos, nullam vim* pertimescere debere. Necdum deserunt Papam. *Prophetiæ* quoque suæ spiritum excitant, & de eo dira vaticinantur. In Conf. pag. 66. *Interitus Papæ, ad hæc nostra tempora dilatus, iam imminet.* Thrasones Luthero similes, qui illud magno fastu, Pseudopropheta iactabat:

Pestis eram viuens; moriens ero mors tua,
Papa.

Stultum, & stolidum pecus! Anni sunt duo & septuaginta, ex quo fœtidum eius cadauer vermes pauit, cum interea tot Papę floruerunt, & florent, florebantque. Simile expectent isti. Sed persistunt, & iterum vaticinantur, adduntque Vaticinio minas, & operam, tantum non dicentes, se, tumultibus, bellisque excitatis, Papam de gradu deturbaturos. Quid enim aliud sibi volunt illa verba in Confess. pag. 78. *Triplex coronu Papæ in nihilum redigetur;* QVÆ DE

RE,

RE, post NOSTRVM CONVENTVM FVSIVS, ET ACCVRATIVS TRACTABITVR. Sect. 17. Frat. Ros. Cruc.

Vbi hic *Conuentus* erit, nisi in *Antro*? Quorum erit, nisi hominum in *tenebris* delitescentium? Quaenam illa *fusa*, & *accurata Tractatio*? Nouit is, qui Scrutatur renes & corda. Haec de *Religione* horum Fratrum. Quid in

II. POLITIA, quem tandem Principem agnoscunt? Dicant ipsi. In Fama, pag. 46. *In Politia agnoscimus Romanum Imperium, & quartam Monarchiam, pro nostro, & Christianorum Capite.* Quid minus profiteri potuerunt, si se in *Imperio* tolerari optabant? multo magis, si augeri, si promoueri, si gratum sibi responsum optabant, vti petunt. Et tamen haec sola *professio* Caesari, & Principibus sufficere, scilicet, debet, vt *Suspecti esse non possint, tamquam qui noui aliquid moliantur*; vt ante verba eorum, Lector, audisti. Ne tamen illis iniuriam faciam, non dissimulo, eos in animi subditi, & in Principem suum propensi, argumentum, *facultates* suas offerre; quod Principibus meritò gratum esse solet. Neque modicum aliquid offerunt. *Caesari*, inquiunt, MAGNOS AVRI THESAVROS *vltro offe-*

Sect.17. Frat.Rof. Cruc. *offerimus.* Confess. pag.56. Sed cui id negotii Cæsar demandabit? quis, vbi, à quo exiget, cum nemo vos, aut ANTRVM vestrum, vt ipsi iactatis, nôrit? Similia, ac multo maiora ausim ego vobis offerre, etsi nihil habeo. Dicam cum Poëta:

Quicquid habent omnes, accipe, quomodo das.

Quærat curiosus Lector, Quanti tandem illi sint *Thesauri*, quos tam *Magnos* se offerre aiunt? Audi illos, in Fama, pag.32. *Plus auri pollicemur, quàm Rex Hispaniæ ex vtraque* INDIA *auferat. Europa enim prægnans est, & robustum puerum pariet.* Nugatores! quasi vos OBSTETRICES sitis futuri. Sed tamen, si hi ipsi tanti Thesauri, vel bellis, vel aliâ ratione exhauriantur, quid facietis Cæsari? Facilis ratio. Fama pag.45. *Nostri Thesauri nunquam nos deficere possunt.* Hoc iam est Deos esse, non homines. Itaque meritò offerunt *omnibus*, cum penuriam nullam pati possint. Sic enim inuitant, Conf. pag.79. *Conferte vos ad* NOS, *qui non quærimus vestram pecuniam, sed vltrò vobis afferimus nostros Thesauros.* Fingamus, lector bone, hæc omnia portentosa mendacia mera esse veriuerbia; quomodo eadem coherent cum illo eorumdem *vaticinio*, quod edunt in nobili illâ Confessione pag. 69. *Nostri The-*

Thesauri intacti erunt, donec veniat Leo, qui postulabit, accipiet, & in Regni sui roborationem impendet? Hic LEO, quis alius credi potest, quàm is, *qui circuit quærens, quem* cum his Thrasonibus *deuoret*? Iam verò hi tam Religiosi, tam in suos Principes propensi fratres, sunt sine dubio magnâ Sect. 17. Frat. Rosi. Cruc.

12. DOCTRINA, & SAPIENTIA prædit. Id quidem dubitare est nefas. Atque in primis non est eorum Scientia, vt cæterorũ hominum, *errori obnoxia.* Testor Famam, pag. 27. CERTI *sumus, nostra Axiomata, immutabilia vsque ad diem iudicij permansura.* Porro quod genus Doctrinæ Fraternitati placuerit, partim colligas ex eo, quod antè de Authore & Parente audîsti; *Magiam*, & *Arabum doctrinam* maximè habuisse cordi; partim, quòd *singuli Fratres perfectum Discursum habuerint de Philosophiâ tum apertâ tum occultâ.* Sic de primis Octo loquuntur in Fama, pag. 28. Dum de Doctrinâ ago, non sunt omittendi

13. LIBRI, qui *Doctrinam* continent. De his hęc reperio. Fama, pag. 26. *Quatuor primi Fratres concinnarunt Magicum sermonem, & scripturam, cum copioso Vocabulario, quibus hodieq; vtimur. Estq; in eo magna sapientia. Fecerunt & primam partem libri M.* Pagellâ proximè sequenti, de Octo ff. *Per* *hos*

Sect. 17. Frat. Ros. Cruc. *hos confectum Volumen* OMNIVM *eorum, quæ homo sibiipsi* OPTARE, *aut* SPERARE *potest.* Neque aliquot dumtaxat *Libros* habent, sed totam *Bibliothecam*, de quâ Fama, pag. 33. *In nostrâ Bibliothecâ Philosophicâ, præcipuum sunt Axiomata; artificiosissimum, Rota Mundi; utilissimum, Proteus.* Infra dicetur de *Antro*, in quo inuentum nobile illud Cadauer Reuerendissimi Patris Frat. Rosl. Cruc. Inde tamen iam aliquid huc decerpendum. Pag. 39. *Inter libros in Fornice illo, fuit & vocabularium Theoph. P. ab Ho.* Et pag. 40. *Libellus erat in manu Cadaueris Frat. R. C.* AVRO *scriptus, cuius nomen T. Hic secundum Biblia maximus noster Thesaurus est; & meritò non facilè Mundi Censuræ subijcietur.* Mirum cur mendaces isti modò *Biblia* excipiant, cum antè professi sint, *Meditationes Patris sui excedere omnia omnino, etiam* DIVINA REVELATIONE *accepta.* vide §. 7. Item cur hunc libellum præferunt illi, in quo licet legere *omnia* etiam *Possibilia?* Cæterum non quiuis eorum libros legat, etsi in illos incidat. Hinc disce. A CHARACTERIBVS (: inquit Confess. pag. 73.) *nostra scripta Magica mutuati sumus* (Gaude, Gocleni, etiam apud Illustrissimam hanc *Fraternitatem* vigent

vigent CHARACTERES) *& inuenimus* NOVVM IDIOMA, *quo simul* OMNIVM *rerum natura exprimitur.* Quis hæc legat, quis intelligat, nisi ab illis edoctus? Occurrit hic, quod obiter annotem, Ægyptiorum Pseudophilosophos *Characteres* item sectatos, & sub iis suam nefariam *Magiam* abdidisse. *Hieroglyphica* vocabant. De his Lucanus: Sect. 17. Frat. Rosf. Cruc.

In saxis tantum duris, volucresque feraque
Scriptaque seruabant Magicas animalia linguas.

Ex quo *Hierogrammatei*, & *Hierophantæ* appellati. Recurrit hic, quod supra memini me notare, Andream Hoberuesschel, *Famam Fraternitatis* vocasse scriptum *Magicocabalisticum.* Itaque venit mihi in mentem, futuros Lectores, qui & hæc, quæ de Doctrina, & Libris refero; & pleraque alia huius *Fraternitatis*, existiment, non ita accipienda, vti *verbis* sonare videntur, sed sub *sermonis cortice* aliud celare; quod neque ita mirum sit, neque tam improbum, quam imperitis videatur.

14. ROGO TE, PRVDENS LECTOR, attende. Primum, vt ita sit, excusari prorsus non potest horum Fratrum imprudentia, qui cum se FAMA vulgari velint, cum

Sect. 17. Frat.Rof. Cruc. cum disertâ *Confessione* sua patefacere; ita loquantur, vt à nemine intelligi possint. Deinde intolerabilis audacia, & impudentia, qui *Europæ Capitibus*, *siue Principibus, Statibus, & Eruditis viris* suum librum inscribant, sic vt capi non possit, quid sibi velint. Duplicatur Impudentia, quod nihilominus *Responsum petant.* Verba illorum infrà dabo. Sed, quod maximè te, Lector, rogaui, vt attenderes, illud est. Disertè significant ipsi, se nihil inuolutum, aut obscurum scribere. Confess. pag. 79. *Non loquimur vobis per Parabolas.* Item pag. 54. *Quod in Famâ scripsimus, nemo existimet, vel Leuiter profusum, vel confictum.* Iterum te, Lector, rogo, hęc memineris, nō modò propter ea, quę iam scripsi, sed & propter mox scribenda. Hanc Doctrinam, hos tam admirandos Libros; vnde tandem fluxisse arbitrabimur? Aliunde fortassis etiam; sed consentaneum est credere, maximâ ex parte prodiisse ex iis, quibus pollent,

15. REVELATIONIBVS. Afferam huc, quæ ipsi de his narrant. Fama, pag. 33. *Quæ de sepulturâ Fr. R. C. iam prodimus, à Deo sic prouisum, concessum, & iniunctum est.* Prorsus, ac si, instar alicuius Isaiæ, dicerent: *Hæc dicit Dominus.* Nec illud citra *Reuelationem* haberi potuit, quod suprà posui ex Conf.

pag.

pag. 62. DEVS *decreuit numerum nostræ Fraternitatis augere.* Illud porrò alterum pag. 64. apertè *Reuelationem* spirat. *Qui digni sint in nostram Fraternitatem admitti, agnoscimus ex Regulâ nostræ Reuelationis.* Circa finem Confessionis, pag. 79. 80. inuitant mortales ad suum consortium, & vt persuadeant, aiunt, se inuitare ex *Impulsu spiritus Dei*, & à *Deo admonitos.* Si quæras, vnde illis hæ *Reuelationes*, potius, quam aliis hominibus, respondent pag. 77. *Quietis, & iis, qui paucorum sunt verborum, Mittit Deus Sanctos Angelos, vt cum iis colloquantur.* Satin' clarè & *Reuelationes*, & *Reuelationum Administros* aperiunt? Sed ego, quos *Sanctos* vocant, non dubito esse *Sacrilegos Angelos.* Cæterum Venerandus Pater *Fraternitatis Author*, hoc genere præ aliis excelluit, vt in eius Epitaphio postea referam. Satis de *Reuelationibus.* Vt hæc omnia quæ audisti, prorsus admiranda sunt, ita & decuit esse eorum, in quibus degunt,

Sect. 17. Frat. Ros. Cruc.

16. ÆDIFICIA. De his pauca reperio, sed non omittenda. Fama, vbi de Octo primis Fratribus agit, pag. 26. *Nouum ædificium eorum, S. Spiritus dictum, iam absolutum erat.* Velim hic Caluino-Dogmatistas ex occasione monitos, meminerint,

Sect.17. rint,totam hanc Fraternitatem, quod ad
Frat.Ros. Religionem attinet,ad ipsos pertinere;at-
Cruc. que adeo nullum *Catholicum* in eâ esse posse,quippe cum tantum DVO *Sacramenta* admittant,& *Papam* pro ANTICHRISTO habeant. Causa, cur id hoc maximè loco, annotem, illa est. Magnum crimen nobis Caluini Asseclæ impingunt, quod dicamur de Societate IESV: quasi eâ ratione alii ab IESV alieni dici videantur. Quærant à suis *Fraterculis*, cur suum ædificium S.SPIRITVS vocare audeant? an alia ædificia,& maximè Templa, *S.Spiritus* non sunt? Sed de his plura *Metamorphosis Caluino-Gocleniana*. Ad *Ædificia* Fraternitatis redeamus. Fama, pagel. 79. *Inuitamus vos ad domos, & Palatia plusquam Regia*. Hoc mendacium, poeticè sic ornasset Ouidius:

Regia erat FRATRVM *sublimibus alta*
columnis,
Clara micante auro, flammasq; imitante
Pyropo:
Cuius ebur nitidum fastigia sũma tegebat.
Argenti bifores radiabant limine valuæ.
Materiam superabat opus —

Sed nihil de eorum ædificiis *mirabilius* inuenio,quàm quòd tam clara opera, etsi coram videantur,non videantur tamen. Goclenius

clenius facile rationem redderet, Quod alicubi appenderint *Gygis annulum*, cuius ea vis est, vt gestantes reddat *inuisibiles*. Ne te diu suspensum teneam, bone Lector, audi, quid hi Fratres de suis illis Palatiis profiteātur, extremâ Famâ, pag. 50. *Nostrum Ædificium, etsi illud centum hominum millia coram vidissent; impio tamen mundo in æternum intactum, & illæsum perdurabit, imo prorsus abditum, ne videri quidem poterit.* Ita illi sermone Germanico. ac mox totam Famam concludunt his verbis Latinis: *Sub vmbra Alarum tuarum, Iehoua.* O tempora, tempora! ad quæ Monstra nos voluendo deduxistis! Sed mittamus querelas, & dum de ædificiis agimus ne omittamus huius nobilis Fraternitatis Sect 17. Frat. Ros. Cruc.

ANTRVM:

17. ANTRVM, inquam, totius nefariæ huius Conspirationis *Cubile*, *Ludum litterarium*, *Arenam*, *Stadium*, *Amphitheatrum*. Voca vt voles, dum scias, & obserues, hic natam, hinc in Orbem terræ protrusam hanc *Pestem*, hoc virus, hanc Tartareâ flammâ lucentem *Noctem*. Quid dicam?

Iam SPECVS, & FRATRVM *detecta apparuit ingens*

Sect.17. Frat.Rosi. Cruc. rint, totam hanc Fraternitatem, quod ad Religionem attinet, ad ipsos pertinere; atque adeo nullum *Catholicum* in eâ esse posse, quippe cum tantum Duo *Sacramenta* admittant, & *Papam* pro ANTICHRISTO habeant. Causa, cur id hoc maximè loco, annotem, illa est. Magnum crimen nobis Caluini Asseclæ impingunt, quod dicamur de Societate IESV: quasi eâ ratione alii ab IESV alieni dici videantur. Quærant à suis *Fraterculis*, cur suum ædificium S.SPIRITVS vocare audeant? an alia ædificia, & maximè Templa, *S.Spiritus* non sunt? Sed de his plura *Metamorphosis Caluino-Gocleniana*. Ad *Ædificia* Fraternitatis redeamus. Fama, pagel. 79. *Inuitamus vos ad domos, & Palatia plusquam Regia*. Hoc mendacium, poeticè sic ornasset Ouidius:

Regia erat FRATRVM *sublimibus alta columnis,*
Clara micante auro, flammasq; imitante Pyropo:
Cuius ebur nitidum fastigia sũma tegebat.
Argenti bifores radiabant lumine valuæ.
Materiam superabat opus —

Sed nihil de eorum ædificiis *mirabilius* inuenio, quàm quòd tam clara opera, etsi coram videantur, non videantur tamen. Goclenius

clenius facile rationem redderet, Quod alicubi appenderint *Gygis annulum*, cuius ea vis est, vt gestantes reddat *inuisibiles*. Ne te diu suspensum teneam, bone Lector, audi, quid hi Fratres de suis illis Palatiis profiteatur, extremâ Famâ, pag. 50. *Nostrum Ædificium, etsi illud centum hominum millia coram vidissent; impio tamen mundo in æternum intactum, & illæsum perdurabit, imo prorsus abditum, ne videri quidem poterit*. Ita illi sermone Germanico. ac mox totam Famam concludunt his verbis Latinis: *Sub vmbra Alarum tuarum, Iehoua*. O tempora, tempora! ad quæ Monstra nos voluendo deduxistis! Sed mittamus querelas, & dum de ædificiis agimus ne omittamus huius nobilis Fraternitatis Sect. 17. Frat. Rosi. Cruc.

A N T R V M:

17. ANTRVM, inquam, totius nefariæ huius Conspirationis *Cubile*, *Ludum litterarium*, *Arenam*, *Stadium*, *Amphitheatrum*. Voca vt voles, dum scias, & obserues, hic natam, hinc in Orbem terræ protrusam hanc *Pestem*, hoc virus, hanc Tartareâ flammâ lucentem *Noctem*. Quid dicam?

Iam SPECVS, & FRATRVM *detecta apparuit ingens*

Sect. 17. Frat. Ros. Cruc.

REGIA, & *umbrosa penitus patuere* CAVERNÆ.
Non secus, ac si quâ penitus vi terra dehiscens,
INFERNAS *reseret sedes,* & REGNA *recludat.*
Pallida ———

Hos enim *Fratres*, qui nouam lucem Mundo afferunt,

——*Pater* ANTRIPOTENS *speluncis abdidit atris,*
——*inuoluitq; Domum* CALIGINE *cæcâ*
Prospectum eripiens oculis, glomeratq; sub ANTRO
Fumiferam NOCTEM, *commistis igne* TENEBRIS.
————*Nam plurimus vndam*
Fumus agit, nebulâq; ingens SPECVS *æstuat atra.*

Dicet mihi Lector, meipsum omnia inuoluere *tenebris*, & *caligine*, tanquam si ipse sim in nebuloso ANTRO. Video hoc, & agnosco. Sed quid faciam? Difficile est, versari in mediâ fuligine, & non saltem nidore afflari. Tamen excutiamus, & iam intelligenter de *Antro* loquamur. Hoc primum scito, amice Lector, *Antrum* hoc loco intelligi speluncam, in quâ sepultum fuisse aiunt suum Protopatriarcham R. C. cuius quæ-

dam

dam particularia deſcribuntur in Famâ, Sect. 17.
pag.37.ſeqq. Si quæras, *Vbi* id Antrum ſit, Frat.Roſ.
iuxta tecum ignoro. Nec mirum, cum et- Cruc.
iam *Palatia plusquam Regia inuiſibilia* illis ſint. Hæc, quæ ab illis didici, tecum communico.

1. *Non illuſtratur hoc Antrum à Sole: clarè tamen lucet ab alio Sole, qui à Mundi Sole lucere didicit: Eſtq; nouitius ille Sol in centro Fornicis*, pag. 37.

2. *Lamina ineſt anea* ROTVNDO ALTARI *impoſita, cum hâc inſcriptione:* A. C. R. C. *hoc Vniuerſi Compendium viuus mihi ſepulcrum feci.* Ibid.

3. *Quatuor ſunt Figuræ* (: iterum triumphant *Characteres Gocleniani*:) *cum quaternâ Epigraphe:*

1. Nequaquam vacuum:

2. Legis Iugum:

3. Libertas Euangelij:

4. Dei gloria intacta. Ibid.

4. *Libri ſunt varii, atque inter eos, Vocabularium Theoph. Par. ab Ho.* pag. 39.

5. *In manu Cadaueris Frat. Roſ. Cruc. libellus auro ſcriptus, cuius nomen* T. pagella 40.

6. *Epitaphium* ibidem hoc: C. *Ros.* C. *ex nobili, atque ſplendidâ Germaniæ familiâ oriundus, vir ſui ſeculi, Diuinis Reuelationi-*

Sect. 17. Frat. Ros. Cruc. *bus, subtilissimis* IMAGINATIONIBVS, *indefessis laboribus, ad Cælestia atque humana Mysteria, arcanaue admissus, postquam Mundum minutum omnibus motibus Magno illi respondentem fabricasset, hocq; tandem præteritarum, præsentium, & futurarum rerum Compendio extracto, &c.* pag. 41. Hæc illi fere de suo *Antro*. Et quidem infra plura de eo dicentur. Sed hoc loco omittendum non est, inuestigare, *Quando* hoc *Antrum, structum, quando patefactum aut inuentum*. Hoc etsi non dicunt Fratres, tamen dicunt quædam, vnde id colligamus. Aiunt enim *in Occultâ ianuâ, sub muro, hanc Inscriptionem repertam: Post CXX. annos patebo.* item in Confess. pagel. 67. *Patrem suum* R. C. *natum* aiunt *anno 1378. ac vixisse annos 106.* Credamus hæc omnia. Sic obierit magnus ille *Mundi Reformator* anno Domini 1484. circa quem annum, consentaneum est existimare, *Antrum* fuisse extructum, aut non multo antè, cum sepulturæ pararetur. Certè illo anno *occlusum* fuit Antrum, condito inibi Cadauere. Adde iam annos 120. post quos ex vaticinio patere debuit; reperies, *repertum, & apertum* fuisse anno 1604. Vnde *Fratres* animati, aliquot annis post, *Famam*, reliquosque libros ede-

re

re cœperunt. Ex hac temporum descriptione noto, *Fratres* istos non satis consuluisse *Regulas suæ Reuelationis*, nec diligenter legisse *librum, qui continet omnia, etiam futura, & possibilia*, cum tam turpiter hallucinati sint in re præteritâ, aut quam pro tali venditant. Nempe aiunt, fuisse in *Antro Vocabularium Paracelsi*. Sine dubio inclusum fuisse oportuit, cum Antrum clauderetur, id est anno Christi 1484. Atqui si ad vitam illius Impostoris attendas, reperies, eo tempore non fuisse natum. Sed nono demum post anno, nempe 1493. Quomodo ergo toto nouennio antequam nasceretur, iam scripserat? Obiit idem *Paracelsus* anno Domini 1541. Ætatis suæ anno 47. Moneo *Fratres Antricolas*, qui toties meminerunt vanissimè suorum Axiomatum, vt alias attendant ad illud Axioma: Sect. 17. Frat. Ros. Crus.

MENDACEM *memorem esse oportet.*

Vnum me fugerat, cum recenserem, quæ in *Antro* reperta sunt. *Fuerunt quoque inibi in cistâ quâdam varij generis* SPECVLA, *variarum virtutum; & alibi Tintinnabula,* & ARDENTES LAMPADES. Hinc videlicet *Paracelsus* didicerat suas *Lucernas* concinnare, antequam natus. Quid

Sect.17. Frat. Rof. Cruc. ni ſi iam Libros ſcripſerat? Sed iam plus ſatis de *Antro*. Ex quo emergamus aliquando.

18. SECRETVM inter hos homines eſt altiſſimum, & abſtruſiſſimum: idque non ſine adiuncta religione *Iuramenti*. Teſtes Fratres, pag. 34. in Famâ: *Cum Fr. N. N.* SOLEMNE FIDEI, *&* SILENTII IVRAMENTVM *præſtare deberet*. Sic *Inſinuator* neſcio quis ad hos Fratres: *Modo ſub* SIGILLO SILENTII *me vobis obtuliſſe, æqui bonique conſulite*. Paulo poſt: *Veſtrum Conuictum, & Colloquii locum per huius venditorem renuntiante*. Et alter in *Proſphoneſi: Pollicitationem veſtram Sacroſanctam feciſtis omnibus cum Fide ſilentij ſeſe vobis offerentibus, & cæt.* Eodem pertinent *Antrum, Sermo ignotus, Characteres*, & omnium, vt ſic dicam, *Inuiſibilitas*. Nihil mirum: *Qui malè agit, odit lucem*. Prudenter tamen prouiderunt *Fratres*, (ne inter ſe quoque ignoti, ac ſic ſuſpecti eſſent) *vt vox* R. C. *eſſet eorum Sigillum, Teſſera, Character*. Ita Fama, pagella 29.

Hæc omnia, & multo plura, quæ breuitatis gratiâ ſilentur, quantumuis impia, & horrenda, audent tamen *Noctiuagi Fratres*

19. DE-

19. *Dedicare Cæsari, Regibus, Principibus, Doctisq́ue viris Europæ.* Vide *Epigraphen Famæ*. Audent, tamquam re præclarè gestâ, *Responsum* petere: *Expectamus*, inquit Fama, pag. 44. *Quidnam ad hæc nobis Docti, Indoctiq́ue respondeant; & quod eorum sit iudicium.* Videntur illi quidem his verbis significare, æquo se animo accepturos, quicquid illud *Responsi, & Iudicij* erit. Sed longè aliter est. Præscribunt enim illi, cuiusmodi *Iudicium & Responsum* esse oporteat. Pag. 33. 34. *Si nobis Christianum Responsum, cum discretione detur, non abhorremus, prodere Nomina nostra, Cognomina, & conuentus, siue coitiones.* Scimus, quæuis, cuiusuis, ad quosuis Responsa debere esse *Christiana*, & cum *discretione*. Sed hi *Lucifugæ Fraterculi* pro arbitrio & τὸ *Christianum*, & *Discretionem* diffinient. Itaque nisi *Cæsar*, & tot *Reges*, alijq́; *Principes, Quinque Sacramentis* abdicatis, DVO tantum agnoscant; nisi *Papam liberè vocent Antichristum*; nec ipsi satis *Christiani*; nec eorum *Responsum Christianum* censebitur. Item nullo modo *Discreti* erunt, nisi horum *fratrum* delirijs credant, eosq́ue, tamquam Diuinos homines agnoscant, quippe qui omnia sua per Diuinas *Reuelationes* acceperint. Dixi ante, me pauca horum scripta

Sect. 17. Frat. Rosf. Cru.

 vidisse;

Sect. 17. Frat. Rosf. Cru. vidisse; addo iam, me nihil vidisse aliorum ad ipsos, vel de ipsis, exceptis, quæ antea citaui. Scio tamen tum aliorum relatione, tum ex Librorum Francofurtensi *Indice*, & ipsos *Fratres* plura edidisse; & quosdam alios aliqui respondisse. Sed quid responderint ignoro. Verum quoniam pro suâ humanitate, aiunt se expectare *Iudicium à doctis, & indoctis*, non possunt me excludere, quin saltem inter posteriores censeant. Itaque hac occasione audiant liberum *Iudicium*, quod petierunt. Et quoniam ausi sunt sua *Europæ Capitibus & Eruditis* dicare, non ægre ferant, si ad idem *Tribunal* me confero.

DIGRESSIO.

IVDICIVM DE FRATERnitate Roseæ Crucis:

Ex ipsorum fratrum scriptis.

AD CAESAREM, REGES, PRINCIPES, Respubl.

Horumq; Magistratus, & Consiliarios.

1. ANTE omnia faciam, quod monet Apostolus: *Cui honorem, honorem* (Rom. 13.7.) habebo, inquam, honorem

norem Iudicio *Sereniſſimi Archiducis Auſtriæ* &c. Hic quid de Antri R. C. incolis, eorumque Rep. aut potius *Re-Clancularia* ſenſerit, dicunt ipſi. Aſcribunt illi quidem *Ieſuitis*, quod nec fecerunt, nec potuerunt: ſed Princeps ille & Pietate, & Prudentiâ, & Æquitate maximus, meritò patrauit. In Præfatione Famę ſic deplorant triſtem fortunam cuiuſdam ad *Fraternitatem* aſpirantis: *Adamum Haſelmeyer Notarium Publ. apud Archiducem Maximilianum, qui compendium fecerat ex ſcriptis Theologicis Theophraſti, titulo* IESVITAM, *quo docet, ſingulos Chriſtianos veros Ieſuitas eſſe debere, id eſt, in* IESV *ambulare, viuere, eſſe, & manere debere: eo nomine Ieſuitæ, mercedis loco, quòd in Reſponſo ſuo ad Famam, eos, qui de Fraternitate Roſea Crucis eſſent, viros vocauerit Illuminatiſſimos, &* IESVITAS *fallere neſcios, arreptum in triremes compingi curarunt.* Non inſultabo miſeri hominis pœnis: ſed nec damnare poſſum talis *Principis*, aut *Senatus* eius, prudentiam, & æquitatem. Imprudenter, & parum pro honore FRATERNITATIS egerunt *Fratres*, qui hoc Iudicium *Europæ* prodiderint, cuius *amicum Iudicium* de ſuis rebus expectabāt. Quod enim maius eſſe poteſt *Præiudicium* ad *damnationē Clancularię*

Digreſſio. *Frat. Roſ. Cru.*

huius

Digressio. Frat. Ros. Cru. *huius Conspirationis*, quàm intelligere, virum cætera honestum, & *Publicum Notarium*, *Seruili* illo, & acerbo *Triremium* supplicio damnatum, non quod fur esset, aut latro, aut adulter; sed eo *solum quod Roseos Fratres laudasset*? Quid faceret ille Heros, si miser *Adamus* è *Fraterculis* vnus fuisset? Vah incogitantiam! hîc maximè *Axiomata*, & *Reuelationis regula* inspicienda erat. Cæterum ego tanti Principis iudicium merito sequens (non ad decernenda *supplicia*, quod me nec tangit, nec decet) aio hanc *Tenebricosam Sectam*, & *Religioni*, & *statui Politico esse perniciosissimam*. quod non ex aliorum vel calumnijs, vel figmentis, sed ex ipsius Sectæ scriptis, & Professione, faciam manifestum.

2. Ac primum, ex eorum miris, mirè *Paradoxis* assertionibus, possim cum quibusdam non absurde suspicari, hos esse homines *fanaticos*, *inuerso cerebro*, & *vix sibi mente constantes*, vt qui tam multa effutiant, quæ nemo sanus est, qui capiat, aut intelligat. Cuiusmodi è fæce *Anabaptistarum* multos vidimus. Sed, vt ita sit, non ideo sit res negligenda: cum possint illi, aucto numero (clamant ipsi, DEVM *decreuisse numerum suæ Fraternitatis augere*) non minus Orbi Christiano; fanatico suo furore in-

com-

commodare, quam *Anabaptistæ* illi, qui superiore seculo, *Monasterium Westphaliæ vrbem*, cum occupassent, sanguinarias illas Tragœdias, in Claro *Imperij Romani Theatro*, ediderunt, omnibus satis notas, & quibusdam, etiamnum viuentibus, plus satis acerbas. Profectò aliquid simile hos Fratres moliri, quæ infrà dicemus, vehementem suspicionem facere possunt. Digressio. Frat. Ros. Cru.

3. Non vani coniectores illi quoque sunt, qui putant, *Magorum esse societatem*, qui cum hactenus in subterraneis speluncis *Magicas suas impietates* exercuerint, aucti iam numero, eo aspirent, vt in apertum prodire, & Mundo se impunè ostendere audeant. Hinc plures inuitant, vt tanto tutiores sint, dum non putatur consultum, tantam multitudinem Legum seueritate coërcere, ne deterius quippiam eueniat. Credibilem admodum hanc opinionem faciunt Antrum, quæque in Antro reperta ipsi referunt, ac maximè Characteres. Sed quicquid vel huius, vel prioris illius suspicionis sit, Principibus certè, & Ecclesiasticis, & Politicis, meritò prouidendum est, ne grande omnino malum ex hâc Coitione, & in *Ecclesiam*, & in *Publicam populi Christiani tranquillitatem*, emergat. Ac de *Ecclesiâ* quidem, si hoc solum teneremus, quod

Digressio. Frat. Ros. Cru.

quod supra ostensum est, eos in *Religione* sentire; satis abundè probatum esset, *Ecclesiam* ab ijs, quantum quidem possunt, funditus euerti, cuius & *Caput* Pontificem Maximum, in *Antichristum* transformant; & quinque *sacramenta* è septem, proijciunt. Sed quia hæc mea, etiam ijs probari cupio, qui, cum Christianorum nomine censeantur, ab Ecclesiâ Romanâ secessionem fecerunt; hæc pono, omnibus consideranda.

1. Quis, cuiuscunque Religionis, ijs fidat in Religione, qui, nullâ factâ aliorum capitum mentione, *duo tantum* illa ponant, quæ modò dixi?

2. Quæ submissio aduersus Ecclesiam quamcunque, eiusue Administros expectari ab ijs potest, qui, si rationem poscantur suæ Religionis, illud tantum magno supercilio respondeant: *Suspecti esse non possumus de Hæresi?* &c.

3. *Primam Ecclesiam Renouatam* aiunt se *agnoscere*. At *à quo, in quibus, quomodo Renouatam*? altum silentium. Quis hîc diabolicum astum non videt? Sic nempe promtum est, *Lutheri, Caluini, Mennonis* asseclas ad se pellicere, & capere. Sic *quamuis nouam Sectam*, profanâ NOVITATE, comminisci. Sic denique *Turcarum*, (quam Patrem suum hausisse testantur) impietatem

rem inducere. Sed de *Religione* satis ista. Nemo est tam obesâ nare, quin fraudem sentiat. Nemo Ecclesiam (quamcunque sic vocet) diligit, quin hos, tamquam eius pestes, execretur. Itaque iam transeo ad perniciem quæ ex hâc *Sectâ* Digressio Frat. Ros. Cru.

4. POLITICO STATVI imminet. Ac primum, hoc ipsum magnopere considerandum venit, quòd SECTA est, id est *Societas* quædam, *Coitio*, *Conuentus*, *Congregatio*, denique, vt ipsimet vocant FRATERNITAS, sine vllius Principis, aut Magistratus vel authoritate, vel conscientiâ, coalitâ, & certis REGVLIS, & AXIOMATIS deuincta. Hoc enim Publicæ Maiestati, & Tranquillitati non potest non esse suspectum. Vnde Imperator Cod. de Episc. & Cler. *Conuenticula illicita fieri prohibet*. Alia lectio habet, *Conuenticulam*. Porro Bal. in c. *Conuenticulas*, ita statuit, *vt Conuenticulæ dicantur* OMNIA *Collegia illicita*. Est item in Cod. (lib. 4. tit. 59.) titulus de *Monopolijs & conuentu negotiatorum illicito, vel artificum ergolaborum*. Iterumq; de ijsdem, & *quibusuis artificibus, mercatoribus, negotiatoribus* alius est titulus (libr. 3. titul. 13. l. fin.) quo eorum Conuentus coërcentur: maximè *si declinent iurisdictionem eius, qui præest collegio, & recusent esse sub Præside, vel alio Superiore*. Antiquior est *Collegiorum*

Digressio. Frat.Ros. Cru.

illicitorum damnatio, libr. 47. Pand. tit. 21. vbi eadem eiusmodi *Collegia facientibus*, pœna imponitur, quæ *hominibus armatis*, *Templa, vel Loca publica occupantibus*. Vnde rectè Octauius Aug. (teste Suetonio in Oct. c. 32.) *Collegia omnia præter antiqua, & legitima, dissoluit*. Ratio inibi adiungitur, *Quod plurimæ factiones, titulo Collegii noui ad nullius non facinoris societatem coirent*. Quod si quærant *Rosei fratres*, Quænam *illicita* Collegia habeantur? responsum accipiant ex d. tit. Pand. l. 3. *Legitima Collegia sola illa putantur, quæ habent authoritatem Principis, aut Senatus*. Et hæc quidem Romani. Eadem Græcis mens fuit. Itaque Alcibiadi illustri ciui Atheniensi, vitio datum, nec sine infamiâ, *quòd domi suæ Mysteria celebraret*. Hoc enim Athenienses iudicabant, *non ad Religionem, sed ad coniurationem pertinere*. Lege Corn. Nepot. & Plutarch. in Alcib. Si *domi* cum *paucis domesticis priuatim* Mysteria factitantem non tolerabant, quid facerent, si *Conuentus abstrusis in locis cogentem* deprehendissent? Vtique quod Romani in eos, quos *Bacchanalia* agitantes, è latebris in apertum produxerunt. Mira sunt, & planè stupenda, quæ de his prodit Liuius libr. 19. A. V. C. 568. quæ vtinam ne sint viua imago huius

nouæ

nouæ Fraternitatis. Ea detegere quantæ curæ Senatui fuerit, ex eo conſtat, quod, (vt ait author) Coſſ. *ambobus quæſtio de clandeſtinis coniurationibus decreta eſt.* Digreſſio. Frat. Roſ. Cru.

5. Horum *Sacrorum Originem, & Authorem* aperit Liuius illis verbis: *Græcus ignobilis in Hetruriam primum venit, nulla cū arte earum, quas multas ad animorum, corporumq; cultum nobis eruditiſſima omniū gens inuexit, ſed ſacrificulus, & vates: nec is, qui aperta religione propalam, & quæſtum, & diſciplinam profitendo, animos errore imbueret, ſed occultorum antiſtes ſacrorum. Initia erant, quæ primo paucis tradita ſunt: deinde vulgari cœpta.* Recolantur, quæ ſupra, Fratres ipſos audiuimus de origine, & Authore ſuæ *fraternitatis* memorantes, & videatur, quantū à ſe mutuo vtraque Secta abſit. Sed addo ex Liuio pauca. Iterum is de Senatus ſolicitâ curâ: *Quæſtionem de Bacchanalibus, ſacriſq; Nocturnis extra ordinem Conſulib. mandat.* Nec omittenda, quæ pro Roſtris Poſthumius Conſul ad Populum de his *latentibus Myſterijs* producit, digna, quæ à Principibus, Magiſtratibuſque audiantur, & non otioſè perpendantur. Ponam capita aliquot ex antiquis illis, addamq; noua *Roſeorum* fratrum, vt res clarior ſit, & æſtimatio facilior, per *Parallela.*

Digressio. Frat. Rosen. PARALLELVM I. *Bacchanalia totâ iam pridem Italia, & nunc per Vrbem multis locis* &c. At ROSEI Fratres *libro dedicato*, sua *Sacra* commendant *Cæsari*, *Regibus*, *Principibus*, *Doctisque viris*, *qui in Europa*.

PARALL. 2. *Qui, Qualesq.* Bacchanalibus initiati? Respondet Posthumius inter cætera: *Fanatici vigiles*, *vino*, *strepitibus*, *clamoribusq. nocturnis attoniti.*

De *Vigilia*, *Vino*, *strepitibus* nescio, sed ROSEOS, *fanaticos esse*, & *Attonitos*, satis produnt, quæ ipsi produnt de restituendâ *Paradisi felicitate*, & *Hecebolijs* illis *Mysterijs*, quæ maximè in ijs, pro meo instituto persequor.

PARAL. 3. *Nullas adhuc vires coniuratio*, ait Posthumius; *cæterum incrementum ingẽs virium habet, quod indies plures fiunt.*

ROSEI initio *pauci*, *octo* tantum erant: iam & inuitant ipsi *Europam* totam; & propalam ebuccinant illud: *Deus decreuit numerum nostræ Fraternitatis augere.*

PARAL. 4. Posthumius: *Necdum omnia, in quæ coniurauerunt, edita facinora habent: adhuc priuatis noxijs, quia nondum ad Remp. opprimendam satis virium est, coniuratio sese impia tenet; crescit, & serpit quotidie malum: iam maius est, quàm vt capere id priuata fortuna possit: ad summam Reip. spectat.*

Equi-

Equidem *Propheta* non sum, cuiusmodi *Rosei* se iactant: sed si illorum de seipsis *Prophetiam* accipimus, videant, quorum interest, an non ad *Reip. summam* spectent illa: *Omnium nationum opera, & consilia cognoscunt. Principes mundi commouent libere, & sine periculo Papam Rom. vocant Antichristum. Triplex cornu Papa in nihilũ redigetur: quâ de re post Conuentum fraterculorum fusius, & accuratius tractandum.* Qui de talibus tam accuratè tractant, vide an de *Reip. summâ* cogitent. Et quoniam hæc sine Duce fieri posse est incredibile, non deerit illis Leo, *qui eorum Thesauros in Regni sui roborationem impendet.* Hæc omnia eorum verbis antè descripsi, pagellis quoq; ascriptis; nec repeto. Cæterum neque verba, neque cura vana fuit vel Consulum, vel Senatus. *Datum* enim *Consulibus negotium est,* ait Liuius, *vt omnia Bacchanalia Romæ primum, deinde per totam Italiam diruerent.* Id diligenter accuratum. Sed quod tantum, tamq; latè fusum malum simul extirpari non potuit, biennio post *L. Posthumius Pr. cui Tarentum Prouincia euenerat, reliquias Bacchaliũ quæstionis cum omni executus est curâ.* Si initiatorum *suppliciũ* quæris, carcere multos, plures morte multatos idem tibi Liui' respondet. Scio, magna fuisse *Bacchicolarũ*

Digressio. *Frat. Ros. Cru.*

Digres- facinora, quorum non insimulo ROSEOS.
sio. Sed rectè facient, qui cauerint, quę necdum
Frat. Ros. vident. Et Posthumius, ipsum *Forte teme-*
Cru. *re coiuisse* crimen putat, laudatque Maiores, qui, *Vbicumque Multitudo esset, ibi & legitimum Rectorem multitudinis censebant debere esse*. Tantum de *Bacchanalibus*, & *Secta Rosea* ijs quàm simillimâ. Venio ad alia capita. Non modò Secta est, priuatâ paucorum authoritate ab reliquâ hominum multitudine resecta, sed eiusmodi secta, quæ apertè

6. *Authorem* sui nominat *Deum*, eius iactat *Reuelationes*, *Felicitatem Paradisiacam* promittit, cum *Thesauris cælestibus*, *Abditis mysterijs*, *Auro*, opibusq́ue inexhaustis: quæ omnia quam vim apud multitudinem facile credulam habeant, vel me tacente, sponte patet. Iam si his addas facilitatem illam *remotissima quæq; cognoscendi, & abstrusissima*; quantam humanæ curiositati fenestram, dicam, an portam? aperueris! Hæc nempe sola multis præcipitium fuit, quo se in Veneficij gurgitem immerserunt, nunquam emersuri. Magis etiam inuitat, non tam *spes*, quàm, vt sic dicam, *Certitudo latendi*, eaq; *diuinitus constituta*, & firma. Sed mirum, si Principes dissimulare possunt, nec studiosè inquirere, *quis sit ille Leo Rex*, quod

quod eius *Regnum*, quæue illius *Roborandi* Digres-
ratio, aut via. Verum enimuero me quidem sio.
prę omnibus mouet, totamque rem suspe- *Frat. Ros.*
ctam maximè facit *Cru.*

ANTRVM FRATERNITATIS, & *latebra* illæ impiorum hominum, & lucifugarum propriæ. Euolue Historias, lege Poëtas: velut fatale, si fas dicere, reperies, *Antra* ad maxima flagitia perpetranda, fuisse comparata. Ac vt turpia illa, & nefanda sileam, inuenio, vel Diabolica sacrificia, & lanienas in *Antris* exercitas, vel in Principes, ac Resp. conspiratum. *Bacchicolarum Antra & Latebra*, quas è Liuio audisti, quid pepererint, ex eodem disce: *Ne vnum genus noxæ*, inquit, *Falsi testes, falsa signa, testimoniaq; & indicia ex eadem officina exibant. venena indidem, intestinæque cædes, ita vt ne corpora quidem interdum ad sepulturam extarent. Multa dolo, pleraque per vim audebantur.* Infra: *Corruptelarum omnis generis eam officinam esse.* Item: *Vt quisque introductus sit, velut* VICTIMAM *tradi Sacerdotibus.* Iterum: *Si qui minus patientes dedecoris sint, & pigriores ad facinus, pro* VICTIMIS IMMOLARI *nihil nefas ducere. Viros, velut mente capta, cum iactatione fanatica corporis vaticinari.* Nonne videntur tibi, studiose Lector, describi *Vaticinia*

Digressio. Frat. Ros. Cru. *Roseorum ff. de interitu Papæ, de Ortu Leonis?* Numa Pompilius, secundus Rom. Rex (ne à Liuio abeam) *Omnium primum, rem ad multitudinem imperitam, & illis seculis rudem, efficacissimam, Deorum metum iniiciendum ratus est. Qui cum descendere ad animos sine aliquo commento miraculi non posset* (Huc itidem spectant *Roseorum* stupenda illa promissa) *simulat, sibi cum deâ Ægeriâ congressus nocturnos esse* &c. Sed quisnam aptissimus ijs congressibus locus? *Lucus erat, quem medium ex opaco specu fons perenni rigabat aquâ. Quò, quia se persæpe Numa sine arbitris, velut ad congressum deæ inferebat, Camœnis eum locum sacrauit, quod earum sibi concilia cum coniuge suâ Ægeriâ essent, & soli fidei solenne instituit.* Videtur ipsissima Roseæ Fraternitatis origo, qui & ipsi *silentii fidẽ* præ omnib. in suis sacris colendã volũt.

8. Maior veneficâ istâ Ægeriâ triueneficus *Iuppiter*, & ipse suo *Antro* gaudens, imò in eo educatus, vt *inuisibiles nostri Rosei*: Siquidem eum ambitioso famulatu apiculæ,

———————*canoros*
Curetum sonitus, crepitantiaq́ æra secuta,
Dictæo cæli regem pauêre sub Antro.

Habet & *speluncâ* suâ veterator ille *Proteus*,

—*consueta petens è fluctibus Antra.*

Habent & *Nymphæ*:

scopu-

—scopulis pendētibus Antrum, Digressio.
Nympharum domus—
Habent *venti* (vestræ animæ , ô Ventosi Frat. Rosi Cru. Fratres Rosicrucij) quos
—vasto rex Æolus Antro
Imperio premit.—
Meministis &
— vasto Cyclopis in Antro,
Polyphemi, cuius
—domus sanie, dapibusq; cruentis
Intus opaca, ingens:
& Caci, quem ex *Antro* protractum Hercules malè multauit,
— insperatâ deprensum in luce —
Si cui, vestrum *Antrum* inuisibile videndi copia sit, & vos quoque *insperata in luce deprehendamini*, qui sic gaudetis tenebris, fors non pauca appareant istis similia. Et fortè ibi latet
Vulcani domus, & Vulcania nomine tellus,
Quā subter specus, & Cyclopū exesa caminis
Antra Ætnæa tonant —
Aptissima ea sit *officina armorum* vestro *Leoni*. Vultisne recentiora?

9. Bonzii, mutorum Deorum in Iaponiâ Sacerdotes, suorum eorumdem deorum ductu in *Antra* secedunt, atque inibi, diuinitus scilicet edocti, Gnomas quasdam comminiscuntur, quas deinde ad homines

Digressio. Frat.Ros. Cru. reuersi, tamquam è cælo lapsi, edicunt, in ijsque triumphant. Vos *post centum annos* cum vestrâ sapientiâ emersi, vnde, nisi ex simili *Antro* proditis? Ne ipsi quidem id dissimulare potestis. An rectius dicam, *Antrum* vestrum simile esse *Gygis Antro*? nam inde *Annulum* abstulit, cuius gestatione factus est *Inuisibilis*, vt vos estis. Consulite bonum *Goclenium*, qui id facilius credit, quam Christum inuisibilem esse sub sacrosanctâ Hostiâ. An potius dici velitis *Antrum Mercurij*? Absit tamen contumelia. *Nam* multo magis *Venerandus Pater vester*, quam fur ille *Hermes*, in suum Antrum, Orphei verbis,

—παντοίων ἀγαθῶν κατέθηκεν ὅμιλον,

Omne genus bona comportauit aceruis.

Quod si rectè Zezes de *libris* interpretatur, quàm rectè in vestram Bibliothecam quadrat, & maximè in illud nobile volumen, quod octo primi Fraterculi confecerunt, *omnium eorum, quæ homo sibi optare aut sperare potest*! Neque à *Trophonij Antro* vestrum abludit, hominis ambitiosissimi, qui vt vos, inde *oracula fundebat*. Et his quidem *Antris* omnib. simile aliquid habet vestrũ *Antrum*. Sed nulli similius est, quã *Antro Apollinis*. Non illud dico *Antrũ Sibyllæ*, siue

Arces,

—*Arces, quibus altus Apollo*
Præsidet, horrendæq; procul secreta Sibyllæ, Digressio.
ANTRVM *immane,*— *Frat. Ros. Cruc.*
vbi illi fœminæ
—*magnam mentem, animumq;*
Delius inspirat Vates, aperitq; futura.
Est quidem & huic *Antro* vestrum, tum in aliis simile, tum eo maximè, quod vobis quoque idem impostor deus
Horrendas canit ambages, ANTROQVE *remugit*
Obscuris falsa inuoluens—
vt est illud, de *Papæ interitu* mox secuturo. Sed vtut hæc sint, non hoc illud *Antrum* est, cui vestrum simillimum dicebam. Aliud ego *Antrum* loquor, & quidem *Apollinis* quoque, quod in vestro rediuiuum fatebitur, quisquis de illo veteres legerit, & vos iam de vestro audierit. Expectatis, quodnam illud tandem sit? Accipite. Est

10. ANTRVM MITHRÆ.

Te appello, mi Lector, & simul fidem tuã. Da sis mihi opellam hanc, & mecum vide eam, quam prædico, similitudinem. Ac primum, *Mithram* scito esse ipsum, vt dixi, *Solem*, siue *Apollinem*, quem Persæ *Mithram* vocant. Testatur Suidas: *Mithram existimant Persæ solem esse.* Item D. Gregor. Nazianz. (lib. 2. in Iulian.) *Mithra,* inquit, *id*

Digressio. Frat. Ros. Cruc.

est Sol, cui celebritates fiunt, & inprimis à Chaldæis, &c. Iam aggredienti mihi, ostendere, nostros *Roseos*, nouos esse *Mithræ Sacerdotes*, occurrit Ezechielis Prophetæ visio (c.8.v.8. seqq.) qui à Deo iubetur *Fodere parietem*; vt *videat Abominationes Maiores*, ac *maiores*, *quas seniores domus Israël faciebant in Tenebris, vnusquisque in Abscondito cubiculi sui.* Hoc *Absconditum* vnicuique suum *Antrum* erat. Nec aliter fecit Propheta, ac iussus erat. *Cum Fodissem parietem*, inquit, *apparuit Ostium vnum, & dixit ad me, Ingredere, & vide abominationes pessimas, quas isti faciunt hic. Et ingressus, vidi, &c.* Quod in me erit, idem faciam. Ingrediar *Antrum*, & *Mithræ*, & *Roseorum* FF. *Fodere* mihi erit, *Scrutari*, & *Considerare*, quæ Rosei, de *Abscondito* sui *Antri* produnt, & videre, aliisque ostendere, eadem, aut gemina fuisse in *Antro Mithræ*. Eamus iterum per Pararella.

PARALL. I. AVTHOR.

11. *Mithræ Antro*, & Sacris Author fuit *Zoroastres* Persa, aut Assyrius, teste Porphyrio in Comment. Antri Nympharum. *Rosicrucio Antro* & Religioni Parens est Fr. R. C. Horum inter se cognationem obiter consideremus.

1. ZOROASTRES, *Persa* fuit. Hoc, & quæ

quæ deinceps de hoc Impoſtore ponam, ex Idoneis Authoribus habeo, quos neceſſe non eſt anxiè allegare. Digreſſio.

Frat. Roſ. Cruc.

FRATER R. C. *Perſa* non fuit, ſed *Perſas adijſſe* æquum eſt credere, cum *varias Nationes* adierit doctrinę causâ. Neque *Arabes, Turcæ, Saraceni* meliores ſunt: apud quos ſapientiam ſuam hauſit.

2. ZOROASTRES, tamquam magni Prophetæ *Moyſis* æmulus, non minorem honorem apud ſuos ſperare auſus eſt, quam hic apud DEI populum erat conſecutus. Itaque quæcumque Moyſes geſſerat, iſte Moyſis ridiculus ſimius itidem conatus eſt. Vide hæc pauca. *Moyſes* Prophetarum velut apex fuit: *Zoroaſtres* Magorum. *Moyſes* veræ, de vero DEO, primus Scriptor fuit Theologiæ: *Zoroaſtres* falſæ, quæ eſt de falſo deo, ſiue Diabolo. Magiam intelligo. *Moyſen* cæteri deinceps Prophetæ, & Sancti DEI homines, ſecuti ſunt, eiuſque doctrinæ inhæſerunt: *Zoroaſtren* ducem cæteri Magi habuerunt.

FRATER R. C. quid? *Zoroaſtri* iterum in hoc capite ſimilis, quod, & ipſe vt alter Moyſes, ſuis Roſeis, Doctrinâ, Moribus Scriptiſque præiuit; ſed eò audacior, quòd altius multo ſubuolauit. Nam longè *vltra Moyſen* progreſſus, ADAMO adhuc

Digresſio. Frat. Roſ. Cruc.

adhuc *innocenti* par eſſe voluit. Quid dico, par? *Adamus veritatem, lucem, vitam, gloriam in Paradiſo amiſit:* hic ea mundo *reſtitutum* venit. Vide, an hoc non ſit longe eſſe *Maiorem Adamo*. Quod ſi de *Scientia, & Sapientiâ* contentio ſit, nemo negauerit, maxima hæc fuiſſe in Adamo: ſed nihil ad Sanctum Patrem Fr. R. C. *cuius Meditationes excedunt, quæcumq; à Mundi initio, vel ab intellectu humano, vel à Diuinâ reuelatione, vel Angelorum & Spirituum miniſterio, inuentum, aut excogitatum eſt.*

PARALL. II. ANTRVM

ZOROASTRES (:vt narrat Porphyrius ex Eubulo:) *naturalem ſpeluncam, & fontibus ſcatentem in proximis Perſidis montibus conſecrauit.*

FRATER R. C. altiora moliens, ſuum *Antrum viuus ſibi ſepulcrum fecit*; reſpuēs, quod Natura patraſſet. Nec mentio vllius vel Architecti, vel Artificis alterius. Nempe vt alter *Amphion*, dum ſedulus ædificat, *Frater adduxit lapides canendo.*

PARALL. III. ANTRI MYSTERIVM

ZOROASTRES *per ſpeluncam Mundum ſignificauit.* Porphyrius iterum author.

FRA-

FRATER R. C. ſuum *Antrum* vocat *Vniuerſi Compendium.* Quæſo, Lector, attende. Digreſſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

PARALL. IV. ANTRI NVMEN.

ZOROASTRES per ſuum *Antrum*, ſignificabat *Mundum Fabricatum à Mithra*, id eſt à *Sole.*

FRATER R. C. inter tot *Myſteria* ſui *Antri* eximium illud curauit, nouus *Mithrocola*, vt cum ab *Antiquo Sole Antrum* illuſtrari non poſſet, obiectis fornicibus; haberet tamen alium *Solem*, qui ab *antiquo Sole lucere* didiciſſet, eumque nouus *Creator in Fornicis & noui ſui Mundi Centro collocauit.* Hoc Antri primarium *Numen.*

PARALL. V. ASTRORVM IMPERIVM.

Sic voco poteſtatem imperandi Aſtris, aut iis pro arbitrio ſuo vtendi. Igitur

ZOROASTRES ait D. Clemens (: lib. 4. Recognit.) *Aſtris multum, & frequenter intentus, velut ſcintillas quaſdam ex ſtellis producere, & hominibus oſtendere cœpit*

FRATRI R. C. parum ſunt *ſcintillæ.* Totum *Solem* habet in poteſtate. Nonne ita tibi videtur, Lector, de eo, qui *Solem*, tamquam *Ludimagiſtrum adhibet*? qui *magni*

Solis

Digressio. Frat. Ros. Cruc. *Solis paruum Idolum fabricatur, Solem nouitium*, quem illi dat *discipulum*, & singulari industriâ, alicunde à *Turcis*, aut *Saracenis* haustâ, *Lucere* docet, vel intra intima terræ viscera. Et ne tali Soli suum *Cælum* desit, *Fornicem facit Cælum*, & in eo *Solem* figit. Dedicari poterat ex Lucano, hoc Epigrammate:

Præcipiti deducta polo hæc sunt SIDERA *nobis.*

PARALL. VI. CÆLORVM, ASTORVMQVE MOTVS.

ZOROASTRES, Sicut per *Speluncam* vniuersè *Mundum* significari volebat: ita per alia quædam (: Porphyrii rursus verba) *intus congruis interuallis disposita, Elementa, & plagas Mundi delineabat.* Clarius Origenes (lib. 6. in Celsum:) ait, *in Mithra Sacris, duplicem prætendi* CIRCVMACTIONEM STELLARVM; FIXARVM, ERRANTIVMQVE. Adiungit deinde *de septem portis*, quas refert ad *septem Planetas*, & alia similia deliria; quæ meo *Goclenio* merito arrideant, vt *Characteribus & Sigillis* valde congruentia. Quid in ANTRO *Rosicrucio?*

FRATER R. C. *Mundum minutum omnibus motibus magno illi respondentem fabricauit.* Et profitetur ipsemet de se: *Hoc*

VNI-

VNIVERSI COMPENDIVM *viuus* Digres-
mihi sepulcrum feci. sio.

PARALL. VII. FIGVRÆ, *Frat.Ros.*
& TYPI. *Cruc.*

ZOROASTRES in *Antro* suo posuerat *Planetarum Typos.*

FRATER R. C. præter alias *figuras*, quatuor in suo effigiauit, cum suis *Inscriptionibus.*

PARALL. VIII. SACRIFICIA.

ZOROASTRES *multas Hostias Mithræ consecrari* instituit, teste Suida.

FRATER R. C. in suo ANTRO *rotundum Altare* constituit. Ad quid, nisi ad *Sacrificia*? Testentur Caluinistæ, qui quia in Ecclesiâ Christianâ, *Sacrificia* esse negant, *Altaria* quoque vbique demoliuntur.

12. Hactenus sat mihi videor ostendisse MYTHRÆ ANTRVM rediuiuum in ANTRO ROSICRVCIO, sicut *Zoroastren* in Frat. R. C. quâ de re prudentem, & æquum Lectorem iudicem non recuso. Sed ante quam ex hoc *Antro* egredior, non omittam duo quædam præter memorata, annotare. Prius est, quod ex mentione CHARACTERVM, & SIGNORVM paulo ante factâ, mihi in mentem venit. Impe-

Digres-sio. *Frat.Rof. Cruc.* Imperator Iustinianus in Cod. suo, l. 1. de vete. Iure enucl. §. *Ne autem*, disertè iubet, *Legum Codices non per signorum captiones, vel per compendiosa Ænigmata, conscribi à Librariis, sed per litterarum consequentiam. Imposita & pœna hoc non seruantibus.* At hi *Antricolæ fratres* sic profitentur: *à Characteribus nostra Scripta Magica mutuati sumus, & inuenimus nouum idioma.* Iudicent quid hoc sibi velit, ii quorum interest.

Alterum, è duobus illis, quæ dixeram, illud est. *Quaternis Figuris quaterna Epigraphe* addita, quæ ænigmati simile aliquid habet. Videamus, possimusne interpretari, & aliis acutioribus demus coniectandi ansam, qui, vbi accuratius aliquid attigerint, nos vicissim doceant.

13. 1. *Epigraphe: Nequaquam vacuum.*

Hoc accipio, ac si dictum esset, esse PLENVM. Possum interpretari, *plenum vanitate, & inaniis*; quod verè est *Vacuum*: possũ, *Mithra omnia plena*, vt alter ille ait, Iouis. Sed rectissimè dicturus videor, intelligendum de *animis Fratrum Mithrantricolarum*, qui *pleni* sint. At scin' quo modo? verum typum habes in vano illo Iuuene ELIV *Buzite* (: Iob 32. seqq.) cuius est illud in cæterâ vanitate: *Plenus sum sermonibus, & coarctat me Spiritus vteri mei.*

En

En venter meus quasi Mustum absque spiraculo, quod laguncul.u nouas disrumpit. Loquar, & RESPIRABO *paululum*. Hæc de *Fratre R.C.* facilè exponi possunt vel de se loquente, vel de futuris *Fratribus propheticè*, quandoquidem hi illum *Prophetam* faciunt. S. Gregorius Magnus Papa (: clament licet Fraterculi, esse Blasphemias Papæ:) *Plenitudinis* istius originem aperit (: libr. 23. Moral. cap. 10.) *Arrogantes viri, inquit, dum prædicatores sanctos magna eloqui, ac pro locutione sua venerari conspiciunt, locutionis eorum celsitudinem, & non vtilitatem intentionis imitantur: neque hoc amant, quod illi appetunt, sed hoc summopere appetunt, quod clari hominibus ostendantur.* Hinc igitur hi *Gigantum Fraterculi*, magnas animas imitati, aut potius peruersè æmulati, *sic inflatione elationis extenduntur* (: vt iterum cum Gregorio loquar:) *ac si ad loquendum per caritatis gratiam, ardore spiritus sancti accendantur.* Mox addit: *Bene ait, Respirabo, quia sicut labor iustorum est, videre praua, nec corrigere, ita grauis est labor arrogantium, si quod sapiunt, non ostendant.* Talem se nobis venditat Frat. R.C. tales reuerendi eius fratres. *Pleni* sunt, nihil in illis VACVVM. Pares sunt antiquis Patribus. Quid, *Pares?* eorum *Meditationes excedunt, quic-*

Digressio. *Frat. Ros. Cruc.*

Digressio. Frat. Ros. Cruc.

quid ab vllo Intellectu vnquam prodiit. Quid ni & sermones? Denique non quamuis Plenitudinem ostentant, sed eam ex Paradiso arcessunt. Reducunt enim veritatem, lucem, vitam, gloriam, qualem Adam in Paradiso amisit. Omnia Naturæ bona vbique dispersa simul habent, & tribuunt. Parum hoc est. Etiam Omnes cælestes Thesauros diuinæ Sapientiæ, quos certè Adam non habuit. Hoc demum est Plenum esse: hoc est, alios omnes, & Antiquos, & Recentiores præ his plane inanes esse, & VACVOS. Nam quid omnes Veteres Patres habuerunt, quod cum hâc plenitudine vllâ ex parte cōponi queat? Sed Eliu, qui se non cum aliis seculis confert, sed Amicis præsentibus præfert, aliud me in Antricolis obseruare facit. Lutherū, Caluinum, Mennonem, credamus esse Eliphaz Themaniten, Baldad Suhiten, & Sophar Naamathiten. Et quidem, Caluinum esse SVITAM Metamorphosis Caluino-Gocleniana ostendit. Sed, vti dixi, credamus, quod videmus, tres illos nouos Ecclesiæ Catholicæ calumniatores, quam simillimos esse illis antiquis Iobi calumniatoribus. Eliu iunior erit Frater R.C. qui etsi ante Lutherum, reliquosque vixit, nihil tamē palam locutus est aut docuit, quod nunc demum facit, rediuiuus in Fratribus suis. Hi

igitur

igitur non modo *Antiquis* se *Patribus* præferunt, sed indignabundi, *Lutheri, Caluini, Mennonis* lentitudinem damnant: *suam sapientiam, ac fortitudinem* denarrant. Confer has vtrimque effusas sententias: Digressio. Frat.Ros. Cruc.

ELIV: *Spiritus est in hominibus, & inspiratio Omnipotentis dat intelligentiam.*

FF.R.C. Inuitamus vos non ex proprio nostro sensu sed impulsu SPIRITVS DEI.

Item:

ELIV: *Vt video, non est, qui possit arguere Iob, & respondere ex vobis sermonibus eius.*

FF.R.C. Certi sumus, si fratres nostri hàc clarâ temporum luce vixissent, aliter fuisse aggressuros Papam, &c. nempe quam aggressi sint *Lutherus, Caluinus, &c.*

Quod illi *Patres* facturi erant, faciunt, aut gnauiter se facere iactant hi eorum *filioli, aut Nepotes.* Itaque quod vanè iactauerat Lutherus: *Moriens ero mors tua, Papa*; longè ἐνεργικώτερον isti: *Triplex cornu Papæ in nihilum redigetur, quâ de re post nostrum conuentum fusius, & accuratius tractabitur.* Ita videlicet se PLENOS ostendunt, ita eructant vanitatem,

Digres-sio. Frat. Rosf. Cruc. tamquam *musto* distendantur, & *sine spiraculo*. Et quidem Eliu eiusmodi *musto* turgebat, quod *lagunculas nouas disrumperet*. At *Rocicrucium mustum* totum *Antrum*, disrumpit, & erumpit: facitque vt fraterculi & ipsi, *scissis Marmoribus*, erumpant, & cum Satyrico exclament:

Quid didicisse, nisi hoc Fermentum, & quæ semel intus
Innata est, rupto Iecore exierit Caprificus?

Non potuerunt amplius *Respirare*, nisi, *Musto ebuliente, Fermento turgescente, Caprifico perrumpente, Antri* augustias, *rumpendo* laxarent. Hæc satis de primâ Epigraphe, Audiamus reliquas, quas breuius expediemus.

2. *Epigraphe*. LEGIS IVGVM.

Olet hoc Lutherum, qui nullum facit finem amoliendi *Legem*: neque illam tantum *Cæremonialem*, sed & *Decalogum* ipsum, quem negat *pertinere ad Christianos*; vt nihil mirum sit, si negat pariter vllum esse peccatum præter *Infidelitatem*. Sed mitto illum. *Rosicrucij* nullam ab vllo mortalium *Legem* admittunt, tum quod omnia sua, *diuina Reuelatione* cognoscunt, vt necesse non sit, ab hominibus vel doceri, vel dirigi; tum quod *Inuisibiles* sunt, quibus

quis

quis legem imponere queat? Itaque Librum T. in quo *Thesaurum* suum positum asserunt, negant audacter, MVNDI CENSVRÆ SVBIICIENDVM. Ac si clarè dicant, eo Libro *Leges* contineri, quibus regantur; aliarum Legum IVGVM penitus se ferre nec velle, nec posse. Hinc iam facile intelligitur Digressio. *Frat.Ros. Cruc.*

3. *Epigraphe.* LIBERTAS EVANGELII.

Nam qui nullius LEGIS IVGVM ferre sustinet, profectò hic omnifariâ *libertate* potiri appetit. Quæ EVANGELII dicitur solitâ vanitate, vt videatur venerabilis Frater Ros. C. Prophetico spiritu præuidisse, quod Lutherus postea docuit. Sed reuera intelligendum *Euangelium*, quod isti sibi confingunt. Nam quis putet, eos magni facere quatuor *Euangelistarum* volumina, qui *Reuelationes* habent multo sublimiores?

4. *Epigraphe.* DEI GLORIA INTACTA.

Intellige *deum* MITHRAM, siue Apollinem, cui ANTRVM, & tota *Fraternitas* dicata est.

Sed iam satis de ANTRO *Rosicrucio*. Nisi quod de eorum Regiis illis ÆDIFI-

Digresſio. Frat. Roſ. Cruc.

ciis verbum addendum, quæ item *Antri* nomine qui cenſeat, ſine iniuriâ faciat, cum non minus quam quoduis ANTRVM, ſint INVISIBILIA. Afferam aliquid non diſſimile, & euentum, ac iudicium relinquam Principibus, publicæ Pacis, ac Tranquillitatis amantibus.

15. Scripſit Marcus Paulus Senator Venetus ante annos 300. & eo amplius, mira, quæ vidit, quæque audiuit in *Oriente*, ac maximè in ditionibus *Magni Cham*, *Tartariæ Principis*. In iis eſt etiam hoc, Prouincia erat, vocabolo *Mulete*. Huic præerat Princeps nefarius, quem *Senem Montanum* vocitabant. De hoc ita narrabant Indigenæ. *Mahometanus* erat, ipſe, omneſque, qui ei parebant. Habebat hic Tyrannus Sicarios ſecretos, quos *Aſſaſſinos* vocabant, homines proiectæ audaciæ, & qui ad illius imperium, quemuis aggrederentur, & obtrūcarent. Et quoniam facile non erat rem tantam, tamque periculoſam perſuadere, hoc potiſſimum modo ad id vtebatur. Planities ei erat amœniſſima, vndique montibus excelſis circumdata, vno dumtaxat aditu, eoque perangusto, quem valida Arce muniuit, & hanc firmiſſimo militum præſidio. Hanc planiciem diceres ipſas *fortunatas Inſulas*: in quibus non deeſsēt hor-

ti

ti Hesperidum, aut si quid vsquam fuit amœnius. Ibi abundè erat, vnde omnes sensus recrearentur: adeò vt & riuuli *lacte, melle, vino* fluerent. Multa sileo, quę tu ipse cogites. Huc rapiebantur robusti Iuuenes, potione soporiferâ à sensibus alieni; qui, vbi ad se redierant, iis voluptatibus ad satietatem fruebantur. Miseris persuadebatur, esse *Mahometis Paradisum.* Cæterum cum seni *Alaodim* visum, (id erat improbo Tyranno nomen:) iterum sopiti foras efferebantur. Excitatis, ac recordatione subtractarum voluptatum, lugentibus, aderāt, qui pollicerentur æternam earum copiam, si hos, illosue Principes obtruncarent, atque ipsi in illo magni Prophetæ *Mahometis*, obsequio occumberent. Illi nihil dubitantes, audacissimè quiduis aggrediebantur, & patrabant, vt iam vix quisquam tutus viueret. Tandem *Allau* Tartarorum Rex, hanc generis humani pestem validâ manu aggressus, anno Christiano 1262, post triennii obsidionem, sustulit. Videbis hæc aliquanto fusius apud Marcum, libro primo, cap. 28. 29. Meminit ASSASSINORVM etiam aliquoties Paulus Æmylius in Rebus gestis Francorum, & nonnulli alii. Porrò mihi sat est historiam hic breuiter re-

Digressio. *Frat. Ros. Cruc.*

 tulisse;

Digresſio. tuliſſe. Aliorum erit conſiderare, & illud addere:

Frat. Roſ. Cruc. ὁ μῦθος δηλοῖ.

Nihil agere in DISTANS, Rodolphe Gocleni, oſtendi Sectione 15. Authoribus productis, & validâ ratione. Tum Sectione 16. Argumentum tibi ſuſtuli, quod a *Virgulâ Diuina* inſuperabile duci, exiſtimabas. Deinceps, cum Authores, quibus ad tua *Hecebolica* confirmandæ vti videbaris poſſe, iam ante plerique reiecti eſſent; Sectione 17. integræ *Fraternitatis* Authoritas ſuppreſſa eſt. Res iam ipſa exigit, vt cœptum refutationis filum proſequamur, & pergamus oſtendere, tuum *Vnguentum* nihil eorum poſſe, quæ tu tam fidenter ebuccinas. Vocat me ad ſe MAGNES, & *Actio*, *Curatioque Magnetica*, à quâ prætextum ſuis veneficiis *Magnetici Doctores*, ac in primis, *Goclenius*, petunt.

Sed quam vanè, faciam, ſpero, vt liquido intelligant omnes, qui in Goclenii alicuius verba non iurauerint.

SE-

SECTIO XVIII.

MAGNES, MAGNETICA Actio, & Curatio.

I. VBICVNQVE de *Vnguento Armario*, mentio incidit, illico etiam de *Magnetica Curatione* sermo infertur, quippe cum per hanc illud agere dicatur. Sunt, qui non satis in Goclenio versati, ideo *Magneticam* Curationem putent dici, quod *Magnetis* aliquid Vnguento misceatur. Errant. Error ex voce nascitur. Sciant igitur isti, ideò *Curationem* dici *Magneticam*, quòd quemadmodum *Magnes in Distans agere* Goclenius vult; ita *Vnguentum* in absens vulnus agat, dum illud remotum curat. Itaque tota ratio nuncupationis in *Similitudine* est. Videamus, num satis rectè. Duplex effectus apparet in Magnete, ex quo Similitudinis ratio peti possit: alter, quòd *ad polum vertitur*; alter, quòd *Ferrum ad se trahit*. Priorem, si *Polo* agenti tribuero, (vt verè tribui debet) ilico obmutescat Goclenius necesse est. Quod si dicat, saltem *Polum* ita *agere in distantem* procul *Magnetem*; dicam, quod dixi supra,

Sect. 18. Magnes. Sect. 15. *Cœlestia Corpora*, non agere quidem in *distans*, sic, vt à proximè contingente Actionem non inchoënt: sed tamen *Sphæram* suæ *Actiuitatis* merito habere multo ampliorem reliquis. Dicat iterum vel Goclenius, vel alius quispiam, non *Polo*, sed *Magneti* vim illam tribuendam, atque in eam partem argumenta congerat: ne extra oleas vagemur, non contentiosè cum illo agam. Habeat sibi. Sed non continuo ideò habeat, *Magnetem agere in Distans* (quis enim fingere audeat, Magnetem agere in Polum, vel Polo quicquam imprimere?) Hoc solum apparet, *Polo sese obuertere*, vt Heliotropium Soli.

Alterum, quod in Magnete *Pseudochymici* spectant, & vnde suæ *Curationi* subsidium petunt, est, *Ferri dissiti attractio*. Hoc illis argumentum *Palmarium est*, quod tanti facit Goclenius, vt cum alijs suis congerronibus, *Ollæ suæ Curationem*, Magneticam vocent, quod in *remotum*, more *Magnetis*, agat. Mihi sufficeret negare, quod sine vllâ probatione affirmât. Maximè cũ nõ negẽt, rem eiusmodi esse, cui protinus non quiuis assentiatur: &, teste Goclenio, viri *docti* sint, qui *sine impostura* fieri posse inficiẽtur. Sed non agam summo iure. Tanquam si res dubia sit, probabo meam sententiam, &

contra-

contrariam confutabo.id est,ostendam, *Actionem Ollæ Goclenianæ non posse censeri similem Actioni Magnetis*. Sect.18. Magnes.

2. Ac primum quod in hâc quęstione capitale est, *Distantia*, inquam, quantum distat? Magnes in ferrum *dissitum*, agit,illudque pellicit. Sed *modico admodum spatio* Ferrum accedit,

> —*& sequitur, donec peruenit ad ipsum*
> *Iam lapidem, cæcisq; in eo compagibus hæsit,*

ait Carus. Sed accedit non longo itinere. Fatentur omnes, prope admodum abesse oportere, vt se mutuo afficiant, & vel Magnes ferrum trahat, vel Ferrum Magnetē. Nam & hoc fieri testis est Cardanus (lib.7. de subtil.) Quod si Magnetici Doctores Vnguentum suum *vulneri proximum* adstitui iuberent, persuaderent nobis fortasse, vaporis aliquid eo deriuari (vt à rebus Odoratis ad nares nostras experimur) ac per eum fieri Sanationem. Sed *asininæ ruditatis* damnare, quotquot non credunt *prægnantem à patibulo Ollam, ad plura passuum millia*, suam mirificam energiam diffundere; intolerabile planè est. Certè iniuriam illis non faciat, qui, cum eos audit, vicissim

> —*Arcadiæ pecuaria rudere credat.*

Ponen-

Sect. 18. Magnes. Ponendus erat modus figmento, ne eius tam facile vanitas appareret.

Deinde, si *Effectum* spectes, is à Magnete quidem *Vnus & simplex est*: trahit ferrum. At Goclenianum *Vnguentum*, dum Vulnus sanat, quàm multa præstat! Corruptum sanguinem exhaurit, saniem ab imo educit, & expellit, putredinem arcet, partes conglutinat, mollia consolidat, hiantia concludit, cutem inducit: quæ omnia ægrè à varijs vnguentis, & emplastris sæpè præstentur, etsi intimè vulneri iungantur. Iam accedit, quod hæc patrat Vnguentum Armarium absque dolore, si Goclenio credimus.

4. Amplius, *Agentia* ipsa, quam dissimilia! *Magnes* naturale corpus est, & *vnum*, & in *Lapidum genere*: at *Vnguentum* arte compositum, idque è *pluribus* diuersissimi generis, vt *sanguine* concreto, & fœtido, alio calente adhuc, *adipe*, eoque vel hominis, vel apri, vel vrsi, *oleo* item, *Lumbricis*, *cerebro aprugno* &c. Aprugnum cerebrum illi esse oportet, qui has nugas consideret, & tamen credat. Pergo.

5. Quoniam actio vnius in alterum intelligi non potest, nisi aliquâ tandem ratione mutuo *applicentur*; hoc Vnguentum, quod Magneti simile fingitur, & *Curatione*

Ma-

Magneticâ pollêre, videamus, an Magnetis instar *applicetur*. Magnes, vt in ferrum agat, semper *eodem modo applicatur* ad certam distantiam, sic diffinitam, vt extra illam nihil agat. Sed quæcumque illa sit, *satis est applicari*, neque aliud requiritur. At in Vnguento applicando (vt de distantiâ sileam, de quâ dixi,) quot sunt *histrionicæ cæremoniæ*. *Applicatur telo, quod sauciauit: id telum immergitur Vnguento, inibi relinquitur, inungitur vtroque latere: idq; alias à cuspide ad capulum; alias ab acie versus tergum: obligatur.* Vide Goclenianum Tractatum pag. 97. Et hoc tamen est simile esse Magneti. Hæc de *modo Applicationis*. Sect. 18. Magnes.

6. Sed maximè omnium Diuersitas apparebit, si attendamus, *Cui* Magnes, *Cui* Vnguentum ad suum effectum obtinendum *applicetur*. Intelligit Lector antequam loquar. Magnes applicatur *Ferro*, quod alliciendum est, non alteri alicui. At Vnguentum Magneticum applicatur *telo*. Cui? an quod *curandum* est? nugetur, qui id dicat. Sed cur saltem applicatur? an vt aliquid in eo *operetur*? nihil prorsus. Ideo telo applicatur Vnguentum à Goclenio, in *Hassiâ*, vt sanetur aliquis Mamuchan vulneratus in *Perside*. Contrà cum sanandum sit huius Mamuchan vulnus, nunquid ei

appli-

Sect. 18. Magnes. applicatur Vnguentum? Nec vnguentum, nec aliud quippiam. Nam *sanatur sine remedij applicatione*, inquit Goclenius. Et tamen Vnguentum Magneti simile est. Gocleni, applica *Marpurgi Magnetem lactis coagulo*, & fac, vt *ferri talentum ex Anglicanâ quapiam officina ferraria ad te proficiscatur*. Sic aliquid agnoscam similitudinis

Hactenus ostensa vanitas *Vnguenti Armarij*, *& Curationis Magneticæ*, ex vno illo capite, quod in *Dissita* nihil agere potest, nedum sordida *Olla*. Simul demonstratum, ad figmentum Goclenianum persuadendum, neque *Authoritatem* legitimam, neque *Rationis* aliquod pondus, neque probatum *Exemplum* afferri posse: ac ne *Magnetem* quidem ipsum, in quo tamẽ omne persuadendi præsidium locatur, ac nomen quoque ipsum ab illo petitur. Alia iam Argumenta videamus.

SECTIO XIX.

Manifesta vanitas Vnguenti Armarij ex Compositione.

1. INTELLIGO *Compositionem*, quoad *Materiem*, siue ea, quæ in Vnguenti compositionem veniunt. Medici dicunt,

cunt, INGREDIENTIA. Non agam Medicum, qui non sim. Sed ex communi omnium sensu ostendam, credibile non esse, quæ ad Vnguentum conficiendum adhibentur, vim habere vulnera sanandi, ne si ipsis quidem *Vulneribus*, vt vera Chirurgia solet, applicarentur. Sect. 19. Vng. Ar. Comp.

Relinquam Medicis considerationem variorum Vulnerum, variè, & varijs humani corporis partibus inflictorum. Goclenius nihil distinguit, sed audacter ponit hoc effatum: (pagel. 96.) *Sanantur hoc Vnguento* SIC CONFECTO *omnia vulnera, quæ ferro, ictu, vel iactu infliguntur, modo haberi possit instrumentum. Excipiuntur tamen illa vulnera, quæ fiunt in arteriis, & vno è membris principalioribus, vt corde, cerebro* &c. Hæc vt dixi, considerent Medici, & Chirurgi. Ego *Ingredientia* propono. Goclenius (Vng. pag. 95.) hæc præscribit:

Vesnam concretam in caluaria Furis suspensi, & in aëre derelicti,
Mumiam veram,
Sanguinem humanum adhuc calentem,
Adipem humanum,
Ol. lini,
Terebinthin.
Bolum armen.

Dosin,

Sect. 19. Vng. Ar. Comp. Dosin, mixtionem, confectionem, conseruationem, absit vt describam. *Magiam* detestor, & refuto, non doceo. Ergo hic vnus *modus Compositionis*. Audi alterum ex eodem Goclenio, ibidem

2. *Vsnea abrasa è cranio hominis violentâ morte peremti,*
Adeps verris aprugni,
Item Vrsi,
Lumbrici terræ ex vino loti, inq; Pistoris fornace, ollâ tectâ, torrefacti,
Cerebrum aprugnum,
Santali rubri odorati aliquid,
Item aliquantum Mumiæ, & Hæmatitis;
Item
Sanguis & Adeps humanus.

Quàm hæc diuersa à prioribus illis! Et tamen idem præstant in quibusuis vulneribus.

3. Quid mirum, cum id *solum Lardum elixum* præstet, eodem iterum Goclenio indicante. pag. 3.?

Noui ego virum nobilem, qui, cum de *Vnguento Armario* passus esset sibi persuaderi, eius quoque confectionem nouerat, sed toto cælo diuersam ab illis duabus Goclenianis. Nihil petebatur à patibulo, nihil à rotâ. Sanctè affirmabat, omnia sumi ex hortulo domestico, esseque meras herbas fami-

famılarissimus. Et tamen tam conficiebat quod volebat, quam Goclenius. Scio plures milites, qui ex tempore id Vnguentum conficiant, credibile planè non est, eos omnia illa adhibere, quæ Goclenius requirit, maximè, quæ non nisi ab infelici arbore peti possunt. Sect. 19. Vng. Ar. Comp.

4. Quoniam in horum mentionem incidi, monendus mihi hoc loco Lector est, vt attendat, Cacodæmonem, implacabili illo, quo in homines ardet, odio, sic in nostram perniciem ferri, vt, etsi sæpe corpori voluptates propinat, quo animam facilius, &, vt sic dicam, suauius, perdat: tamen, cum potest, simul vtrumq; perdere malit. Ex quo quidam, parum felici etymologia, sed non illepidâ allusione dixit, *diabolum* dici à *duobus Bolis*, quod simul deuoret Corpus & Animam. Vbi id in vno homine non licet, tamen in pluribus assequi conatur. Id est, Dum (alicuius Corpori aliquid indulget (cuius animam illaqueat:) alterius interim corpus incestat. Sic olim Constantinum Magnum Cæsarem leprosum curare instituerat, sed impio balneo ex *innocẽtum puerorum sanguine*. Si in *viuis corporibus* id ei vel non licet, vel non succedit, hominum tamen *Cadauera* lubens aggreditur, & *Sanguinem*, quem calidum, & recentem funde-

Sect. 20. Goc. Ol. sang. eb. re non potuit, tabefactum iam, & fœtido coagulo densatum scrutatur, & aduncis vnguibus inhamatum educit, Goclenianæ alicui Ollæ immergendum. Ne ringere Gocleni; Scio, sanguinem & Adipem humanum ad medicinas valere, & à peritis medicis, bonisq; viris adhiberi: sed tu cum Diabolo, ad superstitiones abutimini, quod intolerabile est. Clarius hoc intelligetur, si seorsim tractauero.

SECTIO XX.

Infamis Goclenij Olla sanguine, & Adipe humano ebria.

1. ERGO Cacodæmon, vt qui homicida sit ab initio (Io. 8 44.) *Cadaueribus* gaudet, & *sanguinem* auid° haurit. Hieron. in Danielem scribens, *Attingunt*, inquit, *Malefici corpora mortuorũ* (ca. 2.) supra dixi, *vnguentum Veneficarum* non fieri, nisi adhibito *sanguine infantium*. Hinc R. Elias Leuita in Thesbi, ait, LILITH, id est, *mulierem Noctiuagam, ingredi cubicula puerperarum, vt infantes octiduanos occidat.* Hoc est *cadauera* non modo *attingere*, sed *facere*. Vtitur tamen sæpe, siue fecerit ipse, siue aliter acciderit exanimari. Apuleius: *Sagæ mulieres ora mortuorum passim demorsicant*,

ficant, eaq; illis sunt artis Magicæ supplementa. Lib. 2. Metam. Idem eod. *Ne mortuorum quidem sepulcra tuta dicuntur: sed & bustis, & rogis: reliquiæ quædam, & cadauerum præsegmina ad exitiabiles viuentium fortunas petuntur.* Iterum li. 3. de Venefica: *Apparatu solito instruxit feralem officinam. Hic nares, & digiti, illic carnosi claui pendentium; alibi trucidatorum seruatus cruor, & extorta dentibus ferarum trunca caluaria.* De simili maleficio Tacitus (*lib. 2. Annal.*) Reperiebantur solo ac parietibus erutæ humanorum corporum reliquiæ &c.

Sect. 26. Goc. ol. sang. eb.

2. Quid quod Diaboli, animo loco, quãdoq; *Cadauera subeunt*, & ea circumferunt, & tanquam viua ostentant? quid quod Veneficarum nocturna conuiuia, nonnunquã *humanis carnibus* instruuntur? De vtroque vide Remigium in Dæmonolatriâ (*li. 1. c. 16 & li. 2. c. 1.*) sed magis *Goclenianum* est, quod ad *Maleficia*, impij Magi hominum adhibent *Cadauera*; Præter illa, quæ ex Tacito, & Apuleio attuli, etiam hoc nostro tempore idem fieri à *Goclenij* congerronibus, testatur idem Remigius (*lib. 2. c. 3*) cuius hæc verba notet meus Rodolphus: *præsertim si cuius supplicio affecti cadauer exemplo datum est, & in crucem sublatum*. Exempla plura producit. Hoc eodem loco idem Per-

Sect.20. Go. Ol. San.ebr. gamensium Ciuium impietatem, & dignum impietate supplicium narrat ex Paulo Diacono. *Cum à Saracenis, inquit, obsiderentur, à Mago quodam (: vt in desperatis rebus malo exemplo fieri solet:) consilium exquisiuerunt, quâ ratione vrbem suam obsidione liberarent. Respondit, certo id futurum, si dextras suas in Ollam intinxissent,* (: Attende Goclcni: *) in quâ fœtus è grauidâ matre per Vulnus detractus ebulliisset. Quod cum Religiosè admodum fecissent, nihilominus omnes in hostium potestatem venerunt.*

3. Porro in Cadauere, nihil Dæmoni, eiusque Satellitibus, gratius *Sanguine.* Hic potissimum ad omne Maleficii genus adhibetur. Iubet Deus in veteri Lege non semel, sibi *omnem sanguinem Hostiarium libari,* quod pro anima, & vitâ censeretur. Diabolus perpetuus Dei vt inimicus, sic *Simius, sanguinem* item, sed maximè *humanum* sibi vult consecrari. Scripto quempiam sibi obligat? *Sanguine* scribi vult *obligationem.* *Philthra* aliqua, aut alia veneficia parat? *Sanguinem* in primis requirit. Nugas ostentare vult in *speculis*? Pythagoras *Sanguine* Humano in iis scribebat; & ne antiqua ars pereat, renouarunt Pomponatius, & Cardanus, teste Petro de Loyer(:li. de spectris) *humano mutato in Hircinum.* Execranda

Sacri-

Sacrificia sibi fieri vult? artem nôrant Canidia cum saganâ, quæ pallâ nigrâ succinctæ, & vlulantes Sect. 20. Go.ol. San. ebr.

—scalpere terram
Vnguibus, & pullam diuellere mordicus agnam
Cœperunt. Cauor in fossam confusus —

Huc spectant Oracula illa arcana, & ἀῤῥητα in *Bacchi Orgiis*, à Clemente Alexan. relata (*in Prothreptico*)

1. Ex tympano edi
2. Ex Cymbalo bibi
3. Vasculum in sacris tuli.

Tympanum intellige Ahenum, in quo iugulatorum Infantium carnes, ad nefarias dapes coquebantur. *Bibisse* iactant, *Sanguinem* è corpusculis illis eliquatum. Porro *Vasculum*, est ipsa Gocleniana *Olla*, Magicis *Vnguentis* imprægnata.

4. Hæc igitur est rabida Cacodæmonis *Cadauerum fames, Sanguinis sitis*, quam non modò in se alit, sed in alumnos suos studiosè transfundit. Testis sit Goclenius, qui, quid reliqui facit, ad exprimendam illam *antiquorum Magorum impietatem*? Quis nõ videtur sibi spectare diram *lanienam*, potius quàm audire modesti Medici præscripta, dum audit; Recipe aliquid

Vesne concretæ in CALVARIA FVRIS

 SVSPEN-

Sect. 20. Goc Ol. sang. eb. SVSPENSI, *& in aëre* DERELICTI. Memento illud paullo ante allatũ de *Cadauere supplicio affecti, & in Crucem sublati.* Item:

MVMIÆ *vera.* Nonne verè inhiat visceribus miserorum? Item: SANGVINIS HVMANI *adhuc* CALENTIS. Nonne videtur imminere vt epotet? Item

ADIPIS HVMANI. Ne potanti *Cibus* desit: & ne solas venas scrutari videatur. Item in alterâ descriptione:

Vsnea ABRASÆ *e* CRANIO *hominis* VIOLENTA MORTE PEREMTI. Quis hæc colliget? quis ABRADET? quis miscebit in MORTARIO, vt præscribit grauissimus Professor Goclenius? Dicat ipse (*Vng. pag. 90.*)

Vnguentũ hoc modo confectum, apud me quouis vt tempore possit haberi, nunc OPERAM IMPENDO, QVANTAM POSSVM. Totus honestus es, Rodolphe. Sunt quidem & alia, quæ hoc Vnguentum ex Goclenij præscripto, componunt. Sed, SANGVINEM, & ADIPEM HVMANVM censet noster Myropœus esse totius negotij SVCCVM, & NERVOS; longè ab eorum opinione, qui vel *solo Larido* vtuntur, vel *herbis* duntaxat *ex hortulo suo collectis*. Denique vt appareat, quàm illi cordi fuerint *Cadauera, & Sanguis*, extremas Tractatus Vnguen-

guentarij pagellas in id impendit, vt expli- Sect. 20.
cet cuiusmodi illa esse velit. Vbi illud notā- Goc. Of.
dum, quòd sibi plaudit tanquam re benè fang. eb.
gestâ, quòd primus scripto explicet, Cur ex STRANGVLATI potius capite, quam alterius, *Vsnea* petenda sit. Credas, cum Philosopho prodere ex balneo, & lætabundum exilire, atq; clamare, εὕρηκα. Nec illud omittendum, quòd reiectis ijs, qui *arefactâ Cadauerum conditorum carne* contenti sunt, ipse aliquid pinguius, & adipatū magis exigit. Vult enim esse INFRACTVM, & LIQVOREM, ex CARNE HVMANA MANANTEM. Supra dixi, & hic repeto, ne quis mihi struat calumniam. Non negem, ex humano corpore sumi posse, quæ ad *medicamenta* valeant: sed indignor, & meritò, ad *Maleficia* quæri. Ita autē quæri, vt à *violentâ morte, à patibulo, à laqueo,* sumantur, *abradantur, in mortario misceantur*; & tanquam farcimina stipanda sint, *Infarctus*, & *Liquor* requiratur ab *Academico Professore*, qui in honestissimam illam œconomiam, *operam impendat, quantam possit*, (& hoc, nō ad *medicinam* factitandam, sed ad *Maleficia* propagāda) meritissimè horreo, & detestor. Concludo verbis Goclenij, (Synart. pa. 69) *Anthropomantia hominum interfectorum fibras, & viscera rimabatur.* Idem tu facis Gocleni. *Anthropomanticus* es. T 4 SE-

Sect. 21.
Vng. Ar.
Affric.

SECTIO XXI.

Ridiculè insana vanitas Vnguenti Armarii, ex eo, CVI AFFRICATVR. *Item commentitia Sympathia.*

1. NOn repeto hîc antè mihi dictum, stolidum esse, alteri rei affricare, vt altera, *longissimè dissita*, sanetur. quod tamẽ reuera ipsum ridiculè insanum est. Sed CVIVIS rei affricare ad quoduis malum sanandum, multò est ridicularium, & insanum magis. Clamabit hic meus Goclenius, me calumniatorem: se id non sensisse, non scripsisse. Parce querelis, Rodolphe: tibi id non affingo. Sed, cum semel de hoc argumento scribere in animum induxerim, etiam aliorum deliria complecti mihi visum est. Ne tamen dicas, nolle tua cum aliis misceri, faciam tibi illam gratiam. Primum tuas ineptias ostendam, tum aliorum.

2 Goclenius igitur (:vng. pag. 97.) præscribit inungendum *Ferrum, vel Telum, quod sauciauit. Si id haberi nequit,* ALIVD *ducatur per vulnus, & loco veri Teli* inunga-

inungatur. Nec tamen opus, id *ferrum* esse, aut *telum*, sed *in huius defectu*, inquit Myropola, LIGNVM, seu RAMVS SALIGNVS, *in apertura cruenta madefactus.* Itaque tria sunt diuersa, quæ patibulario suo Vnguine imbuit: *Telum vulnificum: aliud telum Vicarium; Lignum salignum.* Satis erat, hæc ridere, tamquam reuera risu dignissima, sed tamen breuiter ratione conuincamus vanitatis.

Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

3. Primum, æquè contra hæc omnia pugnat, quod suprà ostensum est, nihil agere in *Distans.* Tum deinde de *Vicario telo*, illud planè *Histrionicum* est, quod, cum Vulnus ipsum in promtu sit, quod curandum est (: neque enim aliter subsidiarium illud telum *per vulnus duci* posset; nisi fingat figulus noster, *tangi posse vulnus absens, sicut potest sanari*:) illo tamen omisso (: nisi quod ab improbo ferro crudeliter renouatur:) *Telo* impenditur curatio. Postremò, de *Ligno*, præterquam quod item contra illud vtraque militat ratio; sponte suâ cuiuis illa occurit Quæstio,

4. CVR SALIGNVM *esse Lignum oporteat?* Hoc explicare, ad diligentiam Goclenii pertinere videbatur, & aliquanto erat honestius, quàm de *Strangulati sanguine* tam studiosè disputare. Id cùm non fe-

Sect. 21. cerit, nobis liberas reliquit coniecturas.
Vng. Ar. Mihi quidem, (:qui omnes nugas istas me-
Affric. rito existimo esse, *subsannantis Diaboli ludibria:*) ita videtur, vel nihil ad rem pertinere, ex quâ arbore id lignum sumatur: vel impiam aliquam fraudem sub *Salicis* vmbrâ latêre. Et quidē, quod ad Effectum spectat; certū est, non referre, non modò quod lignum, sed omnino, an *Lignum*, an lapis, an lutum; postremo, an nihil sit: cum suprà ostensum sit, meras esse præstigias, totam illā vnctionem. Si sanatur vulnus medicamētò aliquo, cum ab hominibus nullū adhibeatur; *Diabolus* sanat, ipsi *Vulneri*, non telo, aut *Ligno* adhibens. Sed tamen, cùm pluribus modis nocere malit damnatus Spiritus, quàm vno, vt cui sint

Mille nocendi artes,——

credi potest, Mysterium aliquod subesse, Gocleniano Magnete dignum, cur Salice, quàm aliā arbore vti malit. Inquiramus.

5. Habent *Arbores*, aliæ alias proprietates, vt reliqua rerum creatarum. Eas & accuratè nouit, & callidè vti, & abuti scit ille *Mille-Artifex*. *Cupressum* nouimus, semel excisam, nunquā renasci. Itaque emortualis arbor Veterib⁹ habebatur, quòd, vt ille ait,

Nobis cum semel occidit breuis lux,
Nox est perpetua vna dormienda.

Hinc

Hinc Poëtis dicebatur arbor *Funebris*, *Atra*, *feralis*, *Inuisa*, *Deplorata*, *Funera*. Inde sine hâc fronde non fiebant Romanorum potentiorum funera. De *Misenico*, Virgil. (6. Æneid.) Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

Ingentem struxere pyrã cui frondibus atris
Intexunt latera, & ferales ante Cupressos
Constituunt.—

Tolerabilia hæc, si tantum fuissent *Emblemata*, & quasi *Hieroglyphyca*. Sed aliud suberat. *Cultum diuinum* sibi Dæmon latenter deposcebat. idem vates (3. Æneid.) de Polydori tumulo:

—*Stant* MANIBVS *Aræ*
Cæruleis mœstæ vittis, atraque CVPRESSO.

Viden' *Aras*? viden' *Manibus* constitui? Huc Veterator aspirabat. Clarius Plinius, (lib. 16. c. 33.) *Cupressus diti sacra, & ideò funebri signo ad domos posita*. Hæc summa votorum eius, vt DEI veri Creatura DITI, id est, ipsi Diabolo, esset *sacra*.

Tua SALIX, Gocleni, sterilis planè est, & sine vllo fructu; atque insuper, sui *seminis* prodiga, illudante maturitatem proiicit, & perdit. Hinc *Salices* Homero (οδυσ. κ.) dictæ

— ἰτέαι ὠλεσίκαρποι.

id est FRVGIPERDÆ. Voluit igitur tui

Vnguenti

Sect.21. Vng. Ar. Affric. Vnguenti author, te amarè irridens, te eâ potissimum arbore vti, quâ ipsemet apertè profiteris, te frustra in histrionicâ tuâ vnctione laborare, omnem operam, oleum, sanguinem, adipem, mumiam, vsneam, farctum, liquorem manantem, vnguentum ipsum, cum Ollâ; deniq; omnem fructum & FRVGEM PERDERE. Non omisit, hanc quoque arborem, si quo modo posset, Diabolus, PROSERPINÆ consecrare. Testis Homerus, apud quem, eodem loco, vbi *Circe triuenefica, salices* vocat ὠλεσικάρπους, (:audiat Goclenius suam in *Ollæ figulatione, Magistram:*) ait, locum, in quo nascuntur, esse — Ἄλσεα περσεφονείης. *Nemora Proserpinæ*. Ex his *Nemoribus* præcisum est tuum lignum, siue RAMVS SALIGNVS, quem in *Proserpinæ ollam* immergis, sanguine ebriã.

6. Sacris quoque litteris (:ne ex solis Poëtis me haurire dicas :) *Salix infelix arbor* censetur. Isaias certè dira Moabitis canens, etiam illud minabundus (:*cap. 15. v. 7.*) addit: *Secundum magnitudinem operis, & visitatio eorum.* id est, supplicium. Quodnam illud? *Ad torrentem* SALICVM *ducent eos.* Ipse autem Dominus (:Iob 40. 17.) *Behemoth*, id est, Cacodæmonem, ait mirè delectari *Vmbris*, adeò, vt *protegant vmbræ vmbram eius.* Sed cum a multis arboribus Vm-

bra

bra esse possit, nulla illi gratior, quam FRVGIPERDÆ SALICIS. itaque, *Circumdabunt eum*, inquit, SALICES TORRENTIS. Ex hoc *Saliceto* Goclenius *Baculum* suum præscindit, & vice Teli inungit. Sect. 21. Vng. Armar. Affric.

7. Defendit porrò has suas nugas titulo *Sympathiæ*. Videlicet, cum vel ferrum, vel Baculus *Sanguine* imbuatur cognato illi, qui in ipso vulnere, & vulnerati corpore hæret; vi *Sympathiæ* efficitur, vt illitum vni vnguentum, in alterum agat. Hoc figmentum, quàm sit vanum, partim ex iis intelligitur, quæ suprà posui de *Actione in Dissita*: partim ex iis euadet manifestius, quæ infrà dicam, cum Propositiones aliquot ponam, absurdas, & falsas, sed probabiliores istâ Goclenianâ. Itaque, bone Lector, tantisper sustine. Interea, quæcumque hic esse videtur ab Vnguento in Vulnus, actio, non esse *Sympathiæ* vllius ratione, colligi etiam diserte potest, ex *aliis rebus*, quibus *Alij* ad *Armarium Vnguentum* illinunt: quod erat ex iis, quæ hâc Sectione proposueram, secundum.

8. Non igitur omnes *Vnguentarij Goclenianis* se legibus astringunt, neq; se in tam angustos fines cogũt, vt Ollam suam in solis *Telis*, aut *Salibus* exerceant. Nam sunt qui *Thoraces* curent pro pectore, *Caligas*

pro

Sect.21. Vng. Ar. Affric. pro femore, *Calceos* pro pede. Dicet Goclenius, hîc etiam apparere *Sympathiam*, quòd ista à Vulnere sint *cruenta*. Sed quid dicet, quod magnorum virorum testimonio cōstat, esse, qui quemuis TRIPODEM, vt iam suprà tetigi (Sect. 9.) quoduis SCAMNVM obligent, & vngant, cui nihil vnquam vel *cruoris*, vel alterius rei à vulnere, aut vulnerato adhęserit. Et tamen tam sanantur vulnera, quam si Goclenii cruenta salix curetur. Hoc, cum tam verum sit, quàm quod Goclenius de suis vnctionibus, & *Sympathiâ* asserit, nimirum necessario ipse fateatur, vel nihil fieri, vel aliunde, quàm à Sympathiâ fieri. Neque aliud est, quod comminisci queat, quam quod in mea *Anatome* (§.43.) dixi, *A Diabolo adhiberi vulneri medicamenta.*

9. Vnum addo, quod responsum sibi accipiat *Burggrauius* ad illam quæstionem, quam proponit in Panoplo pag. 86. Vbi cū de admirandâ energiâ Vnguenti Armarii egisset, in curatione VVLNERVM, quærit, *Cur non idem sanet etiam* CRVRIFRAGIVM? Respondeo igitur bonâ fide, mihi constare, splendidum virum, alicunde lapsum, hâc ratione curatum esse, *Rustico quotidie curam adhibente Tripodi, qui nunquam crurifragium passo vel tactus, vel visus*

sus erat. Dicant mihi hic Goclenius, & Burggrauius, quid fingi possit, præter *Pactum cum Diabolo*? Si respondeant, se non credere, eiusmodi Curationes factas: æquo animo ferant, me itidem eorum narrationibus fidem derogare. *Sect. 22. Vng. œconom.*

SECTIO XXII.

Teli, aut Baculi vngendi, & curandi Oeconomia.

SIC appello, quæcumque ex pręscripto Goclenii obseruanda sunt, vt ritè Vnguentum illinatur. Eiusmodi sunt, *Vngendi modus, Cæremoniæ, Locus, Tempus, Aeris temperies*: quæ nemo prudens audiet, quin rideat, aut ad tam ineptam ineptiam ringatur. Tamen quia facit ad maleficę Magiæ vanitatem ostendendam, obiter attingemus.

1. VNGENDI MODVM apud Goclen. (tvng. pag. 97.) inuenio duplicem. Prior est: IMMERGENDVM *ferrum, seu telum, quod sanciauit, aut ramus salignus in Vnguentum, & ita relinquendũ*. Nullum hic *discrimen vulnerum*, nihil aliud adiũgitur. Itaque facilior multo hic mod⁹, posteriore, in quo

Sect. 22. quo multæ obseruationes, in quarum vnâ
Vng. æco- aliquâ facile sit aberrare, & periculi plenû.
nom. & tamen prior ille modus certus est. Nam *hoc Maximilianum Imp. comprobasse*, ait Goclen. IN CONFESSO EST. Dixerat Goclenius in Synart. (:pag. 217.) posse se pro suo Vnguento afferre *Imperatores, Reges, Principes, &c.* pro his tamen omnibus vnicum *Monachum* adduxerat (: vide suprà Sect. 8. §. 7.) Videbor illi fecisse iniuriam, qui non crediderim, *Imperatores* vsos, cum *in confesso sit, vsum Maximilianum.* Decebat omnino Goclenium, solidè ostendere, id *in confesso esse*, cum de tantâ re, tãto Principe loqueretur. At ille tantum asserit. Non mouemur. Afferam ego pro illo aliquid, vt videat, me amicè agere.

2. Io. Baptista Porta, lib. 8. Mag. Natur. ca. 12. (:hanc *VVechelianam editionem* recens nactus sum, quâ antè carebam:) ait, *Vnguentum Armarium olim à Paracelso Maximiliano Cæsari datum, & ab eodem expertum, maximè carum ab eo habitum, quam diu vixit.* Ita ille. Sed si Goclenio non credidi, cur huic credam? at probat: *Cuius aulæ Nobilis*, inquit, *mihi communicauit.* Non sic ducimnr, ô Porta. Nominandus tibi erat Nobilis tuus: & huic probandum, Cæsarem ipsum, hoc Vnguentum probasse. Aulici &

decipi

decipi possunt,&decipere.Sed,si fingamus, ita esse, abutitur nostrâ patientiâ Goclenius,qui priore hoc modo omisso(de quo, Porta ibid. ait, *Immerge* FERRVM *in vnguentum,& ita relinquatur*:) posteriorem præscribit, adiunctis non paucis molestiis, & nugatoriis cæremoniis.Attende,Lector. Sect. 22. *Vng. æconom.*

3. POSTERIOR MODVS Vngendi hæc præscribit, diligenter obseruanda, nec sine periculo negligenda.

1. *Si instrumentum, quo vulnus inflictum est, haberi nequit, aliud ducatur per vulnus, & loco veri teli id inunge Vtroq; latere.* Hoc sane aliud est,quàm *Immergere.*

2. *Reponatur* (: Telum:) *loco mundo, & temperato.* De Vulneràto nihil tale. Sat est, curam habere bruti ferri. Neque tamen id mirum:nam

3. *Si aëri,vel frigori nimio*(:Telum:)*exponatur,excitabitur dolor.* Nonne hoc simillimum est illi, quod antè dicebamus, Dum vritur, aut compungitur *Imago cerea*, vri, aut compungi hominem, cuius illa Effigies est?

4. *Attendendum, cæsimne, an punctim factum sit vulnus. In puncturâ enim telum inungendum est à cuspide, capulum versus: in cæsurâ, ab acie versus tergum.* Quis huius rei vllam, saltem absurdam, causam fingere

Sect. 22. *Vng. œconom.* potest? Atqui decebat, grauem afferre rationem, ne ludibrio & olla, & figulus exponeretur. Vera ratio est, quod Diabolus, Deo iustè permittente, non sat habet, suos *Magos* decipere, nisi illis, vt *stolidis pueris, apertè illudat.*

5. *Meminisse præterea oportet* OBLIGARE TELA. Videlicet, ne frigeant misera, & Cephalalgia, aut vertigine laborare incipiant. Rodolphe, non pudet vanitatis?

6. *Si non apparet, quàm altè sint infixa tota sunt inungenda: sin apparet, pars illa tantum, quæ fuit in vulnere.* Timere videtur, ne liberalius vnguentum fundendo, olla æquo citius exhauriatur.

7. *Cito sanaturus sæpe illine: si maturatione opus non est, intermitti quidam dies poterunt. &c.* Quid opus sæpius inungere, cum *Balsamum* tuum *radicale*, ex Dierecti caluâ sumtum, corrumpi non possit, nec deficere eius energia? Si enim posset, quomodo non periit in patibulo à tot ventis agitatum, tot imbribus, niuibus, tempestatibus maceratum? Quod si vis Vnguenti est immortalis, quæ est ista tua profusio, qui tam pretiosum liquorem, frustra sæpius sordido ferro affrices? Quin potius, vt tam pretioso Pharmaco debitum honorem impendas, doce audacter, eius *Guttulam*, quantumuis multis,

multis, & magnis Vulneribus persanandis Sect.23.
sufficere. Nec labora, si non persuadeas. *Curat.*
Plura æquè absurda dixisti, & quibus nihi- *sine dol.*
lo creditur magis.

SECTIO XXIII.

Curatio sine dolore.

1. AD *Effectum* hoc pertinet. Est autem res Medicis, & Chirurgis non facilè persuadenda, qui optimè norunt, *Diuisionem Continui, in animalibus, sine Dolore non contingere.* Burggrauius, in Morbis præstat, quod Goclenius in Vulneribus. Nam & curat sine remedii applicatione, & SINE DOLORE. Vide in Curâ Magnet. post Lampadem, pag. 133. Sed, vt dixi, hoc vel non fit, vel adest *Spiritus Gocleniacus* cũ singulari energiâ. Hoc quidẽ certè notum est, id Cacodæmonem posse efficere, ac sæpe fecisse, vt doloris sensum adimat, vbi alioqui doloris causæ sunt quam grauissimę. In *Veneficis* id maximè obtinet, vt rerum capitalium Quæsitores sæpe deprehenderunt. Vide Remigiũ in Dęmonolatr. l. 1. c. 5.

2. Iamblichus Platonicus qui nugis Goclenianis scatet, in eo libro, quẽ *de Mysteriis Ægypt.* scripsit, testatur, *Multos Vates* (: intellige, Diabolorũ) *nec ignẽ, nec alia tormẽta sentire,* Quæ causa? *Deo,* inquit, *intus afflãte,*

Sect. 24. *Agentia Mag.* Quo Deo, nisi Tartareo? Hæc quomodò possit infernalis hic spiritus, inquirere vltra non lubet. Vide, si placet, Delrium, *Disquis. Magic. lib. 2. q. 21.*

Hoc tantum velim Lectorem hoc loco notare, Cum hæc *Indolentia* vulgo ignota sit, etiam in paruis vulneribus: & Diabolus eam præstet, etiam in maximis malis; non posse non esse suspectam, etiam ex hoc capite, Goclenii Curationem, quæ eam pollicetur.

SECTIO XXIV.

Præcipua Agentia in Goclenii Curatione Magneticâ: maximè autem Anima Mundi.

VNguentum quidem Goclenius *Agens* ponit in Magneticâ Curatione. Sed quia vidit, protinus quærendum â quouis non planè stolido homine, PER QVID Vnguentum agat? (: Philosophi vocant, Agens QVO:) itemque, cum Vnguentum procul à vulnere absit, Quomodo tandem *vulnus attingat*? his duabus Quæstionibus, censuit sibi faciendum satis, si Epigraphen illam sui Tractatus Noui

tueri

tueri vellet, quâ profitetur, se *Mirandarum, & in natura maiestate abditarum rerum* CAVSAS PATEFACERE: Sect.24. Agentia Mag.

1. Ad priorem itaque Quæstionem, *Quid sit id*, QVO *Vnguentum agit?* respondet, esse *Qualitatem Corporis expertem* (:pag. Goclenianas diligenter annotaui in meâ Anatome) & *Vim Balsamicam*. Preterquam, quòd hanc pro arbitrio fingis, ne nihil dicere videaris; & quauto plura de eâ affers, tanto eã efficis obscuriorem: tuum erat, respondere ad Quæstionem illam, Gocleni, quam negare nõ potes, te in Anatome legisse, *Quomodo tandem Qualitas, cum sit Accidens, sine subiecto est, exit, se effundit, se propagat?* Certè in *Eucharistiæ Sacramento* id Caluinistæ fratres tui non admittunt. Taceo reliqua, quæ Anatome dixit, & ad quæ tu nihil respondisti. Veniamus ad alteram Quæstionem, Fingamus, nihil in eo esse incommodi, vt Accidens sic migret. Tamen *Deductore* indigere videtur.

2. Admittit Goclenius, eumque nominat, & miris tum nominibus indicat, tum encomiis ornat. Supra mihi dicta (:Sect.9.) de duplici spiritu, *Balsamico, & Mundi*, hic non repetam. Sed sordido illo *Balsamico*, & à *furcis*, *laqueisq́; olido*, in præsens omisso (:qui de eo plura vult, videat illam Sectio-

 nem,

Sect. 24. *Agentia Mag.* nem,& Anatomen meam:)de *Mundi Spiritu* aliquid dicam. Ac primum nomina eius, & encomia ex Goclenii Tractatu, reponam,vt appareat,in isto spiritu, omnem Curationis eius spem repositam. Hic spiritus in illo libello dicitur *Vector*, *Vehiculum*, *Vinculum*, *Potentiarum occultarum vehiculum*, *Lucidus*, *Mundi & Calorum Vector*, *Vis calitus demissa*, *Virtus non semper sui similis*, *Mundi spiritus*, *Infusus spiritus*, *Vnus*, *Continuatus*, *Diuinus spiritus*, *spiritus intermedia inter calum, & sublunaria, substantia*. Item, *Spiritus*, *Vaporue*, *media cuiusdam inter corporatas, & incorporatas substantias natura, qui spirituales actiones in se recipiat, aeriq; repraesentet, cum sit corporeus, contactu suo realiter alteret.* Item *Diuina*, *Magica*, *superior, sublimior causa*: Hæ fere sunt *appellationes*: si tamen omnes eidem spiritui à Goclenio tribuuntur. Nam tam obscurè de his tenebris loquitur, vt facilè sit, eius à mente aberrare. Ego posui, quantum intelligere potui.

3. ENCOMIA porro huius spiritus apud Goclenium, mira omnino sunt, & stupēda. Nam præter illa, quæ ipsis nominibus includuntur, hęc sunt p 86. *Hic Mundi & calorum existit vector, in totam vniuersitatem diffusus, rebus singulis simul & speciem, & natiuum,*

tiuum, vitalemq; calorem impertit, gignendis illis accommodatũ. Is est, qui Omnia continet calore, vitaq; fouet. Huius vi & ope, & inanima quæq; persistunt, & animata sui quæq; generis habent animam: alia nutrientem quidem, alia sentientem, alia rationis participem. Sic tamen vis illa cælitus demissa rebus sese accommodat, sic singulis inseruit, vt quantum cuiusque natura desiderat, quantum ipsa subiecti ratio, & conditio ferre potest, tantumdem exhibeat. Et p. 87. *Per communem illum vectorem spiritum omnes Mundi partes cohærent, & cuncta complexu conciliantur, Nihilque in viuente mundo est tam abiectum, cui nõ infusus ille spiritus, diuinorum cælestiumq; operum aliquid elargiatur, è cælo, & sideribus, vires, & proprietates, vitaq; seminaria inuehens, confundens, & permiscens, &c.* Sect. 24. Agemia Mag.

4. CONFVNDIS tu quoque, & *permisces* omnia. Gocleni. Pudet iam, & piget, plura huius tui spiritus Encomia, ex tuis chartis describere. Ac pigebit, opinor, Lectorem quoque meum, hęc legere, præsertim, cum ex tot verbis intelligi non possit, Quis tandem, aut quid ille sit SPIRITVS. Ego quidem diu coactus sum hærere, quid tibi velles, tot *nominibus*, tot *encomiis*. Ad extremũ in eam venio sententiam, te intelligere ex *Platonicorum*, situ iam & ætate rancidis deliriis,

Sect.24. *Anima Mundi.*

ANIMAM MVNDI.

Id ex pluribus colligo. Nam primum, quæ illi attribuis, valde affinia sunt iis, quæ *Platonici* de illâ suâ *Anima* deblaterãt: vt Iamblichus cap. 1. & seqq. Tum Ioan. Ernestus Burggrauius, tui Vnguenti Hyperaspistes in Lampade (:pag. 84.) apertè *Cælum homini cognatum* facit, quod *Animalitatem participet* Additque, *Stellas quoque esse Animales*. Vtrumque ex Paracelso. Idem Burggrauius in Panoplo pag. 81. de Spiritu loquens simili Gocleniano, vt videtur, *Balsamico: Incola Spiritus*, inquit, *motu præditus sempiterno, est natura inuisibilis*, ANIMÆQVE MVNDANÆ *scintillula Magnetica; vigens, sentiens, mouens, agens efficacissimè*. Idem pag. 102. *Veræ* MAGIÆ SACERDOTES (:tu ex his vnus videris, Gocleni:) *cælum statuunt, Magni huiusce Animalis, quem* MVNDVM, *siue ornatum vocant, Imaginationem, cuius* ANIMAM, *nos solem Macrocosmicum statuimus*. Quid quod tu ipse, Gocleni, clarè in Synart. (*pa.* 192. *Axiom.* 2.) nescio quas *concordantias* narras *imprimi mediante Spiritu, seu* ANIMA MVNDI, GENERICA, COMMVNISSIMA, MYSTICA, SECRETISSIMA? Et in Tractatu Vnguentario (:*pag.* 7.) *Ingentis huius* ANIMALIS *membra, id est omnia Mundi corpora cõnexa. &c.*

Hinc

Hinc necessario colligimus, vnam aliquam esse *Mundi animam*, quandoquidem vnum est *Animal.* Ex his, dubitandum mihi non videbatur, quin idem tibi esset, *Spiritus Mundi*, *& Anima Mundi*: Sed turbas negotium, tuo more, dum Polypi instar, varius, in Synart. vnicâ pagellâ interiectâ, hęc distinguis, nam (pag. 94.) in Axiomate 8. ita scribis: *Virtus* ANIMÆ MVNDI, PER SPIRITVM VNIVERSI *dilatatur per omnia, ita vt ne minimum etiam, quod in rerum naturâ reperitur, spiritus huius scintillâ careat* &c. Vtcumque sit, Sect. 24. Anima Mundi.

5. ANIMAM MVNDI asserere, & ea illi attribuere, quæ tu attribuis, impium est, & delirum. Si quis Anchises Æneæ filio ita canat,

Principio cælum, ac terras, camposque liquentes,
Lucentemq; globum Lunæ, Titaniaque astra
Spiritus intus alit, totamq; infusa per artus
Mens agitat molem, & magno se corpore miscet:

tolerabile est; maximè cum in *Plutonis* Regiâ degens, aliud docere non potuerit, quã quod ab ipso didicerat. Quin & hæc illi addere licuit:

Inde hominum, pecudumq; genus, vitæq; volantum,

 Et

Sect.24. *Et quæ marmoreo fert monstra sub æquore pontus.*

Anima Mundi.

Quanquam scio, sanam hanc doctrinã censeri posse, si cum quibusdã exponamus, Maronem de *Diuinâ mente*, siue de ipso Deo, locutum. Si tamen de *anima Mundi*, hauserit hoc suo iure ex *Plat. Ethnico* homo *Ethnicus*. Ex eod. turbido fonte Macrobius (*li. 1. in som. Scipion.*) similia deliret non pauca, & nonnulla planè *Gocleniana*, vt illud: *Mũdi Anima viuentib. omnib. vitã ministrat:* & hoc: *Mundi Anima animarũ omniũ fons est.*

6. Licuerit & *Apuleio Platonico*, vbi de Platonis Dogmate agit, πλατωνίζειν, & dicere: *Illã cælestem animã, fontem animarũ omnium, optimã, & sapientissimam, virtutẽ esse genitricẽ, subseruire fabricatori Deo, & præsto esse ad omnia inuenta eius.* Eod. iure *Thales* vtatur, cuius sententiã exprimit Arist. (*l. 1. de Animâ*) καὶ ἐν τῷ ὅλῳ δέ τινες αὐτὴν ψυχὴν μεμίχθαι φασίν. *Dicunt quidam in vniuerso animã ipsam misceri.* Plato deniq; ipse liberè dicat: νοῦς ἐστὶ βασιλεὺς ἡμῖν οὐρανοῦ καὶ γῆς. Sed *Goclenium*, hominẽ, qui *Christianus* haberi velit, qui *Orthodoxus*, qui eruditus, qui *Papisticorũ*, scil. *errorum Censor: Goclenium Publicum Medicinæ Professorem*, eadem cum his deliris, deliria delirare; certè dignissimum est, (vt quàm lenissimè dicam) vestrâ, ô *Aca-*

ô| *Academici Marpurgenses*, & *Giesani*, *acri Censurâ*. Vos, vti spero, vestrum officium facietis. Ego meum me facturum existimo, si quædam his insanijs falsis opposuero: sed compendiò, & quàm breuissimè. Sect. 24. *Anima Mundi.*

7. Dico igitur primò, hanc doctrinam affinem esse illi *Auerrois*, & quorundam aliorum *impiorum Arabum* stultitiæ, qui *mentem* & *intellectum vniuersalem*, & *separatum* constituebant, *quo tamen vno omnes homines intelligerent.*

Dico 2. *Cælum*, *Astra*, *Mundum*, *sensu*, *aut animâ intelligente pollere*, *pridem damnauit Synodus Constantinopolitana.*

Dico 3. Meritò damnauit. Nam, vt rectè docet S. Hieron. (*lib. 1. Comment. in cap. 8. Matt.*) *Error est Hæreticorum, omnia putare Animantia.*

Dico 4. Insignis Hæreticus, & Caluinista *Plessæus Mornæus* deliram hanc sententiam damnat, & refutat, dum *Alexandri Aphrodisij Intellectum Agentem Vniuersalem* reijcit, lib. *de Veritate Religionis Christianæ contra Atheos, Epicureos, Paganos, Iudæos, Mahumedistas, & alios Infideles*, id est, *Goclenium*, & eius sequaces. (*cap. 15.*)

Dico 5. Goclenius non eò solum delirat, quòd hanc *animam Mundi* constituit, sed & *spiritum Vniuersi*. Vtrumq; æquè impium.

Ac

Sect. 24. *Anima Mundi.*

Ac præterea alterutrum ſuperfluum. Nam quid eſt *Anima* niſi *Spiritus*?

Dico 6. Goclenius Mundum facit *hominem*. Tribuit enim illi *Animam rationalem*. An non talis eſt, quam vocat *Myſticam*? (Synart. pag. 193.) *quâ mediante rerum Proprietates occultæ, mirabilium operum cauſa effectrices, in materiam inſeruntur, atq; imprimuntur*? (pag. 192.) Item, poteſtne non *rationalis* eſſe *Anima*, quæ *interuenit*, & *diligit actionem, & effectum, vt ad vulnus propagetur vis Vnguenti Armarij*? (pag. 195.) ſanè hoc eſt, non tantum *ratione vti*, ſed *magnâ* etiam *pollere Sapientiâ*. Et quid mirum, cũ etiam dicatur *Diuinus ſpiritus*? (pag. 200.)

Dico 7. Idem Goclenius, dum *Mundo* & *Animam tribuit, & Spiritum*, eâdem operâ, Mundum facit non modô *hominem*, ſed *bis hominem*, ſiue *duos homines*, quippe cum *duas* aſſignet *animas Rationales*.

Dico 8. Non ignoro, ex Goclenij doctrinâ, *Animam hanc Mundi* videri *ſeparatam*, non *informantem* (quandoquidem per ſe *agit, dirigit, propagat*) atq; ita merito mihi quis reſpondeat, *Mundum non conſtitui hominem*. Sed & hoc ſcio, ipſum Goclenium, *Mundum* dicere *ingens Animal* (vng. p. 7.)

Dico 9. Si *ſeparatam* eſſe mauult *Animam*, & *omnia dirigere*, audiat *articulum Pariſien-*

risiensium, scriptum, & vulgatum An. 1398. Septemb. die 19. Est is Articulus ordine vicesimus sextus, in hæc verba expressus: *Quod Intelligentia motrix cæli influit animā rationalem, sicut corpus cæli influit in corpus humanum.* ERROR. Apertè dico, in Gocleniano asserto plus esse ERRORIS, & *Impietatis*. Repete, quæ hâc ipsâ Sectione ex Goclenio posui, §. 3. Sect. 24. *Anima Mundi.*

Dico 10. Intolerabili impietas, & impia *Hæresis* est, quòd inter alia, ibi Goclenius ait, *Animam* illam, siuè *Spiritum*, OMNIA *continere*. *Idololatria* hæc est, Gocleni, facis *tuum* commētitium spiritum parem Deo. Si quis Catholicus tantum dixisset de Dei *Matre Virg.* quas blasphemias effunderes!

Dico 11. Peculiaris *Hæresis* est, pridem ab Ecclesiâ explosa, quod asseris tui *spiritus*, siue *Animæ vi, & ope, Animata sui quæq; generis habere animam:* nec erubescit, vbi nutrientem, & sentientem nominasti, addere apertis verbis: *Alia Rationis participem*. Nō vides, te tuum *spiritum* facere *creatorem?* nam *Anima rationis particeps*, non nisi *Creatione* producitur. Si non magni facis Conciliorum, & Ecclesiæ definitiones, at tuum *Plessæum* audi (loco paullò antè allato) qui *Turcas* tibi præfert: *Turcas*, inquit, *Arabas, Persas docet Alcoranus, Animam homi-*

Sect.24. Anima Mundi. *homini à Deo inspiratam, atq; ideo incorruptibilem esse.* In margine citat *Azoarā 25 & 42*

Sed hæc satis sint de commentitiâ *Anima Mundi.* Quædam supra à me dicta sunt (Sect.9.) quæ huc referri poterunt. Plura *Eckius, lib. de Prædestinatione, & Espencæus lib. de Animatione cælorum.* Plures item alij Philosophi, & Theologi. studiosè enim perniciosæ huic doctrinæ se opposuerunt pij, & docti quique; vt eam asseruerunt, ac in eâ stultitiam suam publicarunt impij; vt *Crollius* (Præfat.admonit.pag.54.) & præ alijs, *Agrippa* (li.1.occul. Phil.cap.11.12.14.& li.2.ca.55.& seqq.& li.3.cap.15.)

TERTIA PARS.
GOCLENIANA PARERGA.

RODOLPHO GOCLENIO

Veritatem agnoscere, & æquo animo esse.

HACTENVS ostendi, Rodolphe Gocleni, & *Sigilla* tua, & *Magneticam Curationem* ab impiâ *Superstitione* ortam, sine eâ exerceri à nemine posse. Ostendi autem dupliciter. Nam ex teipso contra te pugnaui vsque ad Sectionem decimam; idq; tam aperto Marte, tam validis

lidis armis, vt non possis non fateri te tibi Sect. 24.
Heautontimorumenon factum; nisi tibi for- *Anima*
tè planè decretum, Veritati oculos æter- *Mundi.*
nùm claudere: quod DEVS, Veritatis amator, atque ipsa Veritas non sinat. Tum à Sect. decimâ, aliunde petitis Argumentis, vel *Authoritatis*, vel *Rationum*, idem confeci iterum tam solidè, vt nec tu, nec alius quispiam solidi quicquam contrà afferre possit. Voles tu fortè hoc iterum experiri, iterum iactare aleam, & reciprocare contentionis serram. Sed multo rectius feceris, si fasces submiseris imperanti Veritati. Cogità, te non esse primum, cui *Superstitio*, *Natura* specie imposuerit, cui Vmbra pro Corpore obrepserit. Consule amicos Eruditos, & ante alios, *Academicos*: & præ his omnibus *Patrem*, tuum, qui, Philosophus exercitatus cum sit, earum, quas dixi, Rationum momenta facile capiet; & per ætatem iam sedatior, non sinet se abripi affectuum impetu. Hæc suadeo, vt amicus. Sin aliter animatus eris, ego tamen animum non mutabo, quo erga te sic afficior, vt te, tuosque optem esse DEO opt. Max. quam coniunctissimos.

Iam, quoniam, eodem optimo DEO propitio, propositum mihi Argumentum expediui, id est, *Characteres*, & *Vnguentum*

Arma-

Sect. 24. *Anima Mundi.* *Armarium* ostendi esse homini Christiano illicita, tanquam execrandæ *Superstitionis* comperta: visum est mihi, & PARERGA quædam tua attingere, & in ijs quoq; lapsus tuos indicare, iactantiamq;, & iracundiam, quà potero reprimere. Nam alioquin, vt te noui, pro confessis, concessisque habebis, quę videris prętorita. Porro non omnia tua *Parerga*, examinare mihi propositum: quis enim finis sit, cum è ducentis, viginti-septẽ pagellis, ipsæ ducentę extra rem sint, & mera Parerga? Itaq; de ijs tantum mihi sermo erit, quæ ad rem alludere videntur, etsi à longè, quod aiunt: aut certè quæ propter aliquem insignem *errorem*, omitti non expediat, aut *contumeliam*, non tam mihi, quam *Ecclesiæ, & Religioni*, petulanter factam. Tu Gocleni, audi, & Veritati manus da, lætus, te ab ea in eius castra inuitari. Hoc honestissimum transfugium est.

SECTIO XXV.

SVPERSTITIONEM *Theologicæ esse considerationis.*

1. MERITO hoc inter PARERGA primum mihi locum teneat. Nã alioqui tibi plaudas de meo silentio.

lentio. Insultabundus mihi obijcis in tuâ Sect. 25. Synar. (pag. 19.) *Quid audio? Iohannes Ro-* Sup. Theolog. conf. *bertus ex Doctore Theologo, & Ghesuita repente factus anatomicus est. Subita metamorphosis.* Ea demùm *Metamorphosis subita* est, quod improbus tuus *Magnes* me ex *Iesuita* facit *Ghesuitam.* Sed cum ignauus sit, nihil serio mutare potuit. Multò felicius te ex *Goclen* fecit *Gecklein*, aut *Gauckler*. Inspice *Metamorphosin Caluino-Goclenianam*. Sed addis: *Rectius fecisset, si intra metas vocationis suæ se continuisset, quàm quod inani scientiæ persuasione tumidus, sine iudicio & ratione, serra, lima, cultroq; nimis aspero, Magneticum corpus fœdarit, discerpserit, vulnerarit, contuderit, vt ita merito quis, si secamentorum collectorum sportas viderit, lanienam potius, quàm anatomiam dixerit.* Sic tu. At tuus *Mæuius* simili iudicio, & spiritu, miratur, & indignatur,

Ex clerico IESV, *Metamorphosin nouam,*
Anatomicum factum repente ex Flamine
Patrem Robertum.——

Hoc vult iste, hoc vis tu, Non fuisse *Theologi*, tractare de *Magneticâ Vulnerum curatione*, aut hanc Quæstionem disputare, *Vtrum Curatio Magnetica, quæ per Vnguentũ Armarium perficitur Naturalis sit, an Superstitiosa?*

Sect. 25. Sup. Theolog. conf. 2. Seorsim à te sentio, mi Gocleni, idque duplici ratione. Intelliges, si intelligis, hãc, & similes Quæstiones, trib. modis considerari posse, *Medicè, Physicè, Theologicè*. Vt *medicam* considerationem tibi relinquam, (quod hoc libello aliquoties profess⁹ sum) de *Theologiâ* dubium nullum est, quin, vbi constiterit actionem aliquam non esse Naturalem, illius sit, inspicere, sitne à Deo, & supra Naturam; an à *Diabolo Natura corruptore*. Quod posterius hic esse ostendi. Porro *Physicam* esse quæstionem, *An naturaliter quid in distans agere queat*, eò modò, quo tuum Vnguentum agere ais, probant tum quæ supra attuli Sect. 15. tum Aristotelis, eiusq; Interpretum diligens huius quæstionis tractatio (disce à Patre tuo) tum deniq; tua confessio.

Fateris enim initio Tractatus tui Myropœi (p. 1. & 2.) quæst. istam *depromi ex intimis naturæ penetralib*. Iam, cum mihi aliquid in *Theologiâ* concedas, non potes non concedere & in Physicâ; qui neges ibidẽ, (p. 2.) *Theologum Physicâ carere posse*. Et, vt tu nihil horum dicas, aut concedas, nota est *Societatis* nostræ consuetudo, in quâ nemo *Theologiam* attingere permittitur, qui in *Philosophia* prius non fuerit versatus. Sentio, quã exiguum sit, quod in vtroq; studio profeci.

Hoc

Hoc tamen scito, me in Academia Orientalis Franciæ, Herbipoli, *Philosophiam* publicè professum integram ferè trieteridα, & Auditores meos *Magisterij Philosophici* Laureâ donasse: ac simul Pontificiâ & Cæsareâ authoritate, potestatem ijs fecisse, de quauis *quæst. Philosophicâ* disputandi, & respondendi. Nulla igitur æquitas permittit, vt mihi ademtum eas, quod meis Discipulis permittere potui. Tamen, vt tuus Magnes omnia potest, si quod forte habes in eam rē *priuilegium Magneticum*, exhibe, & protinus parebimus. Iam, opinor, tenes, de sanatione tuâ Magneticâ, non debuisse me agere more *Medici* (quod non feci, non cogitaui) potuisse tamen, vt *Philosophū*, vt *Theologū*. itaq; steti hacten⁹, & sto, (quod ad hoc quidem attinet) *intra metas meæ Vocationis*. Sect. 25. Sup. Theolog. conf.

SECTIO XXVI.

Goclenij Negligentia supina: Præuaricatio ignauum Silentium.

1. SIne commiseratione vix spectari potest miseræ *Synarthroseos* calamitas. Ait Gocle. in Epigraphe, se eam *opponere infaustæ Anatomiæ* meæ. Pro ea potiꝰ pugnat, vt ostensum est. Addit scriptam *Pro defensione Tractat. de Magneticâ vulne-*

Sect. 26. *rum curatione.* Eam fœdè discerpit, cũ Anatome honestè secuisset. Et hoc ostensum.

Goc. Præuaric.

—— Quis talia cernens
Myrmidonum, Dolopumue, aut duri miles Vlyssi
Temperet à lacrymis? ——

Alia sunt, sed aliquantò occultiora. Ego quædam producam: *Præuaricatur* Goclen. in causâ suâ, id est, in defensione *Curationis Magn.* sibi propositâ, non eò tantum, quòd eam potius *aperto Marte oppugnat*; sed eò quoque quod pleraque omnia *dissimulat*, & *ignauiter silet*, quæ ad eius propugnationẽ faciebant. Proponam præcipua. Et, ne Goclenius queratur, nesciisse se, quænam desiderarentur, non afferam nisi ea, quæ ipsum legisse scio in *Anatome*, idq; maioris facilitatis gratiâ, ipsius Anatomes ordine; quam etiã eo nomine recudi, & huic libello præmitti curaui. Simul, vt, qui illam non viderunt, facilius capiant, quid id sit, de quo Goclenium inter, & me, controuertitur, & quã νομίμως vtrimq; certatum sit, & certetur.

2. §. 1. ANATOME pag. 11. Editionis Louan. *Lege totum Tractatũ,* (nempe de Magnet. Vuln: cur.) *Ne verbo quidem inuenies aliquid explicatum, ostensum, apertum, probatum. Tantum asserit D. Rodolphus; & hoc probasse est.* &c.

Respon-

Respondet Synarthrosis, & probat tantundem, id est *nihil.* Quin etiam cum Tractatus Magneticus, tanquam probandi causâ *Authores* produxisset *Ragael, Chael* &c. misera Synar. à lepidâ Anatome territa, eos reijcit, & pro Magis habet. Vide Sect. 4. Sect. 26 Goc. Praeuaric.

§. 2. ANAT. pag. 18. *Quod boni Caluinistæ hactenus non patiuntur tribui operibus bonis, vt Dei gratiæ augmentum promereri possint, ne si à Gratiâ quidem eâdem profecta sint; hoc iam illis facile præstat Galli imago, aut trium puellarum, aut hominis coronati, aut Arietis, Leonis, Sagittarij.* Capitalis planè accusatio.

Respond. Synartr. NIHIL. Nam quòd negat, se eas Imagines approbasse, nugæ sunt. Vide Sect. 5.

§. 3. ANAT. pag. 20. *Docet Goclenius, Sigilla quædam, & Sculpturas, gestari debere magnâ cum Reuerentia, & Deuotione; cum sciat, Caluinum ferre non posse, vt Reuerentiæ quicquam impendatur Imagini S. Afræ, quæ Draconem Dei ope occidit. At Goclenius interea, quæ magnâ cum Reuerentiâ gestari vult, & custodiri, primo loco ponit Draconis formosi imaginem.*

Respond. Synar. NIHIL. Vide §. 2.

§. 4. ANAT. pag. 28. *Vtcumque te torqueas, non inuenies in Tractatu Gocleniano Deductionem,*

Sect. 26. Goc.Præuaric. *ctionem, nisi hanc, aut similem: Asini imago facit futura prognosticare: ergo Vnguentum Armarium vulnera curat citra remedij applicationem.* Grauis omnino hæc est, & honesto viro intolerabilis exprobratio, si falsa esset. Quid Goclenius?

Respond. Synar. NIHIL, planè NIHIL.

§. 5. ANAT. pa. 29. Cum Tractatus Vnguentarius dixisset, *sanationem Magneticam fieri per Magneticam* QVANDAM *essentiam*: quærit, *Quænam ea sit, cum illud* QVANDAM, *nimis sit amplum?* atque hoc post iterum inculcatur.

Respond. Syna. NIHIL. Similia ibidem de *Attractione, & Deductione.*

§. 6. ANAT. pag. 32. quærit, quid sibi velit apud Goclenium *Magica & sublimior causa, nempe spirituale Vehiculum, & Vinculum quibus tota sanatio perficitur?*

Respond. Synartr. NIHIL.

§. 7. ANAT. pag. 33. quærit, *Quomodo Lucidus spiritus sit Mundi, & Calorum Vector? an vehat, an vehatur?*

Respond. Synart. NIHIL.

§. 8. ANAT. pag. 35. quærit, *Quomodo Vapor sit media inter corporatas, & incorporatas substantias, natura?*

Respond. Synart. NIHIL.

§. 9. ANAT. pag. 39. *Opificem* tuum, *Insculpto-*

sculptorem, & *Formatorem*, quem in tuo *Mysterio* collocas, dixerat esse CACODÆMONEM, *quod alius Mystes tali Mysterio assignari non posset*. Quid tu? Sect. 26. Goc. Pranaric.

Respond. Synarth. NIHIL. Quomodo hoc concoquere potuisti, ? nec veritus illud protritum, *Qui tacet, consentire videtur*?

4 §. 10. ANAT. pag. 42. Rogat, *quænam illa* VIS *sit quæ ex Vnguento ad Vulnus migrat*? Item, *Quomodo accidens migret, exeat, se effundat, & propaget sine subiecto*?

Respond. Synart. NIHIL. Heu pudor! Saltem spectares dedecus fratrum tuorum *Caluinistarum*, qui in *Sanctissimâ Eucharistiâ* multo minus admittere non possunt.

§. 11. ANAT. pag. 43. cupit sibi dici, *Quis sit Motor*, quem Vnguentarius Tractatus in *Mysterio Magnetico* ponit

Respond. Synart. NIHIL.

§. 12. ANAT. pa. 44. quærit, Quodnam Goclenio vocetur *spirituale Vinculum*!

Respond. Goclenius in Synart. NIHIL.

§. 13. ANAT. pag. 45. quærit, *Quænam sit vtraq; forma, quæ in sanatione Magneticâ coniunguntur? Quæ egrediuntur? Quæ in mediâ intercapedine mutuo occursu vniuntur?* Hæc quæstio, bone Lector, & vos ô ACA-

Sect. 26. Goc.Prateric. DEMICI, maximi erat momenti; vt in quâ totius *Magneticæ Curationis* summa, practicè, vt sic dicam, consistat. Fingit enim Goclenius, *aliquid egredi ex telo vnguine patibulario delibuto; & vicissim aliquid ex vulnere, quod sanandum est; atque hæc duo sibi in itinere occurrere, & vniri*. Sed cum nihil vlterius addat, videtur significare, in *media intercapedine*, vt ipse loquitur, *fieri sanationem*. Atque ita non videtur sanari vulnus, cùm non recedat à vulnerato, quod quidem sciamus. Tamen omnipotens *Magnes Goclenianus* & hoc fortè efficit. Ex quo demum miraculo vtcumque intelligi possit, quod tam fidenter asserit Goclenius, *sanari vulnus absque dolore*. Cum enim *absens* vulnus curetur, quid mirum, si Vulneratus nihil sentiat? Sed manet tamen Ænigma, *Quomodo non sentiat Vulneratus, dum remotum vulnus attingitur; & dolore afficiatur, dum remotius telum frigori exponitur?* Goclenius dicet, esse *Mysteria*, quæ Bœotica pecora non capiant. Sed quod Anatome petebat, *Quænam sit vtraq; illa forma, quæ in medio coniungitur?* quid Goclenius dicet?

Respond. in Synart. NIHIL.

§. 14. ANAT. pag. 46: *Modum* à Goclenio petit, *quo simul sint Mouens, & quod Moue-*

Mouetur, in sanatione Magnetica. Dicebat inibi Goclenius dubiè admodum : *Siue id fiat lumine, siue radiis, siue qualitate occultiore, siue contactu spirituali.* Nescit ipse, quid horum; quid mirum, si nos hallucinamur? Sed an postea didicit? Sect. 26. Goclen. Præuar.

Resp. Synart. NIHIL. Ecquando tandem aliquid Gocleni? Ignoscite, Academici, non habet, quod dicat. Debitor est, sed creditoribus facit satis cessione bonorum. Accipio hoc in solutum, Gocleni, quando aliud non habes.

5. Sed illud miseratione dignum, quod non modò nihil respondes ad *Quæstiones*; sed nec ad *probra* quædam, sanè grauia, quæ ego obieceram, non tibi, sed *Doctrinæ tuæ.* Sed par erat, te *Patrem*, tuæ *prolis* dedecus sentire. Vt sileam, quæ tetigi §. 1. 2. 3. 4. 9. vt nihil dicam de æterno dehonestamento tuorum *Characterum* (:quod non aliter euadere conatus es, quã ipsos miseros *Characteres*, eorumque *Authores* turpiter abiiciendo, quos ante in cælum vsque extuleras:) quomodo silere potuisti, cum audires, Libellum tuum vocari *Effrontem?* (Anat. p. 30.) *Immanem esse fidem tuam, qui Nugas credas?* (pag. 31.) *Nusquam in tuo mysterio esse spiritum, nisi Atrum?* (p. 33.) *Magno conatu* NIHIL *agere? Magno studio, labore industria*

Sect. 26. Goclen. Praenar. NIHIL *demonstrare? Inanem tuum esse demonstrandi conatum?* (36.) *Summam tui libelli esse*, NIHIL *in tuo Mysterio fieri reale, & parturiente cælo, nasci pudendum* NIHIL? (47.) *Tuum Vnguentum nunquam culicis, pulicisue puncturam curasse?* (48.) *Honestius facere indoctum vulgus, dum à Carnario remedium petit, quàm tu facias, qui petis à patibulo?* (49.) *Tuum Vnguentum non esse remedium, sed remedij* IDOLVM? (51.) *Vulnera per tuum Mysterium, non sanari à tuo Vnguento, sed à* DIABOLO? (ibid.) *Elogium æternum tui libri esse debere*: Ex NIHILO NIHIL FIT? (53.) *Denique, Totum tuum libellum* PERNICIOSVM esse REIPVB. CHRISTIANÆ? (54.) Quomodo, inquam, ad hæc silere potuisti, bone Gocleni. *Lepra* planè, *Giezitica lepra* te sensu tactus multauit, quam *Metamorphosis Magnetica* meritò tibi obiicit. Sed monstrosa *Lepra est*, quæ ad tanta te vulnera stupidum fecit, & merum lapidem; & tam acutum sensum reliquit ad pulicis morsum. Scis, quem dicam *morsum?* Louaniensis Typographus tua vocauerat *Deliria*. Tu in Synarthros. (: pag. 126.) ad *delirium* vsque propemodum contra illum tumultuaris. Magnum, scilicet, peccatum peccauerat.

Equi-

Equidem Flauium istum nunquam vidi, nunquam neque coràm neque scriptis cum illo egi. Sed rectè ab illo vocata *deliria*, non difficulter tuebor. Et quid opus, me tueri? Nonne ipse tu magnam tui argumenti partem vocasti *Deliria*? Omnes inquam *Characteres* Chaëlis, & reliquorum delirantium Sophorum. Nam de iis in Synarthrosi, (: pag. 24.) hæc verba scribis: *Nec propterea eas Tractatui meo inserui, vt D. Robertum, vel alios docerem, simili dementiâ cum antiquis* DELIRARE. Plura ego de hoc Argumento, Sect. 4. Sed hic satis mihi fuit illud DELIRARE. Ais, te non *delirasse*, sed illos Antiquos. Hoc maius *delirium* esse tibi ostendit Sect.5. Sect.26. Goc. Præuaric.

Redeo ad rem. Tune hunc *pulicis morsum* tam acriter sentias, & illas grandes tui Tractatus *plagas, leprosus* negligas? In illis demum te virum ostendere oportebat. At tu, iis dissimulatis, *Axiomata* fundis, stolida & impia, aut nihil ad rem facientia. Hoc videlicet est *Respondere Anatomia* illi, tam tibi *infausta*. Hoc est memorém esse magnificæ tuæ promissionis (: Synarthros. pagel. 21.) quam agnosce, & erubesce: *Sufficit mihi, si (: quod factum oportuit:) responderim epanorthoticè, dialyticè, exege-*

Sect. 27. Goclen. Lolium. *exegematicè, & didacticè.* Vbi id conatus, qui tot *Quæstiones*, tot grauia libri tui *Probra* dissimulaueris?

Quid feret hic tanto dignum promissor hiatu?

Vt dicatur, quôd est, *Praevaricator*, & *Heautontimorumenos*.

SECTIO XXVII.

Gocleniani Lolii spicilegium.

TOTA Goclenii ἄναρθρος *Synarthrosis* plena est *Quisquiliis*, vt Lectori palam est. Singulas indicare sit infinitum, nedum operosè confutare. Superioribus addantur hâc vnâ Sectione hi aliquot Manipuli.

Manipulus I. ANTILOGIÆ.

Capitalis est Antilogia, quâ, in Tractatu quidem Magnetico, *Characteres Chaelis*, & reliquorum impiorum nugatorum in cælum vsque tollis; in Synarthrosi autem deprimis vsque ad inferos. Sed de eâ suo loco actum est. Neque eam euades, etsi totum tuum *Vnguentum* impendas, cum *Magnetismis* omnibus, & *Goclenismis*. Aliquot sunt aliæ magis particulares, quæ ostendũt, quam

quam tibi conſtes, & quam incogitanter quiduis, & vndeuis hauſtum chartis illinas. Sect. 27. Goclen. Lolium.

2. ANTILOGIA I. *Gygis annulus, quo ſe inuiſibilem reddebat, ſuperſtitione carebat. Idem annulus ſuperſtitioſus erat.* Prior pars aſſeritur, & cum plauſu venditatur Vng. pag. 31. Cum enim pag. 30. præmiſiſſet Goclenius de *Magia*, quam *Naturalem* eſſe fingit, OMNES SAPIENTES, *rerumque cæleſtium, & ſublunarium ſolertiſſimos indagatores eam ſemper approbaſſe:* & mox inter eius Magiæ opera primo loco poſuiſſet *Annulos*, quos ait, *non parum Lucis, & veritatis ad Myſterium ſuum explicandum, allaturos*: addidiſſet quoque, *operationem aliquam & virtutem eorum Annulorum eſſe*; idque in EXPERIMENTIS NON FALLACIBVS eſſe: tandem pag. 31. ait, *Sic Gyges Lydorum Rex* ANNVLO SVO, *&c.* Quid potuit vel clarius, vel magis impreſsè? Quinetiam pag. 45. & 46. ſimiles *Annulos* fabricari docet, qui itidem INVISIBILES præſtent. At in Synart. (p. 42.) dicitur *Gyges id Dæmonum fraude feciſſe.* Et p. 62. ait Goclenius, *Annulum illum fuiſſe Faſcino Diabolico conſecratum, & incantatum.* Hæc, bone Gocleni, concilia, ſi potes.

ANTILOG. 2. *In Auſtria* (inquit Vng. p. 8.) *Gemelli ſoli obiectis ad ianuam corporis*

lateri-

Sect. 27. Goclen. Lolium. *lateribus, feras aperiebant: quod certè admiratione non caret.* *Naturaliter* id Goclenius factum vult, vt ostendit tota connexio cum prioribus, & posterioribus. Longè alia canit Synarthros. pag. 36. Nempe: *Omni causâ & ratione Naturali caret, quòd ad Magorum præsentium fores, aliaue loca clausa repentè patefiant.* An tu quoque *ratione* hic carueris, vide.

3. ANTILOG. 3. Vng. pag. 5. *Nullæ hic audientur nugæ, nulla ænigmata.*

Synarthr. pag. 92. *Griphos me scripsisse, & ÆNIGMATA, hoc est, intricata, obiicit. Non inficior.*

Iterum de eodem Argumento, Synart. p. 192. *Pro Magneticâ vulnerum curatione sine griphis, sine ænigmatibus, in medium afferentur. &c.* At eadem Synart. p. vlt. *Premo, nec vltra diuulgo hoc Arcanum.*

Omitto alias Antilogias, vt vnam indicem, quam sibi ipse D. Goclenius acerbè obiicit, & ea in se dicit, quæ ego, modestiæ causâ, nunquam dixissem.

4. ANTILOG. 4. In Synart. p. 148. refert mea verba, quæ posui in Anatome, pag. 38. *Quid vetat, Necromantiâ imbutos (: quam vetitam Magiam agnoscis: etsi teipsum eam docere supra demonstratum est, & cæt.* Tum subdit Goclenius: *Quis non videt hæc esse*

se ἀσύςατα? Quid tum Goclenii an non & illa proxime à me ex tuis libris relata itidē *ἀσύςατα* sunt? & tamen ea scripsisti. Sed non acquiescis. Æstuas totus, sudas, in omnes te partes vertis, & versas, vt te probes, *non esse sanæ* mentis. Quinetiam (:quod te aliâs fecisse vix memini:) quo id ostendas, integrum, & rotundum *Syllogismum* impendis. Ponam illum, vt tu scripsisti, verbotenus, quando ita tibi cordi esse video. Sect. 27. Goclen. Lolium.

Nemo sanæ mentis potest docere id, quod vetitum & illicitum agnoscit.

Atque Necromantiam, germanamq́; eius sororem Goëtiam, vetitas, & illicitæ Magiæ esse species pag. 29. tractatus mei testatus sum.

Ergo sanæ mentis non essem, si quod semel, tamquam vetitum, & illicitum improbassem, docendo confirmarem.

Obsecro vos, *Academici*, tuque Lector intelligens, quisquis es, nota hanc Conclusionem, & totam connexionem ratiocinationis, quā fundit *Goclenius de Goclenio*. De veritate Propositionis nihil disputo. Scio, posse hominem sanæ mētis, humano lapsu, obliuione, negligētiâ, aliquid asserere, quod non sentiat. Sed demus Goclenio hoc, vt id

non

Sect. 27. Goclen. Lolium. non possit, nisi sit *insanus*. Assumtio clara est *Phœbea lampadis instar*. Videatur Sectio 4. pro alterâ parte: & parte: & pro alterâ, Sectio 5. quæ Argumentis triginta, *Characteristicum Doctorem* conuincit. Habeat igitur suam sibi Conclusionem, vt *Goclenius non sit sana mentis*.

—Neque te teneo, neque dicta refello.
I, bone, quo virtus tua te vocat, i pede fausto.

Sed si tantum sapere potes, vt bene monenti auscultes, abiice tot, & tam turpes tuos errores, & audi verba, quæ fundebas, cum rectius saperes: ERRORES FOVERE DEMENTIÆ EST. (Synar. p. 192.) Si persistis, & nos de tuâ sanitate desperare cogis, memor Legis, quæ *Furiosos agnatis commẽdat*, commendo te parenti tuo, aut Vxori, quæ largiter tibi infundat *Liquorem* illum *potabilem à te confectum iudicio Firmando, & cerebro vertiginoso accommodatissimum*, vt tu doces Vng. p. 27.

Manipulus II. CALVMNIÆ.

5. Scatet quidem maximè hoc genere tota tua Synarthrosis. Sed exempli gratiâ, pono has.

CALVMNIA I. Verba tua pag. 25. *D. Robertus omnes præstigias, incantationes, delusiones, omnia necromantica, & diabolica comprehendit*

hendit sub nomine Magiæ. Hoc est Magicum, inquit: Ergo est necromanticum, ergo diabolicum. Lepida illatio, æquè quadrans, ac pugnus oculo. Vidisti, me tam diligenter indicare tuas pagellas, cur tu meas negligis? vbi ego hoc dixi, aut scripsi? *Academici*, quæso, Calumniatorem ad vestrum Tribunal vocate, & vel exhibeat in meo libello, quod ex eo se referre ait; vel vestro decreto *Sycophanta intestabilis* habeatur. Sect. 27. Goclen. Lolium.

CALVMN. 2. Non fuit satis, hoc mendacium semel mentiri. Idem producitur pag. 32. Verba: *Si D. Robertus paulò altius hæc secum reputasset, nunquam scripsisset, Omne Magicum esse Diabolicum.* Non scripsi, Gocleni, Tua *Calumnia* est DIABOLICA. Pulcrè quadrant Διάβολος, & Διαβολή. Hoc proba, aut iterum *Sycophanta* esto.

CALVMN. 3. Pag. 79. *Hæc sunt Robertiana stigmata, acuta, cælo digna, vt ipse prædicat.* Nusquam, nusquam ostendes, id me prædicasse. Quare iam tertiò *intestabilis* es, manebisque, dum probes.

6. CALVMN. 4. Pag. 153. *Doleo, D. Robertum Bœoticam inertiam, atq; inscitiam suam tam publicè testatum fecisse, dum Astrologiam th. 5. damnans, sacrilegè peccare scripsit, qui ex astrorum aspectibus, & inspectione, de futuris euentibus iudicant. O iudicium cæcum, &*

 brutum!

Sect.27. Goclen. Lolium. *brutum*! Ita ad verbum Goclenius. Qui si cum Cicerone negotium habeat, audiat haud dubiè exclamantem: *Quò me vertam, Patres conscripti(: Academici:) quem implorem?* Tune Rodolphe, tam fuisti *non sanæ mentis*, vt cum hæc tam mendaciter effutires, crederes, neminem fore, qui meum libellum inspiceret, atque ex eo portentosam tuam Calumniam deprehenderet? Nō saltem timebas, ne ego, quem tam prope res attingebat, meam *Dissertationem* consulerem, an fortè humanitus hoc illi excidisset? Feci hoc statim Gocleni, vt tua legi, conscius mihi infirmitatis humanæ, &, quá facilè vel ego, vel Typograph' labi potuisset. Sed quid dicam? aut quid non dicam? Mittamus querelas, tu Lector veritatis amans, aduerte animum: vos, *Academici* seueritatem assumite dignam grauitatę vestrâ, dignam *Professore publico*, *Collega vestro*, *Calumniatore Oecumenico*.

Accusat Rodolphus Goclenius meam *Bœoticam inertiam*, *& inscitiam*, *iudicium cæcum*, *& brutum*, quod scripserim,

Peccare eos, qui ex Astrorum aspectibus & inspectione de futuris euentibus iudicant.

Mea verba sunt in *Dissertatione Theologicâ, de Superstitione*, Treuiris disputatâ, & edita:

Ridi-

Ridiculi sunt, & in suam fratrumque animam sacrilegè peccant, quotquot ex Astrorum inspectione, & obseruatione de futuris euentis iudicant, Quæ ab humanæ voluntatis Libero Arbitrio aliqua ratione pendent. Sect. 27. Goclen. Lolium.

Mitto puerilem ineptiam Goclenii, qui, vbi ego scripseram, *Inspectione*, & *Obseruatione*, scripsit insulsissimè, *aspectibus*, & *inspectione*.

Hoc non tribuam malitiæ. Sed an non intolerabilis malitia est, omisisse datâ operâ illa verba: *Quæ ab humanæ voluntatis libero arbitrio aliquâ ratione pendent?* φεῦ τῆς διαβολῆς, καὶ τῆς διαβολικῆς ψευδολογίας. Si quis minus sit *sanæ mentis*, quam te fateris, & totis Syllogismis probas, tamen facile videat, quantum inter Propositionem illam *mutilam*, quam mihi affingis, & eam quam verè scripsi, intersit.

7. Dicat mihi quispiam Goclenium, *compendio* retulisse meam Assertionem, quam damnatam voluerit, etiam sic integrè expressam, vt ego iam expressi. Primum, merito iudico, improbum, & CALVMNIOSVM esse COMPENDIVM, ea verba omittere, quæ, nemo est, quin videat, quanti referret, poni. Deinde, non debuit, nec potuit integram illam Propositionem damnare, nisi vellet

Sect. 27. impiissimis Astrologis Iudiciariis accenseri, toties ab Ecclesiâ, & sapientum iudicio damnatis. Postremò damnat ipse Goclenius eam impietatem apertè, infrà, pa. 177. Verba : *Occurrebat Calendariographorum quorumdam huius æui περιεργία, ac superflua sedulitas, dum nimis audacter de particularibus quibusdam euentibus pronuntiant, ita, vt à Chaldæorum prædictionibus non multum interdum abesse videantur. &cæt.* Sed multo clarius infrà, eâdem pag. pôstquam aliquot exempla posuerat. Attendite Academici:

Goclen. Lolium.

> *Dum hæc, & similia, quorum effectus pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano, ita audacter prænuntiant, non tantum Ethnicam illam Astrologiam exosculantur, sed etiam Christianæ ac eruditæ nitorem ac splendorem inquinant,* & *obscurant.*

Considerate, Academici, ista Gocleniana verba:

> *Pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano;*

& illa mea:

> QVÆ AB HVMANÆ VOLVNTATIS LIBERO ARBITRIO ALIQVA RATIONE PENDENT:

Hæc,

Hæc, inquam, conferte, & conſiderate, & deinde, quod iuſtum cenſebitis, pronuntiate. Certè minus non poteſtis, quàm pœnam ei *Talionis* imponere. Incuſetur ergo BOEOTICA eius INERTIA, atque INSCITIA, & acclametur ei vndique à pueris Marpurgenſibus, ſed meritiſſimè à ſuis Auditoribus: O IVDICIVM CÆCVM, AC BRVTVM! Sect. 27. Goclen. Lolium.

8. CALVMN. 5. *Quæ de Belicola* DANIELIS *admiſcentur* (: inquit Goclen. pag. 129) *putidiſſima, & anilia ſunt fabulamenta.* Macte iſtâ virtute, Gocleni. Patriſſas. Hiſtoriam à *Daniele Propheta* deſcriptam de *Idolo Bel*, Caluinus, quantum in ſe fuit, mordaciſſimus *Canis* (: *Keleb*:) morſu à cæterâ diuinâ Scripturâ præcîdit: petulantiſſimus *Vitulus*, (*Kalb*:) pedibus vitulabundus conculcauit. Goclenius eius filiolus, tamquam *Ludio* (: *Gauckler*:) linguæ petulantiâ inceſſit, neſciens, quid dicat, vt qui non ſit *ſanæ mentis*, ac plane ſtultulus (: *Gecklein*:) Metamorphoſis Magnetica hos præclaros floſculos produxit. Cedant huic tanto viro Antiqui illi, olim in Eccleſiâ clari, iam à *Caluino & Goclenio* proſcripti, qui hiſtoriam illam, vt *diuinam & Canonicam*, venerati ſunt. Quinam tandem illi? *Ireneus, Clemens, Alexand, Origenes.*

Sect. 27. Goclen. Lolium. *Eusebius, Athanasius, Cyrillus, Hierosolym. Basilius, Nazianzenus, Epiphanius, Nyssen. Chrysost. Tertull. Cyprian. Hilarius, Ambros. Hieronym. Augustin. Sulpicius, Eucherius.* Cedant hi, & audiant *Goclenium*, quæ ipsi Diuina agnouerunt, *Magnetico, & Characteristico* ore, tamquam si de *Olla putida* loquatur, vocantem PVTIDISSIMA, & ANILIA FABVLAMENTA. Post hanc tuam petulantiam, Rodolphe, scito, nihil satis graue in tuas nugas dici posse. Itaque ne deinceps tam iniquo animo te ferre ostende, quod tua Flauius Typographus vocat *Deliria.* Nimis leue vocabulum est, præut libido illa *Magnetica* linguæ meretur. Sed ponamus hic modum tuis *Calumnijs* memorandis, etsi nullum tu fecisti modum calumniandi; adeo quidem, vt tuo merito tibi vendicare possis illud nobile Elogium:

GOCLENIVS CALVMNIATORVM ALPHA.

Ad alia tui *Lolii* iam transeo.

Manipulus III. STRIBILIGINES.

Græci *Solœcismos* vocant, quos antiqui Latinorum *Stribiligines* dicebant, teste Agellio. Putidum censerem, & puerile, ista Goclenio obiicere, nisi mihi negotium esset cum DOCTORE-PVERO, qui studiosè videtur

videtur in meâ Anatome quæsiſſe, quod huius generis carperet. Et cum nil reperiret meum, tamen, ne nihil roderet, vnicum *Typographi* lapſum adeo cum plauſu notauit, vt rubiginoſam ſuam poëſin, infelix verſificator, dormientem excitaret, eâque miſeram illam Kakographiam honoraret. Effundit enim hoc propudioſum Diſtichon, (pag. 190.) quo etiam ſe Græculum eſſe oſtendit: Sect. 27. Goclen. Lolium.

Quis docuit Gryphum te, Doctor, ſcribere? neſcis
Quod pueros γρῖφον lingua Pelaſga docet?

Audiueramus initio Synarthroſeos, *Bauium & Mæuium*. Iam circa finem audimus SVFFENVM.

Hoc videlicet deerat, vt me Goclenius doceret Orthographiam. Quot inepta vitia Typographica, Gocleni, aut forte tua erant in tuo *Tractatu Vnguentario*, quæ nunquam mihi in mentem veniret, oſtendere, nedum exaggerare, niſi tu, *tantus puer*, hæc puerilia conſectareris. Sed quando ita vis, age, demus tibi *puero crepundia*. Interea cane illam triſtem Satyrici cantilenam.

————————— *Eheu*
Quam temere in noſmet legem ſancimus iniquam!

Sect. 27. *lateribus, seras aperiebant: quod certè admi-*
Goclen. *ratione non caret. Naturaliter* id Goclenius
Lolium. factum vult, vt ostendit tota connexio cum prioribus, & posterioribus. Longè alia canit Synarthros. pag. 36. Nempe: *Omni causâ & ratione Naturali caret, quòd ad Magorum præsentium fores, aliaue loca clausa repentè patefiant.* An tu quoque *ratione* hic carueris, vide.

3. ANTILOG. 3. Vng. pag. 5. *Nullæ hîc audientur nugæ, nulla ænigmata.*

Synarthr. pag. 92. *Griphos me scripsisse, &* ÆNIGMATA, *hoc est, intricata, obiicit. Non inficior.*

Iterum de eodem Argumento, Synart. p. 192. *Pro Magneticâ vulnerum curatione sine griphis, sine ænigmatibus, in medium afferentur. &c.* At eadem Synart. p. vlt. *Premo, nec vltra diuulgo hoc Arcanum.*

Omitto alias Antilogias, vt vnam indicem, quam sibi ipse D. Goclenius acerbè obiicit, & ea in se dicit, quæ ego, modestiæ causâ, nunquam dixissem.

4. ANTILOG. 4. In Synart. p. 148. refert mea verba, quæ posui in Anatome, pag. 38. *Quid vetat, Necromantiâ imbutos (: quam vetitam Magiam agnoscis: et si teipsum eam docere supra demonstratum est, &c.* Tum subdit Goclenius: *Quis non videt hæc es-*

se

ſe ἀσύςατα? Quid tum Goclenî? an non & Sect. 27.
illa proximè à me ex tuis libris relata itidē Goclen.
ἀσύςατα ſunt? & tamen ea ſcripſiſti. Sed Lolium.
non acquieſcis. Æſtuas totus, ſudas, in omnes te partes vertis, & verſas, vt te probes, *non eſſe ſanæ* mentis. Quinetiam (: quod te aliâs feciſſe vix memini :) quo id oſtendas, integrum, & rotundum *Syllogiſmum* impendis. Ponam illum, vt tu ſcripſiſti, verbotenus, quando ita tibi cordi eſſe video.

Nemo ſanæ mentis poteſt docere id, quod vetitum & illicitum agnoſcit.

Atque Necromantiam, germanamq́; eius ſororem Goëtiam, vetitas, & illicitæ Magiæ eſſe ſpecies pag. 29. tractatus mei teſtatus ſum.

Ergo ſanæ mentis non eſſem, ſi quod ſemel, tamquam vetitum, & illicitum improbaſſem, docendo confirmarem.

Obſecro vos, *Academici*, tuque Lector intelligens, quiſquis es, nota hanc Concluſionem, & totam connexionem ratiocinationis, quā fundit *Goclenius de Goclenio*. De veritate Propoſitionis nihil diſputo. Scio, poſſe hominem ſanæ mētis, humano lapſu, obliuione, negligētiâ, aliquid aſſerere, quod non ſentiat. Sed demus Goclenio hoc, vt id

non

Sect. 27. Goclen. Lolium. non possit, nisi sit *insanus*. Assumtio clara est *Phœbeæ lampadis instar*. Videatur Sectio 4. pro alterâ parte: & parte: & pro alterâ, Sectio 5. quæ Argumentis triginta, *Characteristicum Doctorem* conuincit. Habeat igitur suam sibi Conclusionem, vt *Goclenius non sit sanæ mentis*.

—Neque te teneo, neque dicta refello.
I, bone, quo virtus tua te vocat, i pede fausto.

Sed si tantum sapere potes, vt bene monenti auscultes, abiice tot, & tam turpes tuos errores, & audi verba, quæ fundebas, cum rectius saperes: ERRORES FOVERE DEMENTIÆ EST. (Synar. p. 192.) Si persistis, & nos de tuâ sanitate desperare cogis, memor Legis, quæ *Furiosos agnatis commẽdat*, commendo te parenti tuo, aut Vxori, quæ largiter tibi infundat *Liquorem* illum *potabilem à te confectum iudicio Firmando, & cerebro vertiginoso accommodatissimum*, vt tu doces Vng. p. 27.

Manipulus II. CALVMNIÆ.

5. Scatet quidem maximè hoc genere tota tua Synarthrosis. Sed exempli gratiâ, pono has.

CALVMNIA I. Verba tua pag. 25. *D. Robertus omnes præstigias, incantationes, delusiones, omnia necromantica, & diabolica comprehendit*

hendit sub nomine Magiæ. Hoc est Magicum, inquit: Ergo est necromanticum, ergo diabolicum. Lepida illatio, æquè quadrans, ac pugnus oculo. Vidisti, me tam diligenter indicare tuas pagellas, cur tu meas negligis? vbi ego hoc dixi, aut scripsi? *Academici*, quæso, Calumniatorem ad vestrum Tribunal vocate, & vel exhibeat in meo libello, quod ex eo se referre ait; vel vestro decreto *Sycophanta intestabilis* habeatur. Sect. 27. Goclen. Lolium.

CALVMN. 2. Non fuit satis, hoc mendacium semel mentiri. Idem producitur pag. 32. Verba: *Si D. Robertus paulò altius hæc secum reputasset, nunquam scripsisset, Omne Magicum esse Diabolicum.* Non scripsi, Gocleni, Tua *Calumnia* est DIABOLICA. Pulcrè quadrant Διάβολος, & Διαβολή. Hoc proba, aut iterum *Sycophanta* esto.

CALVMN. 3. Pag. 79. *Hæc sunt Robertiana stigmata, acuta, cælo digna, vt ipse prædicat.* Nusquam, nusquam ostendes, id me prædicasse. Quare iam tertiò *intestabilis* es, manebisque, dum probes.

6. CALVMN. 4. Pag. 153. *Doleo, D. Robertum Bœoticam inertiam, atq; inscitiam suam tam publicè testatum fecisse, dum Astrologiam th. 5. damnans, sacrilegè peccare scripsit, qui ex astrorum aspectibus, & inspectione, de futuris euentibus iudicant. O iudicium cæcum, & brutum!*

Sect.27. Goclen. Lolium.

brutum! Ita ad verbum Goclenius. Qui si cum Cicerone negotium habeat, audiat haud dubiè exclamantem: *Quò me vertam, Patres conscripti(: Academici:) quem implorem?* Tune Rodolphe, tam fuisti *non sanæ mentis*, vt cum hæc tam mendaciter effutires, crederes, neminem fore, qui meum libellum inspiceret, atque ex eo portentosam tuam Calumniam deprehenderet? Nō saltem timebas, ne ego, quem tam prope res attingebat, meam *Dissertationem* consulerem, an fortè humanitus hoc illi excidisset? Feci hoc statim Gocleni, vt tua legi, conscius mihi infirmitatis humanæ, &, quā facilè vel ego, vel Typograph⁹ labi potuisset. Sed quid dicam? aut quid non dicam? Mittamus querelas, tu Lector veritatis amans, aduerte animum: vos, *Academici* seueritatem assumite dignam grauitatę vestrâ, dignam *Professore publico*, *Collega vestro*, *Calumniatore Oecumenico*.

Accusat Rodolphus Goclenius meam *Bœoticam inertiam*, *& inscitiam*, *iudicium cæcum*, *& brutum*, quod scripserim,

Peccare eos, qui ex Astrorum aspectibus & inspectione de futuris euentibus iudicant.

Mea verba sunt in *Dissertatione Theologicâ, de Superstitione*, Treuiris disputatâ, & editâ:

Ridi-

Ridiculi sunt, & in suam fratrumque animam sacrilegè peccant, quotquot ex Astrorum inspectione, & obseruatione de futuris euentis iudicant, Quæ ab humanæ voluntatis Libero Arbitrio aliqua ratione pendent. Sect. 27. Goclen. Lolium.

Mitto puerilem ineptiam Goclenii, qui, vbi ego scripseram, *Inspectione*, & *Obseruatione*, scripsit insulsissimè, *aspectibus, & inspectione*.

Hoc non tribuam malitiæ. Sed an non intolerabilis malitia est, omisisse datâ operâ illa verba: *Quæ ab humanæ voluntatis libero arbitrio aliquâ ratione pendent?* φεῦ τῆς διαβολῆς, καὶ τῆς διαβολικῆς ψευδολογίας. Si quis minus sit *sanæ mentis*, quam te fateris, & totis Syllogismis probas, tamen facile videat, quantum inter Propositionem illam *mutilam*, quam mihi affingis, & eam quam verè scripsi, intersit.

7. Dicat mihi quispiam Goclenium, *compendio* retulisse meam Assertionem, quam damnatam voluerit, etiam sic integrè expressam, vt ego iam expressi. Primum, merito iudico, improbum, & CALVMNIOSVM esse COMPENDIVM, ea verba omittere, quæ, nemo est, quin videat, quanti referret, poni. Deinde, non debuit, nec potuit integram illam Propositionem damnare, nisi vellet

Sect.27. Goclen. Lolium. impiissimis Astrologis Iudiciariis accenseri, toties ab Ecclesiâ, & sapientum iudicio damnatis. Postremò damnat ipse Goclenius eam impietatem apertè, infrà, pa. 177. Verba: *Occurrebat Calendariographorum quorumdam huius æui περιεργία, ac superflua sedulitas, dum nimis audacter de particularibus quibusdam euentibus pronuntiant, ita, vt à Chaldæorum prædictionibus non multum interdum abesse videantur. &cæt.* Sed multo clarius infrà, eâdem pag. postquam aliquot exempla posuerat. Attendite Academici:

Dum hæc, & similia, quorum effectus pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano, ita audacter prænuntiant, non tantum Ethnicam illam Astrologiam exosculantur, sed etiam Christianæ ac eruditæ nitorem ac splendorem inquinant, & obscurant.

Considerate, Academici, ista Gocleniana verba:

Pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano;

& illa mea:

QVÆ AB HVMANÆ VOLVNTATIS LIBERO ARBITRIO ALIQVA RATIONE PENDENT:

Hæc,

Hæc, inquam, conferte, & considerate, & deinde, quod iustum censebitis, pronuntiate. Certè minus non potestis, quàm pœnam ei *Talionis* imponere. Incusetur ergo BOEOTICA eius INERTIA, atque INSCITIA, & acclametur ei vndique à pueris Marpurgensibus, sed meritissimè à suis Auditoribus: O IVDICIVM CÆCVM, AC BRVTVM! Sect. 27. Goclen. Lolium.

8. CALVMN. 5. *Quæ de Belicola* DANIELIS *admiscentur* (: inquit Goclen. pag. 129) *putidissima, & anilia sunt fabulamenta.* Macte istâ virtute, Gocleni. Patrissas. Historiam à *Daniele Propheta* descriptam de *Idolo Bel*, Caluinus, quantum in se fuit, mordacissimus *Canis* (:*Keleb*:) morsu à cæterâ diuinâ Scripturâ præcîdit: petulantissimus *Vitulus*, (*Kalb*:) pedibus vitulabundus conculcauit. Goclenius eius filiolus, tamquam *Ludio* (:*Gauckler*:) linguæ petulantiâ incessit, nesciens, quid dicat, vt qui non sit *sanæ mentis*, ac plane stultulus (:*Gecklein*:) Metamorphosis Magnetica hos præclaros flosculos produxit. Cedant huic tanto viro Antiqui illi, olim in Ecclesiâ clari, iam à *Caluino & Goclenio* proscripti, qui historiam illam, vt *diuinam & Canonicam*, venerati sunt. Quinam tandem illi? *Ireneus, Clemens, Alexand, Origenes,*

Sect. 27. Goclen. Lolium. *Eusebius, Athanasius, Cyrillus, Hierosolym. Basilius, Nazianzenus, Epiphanius, Nyssen. Chrysost. Tertull. Cyprian. Hilarius, Ambros. Hieronym. Augustin. Sulpicius, Eucherius.* Cedant hi, & audiant *Goclenium*, quæ ipsi Diuina agnouerunt, *Magnetico, & Characteristico* ore, tamquam si de *Olla putida* loquatur, vocantem PVTIDISSIMA, & ANILIA FABVLAMENTA. Post hanc tuam petulantiam, Rodolphe, scito, nihil satis graue in tuas nugas dici posse. Itaque ne deinceps tam iniquo animo te ferre ostende, quod tua Flauius Typographus vocat *Deliria*. Nimis leue vocabulum est, præut libido illa *Magnetica* linguæ meretur. Sed ponamus hic modum tuis *Calumnijs* memorandis, etsi nullum tu fecisti modum calumniandi; adeo quidem, vt tuo merito tibi vendicare possis illud nobile Elogium:

GOCLENIVS CALVMNIATORVM ALPHA.

Ad alia tui *Lolii* iam transeo.

Manipulus III. STRIBILIGINES.

Græci *Solœcismos* vocant, quos antiqui Latinorum *Stribiligines* dicebant, teste A-gellio. Putidum censerem, & puerile, ista Goclenio obiicere, nisi mihi negotium esset cum DOCTORE-PVERO, qui studiosè videtur

videtur in meâ Anatome quæsisse, quod huius generis carperet. Et cum nil reperiret meum, tamen, ne nihil roderet, vnicum *Typographi* lapsum adeo cum plausu notauit, vt rubiginosam suam poësin, infelix versificator, dormientem excitaret, eâque miseram illam Kakographiam honoraret. Effundit enim hoc propudiosum Distichon, (pag. 190.) quo etiam se Græculum esse ostendit: Sect. 27. Goclen. Lolium.

Quis docuit Gryphum te, Doctor, scribere? nescis

Quod pueros γρῖφον lingua Pelasga docet?

Audiueramus initio Synarthroseos, *Bauium & Mæuium*. Iam circa finem audimus SVFFENVM.

Hoc videlicet deerat, vt me Goclenius doceret Orthographiam. Quot inepta vitia Typographica, Gocleni, aut forte tua erant in tuo *Tractatu Vnguentario*, quæ nunquam mihi in mentem veniret, ostendere, nedum exaggerare, nisi tu, *tantus puer*, hæc puerilia consectareris. Sed quando ita vis, age, demus tibi *puero crepundia*. Interea cane illam tristem Satyrici cantilenam.

————————Eheu

Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!

Sect. 27. Goclen. Lolium. Vnicum accipe ex Tractatu tuo Vnguentifico. Pag. 8. *Plantas quæ ad Lunæ motum vertuntur*, vocas *Selinetropias*: nec aduertis, eam vocem significare, eas plantas verti potius ad APIVM, quam ad *Lunam*. Quàm turpe est hoc ignorare, præsertim tibi, qui sis & Medicus, & *Astromaniæ* (: non enim Astronomiæ:) consultus.

10. STRIBILIGO I. Synart. p. 90. *Nec D. Arnoldus à nemine prudente, aut probo fuit notus.* Sunt hic manifestè contra mentem tuam duæ Negationes pro vnâ. Aspice *magne puer*, & erubesce.

STRIBILIGO 2. Pag. 143. *Taceo improbas quasdam orationes item sequentiæ*, Vapula, puer, & aliâs scito scribendum, SEQVENTIAS.

STRIBILIGO 3. Pag. 153. *Inscitiam suam* TESTATVM *fecisse*. Orbili, hunc Puerum iterum ad flagrum: & discat scribere, TESTATAM.

STRIBILIGO 4. *Ex* MORBI *laterali moriturum. Moriantur* virgę in tergo tuo, donec discas connexionem *Adiectiui cum substantiuo*. Hæc sint tuo febriculoso *Disticho Antidoron.*

Manipulus IV. FVRTA.

11. Ne vereâre patibulum, Gocleni: loquor de *furtis litterarum, & scriptorũ*, quæ nõ tra-

huntur

huntur ad iudicium sanguinis. Si puerorum sunt, plectuntur vlmis, si virorum, sannis. Sed nec hæc tibi obijcerem, nisi docendus esses, ne tibi officium vsurpes docendi, & carpendi alios, & aliena; qui nec te, nec tua explicare possis, nisi alienis verbis. Quinetiam ijs ipsis tam imperitè vteris, & insulsè, vt cum indignatione, miseratione moueas; cum miseratione, risum. Neque facile homini intelligenti in mentem venire potest, quid sit, quòd *Iustus Lipsius* tibi potissimum placuerit, ex quo, verba, velut harpagone in tuas paginas transferres: cum illo nihil sit accuratius, & concinnius; tuâ autem structurâ nihil magis dissutum, hiulcum, dissolutum. Testentur *Academici*. Itaq; cum sic obtorto collo sententias trahis, planè facis, ac si vili, & mendico centunculo, alicunde ex Regio paludamento præcisum aureum textile, cerdonis filo, assuas. Sic risum debes tuis Lectoribus. Sect. 26. Gocl. Lolium.

FVRTVM 1. Pag. 12. *Huic an responderem, meritò dubitaui. Et initio* &c. Quid enim tua *furta* integrè exscribam? videat Lector, cui libitum ridere.

FVRTVM 2. Pag. 22. *Non in rem sunt, sed in opinionem: imo* &c. *O vipera, ô anguis!* tu is es Gocleni, qui non contentus *sibilare & mordere* tuo ore, mordes & *alieno*.

Sect. 27. Goclen. Lolium. 12. FVRTVM 3. pa. 24. *Periculosum hominum genus, quod, quæ communiter* &c. Tu eius generis es, à cuius vnguib. nec boni viri famam; nec Lipsius libros suos, incolumes eruere potest.

FVRTVM 4. Pa. 128. *Laconismus D. Roberti non improbatur* &c. Mox: *An verò Laconismo erudito vsus sit, hoc est, totâ elocutione graui, breui, sententijs denso, iudicijs sano, occultè vbiq; instruente, actiones, vitamq; dirigente, orationibus, & excursu admirabili, stylumque firmiter nectente, à quo lectori diiudicandum committo.* Et ego, Gocleni, Academicis, an tu hæc peritè furatus sis, qui tam futiliter ijs abutaris, quam rectè tuus Author vsus. Tune rectè à me exigis, in breuissimâ illâ scriptiunculâ (quâ Doctrinæ, & olidæ tuæ *Ollæ* impietatem quàm succinctissimè damnandam susceperam) exigas, inquã, à me in modicâ Dissertationis Scholasticæ portione, *Elocutionem grauem, sententiarum densitatem, occultam vbiq; instructionem, Actionem, vitæq; directionem, Orationes* (A stoâ estis Academici, si hæc sine indignatione auditis, à Crassi illius τȣ̃ ἀγελάςȣ disciplinâ, si sine risu) & *Excursus admirabiles*? Tu certè *excursus* habes nimis *inepte admirabiles*.

FVRTVM 5. Pag. 191. *Oestro punctus mihi*

hi inequitat, atq; insultat, quasi omnia ponam nuda &c. Nugator, cur in tuâ Synarthrosi non *eduxisti*, quæ ais, me non *educere*? Sed iam concludamus tua *Furta*, (alijs omissis) vt tu Synarthrosin tuam concludis. Concludis enim, vt *furem* decuit, *furto*. Sect. 27. Gocl. Lo-lium.

FVRTVM 6. Pag. 227. quæ est vltima. *Habes, amice lector, quæ visum mihi respondere. Et spero nihil omissum, quod propriè ad rem faciat. Si quid autem in D. Robertum lusi, aut ieci (quod tamen modicè à me factum) ignoscet, & feret æquo animo lascivus ille prouocator, pauca non conuitia mea, sed dicta. Bonis, cordatisque viris sat me respondisse existimo, atq; etiam ipsi D. Roberto.* Agnoscis, Lector Lipsianam Conclusionem, quæ Mago-Magnetico libro Doctoris *Characteristici* quadrat, vt ignauo lepusculo, aut ridiculo simio, cauda leonis. Porro, quòd ait, se nulla *Conuitia in me iecisse*, videbis quam verè, in Arcu triumphali.

SECTIO XXVIII.

Goclenij Theologia.

I. MONEBAS antè, *rectius me facturum fuisse, si intra Metas meæ Vocationis me continuissem.* Osten-

Sect. 28. Oſtendi, me id feciſſe. At quomodo tu id
Eo. Theologia. præſtes, fruſtra ſis, ſi oſtendere aggrediaris. Tune, vt *Theologica*, & quæ *Religionis* ſunt, attingere audeas? quid dico, *attingere*! Etiam ea *diſputare* vis; etiam totam Catholicam Eccleſiam, vncto ab Ollâ tuâ, ore, nouus Rhadamantus damnas. Si deerat prudentia, & modeſtia, at certè mutuam ſumeres, ſi non aliunde, ab homine impio, qui & impios deos, & ſacra impia reuerenter habet.

Tu, genitor, cape ſacra manu, patrioſq; Penates;
Me bello è tanto digreſſum, & cæde recenti
Attrectare nefas, donec me flumine viuo
Abluero ——————

Et tu Scripturam Diuinam, Religionem Catholicam, Eccleſiæ Ritus, & mores audes attrectare, vix digreſſus à pingendis *Tartareis Characteribus*, à *carnificino Vnguento* componendo? Et ego ad hæc tibi reſpondeam? Tum profectò dignus ſim, qui nunquam honeſtius intra Diſputationis Circum, cum vllo componar. Cur non cõſuluiſti Theologiæ Profeſſores, Doctor Magnetice? dixiſſent tibi, hæc omnia, quæ 131. & pluribus deinceps pagellis, inconſultè garris, millies à Catholicis Doctoribus explicata fuiſſe: atque adeo ſolum *Bellarminum*

minum pridem tuorum congerronum blasphema ora conclusisse, vt nihil vltra esset, quod mutirent, excepto, quod eadem ad extremam nauseam, vsque, & vsq; oggan-niant. Sed fingamus, nihil hactenus fuisse responsum. An dignum est, responderi *Myropœo* de rebus Diuinis, & quidem occasione *Ollæ Canidianæ*? Apage. Clamabis, diffidentiam esse. Dico ego, tuam esse petulantiam. vter rectius? Sect. 28. Go.Theologia.

2. *Sed si tantus amor menti, si tanta libido est,*

elige tibi quemuis ex tuâ Academiâ, & is eligat sibi quoduis Dogma, aut Ritum ex ijs, quæ tu, aut tui, Ecclesiæ Romanæ obijcitis, & contra afferat vnum è sacrâ Scripturâ, vnicum, inquam, locum, sed clarum, apertum, &, vt Scholæ vocant, FORMALEM; bonâ fide tibi, illique Disputatori polliceor, me sine morâ ad *Caluini* partes transiturum. Non est hoc modicum. Neque tui conditionem reijcere possunt, cum sciant, *Caluinum*, cæterosque *Reformatores* initio professos esse, non nisi ad sacræ Scripturæ normam, Ecclesiæ Romanæ errores, correcturos.

3. Interea, ne queraris, nimis contemtim à me tecum agi, tibi quoque aliquid respondebo, quod, ne displicere possit, dabo operam,

Sect. 28. Go. Theologia. ram, vt sit tibi domesticum, id est, vel ex *libro tuo*, vel ex *Patriâ tuâ*.

Ex tuo libro accipe hæc duo. Prius. Pag. 141. Synarth. inter *Idololatriæ* exempla tibi ponitur *Sanctorum inuocatio*. At eam probas eodem libro, pag. 57. sic loqueris: *Sacratior erat illa Magiæ species, quæ Theurgia dicitur Græcis: imploratio scilicet per sacrosancta nomina, & precationes Angelorum, & bonorum Spirituum, qui veri vnius Dei operum sunt Nuntij, & executores*. Paulò post: *Huius Moysen, & Salomonem, vt vnius veri Dei cultores, peritos fuisse non est dubium* &c. Item in Tract. Vng. pa. 31. 32. Moysen, & Salomonem iterum eo nomine laudas, & addis hæc: *Non quidem superstitiosâ dæmonum magiâ, sed eâ, quæ per sacrosancta nomina, & precationes, Angelorumq; bonorum implorationem perficiebatur* &c. Hoc referri etiam poterat inter tuas *Antilogias*.

4. Posterius, quod ex tuo tibi libro respondeo, illud est. p. 133. *Religiosos* homines per odij acerbitatem vocas *cucullatos Fratres*. & p. 144. ringeris, *vestes sacras Crucifixi imaginem* habentes. Memineráſne, cũ hæc scriberes, ex ijs, quib. Synarthros. tuam dedicasti, primo loco à te poni R. Nob. & Magnificum virum, Inclytę Ballauiæ Hassiacę, *ordinisq; Teutonici* Marpurgensis *Commendatorem*? Scisne, *Ordines* istos *sacros*, rem es-

ſe merè *Catholicam Romanam*, à *Papa Romano* vel ortam, vel confirmatam? Et, quod propriè ad *Teutonicum ordinem* attinet, quia video te ignorare, ſcito, *Rogatu Henrici V. Imp. à Celeſtino III. Papa confirmatum: Ab eodem Papa Teutonicis attributam eſſe Veſtem albam, cum Cruce nigrâ.* Ride iam *Cruces in veſtibus*, impie Porphyrij nepos. Item, Ab eodem *Papa Teutonicos ſubiectos fuiſſe Regulæ S. Auguſtini.* Ride iam *Cucullatos*. Scito prætera, Initium *Ordini Teutonicorum* datum *Ieroſolymis in Eccleſiâ & hoſpitali S. Mariæ*, quam indignaris *coli* à Catholicis, pag. 138. & *Magnetico* mendacio fingis, *Deo ipſi planè comparari.* pag. 147. Amplius ſcito, *Teutonicos* poſtea addidiſſe *Cruci nigræ Roſarium, quo Crux coronabatur.* Totum hoc *honorem* ſpectabat *Deiparæ*, cuius, tu, *Tartarei Serpentis ſemen, Calcaneo inſidiaris.* Hinc vocati aliquando *Mariani*, & *Crucigeri*, Iidem Pruſſiam & in ſuam poteſtatem redegerũt, &, ꝙ maius, Chriſti iugo ſubiecerunt, ſed *authoritate Gregorii Noni Papæ.* Ex his pleraq; inuenies apud *Munſterũ*, qui narrationẽ ſuam his verbis concludit, tibi, tuiſq; ſimilib. valde iucundis: *Mandauit etiã Papa omnib. Teutonicis fratrib. vt ad remiſſionem peccatorum ſuorum vindicarent grandẽ contumeliã, quam Ethnici Chriſtianis fecerant.* Hactenus ex tuo *libr.* & ad tuum *libr.*

Sect. 28. Go. Theologia.

Sect. 28. Go.Theologia.

5. Iam ex *Patriâ* tuâ quid à me expectas? Nisi penitus puer es, & hospes in Historiâ Hassiacâ, ignorare non potes, totam Hassiam, aliquot annorum centurijs, vsque ad infelicissima Lutheri tempora, *Catholicam* fuisse, & sub *Romani Pontificis, tanquam supremi Pastoris, authoritate*. Sed hoc nimis amplum. Scire quoque te necesse est, *Hassiæ Principes*, eâdem Religione sectandâ, fuisse nobiles, atque inclytos. Hoc quoque tam latè patet, vt animus non sit, hâc quidem vice, te hinc vrgere. Vnum est, quod tuis blasphemijs opponam, & quo impurum tuum os obruam. Munsterus, quem antè memoraui, cum *Genealogiam Dynastarum Hassiæ* texeret, altius rem arcessere noluit, quàm à *S. Elizabetha, Regis Vngariæ filiâ*. Ego certè, vt scio, multo altius ascendi posse, ita assero, hanc *Heröinam*, *Hassiæ* fuisse præcipuum, decus, gloriam, &, vt sic dicam, Aurum, & Gemmam. Mitto alia. *Sanctitas, & Pietas* omitti non possunt, quæ, an rectè hoc loco referantur, examinabis, & iudicabis, vt voles.

Scribis ea, quæ ex diametro pugnant cum *Fide*, & *Moribus* huius Principis. Tuas blasphemias sigillatim recensere non est consilium, ne aërem tetrâ peste inficiant, & Christianas aures offendant. Sed ex ijs, quæ obi-

obiter, & ſine exaggeratione de S. Elizabetha, afferam, ſatis intelligetur, quid hoſtem eiusiuratum, *Hæreticum*, & *Magum* ſcripſiſſe ſit credibile. Sect. 28. Go.Theolog.

Vitam huius ſanctæ ſcripſit *Theodoricus Turingus* Ordin.Prędicatorum Monachus, ex quo hauſi,quæ ſcribo. Ac primum,vt de tempore conſtet, Nata eſt Regia hæc Heroina,anno Chriſtiano 1207. obijt 1231.annos nata nō amplius 24. Tam paucis annis, partim tenella virguncula, partim in Coniugio Ludouici Landgrauij Turingię,Principis Haſſiæ;partim in Viduitate,admirabilia ſunt, quæ mundo oſtendit virtutum exempla. Ego hęc pauca notaui,quę blaſphemus Goclenius pro ſuperſtitionibus habet.

6. 1. S. Iohannem Euangeliſtam ſibi *Patronum* elegit, & ſingulari cultu, & veneratione proſecuta eſt: idq; potiſſimum propter Sancti illius *Caſtitatem*.

2. Delicatam carnem voluntarijs pœnis domabat, atq; adeo non modo *Cilicio* premebat; ſed & *verberibus*, & *plagis lacerabat*.

3. Id potiſſimum factitabat in *Quadrageſima*, quo tempore ad *Ieiunia* addebat *verbera*.

4. In Paraſceue ſingula *Altaria* obibat ſupplicabunda, & quidem *nudis pedibus*.

5. Diebus *Rogationum*, *Crucem*, & *Reli-*

Sect. 28. Go. Theolog. *quias* deuotè sequebatur, itidē *nudis pedibus*

6. *Reliquias candelis ardentibus*, & *Thure* venerabatur.

7. Nummos offerebat ad *Altare*

8. *Missam* summâ pietate quotidie audiens, in eâ solebat *Ornatum* deponere.

9. In *Missa*, tempore *Consecrationis*, aliquando diuinitus *Cælesti luce* circūfusa fuit.

10. Item in *Missa*, diuinâ *visione*, & *reuelatione* dignata est.

11. *Crucifixi imaginis* aspectu sic afficiebatur, vt eam intuens, animi *deliquium* aliquando passa sit

12. *Exequiis* mortuorum lubens intererat, & pro ijs *orabat*. Quid de *Purgatorio* dicam? Dicat Author suis verbis.

13. *Mater quoq; eius* (Elizabethæ) *iam dudum miserabiliter ab Vngariis interemta, in somnis ei apparens flexis genib. dixit: Mi dilecta filia, ora pro doloribus meis, quos adhuc patior, quia negligenter vixi: Potes enim. Euigilans Elizabeth, surgit cum fletu, orauit deuotè, & iterum obdormiuit. Adest mater denuo, & gratias agens, se asseruit liberatam; dicens, oratione eius, cunctis eā innocantib. profuturā.*

14. *Confessionis*, & *Eucharistiæ sacramenta* sedula obibat.

15. *Miracula*, quę plurima Elizabetha patrauit, Greg. 9. *Papa, rite examinari curauit.*

16. Idem *Papa* eam *Canonizauit*, *Dans*

illi nomen grande, inquit Author, *iuxta nomen Magnorum, qui sunt in cælis.* &c. Sect. 28. Goclen. Theol.

7. Atque hæc de Elizabetha. Quid eius Maritus, *Princeps Ludouicus*? Multum omnino profecit, magnas in virtute Christianâ progressiones fecit, tam illustrib. talis Coniugis exemplis. Erat Elizabethę pietati non modo *fautor*, sed & *adiutor*. Hoc illi proprium, fauente vicissim Vxore. Verba Authoris: *Factum est tandem anno 1227. generale Passagium ad terram Sanctam, in quo etiam Fridericus Romanus Imperator transfretauit. De mandato* quippe *Pontificis summi prædicabatur Crux in subsidium sanctæ Terræ. Tunc multi Archiepiscopi, Episcopi, Principes, aliiq; Christi fideles, zelo fidei contra inimicos Christi accensi, Cruce ipsius signati sunt* &c.

Tum de *Ludouico Landgrauio* subiungit: *Habito cũ venerabili Patre, D. Conrado Hildensemensi Episcopo, maturo consilo, ab eodem Cruce signatus est in nomine Iesu Christi.. signum, quod acceperat, vestimento, vt moris est* (attende iterum, Profane Mome, *Cruces in vestib.*) *mox non affixit, ne Vxor, quæ eum tenerrime diligebat affectu, hoc aspiciens, de futurâ eius absentiâ, anxia turbaretur* &c.

Hoc tam pium taliũ Principum par, si vt *Superstitiosos, & Idololatras* dãnaueris, Gocleni, lubẽs eandẽ cũ illis sententiã subibo.

Sect. 29. *Arcus Triump. Goclen.* Ac profiteor, ſicut mihi exploratè conſtat, non poſſe te (niſi hæreſes tuas, & Magiam deteſteris) eiuſdem felicitatis cum illis, Societate coniungi, ita certum mihi eſſe, nemini periculum eſſe, ab illâ beatitudine excidendi, qui iiſdem fide & moribus adhæſerit. Sed hæc iam ſatis de ridiculâ *Vnguentarij Theologiâ.*

SECTIO XXIX.

Arcus Triumphalis Goclenio poſitus.

CVM toto tuo libro mendicus ſis, Gocleni, & Iro pauperior, vnâ tamen re planè *triumphas, Conuitiis.* Meum eſt, id non diſſimulare; ne vel ſtupore præpeditus, non videar animaduertiſſe; vel inuidiâ ſtimulante, ſiluiſſe.

Igitur, quod in me eſt, decerno tibi *Triumphum* quàm ampliſſimum, qui ne nimis properè tranſeat, adiungendum duxi *Arcum Triumphalem*, æternum *Conuitiatrici linguæ, & calamo* tuo *Monumentum.* Solent id genus *Arcubus* inſcribi *res geſtæ* Triumphantis. Mihi ſat erit, inſcribere aliquot præcipua Linguæ tuæ *Conuitia* iacta in *Eccleſiam Catholicam, Societatem* IESV, alios quoſcunq; ab ollâ tuâ abhorrentes: atq; adeò in ipſam *Scripturam diuinitus inſpiratam.*

Hæſi

Hæſi, an *Arcum* aliquem hîc pingendũ curarem. Sed ne à te hoc hauſiſſe viderer, vt *Characteres*, aut *Typos* ſculperem, iudicaui, ſat eſſe, ſi verbis depingam. Itaq; finge eſſe altrinſecus duas *Baſes*, quarum altera ſit *Magia*, altera *Hæreſis*. Priori incumbant duæ Columellæ, *Vanitas*, & *Impudentia:* poſteriori, *Superbia*, & *Pertinacia*. Iam *Epiſtylio* vtrimq; *columellis* impoſito, ſuperimpoſitus vtrimque *Arcus* cubitalibus litteris hanc præferat *Inſcriptionem:* Sect. 29. *Arcus Triump. Goclen.*

SIC ITVR AD ANTRA.

Interſtitia verò *columellarũ* habeant & ipſa, ornatûs, & eruditionis causâ, ſuâ *Apophthegmata*, ex *Goclenij* humaniſſimis ſcriptis depromta. Atque ex alterâ quidem parte obliquè, tanquam pampini, aut hederæ folia, ſaxum lambant hæc: *Virulentus Momi morſus. Bœotica, & craſſa ingenij Minerua. Rabiosè allatrat. Putidiſſima, & anilia fabulamenta. Impudentiæ ſupercilium. Iudicium cæcum, & brutum.* Ex alterâ verò hæc: *Impura Babylonica meretrix. Putidæ carnalis prudentiæ lacunæ. Apoſtaticarum inuentionum abominationes. Stygijs vndis digna. Impudenter malitioſus.* Hæc ferè Arcus ſtructura, & ornatus eſto:

Vt verò conſtet, cuius honori erectus ſit, ſuperne in Tabellâ, hæc addatur

Sect. 29.
Arcus Triump. Goclen.

INSCRIPTIO.

CALVMNIÆ. ET. IMPV-
DENTIÆ. S.
ROD. GOCLENIO. CHA-
RACTERISTICO. MAX.
MAGNETICO. MAX. VN-
GVENTARIO. MAX. SA-
CRÆ. SCRIPTVRÆ. MO-
MO. AVDACISS. ECCLE-
SIÆ. PERDVELLI. PERFI-
DISS. SOCIETATIS. IESV.
CALVMNIATORI. MOR-
DACISS. HEAVTONTI-
MORVMENO. STOLIDIS-
SIMO.
OB. ASSERTOS. STY-
GIOS. CHARACTERES.
ET. IMPRÆGNATAM. PA-
TIBVLARIO. VNGVENTO.
ET. TARTAREIS. MA-
GNETISMIS. OLLAM.
POS.

Cum mihi in mentem venit, quàm audacter negaueris, quod erat meridiana luce clarius, Gocleni, videlicet, te *Characterum Magicorum fuisse assertorem*; facilè adducor, vt credam, te hic quoq; tergiuersaturum, ac negaturum, te horum quicquã scripsisse, quibus in hoc Arcu triumphas. Sed frustra. Nam quantumuis te opponas, Sect. 29. *Arcus Triump. Goclen.*

> *Stat contrà, dicitque tibi tua* PAGINA, Falsum est.

Vt Lectori satisfiat, tria illa, quę tibi Tabella obijcit, singula singulis exemplis confirmo. Dicit Tabella te

SACRÆ SCRIPTVRÆ MOmum audacissimum.

Quid poterat ipse *Momus* audacius in eam dixisse, quàm dixisti, cum *Danielis Prophetæ Historiam* sacrosanctam, vocasti *Putidissima*, & *Anilia Fabulamenta*? pag. 127. Ait Tabella, te

SANCTÆ ECCLESIÆ PERduellem perfidissimum.

An non talis es, qui eius *Charactere*, in Baptismate signatus, non tantum per infame transfugium eam deseruisti, sed & cornua hæretica in eam tollis, & *linguam acuis instar serpentis*, dum illam appellas *impuram Babylonicam meretricem*? (pag. 133.) Obijcit adhuc tibi Tabella veridica, te esse

Sect. 30. *Pseudo-Alchym.*

SOCIETATIS IESV CALVMNIATOREM mordacissimum.

Nega, si potes, qui eam voces *Ghesuitas*, & *Cucullatos Fratres*. pag. 133. Taceo totalia, præsertim in me iacta, qui ea contemno, vt debeo, tanquam dicta ab homine, qui solidè probat, & victor mundò persuadet, se esse *Non-Sanæ-Mentis*. (pag. 148.) Talem *victorem decet talis Triumphus*.

VIVAT TRIVMPHATOR GOCLENIVS.

SECTIO XXX.

PSEVDO-ALCHYMISTÆ.

1. MEmini, me supra & *Alchymistarum*, & *Pseudo-Alchymistarum* meminisse. Profiteor me nullam scientiam odisse, quæ vera & honesta scientia sit, etiamsi illam ignorem. Neq; sequor illud vulgatum, *Stientia non habet osorem, nisi ignorantem*. Possum laudare, & amare, quæ ignoro. Itaq; cum *Pseudo-Alchymistas* tango, de illis loquor, qui meritò ita dicuntur, quòd longè egrediantur extra fines veræ, & honestæ Alchymiæ, & *declinant post Vana*, vt Scriptura loquitur. deniq; ea tractãt, & eo modo, quę nemo probet, nisi aut impro-

improbus, aut fanaticus, aut deceptus. Nimis generalia hæc sunt. Distinctius, Lector, accipe, ne obscurè dici queraris, quod tam breuiter sit dictum. Sect. 10. *Pseudo-Alchym.*

2. ALCHYMISTÆ *veri, & honesti*, non nisi *vera, & honesta* tractant, & docent, quæ facilius ipsi dicent, quam ego. Negari non potest, *Ignis* ministerio multa *fieri, aptari, purgari* ad vsus humanos, eiusq; rei Artem aliquam, aut scientiam esse posse. Credo ego etiam esse. Qui hanc callent, suo iure *distillent, purgent, subliment, extrahant, calcinent, pingant, colorent*: modo omnia hæc, & quæ alia naturalia, & legitima sunt, sine fraude, & dolo malo.

An & *Aurum, Argentumue* producant? Si queant, non equidem inuideo. Si hoc ipsum à me quæris, An possint? Equidem disputationem istam non ingrediar. Multi eam agitarunt, quos consulet, qui volet. Res est extra meum Argumentum. Vnum tamē hoc addam velut in transcursu, quod Goclenius, reliquique *Caluinistæ* meritò magnifaciant, vt ab insigni *Dynastâ Caluinistâ* profectum. Sententia est Domini de la Nouë (Discursu 23.) *Eos, qui sic Aurum producere tentant, perinde agere, ac si pro arbitrio suo efficere velint, vt descendat Manna de Cœlo.* Sed ego, vti dixi, ista, tanquam alie-

4. QVI CVRIOSITATE prouecti, se volentes, scientes, miserabiliter præcipitãt in manifestissimum periculum deceptionis Diabolicæ. Hinc fere Venefici, & Veneficæ. Hinc impia illa Paracelsi doctrina, quã supra vidimus, & stupuimus. Hinc ausus dicere *Bodinus*, *Alchymistas ordinariè agere cum Diabolo*. quod ego non nisi de *Pseudo-Alchymistis*, credo. Tales, *Insanos Alchymistas* vocat *Paracelsus* (de Lunaticis, p.132.) ipse *Insanissimus*. Hi sunt *dedecora* Medicinæ, & Medicorum, qui cum *naturali*, & *ordinaria via* nihil in eã arte expedire possint ad *Magiæ*, & *Cacodæmonis* opem confugiunt. Huc pertinet (si quicquam aliud) *Olla Gocleniana*, quæ vulneri sanando comparata, illud relinquit, & *ferro*, aut *stipiti saligno* se impendit. Audeo dicere, hos tales, DEO viuo, & vero relicto, sacrificare Diabolo, ac in illos quadrare illud Sapientis, DEVM alloquentis (Sap.12.4.) *Quos exhorruisti, quoniam odiilia opera tibi faciebant, per medicamina, & sacrificia iniusta*. Subiungit mox *Commestores viscerum hominum*, & *deuoratores sanguinis*. Audiat hæc Goclenius. Si ipse nec *comedit*, nec *deuorat*, eius OLLA vtrumque præstat. Sect.30. *Pseudo-Alchym.*

QVI VERBIS plurimũ tribuunt, quantũuis vanissimis. Vide Sect.13. de Burggrauio.

Quã

Sect. 30. *Pseudo-Alchym.* Quâ in re illud prorsus intolerabile est, quod ij vt plurimùm *suis verbis* admirandam virtutem affingunt, qui *Christi verbis, in sanctis Ecclesiæ Sacramentis*, omnem virtutem derogant; vt sunt maximè *Caluinistæ*. Antiqua hæc insania est, quam insanit Autolycus apud Homerum, dum *verbo* sistit sanguinem. (ὀδυσ.τ.) Et tamen isti ipsi sunt, qui Catholicæ Ecclesiæ eam calumniam inferunt. Sic omnium Patriarcha *Caluinus*, scribens in Epist. ad Philipp. (c. 2. v. 10.) *Plusquam ridiculi sunt Sorbonici Sophistæ, qui ex præsenti loco, Vt in nomine* IESV *omne genu flectatur, genu flectendum esse colligunt quoties nomen* IESV *pronuntiatur, quasi vox esset* MAGICA, *quæ totam in sono vim haberet inclusam.* Insanis. Caluine, nemo id Catholicus cogitauit. Posses eadem ratione pro *sophistâ* habere *Apostolum*, dum scribit ad Discipulum dilectum (1. Tim. 4. 5.) *Creaturam Dei sanctificari per verbum Dei, & orationem.* ἁγιάζεται, inquit, διὰ λόγου θεοῦ. Hæc ipsi *Caluinistæ Interpretes*, & Latinè, & Gallicè eodem sensu vertunt.

5. QVI PHANTASIÆ, & IMAGINATIONI vim ascribunt mirabilia operandi *extra imaginantis corpus*, vt *Burggrauius*, & *Goclenius*, Vnguentarii Tract. p. 88. vbi habet hæc verba, irrisione digna: *Nec tamen dubium,*

dubium, Phantasiam Patientis plurimum hic habere momenti, tùm ad balsamicam in sanguine existentem virtutem, à telo medicato attrahendam; dirigendamq́; ad partem affectam, & læsam, &c. Hâc stultitiâ sanæ Philosophiæ nihil videri potest stultius. Sect. 30. Pseudo-alchym.

QVI CHIROMANTIAM probant, artem, non nisi stolidis, aut impiis probatam. In his est Goclenius, Synart. p. 187.

QVI SIBIIPSIS plurimum, scientiæque suæ tribuunt, & interea alios pro stipitibus, fungis, *Bœoticis pecoribus* habent, probatasque tot sæculis Orbi terrarum scientias pseudochymistico naso suspendunt. Philosophos alius vocat *Scholasticarum gerrarum crepitacula, & Naturæ plagiarios*: Goclenius dicit *sensuales, &c.*

DENIQVE, QVI, cum sint *Medici*, & nihil amplius; aut sæpe tantum Medicorũ ineptæ *simiæ*, nihilominus THEOLOGOS agunt, & audacissimè *Sacram Scripturam* ad suas vanissimas nugas detorquent. In quo, si vsquam alibi, stolidos, & fanaticos se ostendunt. Quis æquo animo ferat *Paracelsum*, hominem, qui nec latinè nôrat, & THEOLOGVM vocari, & Opera scribere, quæ *Theologica*, si DEO placet, dicantur, & *dogmata noua* comminisci, non modò in Medicinâ, sed & in THEOLOGIA, ac deinde

ctor, Alchymistas pręcipuam in eo operam Sect. 30.
ponere, vt *Lapidem Philosophorum* inue- *Pseudo-*
niant, cuius modicâ aspergine Metalla in *Alchymi.*
Aurũ protinus mutetur. De hoc Lapide est Discursus ille vicesimus tertius Domini de la Noüe, Hunc igitur LAPIDEM, quà potest, explicans noster somniator, quærit, *Quid est Lapis Philosophorum?* & respondet sibi, *Lapis Philosophorum est* RVACH ELOHIM, *qui incubabat aquis, Genesis 1. Ruach Elohim*, si Hebraicè ignoras, est, *Spiritus Domini.* Sic iste planè HYPERMAGICE explicat *Scripturam*. Sed sinamus illum *somniare.*

7. Blandiuntur sibi tales, quòd *Orationi* se dedant. Sed non est DEVS orandus, vt *vanitati, & impietati* se impendat. Eidem Domino de la Noüe quidam huius farinæ aiebat, à DEO *lumen per Orationem, petendum, quo in tenebris Alchymisticis veritas inspiciatur, & Lapis Philosophicus reperiatur.* Sed sapienter sanè Dynasta ille repondit, *Mirum sibi videri, velle illum vim inferre Naturæ, & Dei Ordinem, humanis desideriis subiicere.* Iam spero, *veros, honestosq́; Alchymistas* non habituros, quod mihi succenseant. Illos tangere mihi in mentem non venit. Quos tetigi, iam tibi, Candide Lector, compendio descripsi.

SE-

est. Atqui *Corpora* quidem scimus sine impietate sæpè ferri per aërem, aliquo tãdem modo (:nam & Sagittæ excutiuntur, & lapides iaciuntur, & vapores adducuntur, & aues pennis librantur) at *Qualitates separatas*, cuiusmodi est illa Goclenij, nullo modo. *Sect. 31. Rhodus Salt. Goc.*

II. PROP. *Ignis Marpurgi à Goclenio excitatus, exurere potest, & debet puluerem tormentarium, quem Turcarum Imperator asseruat in Armamẽtario Constantinopolitano.*

Ridicula Propositio. Sed minus improbanda, quam *Vnguentaria Goclenii*. Nam primùm de VI IGNIS violentissimâ, omnibus constat. Goclenij Vnguentum nuper excogitatum est. Deinde *Antipathia* Ignis, & Pulueris nota est, & rabies illius in hunc. Neque *spatium* interiectum obstabit, cum Vis ignis deduci possit à *spiritu Vectore*, & impelli à Goclenij *Phantasiâ*. Scio, has esse nugas, sed quæ facilius hic valeant, quàm in *Curatione* fictitiâ *Vnguenti Armarij*.

III. PROP. *Goclenius Marpurgi acriter esuriens, satiari potest per Actionem Magneticam, dapibus, quæ inferuntur mensæ Magni Cham, Tartarorum Principis.*

Vtile inuentum, & tot pauperibus mirè profuturum. Sed, heu dolor! figmentum est: & *Magnetismus* ille, est *Goclenismus*. At ineptius figmentum est illud OLLARE.

Sect. 31. Rhodus Salt. Goc. Nam in illo, constat, ingentem esse latrantis stomachi appetitum, & impetum in quemuis cibum probum: constat etiam, *Phantasiam* Goclenii, maximè in tanto discrimine operari. Denique *Anima mundi, & spiritus Vniuersi* in eâ necessitate deesse non potest. At, Ollam nihil horum habere constat.

IV. PROP. *In Sueciâ Goclenij intimus amicus, plusculum se inuitat, & florem Liberi inuergit. Goclenius, vel ad fornaces suas sufflabundus æstuans, vel circa Ollam Vnguentariam satagens, illâ amici potatione Marpurgi inebriatur.*

Absit, vt hoc credam, Gocleni. Sed minus credo, *salignâ virgulâ* inunctâ Marpurgi, sanari in Sueciâ amici tui vulnus. An audeas negare, maiorem te inter, & antiquum amicum, esse cognationem, quàm inter eumdem amicum, & *stipitem?*

V. PROP. *Idem amicus Suecus, in rixâ, fustuario excipitur. Ad singulos ictus Marpurgi, grauiter dolens, tamquam lumbifragium passus, eiulat Goclenius.*

Nugæ maximæ. Sed maiores in *Ollâ*. Ratio eadem, quæ proximè data. Et meminisse oportet, *si Telum obligatum frigori exponatur, in vulnere longe remoto, excitari dolorẽ.*

VI. PROP. *Bello in Turcas excitato, potest*

Gocle-

Goclenius sic instruere Milites; vt in Hassiâ hærentes, graui Antipathiâ, & odij impetu acti, omnes hostes, non procul Constantinopoli castra metatos, occisione occidant. Hoc si potest Goclenius, malè certè de Cæsare meretur, & toto imperio, qui tantam pestem in nos grassari sinat. Si non potest, multo minus *Ollare miraculum* ab eo patrari posse credimus. Nam, vt alia sileam, certè *Animam Mundi*, & *Spiritum Vniuersi* magis decet, tantâ in re, suam nauare operam, quàm circa patibula, & Ollas occupari. Sect. 31. Rhodus Salt. Goc.

VII. PROPOS. *Duodecim sigilla Arnoldi Villanouani (de quib. Goclenius, Synart. p. 88. & ego suprà, sect. 7.) sine superstitione vsurpari possunt, & certò præstant, quæ Villanouanus in iis pollicetur.*

Impium effatum. Sed *Olla Goclenij* maiore impietate fœtet. Sigilla enim Villanouana, etsi vana, speciem tamen habere videri possunt Pietatis, quòd *sacra verba* adhibeant, quæ aliis in rebus constat, non carere suâ efficaciâ. At *Olla tota prophana est.*

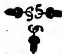
Sed iam aliquando MANVM DE TABVLA. Finem, inquam, facio, si tamen his septem Propositionibus confirmandis, descripsero Goclenii mei *Axioma tertium*, in hæc verba: *Omnis Res, seu Indiuiduum, cum incipit esse, sub determinatâ Constellatione,*

Sect. 31. Rhodus Salt. Goc. *accipit mirabilem quandam virtutem operandi, vel patiendi, præter eam, quam habet à ſpecie*(Synart.p.193.) Addo partem *Axiomatis Octaui: Virtus Animæ Mundi per ſpiritum vniuerſi dilatatur per omnia, ita vt ne minimum etiam quod in rerum Natura reperitur, Spiritus huius ſcintillâ careat.* Hæc duo tua Dogmata, Gocleni, quæcunque falſis illis Propoſitionibus continentur, TE quoque IVDICE, æquant tuæ OLLÆ, quod attinet ad MIRABILEM OPERANDI, aut PATIENDI VIRTVTEM. At rationes, quas ſingulis addidi, etiam ſuperare oſtendunt. Id volebam. Sed vt dixi, iam MANVM DE TABVLA.

Reſtat, D. GOCLENI, vt Veritatem ampleᴄtaris, quam non potes non agnoſcere. Ollam tuam ſuadeo, conſecres *Vulcano, aut Neptuno*, id eſt, Igni corrumpas, vel in aquam demergas. Alia ſunt, quibus vtilius occuperis. Si tamen doles, tibi perire ſumtus, quos in illam inaniter profudiſti,

VTILIS VNGENDIS AXIBVS ESSE POTEST.

FINIS.

CONSOLATIO AD GOCLENIVM EX EPIcteto.

Ἂν χύτραν στέργῃς, μέμνησο, ὅτι χύτραν στέργεις. Κατεαγείσης γὰρ αὐτῆς, οὐ ταραχθήσῃ.

SI OLLAM diligis, memento, te OLLAM diligere: eâ enim confractâ, non turbaberis.

INDEX SECTIONVM.

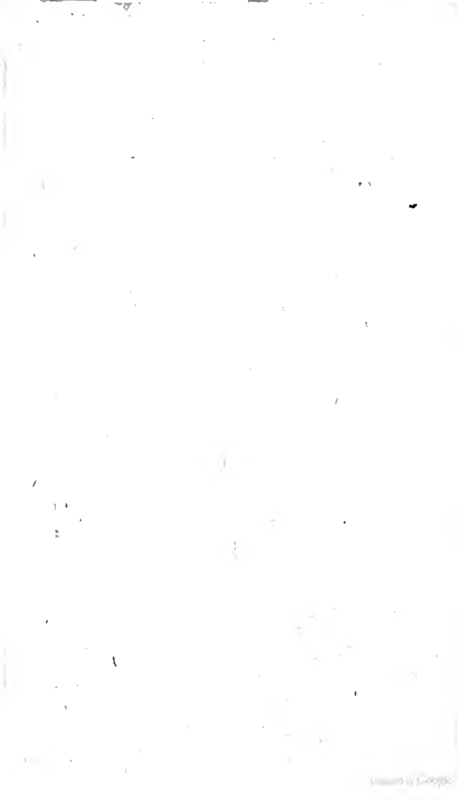
14. MAR-

27. Gocle-

FINIS INDICIS.

CORRECTIONIS TABELLA.

Pag.	Lin.	Lege
A.3.	10.	imagine
30.	19.	Mosellani
185.	1.	incertam
277.	7.	cruor
279.	7.	prodire
283.	2.	Funerea
285.	28.	salicibus
301.	10.	Intolerabilis
Ibid.	20.	erubescis
320.	3.	Dele, & *parte*

Sect. 30. *Pseudo-Alchym.*

Quâ in re illud prorsus intolerabile est, quod ij vt plurimum *suis verbis* admirandam virtutem affingunt, qui *Christi verbis, in sanctis Ecclesiæ Sacramentis*, omnem virtutem derogant; vt sunt maximè *Caluinistæ*. Antiqua hæc insania est, quam insanit Autolycus apud Homerum, dum *verbo* sistit sanguinem. (ὀδυσ. τ.) Et tamen isti ipsi sunt, qui Catholicæ Ecclesiæ eam calumniam inferunt. Sic omnium Patriarcha *Caluinus*, scribens in Epist. ad Philipp. (c. 2. v. 10.) *Plusquam ridiculi sunt Sorbonici Sophistæ, qui ex præsenti loco, Vt in nomine* IESV *omne genu flectatur, genu flectendum esse colligunt quoties nomen* IESV *pronuntiatur, quasi vox esset* MAGICA, *quæ totam in sono vim haberet inclusam.* Insanis. Caluine, nemo id Catholicus cogitauit. Posses eadem ratione pro *sophistâ* habere *Apostolum*, dum scribit ad Discipulum dilectum (: 1. Tim. 4. 5.) *Creaturam Dei sanctificari per verbum Dei, & orationem.* ἁγιάζεται, inquit, διὰ λόγου θεοῦ. Hæc ipsi *Caluinistæ Interpretes*, & Latinè, & Gallicè eodem sensu vertunt.

5. QVI PHANTASIÆ, & IMAGINATIONI vim ascribunt mirabilia operandi *extra imaginantis corpus*, vt *Burggrauius*, & *Goclenius*, Vnguentarii Tract. p. 88. vbi habet hæc verba, irrisione digna: *Nec tamen dubium,*

dubium, Phantasiam Patientis plurimum hic habere momenti, tum ad balsamicam in sanguine existentem virtutem, à telo medicato attrahendam; dirigendamq; ad partem affectam, & laesam, &c. Hâc stultitiâ sanæ Philosophiæ nihil videri potest stultius. Sect. 30. Pseudo-alchym.

QVI CHIROMANTIAM probant, artem, non nisi stolidis, aut impiis probatam. In his est Goclenius, Synart. p. 187.

QVI SIBIIPSIS plurimum, scientiæque suæ tribuunt, & interea alios pro stipitibus, fungis, *Bœoticis pecoribus* habent, probatasque tot sæculis Orbi terrarum scientias pseudochymistico naso suspendunt. Philosophos alius vocat *scholasticarum gerrarum crepitacula*, & *Naturæ plagiarios*: Goclenius dicit *sensuales, &c.*

DENIQVE, QVI, cum sint *Medici*, & nihil amplius; aut sæpe tantum Medicorũ ineptæ *simiæ*, nihilominus THEOLOGOS agunt, & audacissimè *Sacram Scripturam* ad suas vanissimas nugas detorquent. In quo, si vsquam alibi, stolidos, & fanaticos se ostendunt. Quis æquo animo ferat *Paracelsum*, hominem, qui nec latine nôrat, & THEOLOGVM vocari, & Opera scribere, quæ *Theologica*, si DEO placet, dicantur, & *dogmata noua* comminisci, non modò in Medicinâ, sed & in THEOLOGIA, ac deinde

ctor, Alchymistas præcipuam in eo operam ponere, vt *Lapidem Philosophorum* inueniant, cuius modicâ aspergine Metalla in Aurû protinus mutêtur. De hoc Lapide est Discursus ille vicesimus tertius Domini de la Noüe. Hunc igitur LAPIDEM, quà potest, explicans noster somniator, quærit, *Quid est Lapis Philosophorum?* & respondet sibi, *Lapis Philosophorum est* RVACH ELOHIM, *qui incubabat aquis, Genesis 1. Ruach Elohim*, si Hebraicè ignoras, est, *Spiritus Domini*. Sic iste planè HYPERMAGICE explicat *Scripturam*. Sed sinamus illum *somniare*. Sect. 30. *Pseudo-Alchym.*

7. Blandiuntur sibi tales, quòd *Orationi* se dedant. Sed non est DEVS orandus, vt *vanitati, & impietati* se impendat. Eidem Domino de la Noüe quidam huius farinæ aiebat, à DEO *lumen per Orationem, petendum, quo in tenebris Alchymisticis veritas inspiciatur, & Lapis Philosophicus reperiatur.* Sed sapienter sanè Dynasta ille repondit, *Mirum sibi videri, velle illum vim inferre Naturæ, & Dei Ordinem, humanis desideriis subiicere.* Iam spero, *veros, honestosq́ Alchymistas* non habituros, quod mihi succenseant. Illos tangere mihi in mentem non venit. Quos tetigi, iam tibi, Candide Lector, compendio descripsi.

SE-

est. Atqui *Corpora* quidem scimus sine impietate sæpè ferri per aërem, aliquo tādem modo (:nam & Sagittæ excutiuntur, & lapides iaciuntur, & vapores adducuntur, & aues pennis librantur) at *Qualitates separatas*, cuiusmodi est illa Goclenij, nullo modo. *Sect. 31. Rhodus Salt. Goc.*

II. PROP. *Ignis Marpurgi à Goclenio excitatus, exurere potest, & debet puluerem tormentarium, quem Turcarum Imperator asseruat in Armamētario Constantinopolitano.*

Ridicula Propositio. Sed minus improbanda, quam *Vnguentaria Goclenii.* Nam primùm de VI IGNIS violentissimâ, omnibus constat. Goclenij Vnguentum nuper excogitatum est. Deinde *Antipathia* Ignis, & Pulueris nota est, & rabies illius in hunc. Neque *spatium* interiectum obstabit, cum Vis ignis deduci possit à *spiritu Vectore*, & impelli à Goclenij *Phantasiâ*. Scio, has esse nugas, sed quæ facilius hic valeant, quàm in *Curatione* fictitiâ *Vnguenti Armarij.*

III. PROP. *Goclenius Marpurgi acriter esuriens, satiari potest per Actionem Magneticam, dapibus, quæ inferuntur mensæ Magni Cham, Tartarorum Principis.*

Vtile inuentum, & tot pauperibus mirè profuturum. Sed, heu dolor! figmentum est: & *Magnetismus* ille, est *Goclenismus.* At ineptius figmentum est illud OLLARE.

Sect. 31. Rhodus Salt. Goc.

Nam in illo, constat, ingentem esse latrantis stomachi appetitum, & impetum in quemuis cibum probum: constat etiam, *Phantasiam* Goclenii, maximè in tanto discrimine operari. Denique *Anima mundi, & spiritus Vniuersi* in eâ necessitate deesse non potest. At, Ollam nihil horum habere constat.

IV. PROP. *In Sueciâ Goclenij intimus amicus, plusculum se inuitat, & florem Liberi inuergit. Goclenius, vel ad fornaces suas sufflabundus æstuans, vel circa Ollam Vnguentariam satagens, illâ amici potatione Marpurgi inebriatur.*

Absit, vt hoc credam, Gocleni. Sed minus credo, *salignâ virgulâ* inunctâ Marpurgi, sanari in Sueciâ amici tui vulnus. An audeas negare, maiorem te inter, & antiquum amicum, esse cognationem, quàm inter eumdem amicum, & *stipitem?*

V. PROP. *Idem amicus Suecus, in rixâ, fustuario excipitur. Ad singulos ictus Marpurgi, grauiter dolens, tamquam lumbifragium passus, eiulat Goclenius.*

Nugæ maximæ. Sed maiores in *Ollâ*. Ratio eadem, quæ proximè data. Et meminisse oportet, *si Telum obligatum frigori exponatur, in vulnere longe remoto, excitari dolorẽ.*

VI. PROP. *Bello in Turcas excitato, potest Gocle-*

Goclenius sic instruere Milites; vt in Hassiâ hærentes, graui Antipathiâ, & odij impetu acti, omnes hostes, non procul Constantinopoli castra metatos, occisione occidant. Hoc si potest Goclenius, malè certè de Cæsare meretur, & toto imperio, qui tantam pestem in nos grassari sinat. Si non potest, multo minus *Ollare miraculum* ab eo patrari posse credimus. Nam, vt alia sileam, certè *Animam Mundi*, & *Spiritum Vniuersi* magis decet, tantâ in re, suam nauare operam, quàm circa patibula, & Ollas occupari. Sect. 31. Rhodus Salt. Goc.

VII. PROPOS. *Duodecim sigilla Arnoldi Villanouani (de quib. Goclenius, Synart. p. 88. & ego suprà, sect. 7.) sine superstitione vsurpari possunt, & certò præstant, quæ Villanouanus in iis pollicetur.*

Impium effatum. Sed *Olla Goclenij* maiore impietate fœtet. Sigilla enim Villanouana, etsi vana, speciem tamen habere videri possunt Pietatis, quòd *sacra verba* adhibeant, quæ aliis in rebus constat, non carere suâ efficaciâ. At *Olla tota prophana est.*

Sed iam aliquando MANVM DE TABVLA. Finem, inquam, facio, si tamen his septem Propositionibus confirmandis, descripsero Goclenii mei *Axioma tertium*, in hæc verba: *Omnis Res, seu Indiuiduum, cum incipit esse, sub determinatâ Constellatione,*

Sect. 31. Rhodius Sult. Goc. *accipit mirabilem quandam virtutem operandi, vel patiendi, præter eam, quam habet à ſpecie*(Synart.p.193.) Addo partem *Axiomatis Octaui: Virtus Animæ Mundi per ſpiritum vniuerſi dilatatur per omnia, ita vt ne minimum etiam quod in rerum Natura reperitur, Spiritus huius ſcintillâ careat.* Hæc duo tua Dogmata, Gocleni, quæcunque falſis illis Propoſitionibus continentur, TE quoque IVDICE, æquant tuæ OLLÆ, quod attinet ad MIRABILEM OPERANDI, aut PATIENDI VIRTVTEM. At rationes, quas ſingulis addidi, etiam ſuperare oſtendunt. Id volebam. Sed vt dixi, iam MANVM DE TABVLA.

Reſtat, D. GOCLENI, vt Veritatem amplectaris, quam non potes non agnoſcere. Ollam tuam ſuadeo, conſecres *Vulcano, aut Neptuno*, id eſt, Igni corrumpas, vel in aquam demergas. Alia ſunt, quibus vtilius occuperis. Si tamen doles, tibi perire ſumtus, quos in illam inaniter profudiſti,

VTILIS VNGENDIS AXIBVS ESSE POTEST.

FINIS.

CONSOLATIO AD GOCLENIUM EX EPICteto.

Ἂν χύτραν στέργῃς, μέμνησο, ὅτι χύτραν στέργεις. Καταγείσης γὰρ αὐτῆς, οὐ ταραχθήσῃ.

SI OLLAM diligis, memento, te OLLAM diligere: eâ enim confractâ, non turbaberis.

INDEX SECTIONVM.

14. MAR-

27. Gocle-

FINIS INDICIS.

CORRECTIONIS TABELLA.

Pag.	Lin.	Lege
A.3.	10.	imagine
30.	19.	Moſellani
185.	1.	incertam
277.	7.	cruor
279.	7.	prodire
283.	2.	Funerea
285.	28.	ſalicibus
301.	10.	Intolerabilis
Ibid.	20.	erubeſcis
320.	3.	Dele, *& parte*

